

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

— ΧΑΝΙΩΝ —

ΛΟΓ. Αριθ. 56483

Χρονολ. Είσαγ. 19-5-2000

Είδικότης. *Ορει κτισμένη*

Αριθ. 889.59 / ΝΟΜ.

ΚΡΗΤΙΚΑ 1517

αριθ 220. 1518

ΕΡΝΕΣΤΟΣ ΜΟΛΛΟΣ

ΟΙ ΜΑΡΤΥΡΕΣ
ΤΗΣ ΜΟΝΗΣ ΤΟΥ ΑΡΚΑΔΙΟΥ

ΔΡΑΜΑ

ΕΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΤΕΣΣΑΡΑΣ

(ΕΠΑΙΝΕΘΕΝ ΕΝ ΤΗ Δ' ΟΛΥΜΠΙΑΔΙ.)

1890
Ερμούπολις

ΠΡΟΣΩΠΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ

ΓΑΒΡΙΗΛ, ἡγούμενος τῆς μονῆς τοῦ Ἀρκαδίου.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ὑπολοχαγός, φρούραρχος τῆς
μονῆς.

ΕΛΕΝΗ (Κρήσσα)

ΜΟΥΣΤΑΦΑ - ΠΑΣΑΣ. Ἀρχηγός τῶν ἐν Κρήτῃ Τουρ-
κῶν δυνάμεων.

ΣΟΛΕΙΜΑΝ - ΒΕΗΣ ὑπασπιστής καὶ συγγενής τοῦ Μου-
σταφᾶ.

Εἰς γέρον Κρής.

Χορὸς γυναικοπαίδων.

Εἰς ψευδαρνησίθρησκος Ἀλλῆς.

Εἰς ἀπεσταλμένος Τοῦρκος.

Χορὸς μοναχῶν.

Ἐθελονταὶ Κρήτες καὶ Ἕλληνες.

Ὁ στρατὸς τῶν Τούρκων.

ΟΙ ΜΑΡΤΥΡΕΣ ΤΗΣ ΜΟΝΗΣ ΤΟΥ ΑΡΚΑΔΙΟΥ

Ἡ σκηνὴ παριστᾷ αἰθουσαν, (1) ἔνθα, περίε ἐσταυρωμένου προσεύχονται ὄρθιοι μοναχοὶ τινες, ἐν αἷς καὶ ὁ Γαβριήλ. Ὁ Δημακόπουλος εἰσέρχεται ἐκ πλαγίας θύρας, πρὸς ἣν οἱ μοναχοὶ στρέφουσι τὰ νῶτα, καὶ μὴ θέλων νὰ ταράξῃ τὴν δέησιν τῶν μοναχῶν, σταυρώνει ἐπὶ τοῦ στήθους τὰς χεῖρας καὶ ἀναμένει τὸ τέλος αὐτῆς. Ἡ σκηνὴ μένει ἐπὶ τινα δευτερόλεπτα σιωπηλῇ, καὶ ἀκούεται μόνον ὁ ψιθυρισμὸς τῆς προσευχῆς. Εἶτα ὁ Γαβριήλ στρέφεται καὶ βλέπων τὸν Δημακόπουλον, τῷ λέγει :

ΠΡΑΞΙΣ ΠΡΩΤΗ

ΣΚΗΝΗ Α΄.

Γαβριήλ.

Μόλις τετάρτη ἤχητεν ἐν τῇ Μονῇ μας ὥρα,
 Τοὺς μοναχοὺς ἡ προσευχὴ μόνον ἐγείρει τώρα.
 Ἄλέκτωρ δὲν ἐλάλησε· περίε τὸ πᾶν κοιμᾶται,
 Παντοῦ προστάτις πρόμαχος ἡ δέησις πλανᾶται.
 ὦ τέκνον μου, ἡ προσευχὴ εἰς τῶν μονῶν τὰς τάξεις
 Εἶναι φρουρὸς ἐγρηγορῶν εἰς πόλεως ἐπάλλει.
 Εἶναι σκοπὸς ἀκοίμητος ὁ μοναχὸς ὁ κύπτων.
 Πλὴν ἐνωρίς πῶς ἄφησας, σὺ τέκνον μου, τὸν ὕπνον;

(1) δὲν ἠθέλησα, ἡ πρώτη αὐτῆ σκηνῆ, νὰ λαμβάνῃ χώραν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ.

Δημακόπουλος.

ὦ πάτερ μου, οἱ μοναχοὶ ἂν τὰς ψυχὰς φρουροῦσι,
 Τιμὴν, Πατρίδα, ἀγαθὰ ἔσαι ὀπλοφοροῦσι,
 ὦς ἄργοι πολυόμητοιοι, ἀκοίμητοιοι φυλάσσουν.
 Εἰς τὰ περίχωρα ἡμῶν χριστιανῶν σπαράτσουν
 Βρέφη, γυναῖκας, γέροντας, τοὺς ἀδυνάτους τέλος.
 ὦς ἀετὸς ἐπέταξεν, ὀρμητικὸς ὡς βέλος,
 Ὅστις τὰ μέλη εὐκαμπτα καὶ ῥωμαλέα ἔχει,
 Καὶ εἰς ἀποκρημνα βουνὰ κατὰ παντὸς ἀντέχει.
 Πλὴν δὲν θηρεύει ἀετὸν ἢ τοῦ ἐχθροῦ μας σπεῖρα·
 Ἦτο δεκάτη τῆς νυκτός· κρουσθεῖσα δις ἡ θύρα
 Μὲ ἀποσπᾶ τοῦ ὕπνου μου, καὶ ἐρωτῶ· «Τίς κρούει;»
 «Νεάνις!» μοι ἀπήντησεν· «Τὸ μέτωπόν μου λούει»
 Ἴδρως, τρέμουν τὰ μέλη μου, ἀπεσταλμένη ἦλθον.
 Ἐκ τῶν αὐλώνων τῶν βουνῶν πρὸς τὴν μονὴν κατῆλθον.
 Τὴν θύραν τότε ἤνοιξα, καὶ ἔνοσπος παρβένος
 Εἰσῆλθεν ὅλη ἔντρομος, καὶ λόγος κεκομμένος . . .

Γαβριήλ.

Φρίττω! . . . ὦ λέγε, τέκνον μου, ὅποια δυστυχία;
 Ἐχεις τὴν ὄψιν κάτωχρον, ἢ χεῖρ σου εἶναι κρύα!
 Ψελλίζεις, καὶ τὰ χεῖλη σου συσπῶνται σιωπῶσι!
 Θεέ! ὅποια οἰμωγαὶ καὶ κοπεταὶ ὀπόσοι! . . .
 Ὁ Μουσταφᾶς ἐνίκησε τὰς τάξεις τῶν Ἑλλήνων;

Δημακόπουλος.

Σφάξει, ὁ χαῦνος, ἀγεννῶς τὰ σκύμνια ἐκείνων.
 Εἰς τοὺς ἀγρούς τὰ νήπια θερίζει ὡς τοὺς στάχους·
 Δὲν ἀναθαίνει τῶν βουνῶν τὰς ἀποκρήμνους ράχεις,
 Τὸν ἀναμένει ἀετὸς ἐκεῖ, καὶ τὸν φοβεῖται·
 Εἰς τὸ ἀπέναντι βουνόν, κατέφυγον ἀλῆται,
 Γυναῖκες, τέκνα, γέροντες καὶ ἄσυλον ζητῶσι,

Ἡμέρας τρεῖς ταλαιπωροῦν ῥηγοῦν καὶ ἀσιτῶσι,
Εἰς τοῦ ἀπέναντι βουνοῦ τοὺς θάμνους κεκρομμένοι.

Γαβριήλ.

Ἡ ἀναγγείλασα αὐτὰ εἰς τὴν Μονὴν μας μένει,

Δημακόπουλος.

Ἄφοῦ μοι τὰ ἐξέθεσεν, ἀσθμαίνουσα ἡ κόρη,
Ὡς ἀστραπὴ ἐπέστρεψε καὶ πάλιν εἰς τὰ ὄρη.
Μόνον ἐζήτει ἄδειαν ἐνταῦθα νὰ προσέλθουν.

Γαβριήλ.

Τῇ εἶπας λοιπὸν τέκνον μου, πῶς δύνανται νὰ ἔλθουν;

Δημακόπουλος.

Τοῦτ' ἀνθ' ὑμῶν ἐγνώριζον πῶς δύναμαι νὰ πράξω,
Μὴ θέλων δὲ τὸν ὕπνον σου, ὦ πάτερ, νὰ ταράξω,
Ἐδῶ, τὴν εἶπον, δύνανται νὰ καταφύγουν ὄλοι,
Ὅτι ἂν καὶ ἀνεπαρκεῖς οἱ τῆς μονῆς μας θόλοι
Ἀπέραντον τῆς σῆς ψυχῆς θὰ εὐρωσι τὸν χῶρον,
Ὅτι τὰς πύλας, ἡ Μονὴ ὑπὲρ τῶν ταλαιπώρων,
Πάντοτ' ἀνοίγει, πρόθυμος αὐτοὺς νὰ περιβάλλῃ,
Ὡς πτέρυγες τοὺς νεοσσούς, ὡς μητρικὴ ἀγκάλη.

Γαβριήλ.

Τέκνον μου, ἔπραξας καλῶς. Πλὴν διατί ἡ κόρη
Νὰ ἐκτεθῆ νυκτίδρομος καὶ μόνη εἰς τὰ ὄρη;
Ἐπρεπε νὰ σταλῆ ἀνὴρ, αὐτὴ δ' ἐδῶ νὰ μένῃ.

Δημακόπουλος.

Ναί, τὸ ἐσκέφθην, πάτερ μου, πλὴν ἡ ἀπεσταλμένη
Ἄντιῆπεν ὅτι ὁ ὄρυμὸν εἶναι πολὺ μεγάλος,

"Οτι οὐδέποτε' ἀντ' αὐτῆς ἠρώνατό τις ἄλλος,
 Εἰς τῶν βουνῶν τὰς φάραγγας, τὴν κρύπτην των νὰ εὔρη.
 Καὶ ὅτι μόνη τῶν στρουθῶν τὴν φωλεὰν ἤξεύρει.

Γαβριήλ.

Καὶ θὰ βραβύνοῦσι πολὺ;

Δημακόπουλος.

"Ἐπερ' ἐδῶ νὰ ἦναι.

Γαβριήλ.

"Ὅπως, ἐν πρώτοις, τοῖς δοθοῦν τροφαὶ καθὼς καὶ κλῖναι,
 Λοιπὸν ἐγὼ ἀπέρχομαι πάντα νὰ διαθέσω,
 Καὶ ὀπλοφόρους πανταχοῦ πρὸς φρουρησιν νὰ θέσω.

(Καθ' ἑαυτὸν)

Τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς ὅταν χιῶν καλύπτῃ,
 "Ὅταν ὀθὴν παγετοῦ εἰς τὸν μυχόν τῆς κρύπτη
 Τὸν κόκκον, τότε τὸ πτηνὸν τῆς πείνης ἀποθνήσκει;
 "Ἄν ὄχι, τότε τὴν τροφὴν ποῦ ὁ στρουθὸς εὕρισκει;
 "Ὅταν λυσσῶντα κύματα τὸ πέλαγος συστρέφῃ
 Καὶ ἄπειλις ὁ ναυαγὸς τοὺς ὀφθαλμοὺς του στρέφῃ
 Πρὸς τὰς ἐκτάσεις τ' οὐρανοῦ μὲ βλέμμα ἀγωνίας,
 Τίς τότε πέμπει εἰς αὐτὸν σανίδα σωτηρίας;
 "ὦ Πλάστα! στρέψε ἐφ' ἡμῶν τὸ ἄρρωγόν σου ὄμμα·
 Πτηνῶν ἀθῶων ἄσυλον τὸ ταπεινὸν μας δῶμα
 Προσφέρεται, ἀπόρθητος ὁ Σὸς ἄς γίνῃ οἶκος·
 Τὰ περίεξ μας λεηλατεῖ ὁ αἰμοβόρος λύκος.

(ἀπέρχεται)

ΣΚΗΝΗ Β'.

Ὁ Δημακόπουλος μόνος.

Ὡς φάντασμα, τοῦ τάφου του, ἀποσκελεθρωμένον,
 Ὑπὸ πνοῆς κολάσεως, ἀπαίσιον καὶ χαίνον
 Ἐγείρεται κακοποιόν, καὶ τὰ ξηρὰ ὀστέα του
 Τὰ σαλευόμενα οἰκτρῶς συγκρούουν βήματά του,
 Ὡς περιφέρων πανταχοῦ τὴν νεκρικὴν σινδῶνα,
 Τὴν φρίκην, τὴν ἀποστροφὴν, τὰ ὄπλα του τὰ μόνα,
 Εἰς τὰ ἐρέβη τῶν νυκτῶν μηχανικῶς πλανᾶται
 Καὶ ἔντρομοι τὸ φεύγουσι δειλοὶ οἱ διαβάται,
 Οὕτω καὶ σὺ ἀνίσχυρον, τοῦ παλατιοῦ σου τρόμου
 Ὡ φάντασμα, τὸ σάβανον κομίζεις ἐπὶ ὤμου,
 Ὡς δὲ Μορμῶ τρομάζουσα ἀτίθασσον παιδίον,
 Κατήντησας τὸ φόβητρον θηλέων καὶ νηπίων.
 Τουρλίκα, ἓνα λάκτισμα εἰς τὸ σαπρὸν σου πτώμα
 Νὰ μεταβάλλῃ δύναται αὐτὸ εἰς ὄζον χῶμα.
 Ἀνάθε εἴαν δύνασκι, εἰς τοὺς κρημονύς τῶν βίων
 Εἰς νιοβλήτους κορυφὰς, ὦ φάντασμα ἀχρεῖον
 Ἦ τοῦ ἀντάρτου εὖστοχος θὰ σὲ ξενίσῃ σφαῖρα,
 Πλὴν εἰς τοὺς κάμπους, λησιμονῶ, εἶναι εὐκολωτέρα
 Ἦ νίκη, ὅταν σφάζετε τὸ ἄκακον παιδίον,
 Καὶ ὀπλοφόροι πίθηκοι, Ἄργοι τῶν χαρμελίων
 Εἰς τὸν Σουλτάνον πέμπετε καλλιπαρείους κόρας,
 Καὶ κατερήμους καίετε χριστιανῶν τὰς χώρας.
 Φεῦ τὴν παλάμην μᾶς κρατοῦν οἱ τῆς Εὐρώπης κρῖκοι
 Καὶ ἐν ἀνέσει δάκνυτε, αιμαδιψῶντες λύκοι.
 Ἐν ὅμως νεῦμα μᾶς ἀρκεῖ, καὶ ἤσως δὲν βραδύνει
 Τότε εἰς τὰ παιδία-μας ὁ Ἕλληρ θ' ἀποπλύνῃ
 Τοὺς τῶν δεσμῶν του μάλωπα· στὸ μαζόν σας αἷμα.
 Ναὶ εὐμενεῖας, ἢ Ἕλλάς ζητεῖ ἐν μόνον βλέμμα.
 Τότε πρὸς δέκα πολεμῶν ὁ μαχητὴς γενναῖος

Ὡς Φοῖνιξ, ἐκ τῆς τέφρας του, θὰ ἀναστῇ ἀκμαῖος,
 Ἡ ἀνάθᾳς ὡς ἀετὸς πλησίον τοῦ ἡλίου
 Θὰ γίνῃ τέφρα πρὸς μομφὴν τῆς ὅλης ὑψηλίου.
 Τουρκία, ἴσως ἔφθασεν ἡ ποθητὴ μας ὥρα·
 Τοῦ Τουρκεστάν στὸν κόλπον της θὰ σὲ δεχθῇ ἡ χώρα.
 Ναί, λάβετε τὰ πλούτη σας καὶ τὰ ἐμβλήματατά σας,
 Πλὴν ὕβρις εἰς τὰς χώρας μας θὰ μείνῃ τ' ὄνομά σας.
 (ὁ Δημακόπουλος περιφέρεται ἐν τῇ σκηνῇ σύννεος)

ΣΚΗΝΗ Γ'.

Γαβριὴλ Δημακόπουλος

Γαβριήλ.

Προσέταξα τὰ δέοντα, καὶ ἄλλους ὀπλοφόρους,
 Μὲ τρόφιμα ἀπέστειλα εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ ἄρου.
 (βλέπων πρὸς τὰ ἔξω)
 Πλὴν ἐσπευσμένος ἔρχεται εἰς τῶν ἀπεσταλμένων.

ΣΚΗΝΗ Δ'.

Γαβριήλ, Δημακόπουλος, εἰς ὀπλοφόρος.

Ὁπλοφόρος.

Τὸ βῆμά μου προσέλαβε τὴν ἄφιξιν τῶν ξένων.
 Σιγῇ, πάντα εἶν' ἔρημα τὰ τῆς μονῆς μας περὶξ.
 Μόνῃ κτυπᾷ τὸν ἄνεμον ἡ τοῦ στρουθίου πτέρυξ.
 Ἰχνη δὲν εὗρον παντελῶς ἐχθροῦ, ἔδῶ πλησίον,
 Πλὴν ὡς μηκώνων εἶν' ἀγρὸς τὸ ἀντικρὺ παιδίον.
 Δί κῶμαί ὄλαι καίονται, ὡς νεκρικαὶ λαμπάδες·
 Θυμίαμα εἰς τὸν Ἄλᾳχ, προσφέρουν οἱ Ἀγάδες.

Δημακόπουλος.

Πλὴν διατὶ βραδύνουσι νὰ ἔλθωσιν οἱ ξένοι ;

Ὅπλοφόρος.

Ἄπεπλανήθη τῆς ὁδοῦ ἢ νέα ἔπεσταλμένη
 Σχεδὸν δι' ὅλης τῆς νυκτὸς λόχημις ἐντὸς ἐκρύφθη
 Καὶ εἰς τὸ πρῶτον χάραγμα ἐν τῇ ὁδῷ ἐβρίβθη.
 Τὰ μέλη των ἀπέκαμιν ἢ πεῖνα καὶ ὁ τρόμος.
 Ἄλλωστε εἶναι δύσβατος ὁ τῆς κοιλάδος ὁρόμος.

Δημακόπουλος.

Ἄνάθα εἰς τὸ ἄνδρον καὶ σκόπευε τὰ μέρη.

ΣΚΗΝΗ Ε΄.

Δημακόπουλος, Γαβριήλ.

Γαβριήλ

Εἰς τὰς στοάς τῆς ἡ μονῆ τὸν θησαυρὸν θὰ φέρῃ
 Τῶν ὑπερμάχων τοῦ σταυροῦ καὶ τῆς ἐλευθερίας.
 Εὐθύναι νῦν λαμβάνομεν ὑπὲρ αὐτῶν βαρείας.
 Ἄν ὁ Ἡρώδης ψηλαφῶν μὲ χεῖρας μισοφόνους
 Ἐλθῆ καὶ εἰς τὰ ἄστυλα νὰ διαπράξῃ φόνους ;
 Ἄν ἀνιχνεύων πανταχοῦ, ἐδῶ ἀνακαλύψῃ
 Τὸ βρέφος ποῦ ἤρθησε καὶ ὅπου θὰ τῷ λείψῃ ;

Δημακόπουλος.

Θέλει τὸ εὖρει, πλὴν αὐτὸ, ἀντὶ μητρὸς ἀγκάλῃ,
 Χεῖρ στρατιώτου σπιθαρὰ τότε νὰ περιβάλλῃ.
 Ἄν δὲ ποτὲ ὡς νικητῆς τὰς πύλας μας ἀνοίξῃ.
 Καὶ δολοφόνον μάχαιραν στὰ στήθη του ἐμπήξῃ.

Θὰ μάθῃ, ἐὰν τοὺς νεκροὺς τῆς σπείρας του γνωρίζῃ,
Πόσας ἀνάνδρων κεφαλὰς ἐν νήπιον στοιχίζει.

Γαβριήλ.

Οἱ λόγοι σου, ὦ τέκνον μου, τὰ μίση μου ἐξάπτουν,
Πύρινα καὶ ἀρειμανῆ τὰ στήθη μου ἀνάπτουν.

ὦ! Πόσας, ἐὰν ἤξευρες, βασιάνους τῆς καρδίας
Εἰς τὰς πτυχὰς του ἔθαψεν ὁ μαῦρός μου μανθῦας!
Πλὴν λησμονῶν τὰς μιὰς κακώσεις τῶν δημίων,
Μοναστικὸν ἐζήτησα νὰ διανύσω βίον.

Ἐπιύδησαν τὰ χεῖλη μου τοῦ κόσμου τὴν πικρίαν,
Καὶ τῆς δουλείας εὕρισκον τὴν ἄλυσον βαρείαν.
Φεῦ! ἡ ψυχὴ μου πλήττουσα εἰς δουλικά ἐδάφη,
Εἰς προσευχῆς τὸν ἄπειρον ὀρίζοντα ἐστράφη.

Ἐκτοτε, τῆς καρδίας μου συγχώρησις ἐχύθη
Κ' ἐδάμασε τὰ μίση μου, ἡ πρὸς τὸν κόσμον λήθη.
Πλὴν ὁ τῆς λάθας ποταμὸς ἄπειρα ἔτη κρύπτει
Τὸ πῦρ, ὅπερ ψυχρὸς φλοιὸς ἀκοίμητον καλύπτει.

Λησμόνησε, ὦ, τύραννε τὸν ἔρημόν μου βίον,
Μὴ μὲ διώκεις πανταχοῦ, ὦ φάντασμα ἀχρεῖον!
Τρέμε, ἂν ἔλθῃ καὶ ἐδῶ ἡ μαύρη σου ὠμότης,

Ὁ ἐσκυμμένος μοναχὸς μὴ ἐγερθῆ στρατιώτῃ.

Τῶν γηραλέων του ὀστέων ἀρκοῦσα εἶν' ἡ ῥώμη
Τὴν σπάθην ἵνα σύρωσι, καὶ δυνατὸν ἀκόμη
Νὰ τῷ πληρώσῃς ἀκριθῶς τὰ παρελθόντα μίση,

Ἄπερ σὸ ἐσυγχώρησε χωρὶς νὰ λησμονήσῃ.

Ἄλλως τε αὕτη ἡ μονή, πολλάκις, ὦ θηρία,
Τοῦ μιροῦ σας συρφετοῦ ἀπέθη ὀλεθρία!

Δημακόπουλος.

Ἄνέξυσαν οἱ λόγοι μου, ὦ πάτερ τὰς πληγὰς σου.

Γαβριήλ

Καὶ τὴν ἐμὴν ἀπόγνωσιν, ὦ τέκνον μου, φαντάσου !
 Ἦθέλησα τὴν φρούρησιν εἰς σὲ νὰ ἀναθέσω,
 Καὶ τοὺς ἀσύλους ἀσφαλῶς ἐν τῇ μονῇ νὰ θέσω.
 Ὡλισθησεν ἡ μνήμη μου πρὸς τὰ ἀρχαῖα πάθη,
 Σταθμίσασα ἐν ἀκαρεῖ τοῦ βίου μου τὰ βάθη.
 Πλὴν λάθε τὸ ἀξίωμα ἐδῶ τῆς φρουραρχίας
 Καὶ ἐνταυτῷ τὴν μέριμναν τῆς ἄκρας πειθαρχίας.
 Μικρὸν μὲν τὸ ἀξίωμα, αἱ δὲ αὐτοῦ εὐθύναι
 Μεγάλαι, πλὴν ἡ σὴ ψυχὴ μεγαλητέρα εἶναι.
 Ἐνταῦθα ἅς ἐπικρατῇ ἡ τοῦ πολέμου τάξις·
 Ἐκάστου χεῖρ θὰ ὀπλισθῇ ὁπόταν διατάξῃς.
 Ἐλπίζω ὅτι τοῦ Θεοῦ ἐν προστασίας βλέμμα
 Θὰ ἐμποδίσῃ νὰ χυθῇ εἰς τὴν μονὴν μας αἷμα.

Δημακόπουλος.

ὦ πάτερ, σὲ εὐχαριστῶ, εὐγνώμων ἡ ψυχὴ μου
 Τὸ ἔργον ἀναδέχεται μετὰ σπουδῆς προθύμου.
 Ἐντὸς μικροῦ, εἰς τὴν μονὴν πάντα θὰ εἶν' ἐν τάξει
 Ὅπως αὐτὴ εἰς τὸν ἐχθρὸν ὀχύρωμα προσταξῇ.

ΣΚΗΝΗ ΣΤ'.

Οἱ αὐτοί, εἰς ὀπλοφόρος

Ὀπλοφόρος.

Ἐξ ὕσων πόρρω δύναται τὸ βλέμμα μου νὰ ἴδῃ,
 Μοὶ φαίνεται ὅτι ὁ πασσᾶς εἰς τὸν στρατόν του δίδει
 Διαταγὰς νὰ φύγωσι, καὶ ἄρουν τὰς σκηνὰς των.
 Ἐκ τοῦ ἀνδῆρου, ὀφθαλμὸς ἀδυνατεῖ ἐκάστων
 Σωμάτων του τοὺς ἐλιγμούς νὰ ἴδῃ· τοῦ παιδίου

Ἐν μέγα μέρος κρύπτεται ὄπισθεν τοῦ χωρίου.
Δὲν εἶδον ἂν ἐκίνησεν εἰσέτι προπορεία.

Δημακόπουλος.

Ἐντεῦθεν φεύγει ὁ ἐχθρός, διότι ἡ πορεία
Συνήθως προαγγέλλεται ἐκ τῶν ἀποσπασμάτων,
Ἐτινα προπορεύονται τῶν τοῦ στρατοῦ σωμάτων.
Οἱ πρόδρομοι λοιπὸν αὐτοί, (ἔν τὰς σκηναῖς τυλίσσου)
Ἐπὸ τὴν νύκτα ἔφυγον, ἵνα ἄλλοῦ ἀρχίσου
Νέου στρατοπευδεύματος τὰς προετοιμασίας.
Ἐν δ' ἤρχοντο πρὸς τὴν μονήν

Γαβριήλ.

Ἐκ τοῦ ἀνδῆρου, ὁ σκοπός, ὄπισθεν τοῦ χωρίου,
Θὰ ἔδλεπεν ἂν ὡς σταθμὸν τὴν τοῦ μοναστηρίου
Ἐξέλεξεν ὁ Μουσταφᾶς κοιλάδα.— Πλὴν ἐμβαίνει
Μειράκιον κατένοπλον —

Δημακόπουλος.

Εἶν' ἡ ἀπεσταλμένη.
(Πρὸς τὸν ὄπλοφόρον)
Ἐνάθα εἰς τὴν σκοπιὰν καί, μὲ Λυγκίως ὄμμα,
Ἐδὲ ποῦ θὰ διευθυνθῇ τοῦ Μουσταφᾶ τὸ σῶμα.

Γαβριήλ.

(Πρὸς τὰ ἐλθόντα γυναῖκόπαιδα)
Εἰσέλθετε σεῖς τέκνα μου.
(Χορὸς γυναικοπαίδων)

Ἐγίε πάτερ, χαῖρε!

(Εἰς γέρον προχωρεῖ καὶ κάθηται χωρὶς νὰ προσκληθῇ εἰς τοῦτο)

Γέρων.

Τὴν τόλμην συγχωρήσατε, περῆλθον τρεῖς ἡμέραι
 Ἐφ' ὅτου μᾶς διώκουσιν οἱ ἐμπρησμοὶ, οἱ τρόμοι.
 Παρῆλθεν ἡ νεότης μου, καὶ με αὐτὴν ἡ βῶμη.
 Τοῦ γηραιοῦ μου σκελετοῦ κλονούμενα τὰ βάρβα
 Τὸ σῶμα μου εἰς τὰ βουνὰ τρεῖς νύκτας φέρουν λάθρα.
 Ἡμέρας τρεῖς κρυπτόμεθα εἰς τάφρους, εἰς αὐλῶνας,
 Εἰς σπήλαια, εἰς φάραγγας, εἰς λόχμας, εἰς δρυμῶνας.
 Χιόνων εἴχομεν στρωμνὴν καὶ πάγη ἀπ' ἐπάνω.
 Συγγνώμην τώρα σᾶς ζητῶ ὀλίγον ν' ἀνασάνω.
 Τριήμερος ὁ διωγμὸς, τριήμεροι ὀδύνη
 Τοῦ πολυσάλου βίου μου, μικροσκοπία εἶναι.
 Τὴν πρόδρομον τοῦ τάφου μου, Σᾶς χρεωστῶ γαλήνην,
 Εἰς κόσμον ἔνθα καὶ στιγμῆς ἐπόθησα εἰρήνην.
 Ἄλλοίμονον! ὁ βίος μου εἶναι βάνις ἐλαίου
 Ὁ λύχνος μέλλει νὰ σθεσθῇ σώματος γηραλέου
 Τὰς τελευταίας τῆς ζωῆς θὰ ἠδυνάμην ὥρας
 Νὰ παραδώσω ἀκριθὰ εἰς τὴν σποδὸν τῆς χώρας.
 Ἐκεῖ ὁ φθίνων βίος μου, περὶ τὰ ὄριά του,
 Πολλοὺς θὰ ἀνταπέδιδεν ἀντὶ ἐνὸς θανάτου.
 Πλὴν εἶδον ὅτι χρήσιμον τὸ ἀσθενές μου σῶμα
 (δεικνύων τὰ γυναικόπαιδα).

Ἦτο πρὸς τὰ ταλαίπωρα καὶ ἔζησα ἀκόμα.
 Ἐφώτισε τὸ ὄμμα μου χρυσῇ ἀκτὶς ἐλπίδος,
 Πρὸς τὸν θολὸν ὀρίζοντα ἐστράφη τῆς πατρίδος·
 Τὰ μελανὰ του κράσπεδα ἐχρύσωγεν αἰθρίας
 Ἀκτὶς καὶ ἡ χαρμῶσυνος ἐλπίς ἐλευθερίας!
 Προβάδην διαλύονται τὰ τῆς πατρίδος νέφη,
 Ἐλευθερίας ἡ αὐγὴ, ἰδοῦ, ἰδοῦ! τὴν στέφει.

(Παράφορος ζητεῖ νὰ ἐγερθῇ)

Βοήθειαν νὰ ἐγερθῇ τὸ κικμηκός μου σῶμα

Τοῦ θεσπεσίου φάσματος νὰ ἀσπασθῶ τὸ στόμα !

(Κάθεται πάλιν)

Πλὴν, ἀφοῦ μοῖρα μητρυιὰ ἐντὸς πυρᾶς ἐρήμου
 Ἄπέκαμεν τὸ βῆμά μου, διψῶσα ἡ ψυχὴ μου
 Εἰς ρεῖθρου πόνυ κατοπτρισμὸν τὰ χεῖλη της θὰ βάψῃ
 Ζητεῖ, καὶ ἡ ἀπάτη της τὴν διψᾷ θὰ ἀνάψῃ.
 Σὺ κόρη, ἣν ἐγέννησε τοῦ Κέκροπος ὁ γόνος,
 Κατὰ βαρβάρων πολεμῶν ἐπὶ τοῦ Μαραθῶνος,
 Καὶ σὲ ἐθάπτισε Θεὸς διὰ τοῦ Μαρτυρίου,
 Κατέρχουμαι τὴν ἀτραπὸν τοῦ πολυμόχου βίου
 Παντέρημος καὶ ἐνδεής ἀγάπης αἰσθημάτων,
 Καὶ ῥάβδος μόνον ἔρεισμα μοὶ μένει τῶν βημάτων.
 Τρεῖς εἶχον γόναυς, καὶ τοὺς τρεῖς τοὺς ἔσφαξαν ἐμπρὸς μου,
 Ἐγὼ δὲ τρεῖς ἀποθανὼν δὲν ἔφυγα τοῦ κόσμου.
 Ἐλευθερία, μόνη σὺ, εἰς γῆν πικρῶν δακρῶν,
 Θερμαίνεις εἰς τὰς φλέβας μου τὸ αἷμά μου τὸ κρῦον.
 Ἀγωνιῶσα ἡ ψυχὴ ἐντὸς τοῦ σκήνου μένει,
 Εἰς Κρήτην ἐπιστρέφουσαν νὰ σὲ ἰδῇ προσμένει !
 Τὸ ὕστατον φῶς δι' ἐμὲ ἀκτίς ἄς εἶν' αἰθρίας,
 Ἢ δὲ ἐσχάτη ἀκοή, φωνὴ Ἐλευθερίας,

Γαβριήλ.

Τὴν κόριν μὴ ἀνακινῆς τοῦ παρελθόντος χρόνου
 Ὅπως ζητήσης ὑπ' αὐτὴν τὸν σπαραγμὸν τοῦ πόνου.
 Πολλοὶ ὡς σὺ, ὑπέστησαν τῆς τυραννίας ζάλην,
 Καὶ τῆς ὀδύνης τὴν πικρὰν ἐκένωσαν φιάλην,
 Πλὴν ὅταν μαῦρα κρέμανται τὰ νέφη τῆς δουλείας,
 Δὲν εἶναι μήτηρ ἡ πατρὶς, πλὴν γῆ δοκιμασίας !

Γέρων.

(Καθ' ἑαυτὸν)

Σκιὰ! ἀνίσχυρος σκιὰ! τὰς λύπας σου λησμόνει !

Εἰς τὰ δεσμὰ παρηγορεῖ ψυχρὰ ἢ λήθη μόνη.

ὦ! . . . εἰς τὸν σήμερον νεότητος τὰ κῶλα! . . .

Γαβριήλ.

Ναί, τότε ἐνθυμήθητι τὰ βάρβαρα σου ὄλα.

Ἐξέρω ποῖος ὁ ζυγός, τὴν τυραννικὴν οἶδα.

Καὶ βλέπω δορυάλων, θρηνούσαν τὴν Πατρίδα.

Πόσον ζυγίζει, ἕκαστος τῶν κρίκων τῆς γνωρίζω.

ὦ ναί!

Γέρων

Κ' ἐγὼ, ὦ πάτερ μου, τοὺς κρίκους τῆς ζυγίζω.

Γαβριήλ.

Ἐνίοτ' ὅμως βλάσφημος τοῦ δυστυχοῦς ὁ λόγος

Ἐκφεύγει τῶν χειλέων του· πικρὸς πολλάκις ψόγος,

Μεμφιμοιρίας δόγματα ψευδοῦς φιλοσοφίας

Τὴν ὑπαρξιν νὰ ἀρνηθῇ τὸν φέρουν τῆς προνοίας.

(Πρὸς τὰ γυναικόπαιδα)

Ἐλθετε, τέκνα, μὲ ἐμέ, σπογγίσατε τὸ ὄμμα.

Ἐλθετε ν' ἀναπαύσητε τὸ κεκμηκός σας σῶμα.

ΣΚΗΝΗ Ζ'.

Δημακόπουλος, Γέρων.

(Ὁ Γέρων κρατεῖ τὴν κεφαλὴν ἐσχυμμένην ἐντὸς τῆς παλάμης)

Ὁ Δημακόπουλος — (Πλησιάζων πρὸς αὐτὸν εὐμενῶς)

Ματαίως τῆς καρδίας σου, ὦ γέρων, τὴν πικρίαν

Ὁξύνεις· μὲ τὸν στοχασμὸν καὶ τὴν ἀπειπισίαν.

Ἰδοῦ, ἡ σάλπιγξ ἀντηχεῖ, ἡ χεῖρ, ὠπλισθὴ ὄλων,
 Κυμαίνειτ' ἡ σημαία μας, κροτεῖ τὸ τηλεβόλον,
 Σκορπίζει πῦρ καὶ θάνατον εἰς τὰ βουνὰ ὃ Ἕλλην
 Καὶ κατοργόν' ἡ σπάθη του τῶν τούρκων τὴν ἀγέλην.
 Ἀνείλκυσε τὸ φάσγκον, συνέτριψε τὴν θήκην,
 Καὶ ὡς τοιαύτην ἀπαιτεῖ ἢ θάνατον ἢ νίκην.

Ὁ Γέρον (ἐγειρόμενος)

Μεμφίμοιρον τὸ ὄμμα μου δὲν θὰ θρηγῆ εἰς μάτην,
 Ὅποταν φέρετε κ' ἐμέ, ὡς τὸν τυφλὸν σπαρτιατήν,
 Ἐκεί ποῦ τὴν σημαίαν μας φυσᾷ ἔλευθερία,
 Ὅπου γενναῖοι μάχονται, ὅπου σκιρτᾷ ἀνδρεία.
 ὦ, πρὶν νὰ καταποντισθῇ τὸ γηραιὸν μου σκάφος,
 ὦς ἔσχατον πρὶν ἄστυλον μοὶ ἀνοιχθῇ ὁ τάφος,
 Εἰς αἵματ' ἃς ἀπέπλυον τὸν τῆς δουλείας ῥύπον,
 Τὸν Ἕλληνα ἃς ἔβλεπον. Πατρίς, ὡς γαῦρον ἵππον,
 Τὸν χαλινὸν συντρίβοντα, τὴν χαίτην ἀνορθοῦντα,
 Καπνίζοντας τοὺς ῥόθωνας, τὸν τύραννον λακτοῦντα.
 Εἰς γῆν δακρῶων καὶ παθῶν, εἰς γῆν ποῦ μὲ μαστίζει
 Τὸ πένθος, καὶ ἡ κάμινος τοῦ ἄδου μὲ φλογίζει,
 Πατρίς τὸ θηῆσκον ὄμμα μου φώτισον ἔλευθέρα,
 Θὰ ἦναι πρώτη μου χαρὰ ἡ τελευτῆς ἡμέρα!

Δημακόπουλος.

Ῥίψε τὸ βλέμμα εἰς αὐτὸ Ῥεθύμνης τὸ πεδίον,
 Εἰς τὴν μικρὰν ἀπόστασιν μόλις ἑπτὰ σταδίων
 Τὰ τούγκια τοῦ τυράννου μας αὐθάδῃ ἀνορθοῦνται,
 ὦς εἰς ἀγχόνην κάθικμα ὑπὸ πνοῆς κινουῦνται.
 Πρὶν ἔσως ἴδωμεν τὸ φῶς τῆς αὔριον ἡμέρας
 Εἰς τὴν μονὴν στομώσωμεν τὰς φοινικὰς μαχαίρας.
 Ὁ ἄρπαξ ἂν λυμαίνεται καὶ θησαυροὺς καὶ σῶμα,
 Καὶ ζῶντας, ἂν χαιρέκακος κατώρουξεν εἰς χῶμα,

Δὲν ἔσθεις' εἰς τὰ στήθη μας τὸ πῦρ ποῦ τὰ φλογίζει·
 Ἡ τίγρις τί κατώρθωσεν ἡξέυρει, καὶ γνωρίζει
 Ὅτι ἂν μείνη ἐξ ἡμῶν εἰς μόνος, θὰ παλαίση,
 Καὶ τὴν ἐσχάτην μας βολὴν θὰ καύση καὶ θὰ πέση.

ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΠΡΩΤΗΣ ΠΡΑΞΕΩΣ.

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ

Πρώτης πράξεως.

Σελίς 11. ἐν στίχῳ 26. γράφει πεδία καὶ ὄχι παιδία. — Σελ. 12.
 Στίχ. 15. γρ. πεδίων καὶ ὄχι παιδίων. Σελ. 15. Στίχ. 22. γρ. πεδίου
 καὶ ὄχι παιδίου. Σελ. 16. Στίχ. 8 γρ. στρατοπεδεύματος καὶ ὄχι
 στρατοπευδεύματος.

ΠΡΑΞΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ

ΣΚΗΝΗ Α'.

Ἡ σκηνὴ παριστᾷ στρατόπεδον τουρκικόν ἐπὶ τῆς σκηνῆς τοῦ Μουσταφᾶ κρέμανται τὰ τούγκια αὐτοῦ· μακρόθεν φαίνονται χωρία ἀποτεφρωμένα καὶ καπνίζοντα εἰσέτι. Ἐπὶ τῆς κορυφῆς βουνοῦ, εἰς τοὺς πρόποδας τῆς Ἰδης, φαίνεται ἡ Μονὴ τοῦ Ἀρκαδίου, εἰς δὲ τὸν ὄριζοντα ὁ ἥλιος ἀνατέλλων.

Μουσταφᾶς (μόνος περιπατεῖ σύννους)

Ἐλευθερία! — Ὅνομα — Λέξεις κενὴ ἐννοίας,
Φόνου αἰτία μισαρὰ, σύνθημα ἀγωνίας!
Ἀνύπαρκτον ἐφεύρημα, γέννημ' ἀπατεῶνος,
Ὅ τὸ μηδὲν σου ἐννοῶν σὲ ἐννοεῖ καὶ μόνος!
Ἦ σάλπιξ ἀλαζονικὴ, φανακφόρος γραῖα,
Ψιμουθῖσσα φαίνεσαι εἰς τοὺς τυφλοὺς ὠραία,
Σ' ἐμπαίζει ὁ πολιτικός, ὁ κοῦφος σοῦ ἐρᾶται
Καὶ Δον-Κιχῶτος δι' ἐσὲ εἰς τὰ βουνὰ πλανᾶται.
Τὸ ἄγκιστρον ὁ πονηρὸς μ' ἐσὲ τὸ δελεῖζει,
Πλὴν ὁ δεσπότης μὲ βαρὺν τὸν πόδα σὲ δαμάζει.
Ἦ ἄφρονες, ποῦ τρέχετε πρὸς τὰς ταλαιπωρίας,
Διώκοντες ἀνύπαρκτον σκιάν ἐλευθερίας,
Ἦξεύρετ' ὅτι ὡς ἰχθύς τὸ δέλεαρ ῥοφᾶτε,
Κ' ἀντὶ ν' ἀρέλητε δεσμὰ πρὸς τὰ δεσμὰ ὀρμαῖτε;
Ζυμώσατε μὲ αἵματα τὴν γῆν ἐφ' ἧς πατεῖτε,
Ἐάν ποτ', ὃ μὴ γένοιτο, ἐλεύθεροι κληθῆτε,
Ἡ φιλαρχία κατ' ἀρχὰς τὴν ψῆφον θὰ σᾶς δώσῃ,
Καὶ τὰ δεσμὰ σας μὲ αὐτὸ τὸ δῶρον θὰ χρυσώσῃ.

Ὠ; ὀδυνῶν δ' ἐπίμετρον καὶ τῶν ἀπείρων κόπων,
 Θὰ ἔλθῃ σπεῖρα μιαρῶν καὶ φαύλων δημοκόπων
 Πλουτίζουσα ἐκ τοῦ πτωχοῦ τῶν γλισχροτάτων πόρων,
 Ἄρπίζουσα ἐκ τῶν ἀγρῶν ἀθλάστητον τὸν σπῆρον.
 Τὰ δάκρυα, τὴν ἀρπαγὴν, τὸ μῖσος καὶ τὸν φθόνον,
 Τὸ ψεῦδος, τὴν ὑπόκρισιν, τὴν ἔριδα, τὸν φόνον
 Ἐπικαλιεῖσθε, δύσμοιροι, καὶ τῶν δεινῶν σωφείαν,
 Ὅποταν ἀπερίσκεπτοι ζητῆτ' ἐλευθερίαν.
 Ἄν δὲ ποτὲ ὑψώσητε πρὸς τὸν οὐδὸν τοῦ θρόνου
 Τὸ βιέφαρόν σας κάθυγρον ὑπὸ δακρῶν πόνου,
 Βουλῆσεως νευρόσπαστον ἴσως μὲ σᾶς θρηνήση,
 Πλὴν τὰς χρυσᾶς ἀλύσεις σας οὐδέποτε θὰ λύση.
 Αἴ! . . . προσκυνήσατε λοιπὸν, μὲ ταπεινὸν αὐχένα
 Τὸν κύριον ποῦ προσκυνοῦν τὰ κράτη ἡνώμενα
 Ἡ Ἄλδιων ἐκ τοῦ βωμοῦ τὸν λίθινον ἀρπάζει
 Καὶ λησμονοῦσα τὸν Θεόν, τὸν Παδισάχ θυμιάζει. (1)
 Ἄλλοτε κοῦφοι βασιλεῖς ἐνέδωκαν εἰς τρόμον,
 Καὶ ἄκοντες ὑπήκουσαν εἰς ῥήτορας τῶν δρόμων. (2)
 Ὑπήκουσαν; — Κρατήσαντες τὸ καταπίπτον στέμμα,
 Ἔστρεψαν πρὸς τὰ σφάγια ἐν συμπαθείας βλέμμα.
 Πλὴν σήμερον οἱ ῥήτορες δὲν μᾶς τρομάζουν πλέον
 Τοὺς Φράγκους του ἐφίμωσεν ὁ τρίτος Ναπολέων. (3)
 Ἄφρονες, ἢ προσκύνησις τῷ Παδισάχ ἀρμόζει,
 Αὐτὸς καὶ μένος ἰσχυρὸς δεσμεύει, πλὴν καὶ σώζει.

(1) Αἰνιγμὸς ἐπὶ τῇ ὑποδοχῇ τοῦ Σουλτάνου Ἀβδουλ Μετζιτ εἰς Λονδίον, τῷ 1867.

(2) Ἀπὸ τοῦ 1824 τὸ τοῦ λαοῦ τῶν Γάλλων φιλελληνικὸν αἴσθημα ἐθεωρεῖτο ἀκατάσχετον.

(3) Καθ' ἣν ἐποχὴν (1867) λαμβάνει χώραν ἡ πρᾶξις αὕτη, ὁ λαὸς τῶν γάλλων ὑπήκουε τυφλὸς καὶ ἄραιοις εἰς τὴν ὀλεθρίαν τοῦ Ναπολέοντος Γ' δυναστείαν.

Τῆς πολιᾶς μου κεφαλῆς ἀκούσατε τὴν πεῖραν,
 Πρᾶνυάτε τὴν δύστροπον καὶ χλιπὴν σας μοῖραν.
 Οἱ βασιλεῖς; χριστιανῶν ἐπ' ἀμοιβῇ λυτρώνουν,
 Ὡς σταυροφόροι, σήμερον τὸ φάσγανον δὲν ζώνουν.
 Ἄν κάμωσιν ἐνίστε καὶ ἑλευθέρως χώρως,
 Ὡς ἀμοιβῇ θὰ λάθωσι τὸ τρίτον τῆς ὀπώρας.
 Κίνατε πάλιν δουλικὸν καὶ ταπεινὸν αὐχένα;
 Δι' φλόγες καὶ ὁ σίδηρος δὲν θὰ ἀφίσουν ἕνα
 Εἰς τὰ ἐδάφη "Ελλήνα τὰ τουρκικὰ νὰ πνέη,
 Ὁ τοῦ Μωάμεθ ὀπαδοῦ; εἰς αἵματα θὰ πλέη,
 Ἐντὸς τῶν σπλάγγων τοὺς βλαστοῦ; θὰ πνίγη τῶν μητέρων,
 Θὰ ἐκτριβῇ τὸ νήπιον καὶ θὰ σφαγῇ ὁ γέρον,
 Τὰ; σάρκας σας, Ἰεῖωνες, μὲ τοὺς τροχούς θὰ σχίσουν,
 Κ' οἱ βασιλεῖς χριστιανῶν δὲν θὰ σᾶς ἐκδικήσουν. (1)

ΣΚΗΝΗ Β΄.

Μουσταφᾶς καὶ Σολεῖμάν

Σολεῖμάν.

Ἐλαφραῖως προσκυνῶ τὴν γεννικιότητά σου,
 Δύθηντα, ἐξεπλήρωσα τὰ διατάγματά σου.
 Ὑπὸ τὰ ὄπλα ὁ στρατὸς μόνον ἐσὲ προσμένει;
 Τὸ πρόσταγμά σου ἀρχηγέ, ἢ σάλπιγι ἀναμένει
 Μὲ τοὺς χαλκίνοὺς ἤχους τῆς ἴνα τὸ διασπείρη,
 Καὶ μυριάδας μαχητῶν κατόπιν σου νὰ σύρη.
 Τὰ πάντα εἶναι ἔρημα καὶ ἀποτεφρωμένα,
 Ἡ σπάθη μου δὲν ἄφησε χριστιανῶν κανένα.

(1) Ἐκ τῶν Ψαράων τοῦ Βερανγίρου.

Μήτε κἄν χρυσαλλίς πετῶ, μήτε βοτάνη θάλλει,
 Ἡ γῆ εἶν' αἶμα καὶ σπυδός, ὁ οὐρανὸς αἰθάλη.
 Πρὸς νέας δόξας φέρε με καὶ πρὸς θριάμβους νέους·
 Ἐνταῦθα ἐξηγητήσαμεν τοὺς φοινίκας τοῦ κλέους.
 Τὸ βρέφος τῶν χριστιανῶν ἂν ἔβραμε νομίζον,
 Ὅτ' εἶμαι φίλος, πρὸς αὐτὸ ἀθύρματα κομίζων,
 Πρὶν ἔσθῃ τῆς ἀπάτης του ἐξῆλθεν ἡ ψυχὴ του,
 Καὶ μειδιῶσα ἔπεσε χλιαρὴ ἡ κεφαλὴ του.

Μουσταφᾶς.

Εὖγε, ἄνδρες Σολεϊμάν!

Σολεϊμάν.

..... ὦ, ἀμοιβὴ ἡδεῖα!

Μουσταφᾶς.

Ἀτρόμητος τοῦ κόλπου σου ἀσπαίρει ἡ καρδία.
 Ὁ ἔλεγχος, τὸ εὐγενὲς πρόσχημα τῆς δειλίας,
 Οὐδέποτε τὴν πίστιν σου μὲ ἀφορμὰς μυρίας
 Ἐκλόμισε, σὲ ἐπαινῶ καὶ ἑκαστὸν σου θῦμα
 Θὰ προστεθῇ παράσημον ἔσθ' ἐστῆθος σου ὡς μνῆμα.
 Κρεοῦργησε τοὺς γέροντας, καῦσε χωρίων πλήθη,
 Σφάζε τὸ βρέφος, τῆς μητρὸς διάρρηξε τὰ στήθη.
 Ἐκάστης κάμπης ἐξ αὐτῶν εἰς μαχητῆς γεννᾶται·
 Σήμερον ἔρπει ταπεινὴ, πλὴν αὐριοῦ καυχᾶται.
 Ἐν ὄσῳ ἔρπη εἰς πηλόν, λοιπὸν συντρίψατέ την,
 Πρὶν αὐξηθῆ ἰσχυρῶσθε τὸν σήμερον ἰκέτην·
 Αἰ γενεαὶ αἰ μέλλουσαι, πισταὶ τοῦ Κοραίου
 Εἰς τ' ἀλλὰ με καὶ τὰ χριστοῦ τέρψαις ἡσυχου βίου.

Σολεϊμάν.

Λύθιντα, ὁ περεπκινεῖς τοῦ δούλου σου τὸν ζῆλον.

Μουσταφᾶς.

Σὲ θεωρῶ εἰς τὸ ἐξῆς ὡς συγγενῆ καὶ φίλον.

Σολεϊμάν.

Ἴδὲ, αὐθέντα, πρὸς δυτμᾶς τῆς Ἰδῆς τὴν κοιλάδα,
 Εἰς κυπρίσους τὰς πυκνάς καὶ δένδρων τὴν ὁμάδα.
 Βλέπεις; — Ὑψοῦται κτίριον ἀρχαῖον μαυρισμένον.
 Ἐπὶ πρασίνου τάπητος φαίνει' ἐξαπλωμένον.
 Αἴ! πλεῖστοι ὅσοι μοναχοὶ ἐνταῦθα ἐμφωλεύουσιν·
 Μ' ἐμὲ οἱ στρατιῶταί σου ὡς ἄγραν τοὺς ζηλεύουσιν·
 Διάταξε, αὐθέντα μου, ἢν ὀνομάζεις φίλον,
 Νὰ ἀποδείξῃ καὶ ἐδῶ τὸν ἄπειρόν του ζῆλον.

Μουσταφᾶς.

Ναὶ ἐκτιμῶ Σολεϊμάν ἢν μοὶ δεικνύεις πόθον,
 Πλὴν ἄφες τὸν καλόγηρον, κοινωνιῶν τὸ νόθον·
 Εἶν' ἐνδεῆς πικρὸς δεσμοῦ καὶ κοσμητικῆς φιλίας,
 Ἐχει δ' ὡς μόνον αἴσθημα τὸ δῆγμα τῆς ζηλείας.
 Πατριδα, τὸ συμπίρρον του, ὡς ὄπλον τὴν ἀπάτην,
 Ἄσπίδα τὴν ὑπόκρισιν, ὡς νόμον τὴν δεκάτην.
 Αὐτὴ πολλάκις, τοῦ βουνοῦ ἢ ῥάθυμος χελώνη
 Νὰ γίνῃ δύναντ' εἰς ἡμᾶς μαγνητικὴ βελόνη.
 Πλειστάκις ὁ σκαῖος αὐτὸς, ὁ τοῦ Θεοῦ του ψάλτης
 Τὴν μηλωτὴν του ἄφησε κ' ἔγινεν Ἐριάλτης.
 Εἶν' ἄγονον ζώριον θαμμένον ἐν τῷ βίῳ.

Σολεϊμάν.

Πᾶν τὸ ἀνῆχον εἰς αὐτοὺς ἐγὼ τὸ ἀπολλύω.

ΣΚΗΝΗ Γ'.

(Οἱ ἀνωτέρω, εἷς ψευδαρνησιθρησκός Ἀλλῆς.)

Ἀλλῆς.

Τὸ χῶμα μὲ τὰ χεῖρά μου, Δύθέντα, ἂν φιλήσω
 Εἶν' ὑψηλὸν ἔστους πόδας σου ὅπως σὲ προσκυνήσω.
 Ὑπῆρξα Ἕλληνα, χριστιανός, πλὴν τὴν ἀπάτην οἶδα,
 Κ' ἠρνῆθην τὸν ψευδῆ Θεόν, ἠρνῆθην τὴν πατρίδα!
 Ναὶ τὸν Ἀζίζην προσκυνῶ ὡς Κύριον τοῦ κόσμου,
 Ἐγὼ θρησκείαν τὸ Ἰσλάμ, καὶ τὸν Ἀλὰχ Θεόν μου.
 Τῆς Λάμπης ὁ Ἀρχιερεὺς μὲ ἔστειλεν, αὐθέντα,
 Νὰ φέρω σπεύδων νῦν πρὸς σὲ μηνύματα γραφέντα
 Εἰς ταύτην τὴν ἐπιστολήν. Τίς αἶδε τί σοὶ λέγει;
 Ἴσως αὐθάδης ὁ γκισαοῦρ τὸν βριαμβὸν σου ψέγει.
 Ἡξεύρω, ὁ μηνύματα ὀνειδισμοῦ κομίζων
 Εἶναι πολλάκις ὕπουλος αὐτὸς ὁ ὀνειδίζων.
 Ἀλλ' ἀγνοῶ τὸ μήνυμα, καὶ ζήλου ἴσως θῦμα,
 Ἐπέπρωτο οὐτιδανοῦ ἐδῶ νὰ εὔρω μνημα.
 Πλὴν ἡ δικαιοσύνη σου εἶν' ἀπειρος, εὐρεῖα,
 Καὶ τῆς χειρὸς σου θάνατος εἶναι ἀθανασία.

Μουσταφᾶς.

(Ἀναγινώσκων ὀμιλεῖ πρὸς τὸν Ἀλλῆν)

Ἄς ἴδω τί ἐκόμισας, ἡ ἀμοιβὴ κατόπιν
 Θὰ σ' ἀποδείξη τοῦ Ἰσλάμ πιστὸν, ἢ καὶ προδότην,
 Καὶ ἂν λατρεύς πάντοτε τὸν ἄλλοτε Θεόν σου.

Ἀλλῆς.

(Καθ' ἑαυτόν)

Ὁ γεννηθεὶς χριστιανὸς μισεῖ τὸν ἰδικόν σου!

Μουσταφᾶς.

(Ἀναγινώσκων μεγαλοφώνως τὴν ἐπιστολὴν τοῦ Πατρίου)

Γενναῖε, ὁ πιστὸς ποιμὴν, τὸ ποιμνιον εὐκόλως
 Δὲν παραίδει ὡς τὸν βούν, ὁ πληρωθεὶς βουκόλος.
 Εἶμαι ποιμὴν πνευματικῆς χριστιανῶν καὶ ὅμως,
 Δὲν μὲ τρομάζει ὁ δεινὸς τῶν ἀπογόνων μῶμος.
 Ὁ πρὸς τὴν Πύλιν ζῆλος μου ἀνώτερος τοῦ χρέους·
 Τὸ κλέος σας ὑπέρτερον τοῦ ἰδικοῦ μου κλέους.
 Μισῶ τὸ αἷμα κ' ἐνταυτῷ τὴν στάσιν τῶν ἀφρόνων,
 Καὶ διὰ φόβου σοὶ ζητῶ νὰ κτύσης τῶρα φόνον.
 Τοῦ Ἄρχαδίου ἡ μονὴ ἐγένετο φανεῶς
 Τὸ ἄσυλον εὐρίσκεται ἐκεῖ ὁ Κορνηναῖος.
 Χιλίους ἔχει μετ' αὐτοῦ χριστιανοὺς ὀπίτας·
 Διακιστοὺς ἑλληνας, ὀκτακιστοὺς Κρήτας.
 Ἀκάματος διέρχεται κόμμας, χωρῖα πόλεις,
 Ἄπερ μολύνει κκτηχῶν ὡς φθερὰ πανώλης.
 Στρατολογεῖ νῦν πανταχοῦ, μετράκια ὀπλίξει.
 Καὶ, φέρων δᾶδᾶ ἐμπρησμοῦ, τὰ στήθη των φλογίζει.
 Δὲν τὸν πτοεῖ ὁ σίδηρος, τὸ γῆρας καὶ ἡ πείνα·
 Ἄρδουόντες οἱ λόγοι του ἐκφύουν τὸν πυρῆνα
 Δεινῆς ἐπαναστάσεως, ἣν τώρα σοὶ προδίδει,
 Καὶ ταπεινὸν χαιρετισμὸν ὑποκλινῶς σοὶ δίδει.
 Ὁ ταπεινότερος αὐτῆς καὶ τῆς ἐρπούσης κάμπης
 Θεράπων σου Πατρίσις, Ἄρχιερεὺς τῆς Λάμπης.
 (Πρὸς τὸν Σολεϊμάν)

Σολεϊμάν, ἀνέγνωσα, μὲ ἤκουσας νομίζω.

Ἄλλῃς (καθ' ἑαυτόν).

Τοιαύτην, ἐν ἀγνοίᾳ μου, τὴν εἴδησιν κομίζω!

Σολεϊμάν.

Ἀπίστευτον, αὐθέντα μου, ἀρχιερεὺς προδότης!

Μουσταφᾶς (Μετὰ κομπορρήμονος μετριαφροσύνης)

Σὺ ἀμφιβάλλεις, δι' ἐμὲ ὑπάρχει βεβαιότης.
Πολλάκις ἐξεδούλευσε τοὺς νόμους τοῦ Προφήτου
Αὐτός, καὶ μ' εἶναι πρὸ πολλοῦ γνωστὴ ἡ ὑπογραφή του

Ἄλῃς

Ὡ οὐρανέ, τοὺς κεραυνοὺς πρὸς τίνας προορίζεις;

Σολεϊμάν (Πρὸς τὸν Μουσταφᾶν)

Ἄφροῦ μοὶ λέγεις τὴν γραφὴν ὅτι καλῶς γνωρίζεις,
Δὲν ἀμφιβάλλω, ἀπορῶ, ἐξίσταμαι καὶ χαινώ.
Ὁ λόγος εἰς τὰ χεῖλή μου ἐκπνέει, βυθὸς μένω!
Μ' ἐκπλήττει ἡ κακία του, τὸ ἄπειρόν σου πνεῦμα
Μ' ἐκπλήττει περισσόταρην· μὲ ἐν σου μόνον βλέμμα.
Προσπίπτουν εἰς τοὺς πόδας σου, προδότηι οἱ ἔχθροί σου,
Οὐς ἀνταμείβει ἔπιτα ἡ εὐγενὴς ψυχὴ σου.

Μουσταφᾶς (κατ' ἰδίαν πρὸς τὸν Σολεϊμάν.)

Τὴν προδοσίαν ἀγαπῶ, μισῶ δὲ τὸν προδότην·
Βδελύσσομαι τὸν ὀνητὸν τῆς Πύλης θιασώτην
Τὸν τρέφω ὅπως τρέφουσι τὸν ψωραλέον σκύλλον,
Καὶ δέκα προτιμῶ ἐχθροὺς παρὰ τιοῦτον φίλον.
(Πρὸς τὸν Ἄλῃν, δίδων αὐτῷ τὸ βαλιντιόν του)
Ὡς ἀμοιβὴν τῶν κόπων σου λάβε αὐτάς τὰς λίρας!

Ἄλῃς (ἀποστρέφων τὸ πρόσωπον)

Τῆς προδοσίας ὁ χρυσὸς τὰς ἰδικὰς μου χεῖρας
Φλογίζει, γενναίότατε, ἄλλωστε καὶ ἡγήθουν
Τί μήνυμα ἐκόμισον, καὶ οὔτε τὸ ἐνόουν.
Ἄν μ' ἐτιμῶρεις, ἄδικος θὰ ἦτο ἡ ποινή σου.
Ὡς εἶναι τῶρα περιττὴ ἡ ἀμοιβὴ ἐξίσου.

Εἰς τὴν ῥομφαίαν ταπεινὸν θὰ ἔκλινον αὐχένα,
Πλὴν προδοσίας ὀθολὸν δὲν δέχομαι οὐδένα.

Μουσταφᾶς (μὲ ὄργην)

Μοὶ εἶσαι μᾶλλον ὑποπτος παντὸς προδότου τώρα·
Οὐδεὶς ποτε ἀπέρριψε τὰ ἰδικά μου δῶρα.

Ἄλῃς (ὑπερηφάνως)

Ὅστις μισεῖ τὴν ἀμοιβὴν τῆς μαύρης προδοσίας,
Εἶναι φίλιας ἄξιος καὶ ὄχι ὑποψίας.

Μουσταφᾶς.

Πλὴν, κατακρίνεις, ἄθλιε, φίλον πιστὸν τῆς Πύλης.

Ἄλῃς.

Περιφρονῶ οὐτιδανὸν τὸν ἐραστὴν τῆς ὕλης.
Αὐθέντα, δὲν ἀπέρριψα τὰ ἰδικά σου δῶρα·
Μοὶ ἦτο πάντοτ' ἀρεστὴ τοῦ κόπου ἡ ὀπώρα.
Καὶ εἶμαι μὲν ὁ ἄγγελος εἰδήσεως αἰσίας,
Πλὴν ἐνταυτῶ ἀκούσιον ὄργανον προδοσίας.
Ἢ ὀ' ἄφθονός σου δωρεὰ δὲν ἀντχμείβει μόνον
Τὸν κόπον μου . . .

Μουσταφᾶς.

Ἄλλὰ, μαζὴ τῶν φίλων σου τὸν φόνον;

Ἄλῃς.

Εἰς προδοσίας ἀμοιβὴν τὴν χεῖρα δὲν ἀπλόνω,
Πλὴν τῶν Ἑλλήνων τὴν σφαγὴν, ἂν θέλῃς, τὴν πληρόνω.
(Ζεῖκνύων τὰ βαλάντιον)
Αὐξήσον τέλος, μὲ αὐτὸ, τὸν ὄγκον τοῦ χρυσοῦ,
Ὅ θέλεις πέμψει αὔριον τοῦ φίλου Πατῆσιου.

Μουσταφᾶς (γράφων ὄρθιος)

Γνωρίζεις τὸν Παίσιον ;

* Ἀλλῆς

Μόλις προχθῆς τὸν εἶδον.

(καθ' ἑαυτὸν)

Πλησίον τοῦ μὲ ἔφερε τῆς μοίρας μου ὁ κλειδῶν !

Μουσταφᾶς (ἐξακολουθῶν νὰ γράφῃ.)

Καὶ τώρα ἐτοιμάσθητι ὁδὸν νὰ διατρέξῃς,

"Ὅπως κομίσῃς εἰς αὐτὸν τὰς δύο ταύτας λέξεις.

* Ἀλλῆς (καθ' ἑαυτὸν.)

Τοὺς ὄνυχάς σου, " Ἀρπυια, ἄρκει νὰ ἀποφύγω !

Τοῦ βλεφυροῦ σου συρφετοῦ φθάνει μακρὰν νὰ φύγω !

Τῶν ἀδελφῶν μου, Δῆμιε, δὲν βοηθῶ τὸν φόνον.

Ποῦ θὰ ὑπάγω, ἀφορᾷ ἐμέ, ἐμὲ καὶ μόνον !

Μουσταφᾶς (δίδων αὐτῷ ἓν δελτίον)

* Ἐπίστρεψον μὲ πέταγμα ἂν δύνασαι τῆς κνήμης.

* Ἀλλῆς.

* Ὁ ποῦς μου εἶναι ἐλαφρὸς ὡς τὰ πτερὰ τῆς φήμης.

(καθ' ἑαυτὸν)

* Ὁ δὲ βραχίων μου βαρὺς ὡς χαλυβδίνη σφῆρα.

Θὰ τὸ γνωρίσῃς, κάθαρμα, ἢ δύστροπός σου μοῖρα

" Ἄν σ' ὀδηγήσ' εἰς τὴν μονὴν μὲ τὰ ἀνδράποδά σου !

(πρὸς τὸν Μουσταφᾶν)

* Ἐδαφιαίως προσκυνῶ τὴν γενναιότητά σου.

ΣΚΗΝΗ Δ'.

Μουσταφᾶς, Σολεϊμάν.

Μουσταφᾶς.

Πλὴν, ἄς μὴ χάνωμεν καιρὸν, ἄς σπεύσωσι δρομαῖοι
 Μὲ ὑποζύγια καλὰ οἱ μᾶλλον βρωμαῖοι!
 Πρὸ δέκα ἔφυγεν ὥρων ἐντεῦθεν προπορεία,
 Καὶ μὲ αὐτὴν οἱ ὄλμοι μας καὶ ὄλα τὰ φορεῖα.
 Νὰ εἴπωσι ἐκ μέρους μου πρὸς τὸν Ἄγᾶ-Μαμῆρη,
 Νὰ ἐπιστρέψῃ παρενθύς, καὶ πρὸς τὸ μοναστήρι.
 Ὅταν πρὸς νότον τῆς μονῆς φθάσῃ, νὰ σταματήσῃ,
 Καὶ πρὸς τὴν πύλην τέσσαρα ὀβούζια νὰ στήσῃ.
 Τὰ τρία τηλεβόλα μας, ἐγὼ θὰ διατάξω
 Ποῦ ἡ περίστασις καλεῖ ὅπως τοὺς ὑποτάξω.
 Μὴ πλησιάσῃ τὴν Μονὴν, μὴ ῥίψῃ πυροβόλον
 Πρὶν φθάσῃ ἐξ ἀνατολῶν μὲ τὸν στρατὸν μου ὄλον.
 Τὰς προσταγὰς μου ἀκριβῶς μήνυσον τῷ Μαμῆρη,
 Καὶ ἐπιστρέφων, πρόσθεσον, παντοῦ νὰ διασπείρῃ,
 Ὅτι ἐδόθη τῶν γραικῶν ἀγῶν ὁ τελευταῖος,
 Καὶ ὅτι δορυλάωτος εἶναι ὁ Κορωναῖος.

Σολεϊμάν.

Πλὴν ἂν ἡ εἶδησις αὐτὴ τοὺς περὶ διεγείρῃ;
 Ἄν τὴν ὀργὴν τοῦ Παδισάχ, κατόπιν ἐπισύρῃ;

Μουσταφᾶς

Ὅτι θὰ εἴπῃ ὁ Μαμῆρ ἐγὼ θὰ ἐκτελέσω,
 Καὶ ἀπὸ τοῦδε θὰ ἰδῆς τὴν στάσιν πῶς θὰ σθῆσω.
 Πῶς ἀμφιβάλλεις, φίλε μου, ὅτι χιλίους ἄνδρας,
 Θέλω συλλάβῃ εὐχερῶς ἐντὸς αὐτῆς τῆς μάνδρας;

Σολεϊμάν.

Ἡ μάνδρα αὐτῆ φρούριον ἐγένετο πολλάκις,
Καὶ ἰσχυρόν, ὡς λέγουσι, ὁ δὲ Δεληγιαννάκης
Στρατῶνα, καταφύγιον, εἰς τὰ εἴκοσι ἕνα
Τὸ εἶχεν ἔτη τέσσαρα.

Μουσταφᾶς (περιφρονητικῶς)

Ἄθλα ἐξογκωμένα!

Σὺ τείνεις εὐπίστον τὸ οὐς εἰς ἐπιδειξίαις λήρους,
Καὶ ἀναφέρεις σοβαρῶς Ἑλλήνων τοὺς ὄνειρους.
Πλὴν δὲν πτοεῖ τὸ θάρρος μου μήτε ἡ ἱστορία,
Πολύ δὲ ὀλιγώτερον ἡ τερατολογία.

Ἄλλωττε δὲν ἐξήτησα σωροὺς γυναικῶν ἀκαίρων,
Ἐπιθυμῶ ὑπκοήν τυφλῆν τῶν κατωτέρων.

Σολεϊμάν (δειλιῶς)

Δὲν ἀντιλέγω, παρευθὺς τὰ διατάγματα σου
Διαμηνύω τῷ Μωχῆρ καὶ εἰς τὰ τάγματά σου.

Μουσταφᾶς.

Οὔτε στιγμὴν μὴ χάνετε, ἐντὸς τοῦ Ἀρχαδίου
Θὰ ἐμῶ πρὸ τῆς δύσεως τοῦ σήμερον ἡλίου.

ΣΚΗΝΗ Ε΄.

Σολεϊμάν, Μουσταφᾶς, εἰς στρατιώτης ὀθωμανός.

Στρατιώτης (πρὸς τὸν Μουσταφᾶν)

Ὁ πρὸ μικροῦ φυγῶν Ἄλλης κατάσκοπος θὰ ἴηται

Ὁ δρόμος του μὲ ἐπιτεν, ἄλλωττε μόνος κρίνε.

"Αμα φυγών ἀπὸ ἐδῶ, διηύθυνε τὸ βῆμα
 'Εκεῖ ὅπου ἐπέμπετο, ἔπειτα, παραχρῆμα,
 'Ετράπη τρέχων τὴν στενὴν ὁδὸν τοῦ 'Αρκαδίου.

Μουσταφᾶς.

"Ας τρέξωσι κατόπιν του, πρὶν τοῦ μοναστηρίου
 Οὗτος πατήση τὴν φλιάν, ἅς τὸν πυροβολήσουν.
 "Ενδύμα φέρει τουρκικόν· βεβαίως θὰ νομίσουν
 Εἰς τὴν μονήν, ὀθωμανὸς ὅτ' εἶναι λειποτάκτης.

Στρατιώτης.

Δυσκόλως θὰ ἀνευρεθῇ· τὸν προστατεύει φράκτης.

Μουσταφᾶς.

Δύο παράλαβε εὐθύς καὶ τρέξατε δρομαῖοι·
 Σᾶς ἀναμένει ἀμοιβή καὶ ἔπαινος γενναῖοι.
 "Εκαστος δέκα ἐξ ὑμῶν, ἀπὸ ἐμοῦ τὰς χεῖρας
 "Ανμου τὸν φέρετε ἐδῶ χρυσᾶς θὰ λάβῃ λίρας.
 (ὁ στρατιώτης ἀπέρχεται)
 (Πρὸς τὸν Σολεϊμάν)

Μὲ ἔννοεῖς, νὰ μάθωσι εἰς τὴν μονήν δὲν θέλω
 "Οτι μὲ ὄλον τὸν στρατὸν νὰ τοὺς κυκλώσω μέλλω.
 Διότι, τότε δύνανται ἢ νὰ ὀχυρωθῶσι,
 "Ἡ εἰς τῆς "Ιδης τὰ βουνὰ εὐθύς ν' ἀποσυρθῶσι.
 'Απὸ ἐσὲ Σολεϊμάν τὰ πάντα περιμένω.

Σολεϊμάν.

'Απέρχομαι, πλείοτερον ἐδῶ πρὸς τί νὰ μένω;

ΣΚΗΝΗ ΣΤ'.

Μουσταφᾶς μόνος.

Μουσταφᾶς.

Τῆς δόξης μου τὸ κάλυμμα ἐγείρεται προδάδην,
 Καὶ διορῶ τὸν ὑπ' ἐμοῦ κεκορησμένον ἄδην!
 Εὐφρόσυνον μοὶ μειδιᾷ ἀθανασίας φάσμα!
 Πληροῦται τῆς καρδίας μου τὸ ἀδηφάγον χάσμα!
 Σήμερον — Δόξα ἄφραστος! ἡ σπάθη καὶ τὰ μύδρα
 Καὶ τὴν ἐσαχτήν κεφαλὴν θὰ σ' ἀποκόψουν, "Υδρα.
 Ὡ Φήμη μου, οἰμώζουσα, τὰς φλόγας ἔχεις στέμμα,
 Ἀδάμαντας τὰ δάκρυα, πορφύραν σου τὸ αἶμα.
 Ὡς σκῆπτρον ἔχεις σύντριμμα, τέφρας σωρὸν ὡς θρόνον,
 Ἐχεις λαὸν τὰ πτώματα, ὡς νόμον σου τὸν φόνον.
 Ἄπιστοι, ποῦ ὑψόνετε τῆς στάσεως τὸ βῆκος,
 Δὲν σᾶς φοβίζει ὁ βαθεὺς τῆς Πολωνίας λάκκος;
 Τὰ δρέπανά της ἔθραυσεν ἡ ἐλευθέρα Δύσις,
 Καὶ βαρυτέρας ἔδесе στάς χεῖρας της ἀλύσεις.
 Σὺ γηραιὸ ἀτίθασε, κατὰ τὰς φρένας νῆε,
 Τῆς στάσεως ἀνάδοχε, ἄπιστε Κορωναῖε,
 Εἰς τὸν Θεόν σου σύστησον τὴν ἀρατὴν ψυχὴν σου·
 Σήμερον σ' ἐπισκέπτομαι ζητῶν τὴν κεφαλὴν σου.
 Τὸ σῶμά μου καὶ ἡ ψυχὴ πληγὰς Ἑλλήνων φέρουν,
 Ἀρχαίαι πλὴν αἰμοσταγεῖς, χάσκουσαι τῶρα χαίρουν,
 Ἐστάθμισα τὰ ἄλγη των καὶ μὲ τοῦ σίτου κόκκον,
 Σὺ θὰ πληρώσῃς σήμερον καὶ δάνειον καὶ τόκον.
 Εἰς τοῦ Βοσπόρου σ' ἀργυροῦν μεθαύριον τὸ νᾶμα
 Θὰ κατοπτρίξῃ ἡ Σταμποῦλ τῆς δόξης μου τὸ δρᾶμα.
 Φωτοχυσία ἄπλετος, χαρὰ καὶ ἁρμονίαι,
 Ζητωκραγαὶ, ἀρώματα, ἄνθη, πυρὰ, ταινίαι,

Τὸ πᾶν, τὸ πᾶν τὰ ἄθλά μου, τὴν δόξαν μου θὰ ψάλλῃ,
 Κατόπιν καὶ τοῦ Παδισᾶθ θὰ μὲ δεχθ' ἡ ἀγκάλῃ!
 Πλὴν διατί ἐν τῇ χαρᾷ αὐτ' ἡ ψυχὴ διστάζει;
 Τίς, δισταγμὸς δυσολωνος τὴν δηλητηριάζει;
 Τοικύτη εἶναι ἡ ψυχὴ ὥστε τὴν εὐτυχίαν
 Κρατοῦσα, μὲ ἐνδοιασμόν, τὴν κάμνει δυστυχίαν!
 (ἀκούων ἔξωθεν τὴν σάλπιγγα)
 Ἴδού ἡ σάλπιγξ μὲ καλεῖ, κινεῖται ὁ στρατός μου!
 Δὸς θάρρος εἰς τὸ στῆθος μου, Ἄλλάχ, Θεέ τοῦ κόσμου!
 Ἦ Κορωναῖε, σὲ κρατῶ εἰς τὴν μονὴν ἐπάνω,
 Μ' ἐκείνους ὅπου λοιδορεῖς, ἐντὸς ὀλίγου φθάνω.

ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΔΕΥΤΕΡΑΣ ΠΡΑΞΕΩΣ

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ

Δευτέρως πράξεως.

Σελίς 22 Στιχ. 5 γράφει σάλπιγξ καὶ ὄχι σάλπιξ.
 Σελίς 29 Στιχ. 14 γράφει Σκύλον καὶ ὄχι σκύλλον.

ΠΡΑΞΙΣ ΤΡΙΤΗ

ΣΚΗΝΗ Α΄.

Ἡ σκηνὴ παριστᾷ μεγάλην αἴθουσαν τῆς Μονῆς.

Γαβριήλ, Δημακόπουλος καὶ πλεῖστοι ὄπλοφόροι.

Δημακόπουλος.

Ἐξ ὧν εἶδον, φεύγουσι ἐντεῦθεν οἱ ἐχθροὶ μας,
Καὶ παύει πλέον ἢ ἐδῶ, θεινὴ ἀποστολὴ μας.
Τὴν νύκτα ταύτην φεύγομεν οἱ στρατιῶται ὅλοι.

Γαβριήλ.

Τέκνον μου, εἶναι ἄπειροι οἱ τῶν ἐχθρῶν μας δόλοι·
Ἄνάμεινον ὡς αὔριον, ἂν τι δὲν κατεπείγη.
Περίμενε πανστρατιᾶ ὁ Μουσταφᾶς νὰ φύγη.

Δημακόπουλος.

Νὰ μένουں χίλιοι σχεδὸν ἄνδρες ἐδῶ κρυμμένοι,
Ἐν ᾧ αὐτοὺς ὁ ἀρχηγὸς εἰς βράχους ἀναμένει·
Εἶναι πολῦτιμ' αἱ στιγμαί, οἱ ἄνδρες μας ὀλίγοι,
Κ' ἡ τύχη πάντοτ' ἄσμενος τὴν χεῖρα δὲν ἀνοίγει.

Γαβριήλ.

Τὴν γνώμην μου ἐξέφερον, ὦ τέκνον μου, ὡς γέριον·
Ἀπέλθετε, γενναῖοι μου, ἐγὼ δ' εὐχὰς προσφέρων,
Θὰ εἶμαι συστρατιώτης σας, θὰ πολεμῶ μαζῆ σας,
Καὶ ἡ εὐχὴ μου πάντοτε θὰ ἴηται μεταξύ σας.

Δημακόπουλος (πρὸς τοὺς ὀπλοφόρους)

Γενναῖοι! ἐτοιμάσατε τὰ ὄπλα, τὰς τροφάς σας·
 Πρὸ τῆς ἐσπέρας κἄμετε τὰς προπαρασκευάς σας.
 Νομίζω ὅπως περιττὸν νὰ σᾶς ὑπενθυμίσω
 Τὸ χρέος σας τὸ ἱερὸν, ἢ νὰ ἀναρρήψισω
 Τὸ πῦρ ποῦ ὤθησεν ὑμᾶς ν' ἀφήσητε μητέρας,
 Συζύγους, τέκνα νεαρὰ, ἢ γηραιούς πατέρας,
 Καὶ ἀψήφουντες καὶ ζωὴν καὶ πολλαπλᾶς βυσάνους,
 Ν' ἀναζητῆτε εἰς κρημονύς μαρτυρικούς στεφάνους.
 Πολλοὶ εἰς ἔξαψιν θυμοῦ τὸν βίον ἀψηφοῦσι,
 Πλὴν εἶναι ἄνδρες ἀληθῶς ὅσοι περιφρονοῦσι,
 Μὲ τὴν ζωὴν, τοῦ Ἄρεως καὶ τὰς ταλαιπωρίας,
 Καὶ μάχονται καρτερικῶς ὑπὲρ ἐλευθερίας.
 Τὸ ἔργον μόλις ἤρχισε, καὶ δὲν τὸ ἀγνοεῖτε,
 "Ὅθεν προθύμως, ἄνδρες μου, 'εἰς τὸ ἔργον σας τραπῆτε

ΣΚΗΝΗ Β'.

Δημακόπουλος μόνος.

Φεύγω, καὶ φεύγω, πλὴν ἐδῶ νοῦς καὶ καρδία μένει.
 Συγχώρησόν με, ὦ Πατρίς, μαζῆ σου ἢ Ἑλένη
 "Ἄν τῶρα συμμερίζεται τοὺς πόθους τῆς ψυχῆς μου,
 Ἄφοῦ αὐτὸ δὲν ἔλαττοῖ τὴν πρὸς ἐσὲ στοργὴν μου.
 Μὲ πόθον νῦν τριπλάσιον καὶ μὲ παλμὸν καρδίας,
 Θέλω θηρεύσει, πολεμῶν, τὰ ἄθλα τῆς ἀνδρίας,
 Πλὴν εἶναι πλάνη, ἢ αὐτὴ ὄντως ἐδῶ προβαίνει;
 Δὲν ἀπατώμαι, ὦ! ποσῶς, εἶναι αὐτ' ἢ Ἑλένη!

ΣΚΗΝΗ Γ'.

Δημακόπουλος, Ἐλένη.

Δημακόπουλος.

Κυρία, μόνη σεῖς ἐδῶ ; Ἐμὲ δὲν θὰ ζητῆτε !

Ἐλένη.

Ἦμας, πλὴν μὴ σὰς ἐνοχλῶ ;

Δημακόπουλος.

Οὐδόλως μ' ἐνοχλεῖτε.

Ἐλένη.

Ἐμαθον, πρὸ τῆς προσεχοῦς πῶς φεύγετε πρῶϊας,
Καὶ τὴν φυγὴν σας ἔμαθον ὡς δεῖγμα ἀσφαλείας·

Ἦ ὅτι τὸ μοναστήριον εἰς προφανῆ ζημίαν,
Μήτ' εἰς ἐπίθεσιν ἐχθροῦ ὑπόκειται καμμίαν.

Γνωρίζετε ὅτι ἐδῶ ἀτομικὴ δειλία

Δὲν ὀδηγεῖ τὸ βῆμα μου· Μόν' ἡ ἐλευθερία

Ἦναφεν εἰς τὸ στῆθος μου ἀγνώστων αἰσθημάτων

Δυνάμεις, καὶ τὸ ἔλεος ὑπὲρ τῶν ἀδυνάτων·

Συνήθροισα συντριμματα θυμάτων ἀνθρωπίνων,

Καὶ τὰ ὠδήγησα ἐδῶ διὰ πολλῶν κινδύνων.

Ἐκατὸν οἰκογένεια· ἐδῶ τὸν θησαυρὸν των

Κλείουσιν ἐν τοῖς τέκνοις των, μετὰ τῶν γυναικῶν των.

Ἄνῃρ τις μᾶς ἀκολουθεῖ, πολυπαθῆς τις γέρον,

Δυσθύμως τὰς βεβάνους του καὶ τὴν ζωὴν του φέρων.

Ἐνίοτε τὰς φρένας του, ἄφρων ἐλπίς φλογίζει,

Ἦ ὅτε δὲ πάλιν φάντασμα οἰκτρῶς τὸν βασανίζει.

Τὸν λογισμὸν του ἐξοκαὶ παραφροσύνης νέρος,

Καὶ τότε ὁ ταλαίπωρος εἶν' ἀσθενὴς ὡς βρέφος.
 Δὲν ἀγνοῶ τὴν θέσιν μου· φέρω πολλὰς εὐθύνας.
 Ἐνταῦθα εὕρομεν τροφάς, ἐνδύματα καὶ κλίνας,
 Πλὴν ἴσως τώρα φεύγοντες ὑμεῖς, μᾶς ἀφαιρῆτε ;

Δημακόπουλος.

Κυρία, ἂν ὑπέθετον ὅτι θὰ ἐκτεθῆτε
 εἰς κίνδυνον, θὰ ἔφευγον ἴσως πρὸ τῆς ἐσπέρας,
 Ὅπως συνάξω δι' ὑμᾶς δυνάμεις πλειοτέρας,
 Κ' ἐν τῇ Μονῇ φρουρῶν ὑμᾶς, τὴν μόνην μου ἐλπίδα,
 Νὰ ἐκδουλεύω ἐν ταυτῷ τὴν φίλην μου πατρίδα !

Ἑλένη.

Ἦ ἄνδρες, ὄντως θαυμαστοί, εἰς συμφορὰς μυρίας
 Δὲν λησμονεῖτε καὶν στιγμὴν τὰς ἐρωτοτροπίας !
 Καὶ ἡ γυνὴ ἐνώπιον ἡμῶν ποτὲ δὲν παύει,
 Ὡς ἄθυρμα ἐρωτικὸν τὰς φρένας σας νὰ ψαύη.
 Ἐξέλαθον ὁμῶς ὑμᾶς ὑπέρτερον τῶν ἄλλων,
 (Προσέρχεται ἰκετευτικῶς πρὸς αὐτὸν)
 Νὰ ἀποδείξῃς μὴ ζητεῖς τὸ λογικόν μου σφάλλον !

Δημακόπουλος.

Ναὶ σφάλλεις, σφάλλεις καὶ δεινῶς μὲ ἀδικεῖς, Ἑλένη·
 Δὲν σε λατρεύει ἐν ἐμοὶ ψυχὴ συνειθισμένη
 Νὰ ἀσωτεῦγ φλύαρος ἐπαγωγὸς ἐκφράσεις,
 Λατρεύουσα πᾶν θέλητρον καὶ προστυχούσης πάσης !
 Δὲν ὤρμησα καρτερικῶς εἰς φοβερὸν ἀγῶνα,
 Ὅπως θηρεύσω, πολεμῶν, τοῦ ἔρωτος πλαγγόνα.
 Αἱ πόλεις πᾶσαι εὐμοιροῦν ἀγάπης ἀθυρμάτων,
 Ὁ δ' αἰσθανόμενος ῥοπήν ἐκλύτων αἰσθημάτων
 Ῥαθύμως ἀναπαύεται εἰς κόλπῳ κοινωνίας,
 Κ' ἐν ἀσφαλείᾳ ἀφήρ᾽ ἀπολέμων ἀγωνίας.

Ῥυθμίζει τὰ βασίλεια, θρασέως δογματίζει,
 Τοὺς ὑπὸ τὸν ζυγὸν λαοὺς ἀκρίτως μυκτηρίζει.
 Ἄντλει δὲ τὴν εὐφράδειαν τῆς μεγαλοψυχίας
 Ἐκ τῆς εὐδαιμονίας του πλησίον τῆς ἐστίας.
 Πλὴν εἰς τὰ στήθη ἔφερον ὡς πόθον τὴν Πατρίδα
 Ὅποταν ἄγγελον ἐσὲ ἐνώπιόν μου εἶδα.
 Παρέστης ζῶσα σὺ εἰκὼν τῶν αἰσθημάτων ὄλων
 Καρδίας ἧτις ἄγνωστ' ὄλοσχερῶς τὸν δόλον.
 Εἰς τὰς πτυχὰς τῆς ἔρριψας τὴν ἱερὰν ἐλπίδα
 Περιπτυχθεῖσα μὲ στοργὴν τὴν ἐν αὐτῇ πατρίδα·
 Καὶ τώρα θέλω, πολεμῶν ὡς γίγας κατὰ νάνων,
 Καθιδρωμένος θειριστῆς συγκομιδῆς στεφάνων,
 Μὲ δάφνας τοὺς παρθενικούς κροτάφους σου νὰ στέψω,
 Καὶ σέ, Ἐλένη, μόνην σέ, ὡς δάφνην μου θὰ δρέψω !

Ἐλένη.

Πόσον εὐμόλπως τῆς ψυχῆς χορδὰς ἀγνώστους πάλλεις,
 Καὶ πόσον εἶν' ἁρμονικὸς ὁ ὕμνος ὃν μοὶ ψάλλεις !
 Τελείωσον τὸ ἔργον σου, μὲ τρόπαια στολίσου,
 Καὶ ἂν εἰσέτι μ' ἀγαπᾷς, θὰ γίνω ἀμοιβή σου.

Δημακίουποῦλος.

Ἐλένη, σὲ εὐχαριστῶ· σὺ τρόπαιον μοὶ δίδεις.
 Τροπαίων ἡμῶς ἄπληστος, φεύγω· θὰ μ' ἐπανίδης
 Ἡ τροπαιοῦχον νικητὴν, γενναῖον δαφνηφόρον,
 Ἡ θ' ἀποθάνω· δέχομαι τὸν ὃν μοὶ θέτεις ὄρον.
 Ἄνευ ἐλέγχου, ὦ Πατρίς, τὴν ἀγαπῶ ἐξίσου
 Μὲ σέ, ἀφοῦ δὲν σὲ φθονεῖ καὶ γίνετ' ἀμοιβή σου.

Ἐλένη.

(Βλέπουσα ἔξω τοῦ παραθύρου).

Πλὴν ποῖον βλέπω θέαμα καὶ φρίκην μοὶ ἐμπνέει ;
 Πρὸς τρεῖς λυσσώδεις μαχητὰς ἔθωμανὸς παλαεῖ !

Δημακόπουλος.

Τῶ ὄντι ἀνεξήγητον ὀθωμανοὶ εἶν' ὄλοι!
 Εὖγε! Τὸν ἓνα ὕπτιον ἀνέτρεψε τὸ βόλι,
 Ὁ ἄλλος μὲ φρικτὴν πληγὴν ἐπίσης ἀνετράπη.
 Ὁ τρίτος, ὦ! τὸ κάβαρμα! εἰς τὴν φυγὴν ἐτράπη.
 Ἄλλά! . . . Ὁ νικητὴς ἐδῶ μοι φαίνεται ἐμθαίνει.

Ἑλένη (καθ' ἑαυτήν).

Εἰς τὴν καρδίαν μου ῥανίς κἄν αἵματος δὲν μένει.

Δημακόπουλος (σύρων τὴν σπάθην).

Τί νὰ ζητῆ; ἄς μάθωμεν.

(Ἀναμένει ὀλίγας στιγμάς)

Τίς εἶσαι;

ΣΚΗΝΗ Δ'.

Δημακόπουλος, Ἑλένη, Ἄλῃς, Γαβριήλ,
 Γέρων καὶ τινες ὀπλοφόροι.

Ἄλῃς.

Εἶμαι φίλος!

Ἀπῆδει πρὸς τοὺς λόγους μου ὁ ἐρυθρὸς μου πῖλος.

Μὲ ὀνομάζουσι Ἄλῃν· ἀπῆδει τ' ὄνομά μου,

Πλῆν εἶμαι Ἑλλήν, χριστιανός, ἰδοὺ ἡ γενεά μου.

Ἄν εἶν' οἱ τούρκοι φίλοι μου τὸ εἶδατε νομίζω!

Καὶ μὲ πιστεύει Ἕλληνα καὶ ἄνδρα ὡς ἐλπίζω.

Δημακόπουλος.

Μάθωμεν πρῶτον τί ζητεῖς, εἰς τὴν μονὴν τί θέλεις ;
 Πῶς λειποτάκτης ἔφυγες τῆς τουρκικῆς ἀγέλης ;
 Ὡς τί κατεδιώκεσο ; Ἄν εἶσαι Ἕλλην, ποία
 Τὰ τουρκικὰ σ' ἐνέδυσσε φορέματα αἰτία ;
 Πῶς ὀνομάζεσαι Ἄλλῃς ; Θέλω νὰ μ' ἐξηγήσης ;
 Τὰ πάντα, ἀκρώμεθα.

Ἄλλῃς.

Αὐτὸ ζητῶ ἐπίσης.

Ἄλλ' ὅμως συγχωρήσατε ἂν ὁ πικρὸς μου βίος
 Λυπήσῃ τὴν καρδίαν σας· εἶν' ἄχαρις καὶ κρύος.
 Δεκαοκτὼ μόλις ἐτῶν μ' ἔθλιψεν οὐρανία,
 Ἐμὲ καὶ μίαν ἀδελφὴν, ἐλέγετ' Οὐρανία.
 Τριπλάς ἡσθάνθη νὰ γεννᾷ τὸ στήθος μου θυνάμεις,
 Ἦρπασα τὸ πηδάλιον μετ' ἀνδρικῆς παλάμης.
 Οἱ κόποι μου ἦσαν μηδέν, τὸ παρελθὸν ἡ λήθη
 Ἀνήρπασεν ὡς ἄνεμος· αὐτὴ μὲ παρεμύθει.
 Ἀδάμαστος μὲ ἔθλαπε κρυφῆ μεγαλαυχία,
 Ἀφοῦ πτηνὸν ἀνέμενε τῶν κόπων μου ψυχία.
 Οὐδὲν εἶναι γλυκύτερον τῆς ἀδελφῆς ἔστον κόσμον,
 Καὶ δι' ἡμᾶς ἦν ἡ ζωὴ κῆπος ἀνθῶν εὐόσμων.
 Ὅχι ! . . . Στρουθία ἤμεθα ὅταν ἡ λαίλαψ πνέη
 Καὶ τρικυμία θαλασσῶν μετὰ τῆς γῆς παλαίη.
 Ἐσπέρας ἐν ἐπέστρεφον, ἀποκαμῶν, πλὴν χαίρων,
 Τὸ προῖον τῶν κόπων μου τῇ ἀδελφῇ μου φέρων.
 Ὅτ' ὑπερέδην τὴν φλιάν τῆς ποθητῆς οἰκίας,
 Ἐνθα μ' ἀνέμεν' ἡ χαρὰ ἀνέσσεις γλυκειάς.
 Τὸ ὄνομα τῆς ἀδελφῆς φωνῶ, πλὴν, ὦ ! μανία !
 Μον' ἡ ἡχὴ τοῦ οἴκου μου, ἀπῆντησ', Οὐρανία !
 Ὅθωμανὸς τὴν ἤρπασε μετ' ἀπκισίας βίας,
 Καὶ τὴν ἀπήγαγεν οἰκτρῶς εἰς χώραν τῆς Λυδίας.

Τὴν πίστιν μου, τὸν πόνον μου, τὴν γλῶσσαν, τ' ὄνομά μου,
Εἰς τοῦτο τ' ὀθωμανικὸν ἔκρουφα ἔνδυμά μου.

Ἄπῃθλον πλάνης ἔκτοτε ζητῶν τὸν θησαυρόν μου,
Κρύπτων εἰς στέρνον ἄπιπτι τὸν πάθον τὸν πυρόν μου.

Τὴν εὔρον μετὰ τριστεῖς φρικώδεις ἀγωνίας
Εἰς Ἄκ-Ἰσαάρ, πρωτεύουσαν τῆς πάλαι Ἰωνίας.

Καρδίᾳ μὴ διακράγῃς, ἂν σ' ἐξογκοῦσι θρῆνοι!

Ἡ εὐχάρις μου ἀδελφῆ, πλέον θὲν ἦν ἐκείνη·

Τὸν ὀφθαλμόν της ἔσκαψε τὸ δάκρυ τὸ λαθραῖον.

Τὸ πρόσωπόν της νῦν ὠχρόν, τὸ ἄλλοτε ὠραῖον

Μοῖ ἔλεγε πῶς ἔφθασα πλησίον της βραδείας,

Ἄρου ἡ μάρτυς ἐκ τῆς γῆς ἀπήρχετο ταχέως.

(Μετὰ λυγμῶν)

Τὴν φθίνουσάν μου ἀδελφὴν τοῦ φθινοπώρου πνεῦμα

Ἀνήρπασεν ὡς ἄχυρον τοῦ κατάρρακτου βεῦμα!

(Πρὸς τὸν Γαβριήλ)

Εἶπέ μοι, πῆτες, τώρα σύ, ἡ πρόνοια ποῦ εἶναι;

Οἱ ἀσθενεῖς, οἱ δυστυχεῖς, τὰ πτῖλα ἄπερ δίναι

Τρικυμιῶν σαλεύουσι, κ' εἰς βόρβορον κυλοῦσι,

Ἄν τοῦ Σατάν εἶν' ἔρμαια, λοιπὸν ἄς βλασφημοῦσι!

Τί ἔπταισα; τί ἔπταισεν ὁ ἄγγελος ἐκεῖνος;

Τὸ σύμβολον τῆς ἀρετῆς, ὁ ἄσπιλός μου κρίνος;

Τρὶς ἔπταισ', ἐλησμόνησα, διότι ἦτο νέα,

Διότι ἦτο ἀσθενὴς κ' ὡς ἄγγελος ὠραία.

Ὀλέθρια δωρήματα εἰς κόρας τὰς ἀθλίας,

Μάρτυρες ἀναμφίλεκτοι ἐλλείψεως προνοίας!

Γαβριήλ.

ὦ τέκνον, σὲ ἐπώρωσε δεινὴ ταλαιπωρία!

Ἄλῃς.

Ὀλόκληρος ὁ βίος μου βλασφημιῶν σαρεία!

Τὸν ἄρπαγα τῆς ἀδελφῆς, ὡς τίγρις Ἰρκανίας

Συνέτριψα ἀνηλεῶς ἑστὸν τάφον τῆς ἀθλίας !
 Μ' ἀγρίαν καὶ πικρὰν ψυχὴν τὴν ἔρημον τοῦ κόσμου
 Τρέχω ἀλήτης ἔκτοτε φαντάσματα ἐντὸς μου
 Μελαίνης ἐκδικήσεως τὰς φρένας μου μαστίζου.

Γαβριήλ.

Εἶναι δαιμόνων παίγνια ὅσσι δὲν συνειθίζου
 Μὲ παραδείγματ' ἀρετῆς τὰς φρένας νὰ πρᾶύνου.
 Παγίδας τῆς κολάσεως ἀείποτε τοῖς στήνου.

Ἄλλῃς.

Παράδειγμα τῆς ἀρετῆς ; — Ἐζήτησα ἐσχάτως.
 Τοιοῦτον μοὶ προσέφερε κατ' ὄλον του τὸ πλάτος,
 Εἰς ἱεράρχης σεβαστός . . . Ἐπίτυχον νομίζω
 Τῆς ἀρετῆς του δείγματα καὶ πρὸς ὑμᾶς κομίζω.
 Ἐξάγει τὴν πρὸς τὸν Παῖσιον ἐπιστολὴν τοῦ Πασσᾶ καὶ
 τὴν ἐγγειρίζει τῷ Γαβριήλ).

Ἴδου αὐτά !

Γαβριήλ.

Ἄς ἴδωμεν (Ἐναγινώσκει τὴν ἐπιστολὴν).

Νοέμβριος, ἑνέα.

Πρὸς τὸν σεπτὸν Παῖσιον, Λάμπης Ἀρχιερέα,
 Ἀπείρωσ σὲ εὐχαριστῶ διὰ τὸ μήνυμά σου,

Καὶ τὰ αἰσθημάτά σου.

Τὸ ἔγκλειστον συνάλλαγμα πέμψε πιστῶς εἰς χεῖρας
 Τοῦ γραμματέως μου Ἀρίφ, χιλία· λάβε λίρας.
 Εἰς Ἀρχαδίου τὴν μονὴν ἀπέρχομαι δρομαίως.

Ἐκεῖ ὁ Κορωνάος

Ἄναμφιθόως θὰ μ' ἰδῇ πρὸ λύχνων τὰς ἀράς.

Σ' ἀσπάζεται ἀδελφικῶς, ὁ φίλος Μουσταφᾶς.

Ἄλῃς.

Αὕτη ἡ τόση ἀρετὴ σχολίων ἴσω; δεῖται,
 Διότι εἶν' ἀπέραντος καὶ δὲν τὴν ἐννοεῖτε.
 Τοῦ βίου, ὅθεν ναυαγόν, ταλαιπωρίας θῦμα,
 Εἰς χῶραν τὴν γενέτειραν μὲ ἔφερε τὸ κύμα.
 Ἄφ' ἧς ἡμέρας ἔφυγον δέκα παρῆλθον χρόνοι·
 Τὴν ὄψιν μου μετέβαλον τὰ ἔτη καὶ οἱ πόνοι.
 Οὐδεὶς ἐγνώρισεν ἐδῶ τὸν ἄλλοτε Λυκοῦργον,
 Τὸν σήμερον ὀθωμανὸν μὲ τὴν ψυχὴν κακοῦργον.
 Ἐξήτησα νὰ παρισθῶ τὰ πρὸς τὸ ζῆν ψυχία,
 Ἰδοῦ δὲ ποῦ μὲ ὤθησε καὶ πάλιν δυστυχία!
 Τοῦ Πατρίου ἔκρουσα τὴν θύραν ἐρωτήσας
 Ἄν ὑπερήτην ἤθελε, καὶ θέσιν ἀποκτήσας
 Τοῦ ταχυδρόμου· ἔφθασα ἔς τὸν Μουσταφᾶν μὲ γράμμα,
 Ὅπερ αὐτὸς ἀνέγνωσεν ἐμπρὸς μου ἐν τῷ ἄμα.
 Τῷ ἔλεγεν ὁ Ἅγιος, ὅτι ἐδῶ βεβαίως
 Μὲ πλείστους ἄλλους κρύπτεται ὁ Ἕλλην Κορωναῖος,
 Ὅτι αὐτὸς εἶν' ἡ ψυχὴ τῆς στάσεως καὶ ὅτι,
 Νικήσας τοῦτον δύναται

Ὅλοι.

Κατάρτα! τῷ προδότη!

Ἄλῃς (καθ' ἑαυτὸν εἰρωνικῶς).

Μὴ καταρᾶσθε, φίλοι μου, διότι ἂν τὸ μάθη,
 εἶναι εὐαίσθητος πολὺ καὶ δυνατὸν νὰ πάθῃ!

(Πρὸς τοὺς ἄλλους).

Ὁ Μουσταφᾶς ἀπήντησε, εἰς τοῦτο τὸ δελεῖον,
 Συνάλλαγμα πρὸς ἀμοιβὴν εἰς τὰς πετυχίας του κλειῖων.
 Τὸ ἔχω εἰς τὸν κόλπον μου, τὸ ὄπλον θὰ γεμίσω
 Μ' αὐτὸ καὶ ἐπὶ τοῦ Πασσᾶ ἴσω; τὸ ἐξοφλήσω.
 Εἰς Λάμπην δὲ τὴν ἄγουσαν ἀντὶ νὰ λάδῶ ἄπῃρα,
 Τὴν ἀτραπὸν πρὸς τὴν Μονήν.

Δημακόπουλος.

Λοιπὸν ἀγαθὴ μοῖρα !

Τὰς τῆς μονῆς ὑποδοχάς, λυπούμεθα βεβαίως
 Διότι δὲν θὰ εἶν' ἐδῶ νὰ κάμ' ὁ Κορωναῖος.
 Πλὴν, σάλπιγκται, σάλπισατε συνάθροισιν, ἡ πύλη
 Ἄμέσως ἄς περιφραχθῆ καὶ ὀπισθὲν τῆς στύλοι,
 Ὡς ἀντηρίδες νὰ στηθοῦν ἀνοίξει' ἐκεῖ λάκκων,
 Καὶ τὰς βαθμίδας ῥίψατε τῶν ἔξωθεν κλιμάκων.
 Ἄμέσως ὅλας τὰς στρωμνὰς καὶ σάκκους μετ' ἀχῶρων
 Καρρώσατε ὡς θώρακας ἐπὶ τῶν παραθύρων.
 Οἱ ἄνδρες ἄς συναθροισθοῦν ἐντὸς τοῦ προβαλάμου,
 Ἐκεῖ θὰ δώσω περὺ τὰ διατάγματά μου.

(Πρὸς τὴν Ἑλένην).

Τέκνα, γυναῖνες, γέροντες, Κυρία, σεῖς Ἑλένη,
 Προστοιμάζετε βολάς, καιρὸς ὀλίγος μένει.
 (Ὅλοι ἀπέρχονται πλὴν τοῦ γέροντος καὶ τοῦ Γαβριήλ).

(Δημακόπουλος πρὸς τὸν Γαβριήλ).

Πάτερ, σεῖς εἶσθε ἀρχηγὸς ἐδῶ τῶν καλογηρῶν,
 Μᾶς λείπουν ὅπλα δι' αὐτούς· ὀπισθεν τῶν ἀνδῆρων
 Ἄς ἴστανται τῶν μαχητῶν πλησίον, καὶ ἂν πέση
 Εἷς ἐξ αὐτῶν προσφέρονται τῇ κενωθείσῃ θέσει.
 Λοιπὸν ἐμπρός, ἑστὰ ἔργα μας τραπῶμεν θαρραλέως
 (Ὁ Δημακόπουλος καὶ ὁ Γαβριήλ ἀπέρχονται).

Ὁ Γέρον (κρατῶν τὸν Δημακόπουλον)

Μὲ λησμονεῖς, ὦ τέκνον μου, εἶμαι κ' ἐγὼ γενναῖος,
 Καὶ δὲν ζητῶ μῆτε βολάς, ἐδῶ τὰ ἔχω ὅλα !
 Σὺ γηραιά μου σύντροφος, ἀλάνθαστος πιστόλα,
 Τοὺς κεραυνούς ποῦ ἄλλοτε ἔστ' οὐ Λάλα τὰ πεδιά

Ἐξήμεσας, καὶ σήμερον δὲν θὰ ἰδῶ ; — Ἴβις
 Δὲν εἶσαι ; κ' ἂν ἐγήρασεν ὁ μαχητὴς ἐκεῖνος
 Ὁ σήμερον κρονόληρας, ὁ νέος τότε Μίνως ;
 Ὅταν σὲ βλέπωσι σαπρὸν καὶ γηραῖον σαρκίον,
 Τίς ἐρευνᾷ τὸ παρελθόν, διὰ νὰ μάθῃ ποῖον,
 Κρατοῦν εἰσέτι ἄρθριον ὄσῃ γεγηρακότα,
 Καὶ ποῖαι δάφναι ἔστεψαν τὰ ἔτη σου τὰ πρῶτα ;
 Νομίζουν ὅτ' ὑπέργηρος ἐνταῦθα ἐγεννήθης,
 Καὶ τώρα μὴ μεμφιμοιρῆς καὶ σὺ ἂν ἴλησμονήθης.

Δημακόπουλος.

Ἄδίκως πάνυ κατ' ἐμοῦ πικρῶς παραπονεῖσαι
 Ὅτι σ' ἐπεριφρόνησα ἢ ὅτι λησμονεῖσαι.
 Ἐκαστος ἔχει ἐξ ἡμῶν χρέος νὰ ἐκδικήσῃ
 Τὸν θάνατόν του, τὴν ζωὴν νὰ διαφιλοθήσῃ.
 Καὶ ὑπὲρ πᾶν ἀτομικόν, τῆς δόξης τῶν προγόνων
 Ἄντάξιόν ν' ἀναδειχθῆ βαρβάρους θανατόνων.
 Τὸ πρόσταγμά μου ἔδωσα εἰς ὀπαδοὺς καὶ φίλους,
 Ἄλλ' ὄχι εἰς τοὺς γέροντας συνάμα καὶ ἀσύλους.
 Βλέπει δὲ μὲ χαρὰν εἰς σὲ τὸ νεαρόν μου βλέμμα,
 Ὅτι τὸ γῆρας δὲν ναρκοῖ τοῦ Ἑλλήνος τὸ αἷμα.

ΣΚΗΝΗ Ε΄.

(Οἱ αὐτοί, εἰς ὄπλοφόρος Ἑλλήν).

Ὁπλοφόρος.

Ἀπὸ τῆς Ἰδῆς τὰ βουναὶ εἰς τὴν μονὴν ταχέως
 Κατῆλθον μὲ ἀπέστειλεν ἐδῶ ὁ Κορωναῖος,

Νὰ εἶπω πῶς ἐκίνησε μεθ' ὅλης του τῆς ποίμνης
 Ὁ Μουσταφᾶς καὶ ἔρχεται ἐνταῦθα ἐκ Ῥεθύμνης.
 Χιλιάδας ἕξ μετ' αὐτοῦ ἀνδράποδά του σύρει,
 Ἄλλαι ἐπτὰ ἀκολουθοῦν πρὸς νότον τὸν Μαμήρη.
 Νὰ φύγετε ἐκ τῆς Μονῆς ὅσοι ὄπλοφορεῖτε,
 Μοὶ εἶπε, καὶ νὰ ἔλθετε μ' αὐτὸν νὰ ἐνωθῆτε.
 Ματζία ἢ ἀντίστασις, ἀνδρῶν χιλίων μόλις
 Πρὸς δισφυρίους τῶν ἐχθρῶν ὡς ἐκτιμᾷ ἐν ὄλοις.
 Εἶναι ἢ πρὸς δυσμὰς ὁδὸς εἰσέτε ἐλευθέρα.
 Ἡ δὲ μονή, ἄνευ ὑμῶν θὰ εἶναι οὐδετέρα,
 Γῆ προστασίας ἀσθενῶν, τέκνων καὶ ὑπεργήρων,
 Δραμόντων εἰς τὸ ἄσυλον γενναίων καλογήρων.
 Αὐτὰ μοὶ εἶπ' ὁ ἀρχηγὸς νὰ εἶπω οὐδὲν πλέον.

Δημακόπουλος.

Ἰδία εἶν' ἡ γνώμη μου· εἶπέ 'ς τὸν Κορωναῖον
 Ὅτι θὰ ἔλθω παρευθὺς καιρὸς ἂν εἶν' ἀκόμα
 Ν' ἀφήσω, ὄχι ὡς φυγὰς τὸ τῆς Μονῆς μας δῶμα.
 (ὁ ὄπλοφόρος ἀπέρχεται).

Γαβριήλ.

Σκηναὶ προσιωνίζονται αἱματηραί.

Δημακόπουλος.

Τὸ βλέπω.

Καὶ ποίαν γνώμην ν' ἀσπασθῶ εἰσέτε ἀμφιρρέπω.
 Νὰ φύγωμεν πρὸ τῶν ἐχθρῶν ἀποδειλιασμένοι,
 Ὡς μόνον νὰ ὑπῆρχομεν ἐνταῦθα κεκρυμμένοι,
 Ἡ τὸν εἰκοσαπλάσιον ἐχθρὸν νὰ ἀψηφίσω,
 Καθὼς καὶ πάντα κίνδυνον, κ' ἐδῶ νὰ πολεμήσω!

ΣΚΗΝΗ ΣΤ'.

Οἱ ἴδιοι, εἰς ὄπλοφόρος Ἕλλην.

Ὅπλοφόρος.

Ἐν σῶμα ἔξ ἀνατολῶν, ἐκ νότου δὲ τὸ ἄλλον,
Βαδίζουσι πρὸς τὴν μονὴν μετ' πληθυσμὸν μέγαν.
Οἱ ἐκ τοῦ νότου φθίνοντες εἶναι μακρὴν ἀχόμα,
Πλὴν ἐπλησίασε πολὺ τοῦ Μουσταφᾶ τὸ σῶμα.
Εἰς ἔφιππος ὀθωμανὸς, κρατῶν λευκὴν σημαίαν
Ἐστάθη εἰς ἀπόστασιν, ὑπὸ τινα ἐλαίαν,
Καὶ τῆς βορείου πτέρυγος ἔξωθεν ἀναμένει·
Τὴν ἄδειαν εἰς τὴν μονὴν νὰ ἔμβῃ περιμένει·
Τοῦ Μουσταφᾶ πρὸς τὸν Γαβριὴλ ἀπεσταλμένος εἶναι.

Γαβριὴλ (πρὸς τοὺς παρευρισκομένους).

Ὅλοι ὑμεῖς ἀπέλθετε· σὺ λοχαγέ μου μείνε.
(Πάντες ἀπέρχονται πλὴν τοῦ Γαβριὴλ, τοῦ Δημακοπούλου
καὶ τοῦ ὄπλοφόρου).

Πρὸς τὸν ὄπλοφόρον.

Ἐφράχθ' ἡ πύλη πρὸ μικροῦ διὰ τῆς ἀντηρίδος·
Εἰσάξατε τὸν πρεσβευτὴν ἐκ τῆς παραφυλίδος.
Τοὺς ὀφθαλμοὺς του δέσατε· οὐδὲν μὴ ἴδῃ μέρας,
Καὶ οὕτω δύναται ἐδῶ νὰ ἔλθῃ ἐλευθέρως.
(ὁ ὄπλοφόρος ἀπέρχεται).

Πρὸς τὸν Δημακόπουλον.

Εἰς τ' ἀρχηγῷ τὴν πρόσκλησιν ἡ ἐκλογή σᾶς μένει
Νὰ ὑπακούσητε ἢ μὴ, ἀροῦ ἀποκλεισμένη
Δὲν εἶναι ἔτι ἡ Μονή. Ὅθεν ἐν ἡσυχίᾳ
Σκέφθητι, καὶ ἀπάντησις ἄς μοὶ δοθῇ ταχεῖα.
Δισμύριοι εἶν' οἱ ἔχθροί, δέκκ' ἡμῶν σὲ λόχοι
Θὰ πολεμήσωμεν ἐδῶ, θὰ φύγετε, ἢ ὄχι;

Ἐπὶ τῆς ἀποφάσεως αὐτῆς θὰ μελετήσω
 Τί εἰς τὸν πρέσβην τῶν ἔχθρῶν ἀφείλω ν' ἀπαντήσω.

Δημακόπουλος.

Ποτὲ Ἑλλήνων στρατιὰ, κ' ἂν σύγκειτ' ἀπὸ βρέφη,
 Ἐνώπιον ὀλωμανῶν τὰ νῶτά της δὲν στρέφει.
 Τί εἶναι τάχα θάνατος πρὸ τῆς ζωῆς ἐκείνης,
 Ἦν θὰ χλευάσῃσι ποτὲ ὑπογραμμοὶ αἰσχύνης;
 Νὰ φύγωμεν; Καὶ διατί; Ζητοῦντες τοὺς ἔχθρους μας;
 Ἐγὼ αὐτοὶ πολιορκοῦν ἐνταῦθα τοὺς ναοὺς μας;
 Πρὶν ὁ στρατὸς τοῦ Μουσταφᾶ ἐνταῦθα πλησιάζη,
 Πρὶν καὶ αὐτὸς ὁ πρέσβης τοῦ ἐν τῇ μονῇ μας φθάσῃ,
 Θὰ ἤκουον τὴν συμβουλὴν τοῦ ἀρχηγοῦ μὲ σέβας.
 Πλὴν τώρα, μόνη ἡ τιμὴ μοῦ ἔσογκαί τὰς φλέβας.
 Εἶμ' Ἕλληνα καὶ δὲν ἐλαττώ τὸ κλέος τῶν Ἑλλήνων,
 Ὅ Ἕλληνα ἔχει ὄνομα τὸν φέροντα εὐθύνονα.
 Πλὴν ἂν προβλέπετε ἐδῶ ἀνωφελῆ θυσίαν,
 Ἦς θεωρεῖτε ἀφορμὴν ἡμῶν τὴν παρουσίαν,
 Εἰς νεῦμα ἐν σου τὴν μονὴν εὐθὺς θὰ παραιτήσω.
 Κ' ἐκ τοῦ συστάδην τοὺς ἔχθρους ἔξω θὰ πολεμήσω.

Γαβριήλ.

Γενναῖε, ἂν ἐξήτησα ῥητὴν ἀπάντησίν σου,
 Οὐδέποτε ἀπήτησα τὴν ἀναχώρησίν σου.
 Καγὼ εἶμ' Ἕλληνα, εἶμαι Κρής· γνωρίζω ἐκουσίας,
 Εἰς τὸν βωμὸν τῆς δόξης μας νὰ ἐκτελώ θυσίας.

ΣΚΗΝΗ Ζ'.

Γαβριήλ, Δημακόπουλος, εἰς ἀπεσταλμένους.

(Ὁ ὀθωμανὸς ἀπεσταλμένος φθάνει μέχρι τῆς θύρας φρουρούμενος καὶ μὲ ὀφθαλμοὺς δεδεμένους· ἅμα τῇ ἀφίξει ὁ φρουρὸς τῷ ἀφαιρεῖ τὴν θέσμην καὶ προχωρεῖ μόνος).

*Απεσταλμένος (χαίρειζων κατὰ τὸν ὀθωμανικὸν τρόπον)

Πρὸς τὸν ἡγούμενον ἐδῶ ζητῶ νὰ ὁμιλήσω.

Γαβριήλ.

Ἄντιχαίρει! εἶμαι ἐγώ, σιμά μου θὰ τηρήσω
 Τὸν λοχαγὸν ὃν βλέπετε, οὐχὶ πρὸς φρούρησίν μου,
 Ἄλλὰ διότι εἰς αὐτὸν πᾶσαν διεύθυνσίν μου
 Ἄνεθεσα, ἐν τῇ μονῇ, καὶ ἡ ἀποστολή σας
 Ἡμᾶς τοὺς δύο ἀφορᾷ· ἔχομ' εὐθύνας ἴσας.
 Δύνασθε νὰ λαλήσητε ὅμως ἀφοῦ σκεφθῆτε
 Ὅτι, πρὸς ἄνδρα· Ἕλληνας ἐνταῦθα ὁμιλεῖτε.

*Απεσταλμένος.

Δὲν τ' ἀγνοοῦμεν· εἰς ὑμᾶς πάντοτε τὴν ἀνδρίαν
 Εὐρίσκομεν ἀσύμφωνον πρὸς τὴν ἀδυναμίαν.
 Ὁ κύριός μου, μ' ἔστειλε νὰ σᾶς πληροφορήσω
 Ἐν πρᾶγμα, καὶ ἐν ἑτερον κατόπιν νὰ ζητήσω.
 Ὅτι ἐκλείσθη ἡ μονὴ καλῶς καὶ πανταχόθεν,
 Ἐκ δισχυρίων μαχητῶν· ἡ αἴτησίς μου ὄθεν,
 Εἶναι ἀπλή, καὶ σᾶς ζητῶ εὐθύς ὁ Κορωναῖος
 Μὴ ὅλους τοὺς ἀντάρτας του

Γαβριήλ.

Σᾶς ἔνοῴ. Ματαίως

*Ο κύριός σας ἔλαβε τὸν κόπον ν' ἀποκλείσῃ

Τὸ ἱερὸν κατάλυμα, πρὶν ἄλλας ἀπαιτήσῃ

Πληροφορίας παρ' αὐτάς, ποῦ ἔστειλε προδότης,

*Ὅστις ἀπλῶς ἐδράξατο τῆς εὐκαιρίας πρώτης,

*Ὅπως ἀρπάσῃ καὶ χρυσὸν καὶ ἄλλας προστασίας,

Γενόμενος ὑπογραμμὸς ἐσχάτης προδοσίας.

*Ὁ ἀρχηγὸς τῶν ἀνταρτῶν ἐδῶ δὲν εἶναι πλέον,

*Ἄς τὸν ζητήσῃ, ἂν τολμᾷ, ἀλλοῦ τὸν Κορωναιῶν·

(Πλησιάζων τὸν ἀπεσταλμένον, τῷ κτυπᾷ ἐλαφρῶς ἐπὶ τοῦ ὤμου)

Εἶπας, νομίζω, «Εἰς ἡμᾶς, πάντοτε τὴν ἀνδρίαν»

«Εὐρίσκεις ἀσυμβίβαστον πρὸς τὴν ἀδυναμίαν.»

*Ὅθωμανέ, ἔστους Ἕλληνας τὸ αἶσθημα ἀνδρίας

Παρέσχε, λέγε, πάντοτε δυνάμεις τριπλασίας.

*Ἄς τὸ ἐλησημονήσατε, τὸ λέγ' ἡ ἱστορία,

Τί καθ' ὑμῶν κατέρηθη ἢ Ἕλληνας ἀνδρία.

*Απεσταλμένος.

*Ὁ ἀρχηγὸς τῶν ἀνταρτῶν ἴσω; ἐδῶ δὲν εἶναι,

Πλὴν βλέπω ἄλλους μαχητάς.

Γαβριήλ.

Μὴ εἶπες ἄλλο, μεῖνε,

*Ἔως ἐδῶ.—Τοὺς θέλετε, τοὺς μαχητάς γενναίους;

*Ἐλθετε νὰ τοὺς λάθετε ἔστας φλέβας σας ἂν ῥέῃ

Αἷμα ἀνδρείον! Εἶν' αὐτὰ τὰ τῆς μονῆς μας τείχη,

Οἱ πρόμαχοί μας εἶν' αὐτοί. *Ἐπειτ' ἀγαθῇ τύχῃ!

*Ἡ τρόπαια θὰ στήσωμεν τῆς νίκης, ἢ τὸ μνῆμα.

Μᾶς εἶν' ἐξίσου ἀρεστὸν τὸ ἐν ἢ τ' ἄλλο βῆμα.

Δὲν ἔχετε παράδειγμα ὅτι ποτὲ ὁ Ἕλληνας
 Παρέδωκε συντάγματα ὡς εὐτελεῖ, ἀγέλην
 Διὰ τὴν νῆα σώσῃ ἢ ζωὴν, ἢ πλοῦτον, ἢ ἐστίας,
 Τοῦ ἀρχηγοῦ σας φέρετε πολέμου ἀγγελίας.

Ἀπεσταλμένος.

Ἄλλὰ ὁ πόλεμος αὐτὸς, ἐξ ἀφορμῶν μυρίων,
 Εἰκάζω ὅτι θ' ἀποβῆι αἰτία ὀλεθρίων
 Συμβάντων δι' ὑμᾶς αὐτοῦς. Καὶ τῆς ἐλευθερίας
 Τοῦς ὑπερασπιστὰς αὐτοῦς θὰ λάθωμεν ζωγρίας.

Δημακόπουλος.

Ἐσίγων, πάτερ, ὡς ἐδῶ, καθότι σοὶ ἀνήκει
 Ἐπὶ τῶν λόγων τοῦ Πασσᾶ ἡ κρίσις καὶ ἡ δίκη,
 Εἶσαι ὁ μόνος κύριος ἐδῶ τῆς ἀσφαλείας,
 Ἦν ὄντως ἐξεθέσαμεν εἰς συμφορὰς μυρίας.
 Πλὴν οἱ ἄνδρεῖοι λόγοι σου μοὶ ἐπιτρέπουν τώρα
 Νὰ δώσω τὴν ἀπάντησιν εἰς ὄντως αἰμοβόρα
 Θηρία.—Λοιπὸν μάθετε ὅτι σᾶς ὀμιλοῦμεν
 Ὅχι μὲ γλῶσσαν ταπεινὴν, ἀλλ' ὅτι συμπαθοῦμεν
 Τέκνα, γυναῖκας, γέροντας, ἅτινα περικλείει
 Τὸ φρούριον ποῦ ὁ Πασσᾶς μεγαλαυχῶν ζωνύει
 Μὲ ἀπειράριθμον στρατὸν, μὲ τηλεθόλων εἷλας,
 Ὅπως κρημνίσῃ τὰς σαπρὰς μοναστηρίου πύλας,
 Ὅποιοι καὶ ἂν εἴμεθα ἄς ἔλθῃ νὰ μᾶς λάβῃ
 Ἡ ἐντολή σας λοχαγὸν, ἐνταῦθα, πλέον παύει.

Ἀπεσταλμένος.

Πλὴν διατὶ ἐπαίρεσθε, πρὸς τί μᾶς προκαλεῖτε;
 Δυναμίς ἂν δὲν ἔχετε, λοιπὸν παραδοθῆτε.

Ματαία ἢ ἀντίστασις, καὶ περιττὸς ὁ φόνος,
 Ἄλλάξατε ἀπόφασιν, παρέρχεται ὁ χρόνος·

Δημακόπουλος.

Ἴσω; οἱ τακτικοὶ στρατοὶ τοιοῦτους νόμους ἔχουν,
 Νὰ παραδίδονται ἐὰν πεινοῦν ἢ δὲν ἀντέχουν.
 Ἡμεῖς ἀντάρται εἴμεθα, καὶ ἔχομεν συνθήκην
 Ἀπλῆν μὲ τὴν πατρίδα μας : Ἡ θάνατον ἢ νίκην.
 Ἄλλωστε καὶ δὲν ἐννοῶ τὴν τόσῃ σας φιλίαν,
 Μήτε τὴν ὑπὲρ τῆς ζωῆς ἐχθρῶν σας εὐσπλαγγίαν.
 Μήπως δὲν θέλει ὁ Πασσᾶς νὰ διακινδυνεύσῃ,
 Καὶ ἀναιμάκτους φοίνικας ζητεῖ ἐδῶ νὰ δρέψῃ ;
 Ἐλάτε δὲ ! — Νὰ βαινομεν καὶ ἔρη καὶ πελάγη.
 Ὅπως δεσμίους ὁ Πασσᾶς εἰς τὸν Ἄζιζ μᾶς ἄγῃ !
 Πλὴν ἴσως σᾶς βραδύνομεν, ὁ χρόνος σᾶς βιάζει,
 Ἡ δὲ ἀπάντησις αὐτῇ τῇ πρώτῃ ὁμοιάζει.
 Εὐάριθμοι ἂν εἴμεθα, δισμύριοι ἂν εἴσθε,
 Εἴμεθα Ἕλληνες ἡμεῖς· σεῖς πρέπει νὰ φοβῆσθε !
 Τοὺς ὑπερμάχους, εἶπατε, πῶς τῆς ἐλευθερίας
 Βεβαίως θὰ συλλάβετε αἰσχυντηλοὺς ζωγρίας.
 Καὶ ἐγὼ λέγω πῶς αὐτὸς ποῦ θὰ μᾶς ἀποκλείσῃ,
 Θέλει μᾶς λάθει πτώματα, καὶ ὅταν μᾶς νικήσῃ.

Ἀπεσταλμένος.

Νὰ ἀποκλείσῃ, εἶπατε ; δὲν εἶσθε ἀπικλεισμένοι ;
 Ποῖον σημεῖον πρὸς φυγὴν ἀπὸ ἐδῶ σᾶς μένει ;

Δημακόπουλος.

Τί λέγεις ; μᾶς ἀπέκλεισε ; εἶν' ἀληθῶς μωρία·
 Αἱ δύο τῆς μονῆς πλευραὶ, νοτιά καὶ βορείχ,

Εἶναι εἰσέτι ἀνοικταὶ καὶ ὅστις σᾶς φοβεῖται,
 Ν' ἀπέλθῃ δύνατ' ἀσφαλῶς, πλὴν δὲν μᾶς χρησιμεύουν
 Τὴν δόξαν τοῦ ζωγρίου σας οἱ ἄνδρες μου ζηλεύουν.
 Οὐδεὶς θὰ φύγῃ ἐξ ἡμῶν, ὥστε θριάμβους πλήρεις
 Θὰ λάθωσι ὁ Μουσταφᾶς καὶ ὁ ἄγ' Μαμήρης.

Ἄπεσταλμένος.

Νὰ μὴ μετανοήσητε, ὦ Ἕλληνες βραδέως.

Δημακόπουλος.

Μετανοεῖ ὁ ἐπιζῶν τῆς ἤτιης του γενναῖος!

Ἄπεσταλμένος (πρὸς τὸν Γαβριήλ)

Ἔοσα μοὶ εἶπε εἶν' ἤγ' τῶν ἀποφάσεών σας;

Γαβριήλ.

Πρόσθε; καλὴν ἀντάμωσιν ἔστιν ἀρχιστράτηγόν σας.
 (ὁ πρεσβευτῆς ἀποχαιρετίζων ἀπέρχεται)

Δημακόπουλος.

(Πρὸς τὸν ὀπλοφόρον, ὅστις συνοδεύει τὸν ἀπεσταλμένον)

Ἐκ νέου τοῦ ὀθωμανοῦ τοὺς ὀφθαλμοὺς νὰ κλείσουν,
 Καὶ μόνον πέραν τῆς μονῆς τὴν δέσμην του νὰ λύσουν.

(Πρὸς τὸν Γαβριήλ)

Ἐπέστη κρίσιμος στιγμή, σπεύδω νὰ διατάξω
 Τὰ ἔργα καὶ τοὺς ἄνδρας μας εἰς πόλεμον νὰ τάξω.

(ἀπέρχεται)

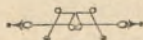
ΣΚΗΝΗ Η'.

Γαβριήλ μόνος.

ὦ Ἀπειρε! ὁ ἄνθρωπος, ἐνώπιον τῶν ἄλλων,
 Μεθῶν συναισθάνεται φιλοτιμίας σάλον.
 ὦ εἰς λιμένα πλήν ὄρμα ἔστη ἀπομόνωσιν του
 Ζητῶν Ἐσέ, ὡς ἀγκυραν εἰς τὴν συνεῖδησίν του.
 Ἐσέ, ζητῶ, ὦ Ὑψιστε, διὰ νὰ με φωτίσης!
 Ποίαν εὐθύνην ἄρά γε, θὰ μοῦ καταλογίσῃς;
 Πρὸ τῶν, πυλῶν μας ἄπειροι στρατιῶται μᾶς κυκλοῦσι,
 Καὶ ὡς εἰρήνης ἀμοιβὴν ἐκείνους μᾶς ζητοῦσι,
 Οἴτινες ἦσαν ἔτοιμοι τὸ αἷμα των νὰ χύσουν,
 Ὅπως τὴν δόξην Ἑλληνος κ' ἡμᾶς ὑπερασπίσουν.
 Τί λέγω ἤμην κύριος, μοι εἶπον νὰ ἐκλέξω
 Νὰ φύγουν, ἢ καὶ τῆς μονῆς νὰ πολεμήσουν ἔξω.
 Ἐρνήθην, πλὴν τί ἔπραξα;—Ἰσως εἰς πλάνην πέσας,
 Σφαγεῖον προετοίμασα, τὰς τίγρεις προκαλέσας.
 ὦρειλον τάχα εἰς δειλὴν ἀπόφασιν νὰ πέσω;
 Ἦ τοῦ; ἀσύλους τῆς μονῆς εἰς κίνδυνον νὰ θέσω;
 Φεῦ! μὲ τρομάζει: ἄφ' ἐνὸς ὁ τῆς πατρίδος μῶμος,
 Καὶ ἄφ' ἐτέρου, Ἀπειρε, ὁ δίκαιός σου νόμος!
 Πατρίς, καρδία πύρινος ὑπὲρ ἐσοῦ σφραδάζει,
 Πλὴν σοῦ ζητεῖ συγχώρησιν, στιγμὴν ἐὰν διστάζῃ
 Ἐκεῖνος ποῦ τὸ αἷμά του δὲν θὰ διστάσῃ χύων,
 Ἄλλ' ἄγνοεῖ ἂν ἔσφαλε προσφέρων σοι ἐκείνον
 Τὸν ἄσυλον, ποῦ ὁ Θεὸς τῷ πέμπει ὅπως σώσῃ,
 Καὶ ὄχι ὀλοκαύτωμα ὅπως, Πατρίς, σοὶ δώσῃ.
 Ἐνώπιόν σου, ὦ Θεέ δειλὸν τὸ γόνα κλίνω,
 Καὶ μὲ καρδίας συντριβὴν τὸ δάκρυόν μου χύνω,
 Τοῦ ἀμετρήτου οἴκτου σου ζητῶ τὴν εὐσπλαχνίαν,
 Τὴν σώζουσαν τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ τὴν ἁμαρτίαν!

Σὺ ὁ ὄρῳν τὰ μύχια, ἰδὲ καὶ τὴν ψυχὴν μου,
Κ' ἂν εἴν' ἀγνή εἰσάκουσον, Θεέ τὴν δέησίν μου.

— — — — —
ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΤΡΙΤΗΣ ΠΡΑΞΕΩΣ.

ΠΡΑΞΙΣ ΤΕΤΑΡΤΗ

ΣΚΗΝΗ Α'.

Ἡ σκηνὴ παριστᾷ τὴν ἐπιμήκη τετράπλευρον αὐλὴν τῆς μονῆς τοῦ Ἀρκαδίου, ἐν τῷ μέσῳ τῆς ὁποίας εὐρίσκεται ἡ Ἐκκλησία. Πάντες οἱ ἐν τῇ μονῇ εὐρίσκονται ἐκεῖ ἔνοπλοι· ὁ Δημακόπουλος προβαίνει εἰς τὸ μέσον.

Δημακόπουλος.

Λί σφαῖραι πίπτουν βροχηδόν, ἀλλὰ τὰ τηλεθόλα
Εἶναι πρὸς νότον εὐτυχῶς συγκεντρωμένα ὄλα.
Θέλω εὐστόχους σκοπευτὰς ἀνδρείους ὅπως στεῖλω
Εἰς τοῦτο τὰ ἐρείπιον· «Τὸν χαλασμένο Μύλο».
Κατὰ τῶν πυροβολιστῶν θέλουν σκοπεύει μόνον.
Προβλέπω ἀναπόφευκτον ὄλων αὐτῶν τὸν φόνον.
Ἡ θέσις ἐπικίνδυνος, φεῦ! Πλὴν δὲν ὀμιλεῖτε;

Ὅλοι.

Πόσους καὶ μόνον θέλετε, ὦ ἀρχηγέ, εἰπῆτε!

Δημακόπουλος.

Εὖγε! ὦ ἄνδρες, ἐννοῶ γενναῖοι εἰσθε ὄλοι.
Τὶ κρῖμα ποῦ δὲν σέβεται τοὺς λέοντας τὸ βόλι!
Ῥίπτουν ἀνδρείους αἱ βολαί, ὡς θερίζεται τοὺς στάχους
Ἐν ᾧ ὁ χαῦνος κρύπτεται ῥιγῶν ἐν ᾧρα μάχης,
Καὶ ἐπιζῶν μεγαλαυχεῖ τῶν ἀθλητῶν καὶ μόνος,
Φέρων παράσημα λαμπρὰ ἡρωϊκοῦ ἀγῶνος.

Δώδεκα μόνον ἐξ ἡμῶν λοιπὸν ἑτοιμασθήτε.

"Ὅπως πρωτόλεια σφαγῆς πρὸ τῶν ἐχθρῶν ῥιφθήτε!

"Ἄς πίπτ' ὑπὸ τὰς σφίρας σας πᾶς σκοπευτῆς αὐθάδης.

(Πολλοὶ ὀπλοφόροι προβαίνοσι, εἰς τὸ μέσον αὐτῶν ὁ ψευδαρνη-
σίθρησκος περιβαίνει καὶ ἠμιλεῖ πρὸς τοὺς συστρατιώτας του.)

'Αλῆς.

Βήματα φεύγομεν τινὰ μακράν σας, πλὴν ὁ ἄδης

'Αμέτρητον διάστημα ἀνοίγ' εἰς κάθε βῆμα!

"Ἐν πέλαμα ἐπὶ τῆς ζωῆς, τὸ ἄλλο εἰς τὸ μνήμα!

"Ἵστατον ὄτε ἀσπασμὸν ἐπὶ τῆς γῆς, γενναῖοι,

Καὶ εἶτα, φίλη ἡ Πατρίς τὴν μνήμην μας ἄς κλαίῃ!

(Ὁ μὲν μαχηταὶ ἀσπάζονται ἀλλήλους, ἔπειτα φεύγουσι οἱ εἰς τὸν
ἐρειπωμένον μύλον ἀπερχόμενοι.)

ΣΚΗΝΗ Β'.

"Ὅλοι πλὴν τῶν πρὸ μικροῦ ἀναχωρησάντων.

Δημακόπουλος.

Εἰς τὴν βορείαν τῆς μονῆς πλευρὰν ἄς καταφύγουν

"Ὅσοι τῆς μάχης πρόκειται καὶ τῆς σφαγῆς νὰ φύγουν.

Εἰς ταύτην τὴν ἀκίνδυνον πλευρὰν ἐντὸς κελλίων

Εὐρίσκειτ' ἢ πυρίτις μας εἰς πλῆθος βαρελίων.

'Ἐμὲ καὶ τὴν σήματάν μας ἀκολουθεῖτ' οἱ ἄλλοι.

Πρὸς δισμυρίους μαχητὰς ἀνοίγεται ἡ πάλη.

Προκατεβλήθ' ἡ δόξα σας· ἐν τάγμα τῶν Ἑλλήνων

'Ανδρείως καταπολεμᾷ συντάγματα ἐκείνων.

Τὸν φόβον δὲν αἰσθάνεσθε, τὸν τρόμον ἀγνοεῖτε,
Ἐν ὄσφ ἀναπνέετε, ὁ τοῦρκος ἄς φοβεῖται!

(Φεύγουσι πάντες οἱ ὀπλοφόροι καὶ μένει μόνος ὁ Γαβριήλ
μετὰ τινος μοναχοῦ νεωστὶ ἐλθόντος.)

ΣΚΗΝΗ Γ'.

Γαβριήλ, εἰς μοναχός, ἔπειτα ἔρχεται ἡ Ἑλένη.

Γαβριήλ.

Βοήθησόν με, τέκνον μου, εἰς τὸ νὰ συναθροίσω
Τοὺς πρόσφυγας κ' εἰς τὴν πλευρὰν τῆς ἄρκτου νὰ τοὺς κλείσω.

ὁ Μοναχός.

Ἔρχετ' ἡ νύκ νὰ εἰπῇ πῶς μόνη τις ἐπέισθη
ἽΟτι τῶν τέκνων ἡ πληθὺς καὶ γυναικῶν ἐκλείσθη.
(ἀπέρχεται)

ΣΚΗΝΗ Δ'.

Γαβριήλ, ἡ Ἑλένη ἔνοπλος.

Ἑλένη.

Ὁ πάτερ, ἐξετέλεσα ἕως ἐδῶ τὰ χρέη
Προστάτιδος, ὡς ἔφειλον, καὶ τῶρα οἱ γενναῖοι,
Εἰπέ μου σὺ, ποῦ μάχονται; ποῦ τῆς ζωῆς τὸν μίτον
Κόπτει ὁ Ἄρης τῶν ἀνδρῶν τρέχω κ' ἐγὼ μαζύ των.

Πρὸς τί θειλία γυναικὸς καὶ κόρης ἀτολμία ;
 Μᾶς ἀναμένει θάνατος ἢ μαύρη ἀτιμία.
 Στερέωσον σύ, ὦ Πατρίς, τὸ ἀσταθές μου βῆμα,
 Δός μοι Μεδοῦσης κεφαλὴν καὶ Ἐρινύος σχῆμα,
 Καὶ κράτυνον τὴν χεῖρά μου, ὅπως πληγὰς καιρίας
 Ἐνοιγ' εἰς στήθη δουρικὰ ὑπὲρ ἐλευθερίας !

Γαβριήλ.

Μὲ ἐρωτᾷς ποῦ μάχονται οἱ λέοντες ἀνδρίας ;
 Εἰς τρεῖς πλευρὰς, πλὴν δὲν ἀρκοῦν οἱ ἄνδρες τῆς νοτίας.
 Ἐκεῖ θὰ δρᾶμω καὶ ἐγὼ, ἀλλ' ἀφοῦ ἐτοιμάσω
 Μὲ τί τὰς δάφνας τοῦ Πισσᾶ ἐγκαίρως ἀτιμάσω.

Ἐλένη.

Δός μοι, ὦ πάτερ, τὴν εὐχὴν ! (γονατίζει)

Γαβριήλ.

Τέκνον μου, τὴν εὐχὴν μου !

(ὁ Γαβριήλ σπογγίζει ἐν δάκρυ. Ἡ Ἐλένη ἀπέρχεται.)

Γαβριήλ μόνος.

Τίς θὰ ἀκούσῃ συμπαθῆς τὴν ἀσθενῆ φωνὴν μου ;
 Δὲν ὁμιλῶ πρὸς τοὺς ψυχροὺς μεγάλους διπλωμάτας
 Τοὺς θεωρῶ ὡς μηχανὰς, τοῦ βλου ὑπνοβάτας !
 Ὅς φέροντας πρωτόκολλα, ἀντὶ θερμῆς καρδίας,
 Καὶ κινητήριον ἀντὶ, βουλήσεως ἰδίας.
 Αὐτόματα δυσλόγητα, ὡς τὰ τοῦ Βαχανσῶνος,
 Ἐπερ σαλεύει μηχανὴ πάντοτε μονοτόνω.
 Ἐνασθητον, ἀμείλιχτον εἶν' εἰς αὐτοὺς τὸ φέρον,
 Σπειρῶδες ἐλατήριον, καὶ μόνον τὸ συμπίρον.

Ἄνοιξατε τοῦ πτώματος τὰ βλέφαρα· τὸ ὄμμα
 Αὐτοῦ δὲν δίδει εἰς ἡμᾶς φρικίαισιν καὶ κῶμα ;
 Πῶς φρικιάωμεν ; διατί ; ἀπέναντι τοῦ κρύου
 Αὐτοῦ βολβοῦ ; Εἶν' ὅμοιος πρὸς ὀφθαλμὸν ἐμβίου.
 — Διότι δὲν συγκοινωνεῖ πρὸς τὴν ψυχὴν τοῦ ζῶντος
 Τὸ βλέμμα τὸ ἀνάσθητον τοῦ ἀνθρωπίνου ὄντος,
 Καὶ ἀπεχθάνετ' ἢ ζωῇ, ἐπὶ νεκροῦ βλεφάρου
 Νὰ βλέπῃ τὴν ἀδράνειαν τοῦ παγεροῦ μαρμάρου.
 Δὲν ὁμιλῶ πρὸς τοὺς ψυχροὺς καρδίας ἐκτομίας·
 Τῶν στέρνων εὐγενῶν λαῶν ποθῶ τὰς συμπαθείας !
 Οἱ Αὐτομέδοντες κρατῶν ἀφίνου τὴν μητέρα
 Τῶν ὄσων εἶδε ἀγαθῶν ὀλόκληρος ἢ σφαῖρα,
 Τὴν δᾶδα τοῦ πολιτισμοῦ, τὸ διανοίας πέρας,
 Εἰς θυμοβόρους σπαραγμοὺς πρὸς θηριῶδες τέρας !
 Πρὸς τί, ὑπὸ τὸ πρόσχημα πολιτισμοῦ ὑπόουλου
 Ταράττου εἰς τὰ πέρατα τοῦ κόσμου νάρκην ζούλου ;
 Ἐν ᾧ παλαίει ἀπελπίς ὑπὲρ ἐλευθερίας,
 Ἡ μήτηρ τοῦ πολιτισμοῦ καὶ ὄχι ὁ παρίας ;
 Τῶν ἱεραποστόλων σας ἢ λεγεῶν κομίζει
 Τὸ δόγμα τοῦ πολιτισμοῦ καὶ δι' αὐτοῦ φωτίζει.
 Πλὴν τοῦ Σωκράτους, Πλάτωνος τὸ πνεῦμα καὶ τὸ ὄμμα
 Εἶδον τὸν ἀληθῆ Θεὸν πρὸ τοῦ Χριστοῦ ἀκόμα.
 Γενναῖοι, ὦ ! μὴ πρὸς Θεοῦ τολμᾶτε νὰ καλῆσθε,
 Ἄφοῦ πρὸ τῶν ἀγώνων μας ψυχροὶ ὡς λίθοι εἴσθε.
 Πλὴν, ὦ τί λέγω ; τί ληρῶ ; μὲ παραφέρει ζᾶλη,
 Εἴσθε γενναῖοι, εὐσπλαγγχοι, εἶν' εὐνοια μεγάλη !
 Ὅτι τὰ ὄπλα καθ' ἡμῶν, φρικώδεις μητραλοῦται,
 Εἰσέτι δὲν ἐστρέψατε· ὅτ' ἀφορμαὶ γελοῖαι
 Δὲν παρεκίνησαν ὑμᾶς, τοὺς φίλους μουσουλμάνων,
 Νὰ φέριτε τὸν ἀστὸν θεσμώτην τῶν τυράννων.
 Καὶ ἔτι εἶν' ἐλεύθερον τὸ ἀπελπί μας βῆμα,
 Νὰ φύγῃ τοὺς διώκτας του εἰς ἄστυλιν τὸ μνημα !

ΣΚΗΝΗ Ε'.

Γαβριήλ, εἰς μοναχὸς ὄπλοφόρος.

Ὁ Μοναχός.

Θριάμβους ἦλθον, πάτερ μου, ἐγὼ νῦν σοὶ ἀγγέλω.
Οἱ ἄνδρες ὅπου πολεμοῦν, ἐστὸ χαλασμένο μύλο,
Τὰ τηλεθόλα τῶν ἐχθρῶν ἐφίμωσαν τελείως,
Καὶ πολεμοῦν ἀτάραχοι, εὐστόχως καὶ ἀνδρείως·
"Ὅστις τῶν τούρκων ὤρμησε ν' ἀνάψῃ θρυαλλίδα,
Κεραυνωμένος ἔπεσεν· ὁ ἴδιος τὸν εἶδα!

Γαβριήλ.

Εὐγε! Σὺ τρέφε παρευθὺς ἐντὸς τῆς Ἐκκλησίας.
(δεικνύων τὸ μέτωπόν του)
Τηρῶ ἐδῶ τὸν θρίαμβον ἐν ὧρ' ἀπελπισίᾳ!
Θέσε πᾶν σκεῦος ἱερὸν ἐντὸς τοῦ κιωτίου,
Εἰς τὴν τῆς ἄρκτου φέρε το πλευρᾶν ἐντὸς κελλίου.
(Ἀναχωρῶν)
Θρησκεία, τώρα, καὶ Πατρίς περίπτυξις ἡδεῖα
Ἔνα ἄς σφύζουσι παλμὸν ἐν τῇ αὐτῇ καρδίᾳ!
Καὶ ὅταν αὕτη ἐφεξῆς δὲν θέλει πλέον πάλλει,
Ἄς φύγῃσι μὲ τὴν ψυχὴν ἢ μία καὶ ἢ ἄλλη.
(ἀπέρχεται)

ΣΚΗΝΗ ΣΤ'.

Ἡ σκηνὴ παριστᾷ μέγα κελλίον τῆς νοτίας πλευρᾶς τῆς μονῆς,
ἐκ τῶν παραθύρων τοῦ ὀπίου, οἱ ἐν τῇ μονῇ ἀντάρται, καλόγηροι,
ὁ Δημακόπουλος, ἡ Ἑλένη, ὁ Γέρων Κρής πυροβολοῦσι τοὺς
Τούρκους.

Γαβριήλ (είσερχόμενος).

Σεῖς, τῆς πατρίδος πρόμαχοι, ἔρχομαι ν' ἀπαιτήσω
Τὴν θέσιν μου, καὶ με' ὑμᾶς τὸ αἷμά μου νὰ χύσω!

Δημακόπουλος (χωρὶς νὰ παραιτήσῃ τὴν εἰς τὸ
παράθυρον θέσιν του).

Ἐπὶ τοῦ μύλου ἔπεσαν τρεῖς στραῖραι τηλεβόλων·
Εἷς μόνος ἐκεῖ ἐπιζῆ καὶ μάχεται ἐξ ὄλων.
Εἶν' ὁ ψευδαρνησιθρησκός· ἰδῆτε τὸν γενναῖον,
Μὲ στήθη ἀπροκάλυπτα παλαίει ὡς ὁ Λέων.

Γαβριήλ (ὀρμῶν πρὸς ἓν παράθυρον, καὶ πυροβολήσας).

Βραχίονος πρώτην φορὰν εἰς αἷμα βεθαμμένου,
Ἡ χεὶρ σᾶς δίδει ἀπαρχὰς ἀνδρὸς ἱερωμένου.
Δὲν χάνει τὸν Παράδεισον, ὅστις τὴν γῆν καθαίρει
Ἐκ τῶν τριβόλων, οὗς αὐτὴ ἐναγωνίως φέρει.

(Πυροβολήσας καὶ πάλιν).

Ἄπο τὰ στήθη τ' ἀγενῆ, ἃ ἡ βολή μου πλήττει,
Δέξαι καὶ ταύτην τὴν σπονδὴν τοῦ αἵματος, ὦ Κρήτη!
Καὶ εἶθε! εἰς τὸ χῶμά σου τὰ πλήθη τῶν βασάνων
Φυόμενα νὰ φθείρωσι τὰ πέλματα τυράννων!

Δημακόπουλος.

Οὐαί! Τοὺς τοίχους τῆς Μονῆς τὸ τηλεβόλον ρίπτει.
Ἡ ἀνατολικὴ πλευρὰ ὅλη ἀθρόον πίπτει.
Καὶ τί νὰ κάμῃ ὁ Ἄλλης; παλαίει ὡς θηρίον,
Ἄλλ' ἐπὶ τέλους εἶναι εἰς ἀπέναντι μυρίων.
Τῆς κρημνισθείσης μας πλευρᾶς τριάκοντα περίπου
Γενναῖοι ὑπερέβησαν τὸ τοίχωμα τοῦ κήπου,
Μὲ ξίφη ἀπαστράπτοντα ὡς ἔχιδναὶ ἀργύρου,
Καὶ ἀψηφροῦντες τὰς αἰχμὰς τοῦ ἐχθρικοῦ σιδήρου,

Ἄροτριῶσι τὰς δειλὰς ὁρδὰς τῶν πολεμίων,
 Ἐκαστος ἑστὴν πατρίδα του καὶ τὸν Θεὸν ὀμνύων,
 Νὰ ἀγοράσῃ μάρτυρος καὶ ἥρωος τὸ στέμμα,
 Πληρόνων τοῦτο ἀφειδῶς, μὲ ὄλον του τὸ αἷμα.
 Τὰ νῦν αὐτοὶ ἀπασχολοῦν ὀθωμανῶν τὰ πλήθη,
 Πλὴν εἶναι πρόσκαιρος φραγμὸς τὰ ἄλκιμά των στήθη.
 Σαλπίζατε συνάθροισιν. Σὺ πάτερ, ἔδῳ μεῖνε·
 Τοῦ χρόνου τώρα καὶ στιγμαὶ βιηρότιμοι μᾶς εἶναι.
 Μὲ τοὺς ἐναπομείναντας εἰς τὴν αὐλὴν θὰ δράμω
 Ὑποδοχὰς αἱματηρὰς τοῦ Μουσταρᾶ νὰ κάμω.
 (ἀπέρχεται).

Ἑλένη.

Ἴδού κατέπεσ' ὁ Ἄλῃς! Τί εἶναι τραυματίας,
 Ἥ ἐφρονεύθη; ὦ Θεέ!

Γαβριήλ.

Ἄλλης τινὸς αἰτίας

Οἱ λόγοι τὸν παρακινεοῦν· εἰς τὴν μονὴν ἐμβαίνει,
 Εἰπέ, μὴ τῷ ἀνοίξωσι τὴν πύλην, σὺ Ἑλένη.
 Σχοινίον νὰ τῷ ῥίψωσι ἔξω τῶν παραθύρων·
 Εἰς ῥωμαλέος νὰ σταθῇ ἄνωθεν ἀνασύρων.

(Ἡ Ἑλένη ἀπέρχεται καὶ ἐντὸς ὀλίγου εἰσέρχεται πάλιν.

Ἐπὶ τινὰ λεπτὰ τῆς ὥρας ἐξακολουθοῦν πυροβολοῦντες ἄνευ ὀμιλίας).

ΣΚΗΝΗ Ζ'.

Οἱ αὐτοί, εἰς ὄπλοφόρος.

Ἐσάλπισαν συνάθροισιν' οἱ ἄνδρες πάντες, φίλοι,
 Συνήχθησαν εἰς τὴν αὐλὴν, καὶ τῆς μονῆς ἡ πύλη

Σχεδὸν ἐκτίσθη· ὁ Ἄλῃς εἰσῆλθε τραυματίας,
 Ἄλλὰ εἰσέτι μάχιμος καὶ πρότυπον ἀνδρίας.
 Κ' ἐνῶ τὸ κέντρον τῶν ἐχθρῶν ὀλόκληρον παλαίει
 Πρὸς τοὺς ὀλίγους ἔλληνας, ποῦ ὤρμησαν γενναῖοι,
 Ἀπόσπασμα ὀθωμανῶν ἐξ ἄρκτου πλησιάζει,
 Καὶ τῆς ἐφόδου κλίμακας καὶ ἄλλα ἐτοιμάζει.
 Μὲ ἔστειλεν ὁ λοχαγὸς μετὰ σπουδῆς μεγάλης,
 Ἐκ μέρους του νὰ σᾶς εἰπῶ, ὅτι πλευρᾶς τῆς ἄλλης
 Εἶν' ἀφευκτος ὁ κίνδυνος· νὰ δράμετ' ἐκεῖ ὄλοι,
 Πρὶν ἢ ξενίσουν τὸν ἐχθρὸν οἱ τῆς μονῆς μας θόλοι.
 Ἀδύνατον ὁ ἴδιος μὲ σᾶς ἐκεῖ νὰ δράμῃ·
 Εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ Μουσταφᾶ ἀντίστασιν θὰ κάμῃ,
 Δισχίλιοι ἐκ τῆς πλευρᾶς τῆς ἄρκτου λυσσαλέοι,
 Θ' ἀνέλθουν, καὶ ὁ τῆς αὐλῆς λόχος μας θὰ παλαίῃ
 Τότε ἐντὸς δύο πυρῶν ἀπὸ βορρᾶν καὶ νότον.

Γαβριήλ.

Μείνατε εἰς τὰς θέσεις σας! ἐγὼ θὰ τρέξω πρῶτον.
 Δὲν θὰ ἀνέλθῃ ὁ ἐχθρὸς, ἢ πτέρυξ θὰ κατέλθῃ,
 Ἄν δ' εἶν' ἀνάγκη, ἔπειτα ὁ λόχος σας ἄς ἔλθῃ.
 (Φεύγει ὀρμητικῶς).

Οἱ ἴδιοι πλὴν τοῦ Γαβριήλ.

Ἐλένη.

Πῶς φύγει τάχα; διατί; μόνος πρὸς τί νὰ πέσῃ;
 Τί πρὸς τοὺς ἄλλους ἂν ἐκεῖ ἥρωικῶς παλαίῃ;
 Τρέξε, νὰ εἴπῃς παρευθὺς τοῦ ἀρχηγοῦ μας ὅλα·
 Ἀκούονται ἀλαλαχοί, κροτοῦσι τηλεβόλα,
 Ἀνέρχοντ' ὠρυόμενοι οἱ αἰμοδόροι λύκοι,
 Τὰ πάντα ἐτελείωσαν, μᾶς περιβάλλει φρίκη!
 Ἀκούεις; Τρέξε, τρέξατε· δὲν ἔχομεν ἐλπίδα!

Γέριων κρής.

Κόρη, τὴν φρίκην τῶν μαχῶν πολὺ πρὸ σοῦ τὴν εἶδα·
 Γνωρίζω τοὺς κινδύνους μας· ποῖα ἐλπίς μᾶς μένει
 Ἡξεύρω κάλλιον ἐσοῦ καὶ ἐκτιμῶ, Ἐλένη.
 Δὲν πρόκειται εἰς λόχος μας τάγματα νὰ νικήσῃ,
 Πλὴν τὴν ζωὴν του ἕκαστος πόσον θὰ τὴν πωλήσῃ.
 Τὸν πανικὸν εἰς τὰς ψυχὰς ἀνδρείων μεταδίδεις,
 Φύγε, ὦ κόρη μου, μακρὰν τὸν ἄλεθρον μὴ ἴδῃς.
 Ὅ φόβος εἶναι ἀρμυστὸς ἔστ' ἰδικόν σου φῦλον
 Φύγε, ἂν τρέμῃς, κόρη μου, εἰς ὑπογείου κοῖλον.

Ἐλένη.

Δὲν τρέμω, γέριων, δι' ἐμέ, ἔχω κ' ἐγὼ ἀνδρίαν,
 Ἄλλὰ ἡ κόρη συγχωρεῖ ὕβριν σου τὴν βαρεῖαν.

ΣΚΗΝΗ Η'.

Ἡ σκηνὴ παριστᾷ μακρὸν καὶ σκοτεινὸν διάδρομον, ὅπου ὁ Γα-
 θριήλ, κρατῶν δᾶδα ἀνημμένην, προβαίνει.

Γαθριήλ.

Τίς εἶν' ὁ βίος ἐπὶ γῆς; ἄς ἴδωμεν ἐν πρώτοις,
 Καὶ τίς πρὸς τοὺς ὁμοίους του ζωῆς ὁ ἐξωμότης;
 Ἐκπλήρωσις καθήκοντος ὁ τοῦ ἀνθρώπου βίος,
 Καὶ τῆς πατρίδος ἱεροῦ καθήκοντος ἰδίως.
 Ὁ ἐξωμότης τῆς ζωῆς! — ναί, φεύγει ἐκ θειλίας,
 Εἰς τοῦ θανάτου τὴν σιγὴν τοῦ βίου δυσχερείας·
 Τρέχω μὲ τοῦτον τὸν πυρσὸν ἐχθροῦς νὰ κεραινώσω,
 Κ' ἐκ προμελέτης τὴν ζωὴν ἐκεῖ νὰ παραδώσω.

Τίς εἶμαι ; εἶμαι ρίψασπις, τοῦ βίου ἐξωμότης ;
 Τὸ βῆμά μου ὄθει δειλόν, ἢ τῆς σφαγῆς ὠμότης ;
 Ὅχι, γλυκεῖα μου Πατρίς ! τὸν θρίαμβόν σου θέλω
 Ἐνα προσέτι στέφανον μαρτυρικόν σοὶ στέλλω.
 Εἰς τῶν τροπαίων τὸν σωρὸν τὴν θέσιν νὰ τῷ δώσῃς.
 Ἄφεύκτους βλέπω πρὸ ἡμῶν σφαγὰς καὶ ἀτιμώσεις·
 Αὐτὴ ἡ δῆξις, τὸ ἔναυσμα κρατῆρος ἀδηφάγου
 Εἰς τὰς καρδίας τῶν ἐχθρῶν ἄς γίνη ῥίγος πάγου !
 Χλευάσατε ἔθνη δειλά, ἐλεύθεροι πολῖται,
 Ἡ δῆξις ποῦ σᾶς ἐφώτισεν ἐμπρὸς σας πυρπολεῖται !
 Τροφὸς γλυκεῖα ἢ Ἑλλάς σᾶς ἔδωκε τὸ γάλα·
 Εἰς τοὺς μαστοὺς της δῆγματα φέρει ἡμῶν μεγάλα·
 Τώρα ηὐξήθητε ὑμεῖς καὶ ἄπελπις ἐκείνη,
 Ἀποκαμοῦσαν κεφαλὴν ἐπὶ τοῦ λίθου κλίνει,
 Ὅταν δ' ἐκ τύχης ρίψετε καὶ ἐπ' αὐτῆς τὸ ὄμμα,
 Πῶς, λέγετε μὲ σαρκασμὸν, ἢ γραῖα ζῆ ἀκόμα ;
 Ὅχι δὲν εἶναι αὐτ' ἢ Ἑλλάς, ἀπέθανεν ἐκείνη !
 Καὶ ἐξοφλεῖτε οὕτω πῶς τὸ χρέος ποῦ βαρύνει.
 Ψυχρὰ τὰ στήθη τῶν λαῶν ἡ δῆξις μου ἄς πυρώσῃ,
 Ἡ ὡς ἡμᾶς ἀπέλπιδας κ' αὐτοὺς ἄς κεραυνώσῃ·
 Καὶ ὅταν ἀφελεῖς λαοὶ, τὰ τέκνα τῶν ἀγρίων,
 Εἰς τὴν Εὐρώπην εὐρώσει τέφραν λαῶν μυρίων,
 Ἄς ἀκουσθῇ ἔξ οὐρανῶν φωνὴ διδασκαλίας :
 « Ἡ Νέμεσις κατέκαυσε φρικῶδεις μητραλοῖας » ! (ἀπέρχεται)

ΣΚΗΝΗ Θ'.

Ἡ Σκηνὴ ὑψεῖται καὶ παρίσταται πάλιν ἡ νοτιὰ πλευρά, ἐν ἣ
 ἐκ τῶν παραθύρων μάχονται οἱ ἐν τῇ μονῇ. Μόλις παρέρχονται
 ὀλίγα λεπτά τῆς ὥρας καὶ ἀκούεται ἔκρηξις τρομερὰ καὶ λάμψις
 πυρκαϊᾶς.

*Ελένη (κρατοῦσα ἐπὶ ἐνὸς γόνατος τὴν κεφαλὴν τοῦ ἐκπνέοντος γέροντος).

Θεέ! Θεέ μου! ἔφθασε τὸ πέρας τῶν αἰῶνων!
 Ἐσεῖσθι σύσωμος ἡ γῆ, βλέπω παντοῦ τὸν φόνον.
 Οἱ ἄστυλοι, ὁ ἀρχηγός, ὁ Γαβριήλ ποῦ εἶναι;
 Πόθεν ἐξέρχονται αὐταὶ πυρκαϊᾶς αἱ δῖναι;

Εἷς ὄπλοφόρος εἰσερχόμενος.

Τῆς ἄρκτου ὡς ἤφαιστίων ἀνετινάχθ' ἡ πέτερυξ,
 Καὶ δισχιλίους τῶν ἐχθρῶν συνέτριψ' εἰς τὰ πέριξ!
 Ὁ ἅγιος ἠγούμενος προβλέπων τὰς κακώσεις
 Ἐκ μέρους τῶν ὀθωμανῶν, σφαγὰς καὶ ἀτιμώσεις,
 Ὅτε δὲν ἔμεινεν ἐλπίς καὶ τῶν ἐχθρῶν οἱ πρῶτοι
 Ἀνῆλλον μὲ τὰς κλιμακὰς, ἠκούσθησαν δὲ κρότοι
 Βημάτων καὶ ἀλαλαγμοί, ὄρμη' εἰς τὸ κελλίον,
 Ὅπου πολλῶν εὗρίσκετο πυρίτις βαρελίων.
 Ἐκεῖ τί ἔκαμεν ἡ δᾶς αὐτοῦ· ἀγαθῇ μοίρᾳ!
 Ἥξεύρει κάλλιον ἐμοῦ ἢ τοῦ ἐχθροῦ μας σπεῖρα!

*Ελένη.

Ποῦ εἶναι νῦν ὁ ἀρχηγός; Τί κάμει; ζῆ ἀκόμα;
 Τὸν εἶδε, λέγε τάχιστα, τὸ ἴδιόν σου ὄμμα;

*Ὀπλοφόρος.

Τὰς ἐκ νοτίων ἔπειτα ἀκούσατ' ὀλεθρίας
 Εἰδήσεις, καὶ ἀπίστευτα τὰ δειγμάτων ἀνδρίας:
 Ὁ θούριον κατέρριψε τὴν ἀντηρίδα στήλην,
 Ἐν ἑτέρον ἐρήμνισε κατόπιν καὶ τὴν πύλην.
 Ὁ θριάμβος πλὴν τῶν ἐχθρῶν εἶναι μακρὰν ἀκόμα·
 Πῶς νὰ εἰσέλθῃ πρόκειται τοῦ Μουσταφᾶ τὸ σῶμα.

*Ο φρούραρχός μας διοικεῖ ψυχρῶς καὶ ἀταράχως,

*Ἐν μέσῳ λόχου μάχεται ἀκλόνητος ὡς βράχος.

*Ἀπὸ τὸ ῥῆγμα ἂν ἔχθρὸς προβάλλῃ κἄν τὸ ὄμμα,
Κεραυνωμένος παρευθὺς κυλιεῖτ' εἰς τὸ χῶμα.

*Ὅθωμανῶν τὰ πτώματα τρεῖς ἔφραζαν τὸ ῥῆγμα,
Τρεῖς ἔδωσαν ἀλάνθαστον τῆς λύσσης των τὸ δεῖγμα.

Καὶ τοὺς ἐκπνέοντας ἔχθρους πατώντες ἄλλοι νέοι

*Ἐχθροὶ μας, μάχονται καθὼς ἡ "Γαίνα παλαίει.

Πλὴν καὶ χιλιούς ἂν ἔχθρους εἰς ἑλλην ἀπολέσῃ,

Εἶναι ὀλίγοι, δὲν ἀρκοῦν, ὡς νικηθεῖς θὰ πείσῃ.

*Ἀφήσατε τὰς θέσεις σας· εἰς τὴν αὐλὴν ὀλίγοι

*Ἀπέμειναν οἱ πρόμαχοι· καὶ ἡ ἡμέρα λήγει,

(ἀκούεται δευτέρα ἐκπυρσοκρότησις).

Γέρων.

*Ἡμέρα ἀτελεύτητος, ἡμέρα ἀγωνίας,

*Ἦν δέχεται τὸ ἔρεθος νυκτὸς τῆς αἰωνίας!

*Ὅπλοφόρος.

*Ὁ φρούραρχος πλὴν ἐρωτᾷ, τί ἔγιν' ἡ 'Ἐλένη·

*Ἄν ἐφρονεῖθῃ ἢ ἂν μετὰ τῶν ζώντων μένει.

*Ἐλένη.

Ἐῖπατε πρὸς τὸν ἀρχηγόν ὅτ' εἰς ἐμὲ ἀνῆκον

Εἰσέτι με κρατεῖ ἔδῶ ἐν ἱερὸν καθῆκον.

*Ὅτι θὰ ἔλθῃ προσεχῶς ἵνα προτεινῶ στῆθος

*Ἀτρόμητον πλησίον του, εἰς τῶν ἔχθρῶν τὸ πλῆθος.

Γέρων.

Πλησίον μου, τοῦ ἀρχηγοῦ, εἰπέ ὅτ' ἡ 'Ἐλένη,

*Ἐν ὄσῳ μένει ἡ ψυχὴ 'ςτὰ στῆθῃ μου, θὰ μένη.

(Πάντες ἀπέρχονται πλὴν τῆς 'Ἐλένης καὶ τοῦ γέροντος).

ΣΚΗΝΗ Ι΄.

Ἡ Ἑλένη καὶ ὁ Γέρων.

Ἑλένη.

Τί κάμνεις, γέρων!

Γέρων.

ᾠ! διψῶ, πλὴν ὕδωρ μὴ μοὶ δώσης,
 Διότι, ἐν ἀγνοίᾳ σου, σὺ θὰ μὲ θανατώσης.
 Θέλω νὰ ζήσω· πρὸς στιγμήν, τὸν ἄϊν ν' ἀποκρούσω,
 Καὶ ν' ἀποθάν' ἀφοῦ φωνὴν τῆς νίκης μας ἀκούσω!
 Πλὴν σκότος μὲ περικυκλοῖ, μὲ κλυδωνίζει ζάλη!

Ἑλένη.

Ἐπὶ τοῦ στήθους μου καλῶς ἀκούμθα τὸ κεφάλι.

Γέρων. (εἰς ἕκτασιν φρενῶν).

Κρήτη, γλυκεῖά μου πατρίς, γῆ γόνιμος ἡρώων,
 Γῆ πένθους αἱματομιγῆς, γῆ κοπετῶν καὶ γόνων!
 Ἄφ' ἧς ἡσθάνθην σφύζουσαν ἐντός μου τὴν καρδίαν,
 Μὲ μίαν τὴν ἐπλήρωτα ἀείποτε γλυκεῖαν
 Ἑλπίδα, ἣ καὶ ἔρωτα : τὴν σὴν ἐλευθερίαν!
 Εἶς ὄνειρος γλυκύπικρος τοῦ βίου τὴν πορείαν
 Καθῆδυνε μ' ἐναλλαγὴν γοήτρου καὶ ἀπάτης,
 Μέχρι τῆς ὥρας μου αὐτῆς, τῆς ὥρας τῆς ἐσχάτης!
 Σὲ εἶδον αἱματόφυρτον, ὥραϊαν ἀμαζόνα
 Τὰ ἄθλα τῶν προγόνων σου εἰς τοῦτον τὸν αἰῶνα,
 Νὰ ἐνθυμίζης ἐναργῶς, καταπατῶσα δούλους,
 Ἐξάγουσα τοῦ χόματος μυρίους Θρασυβούλους!
 Πλὴν οἱ Θρασυβούλοι αὐτοί, ἂν κ' εἰς τὸ πρόσταγμά σου

Πιστοί, δὲν ἤρκεσκν ποτὲ νὰ θραύσουν τὰ δεσμά σου !
 Δεσμά ἃ περιέπλεξε τριγύρω σου κακία,
 Ἐρπάγων τὰ συμφέροντα, αἰσχρὰ δολοπλοκία.
 Ποσάκις, ὡς ἀνταμοιθῆν αἱματηρῶν ἀγῶνων,
 Ἐπελπισίας ἔλαθον πεποιθήσιν καὶ μόνον !
 Ποσάκις δὲν ἐκράυγασα, μὲ βλάβσημον τὸ στόμα,
 "Ὅτι κενόν, ἢ ἄδικον εἶν' οὐρανοῦ τὸ δῶμα !
 Καὶ νῦν ἐπάρατος ψυχῇ, πικρὰ, βεβαρυμένη
 Ἐπὸ ἐσὲ τὸ ἔλεος, Θεέ μου, ἀναμένει,
 Δέξι αὐτήν, Πανάγαθε, ἂν ἐν τῇ ἀπωλείᾳ
 Ἐφείλη κἄν δεσμὸν ψυχῶν τῶν τούρκων ἢ δουλείᾳ.
 (Πίπτει νεκρός).

ΣΚΗΝΗ ΙΑ'.

(Εἷς ὀπλοφόρος εἰσέρχεται πληγωμένος).

Θανατηφόρος πληγωθεὶς σιμά σου τώρα φθάνω.
 Δὲν ἤθελον πρὶν σὲ ἰδῶ εἰσέτι ν' ἀποθάνω.

Ἐλένη.

Λέγε, ὡς λέγε τάχιστα, ὁ φρούραρχος ποῦ εἶναι ;

Ἐπλοφόρος. (Πρὸς τὴν Ἐλένην, ἥτις μηχανικῶς ὀρμᾷ πρὸς τὰ ἔξω).

Θὰ σοὶ ἐκθέσω λυπηρὰ, ποῦ τρέχεις ! — ἔδῳ μείνε !
 Τοῦρκοι τὸ ἡγουμενικὸν εἶχον περικυκλώσει,
 Κ' ἐξήτουν οἱ ἐντὸς αὐτοῦ νὰ τοῖς παραδοθῶσι,
 Οἰμώξατε ! ἀναβοᾷ τότε ὁ Γιαμουλάκης !
 Σᾶς ἤκουσα. — Ἰδοὺ ἡμεῖς ! Τὸ εἶπατε πολλάκις.
 Ἐκ τῆς ὀσφύος τὴν μακρὰν πιστόλαν του λαμβάνει
 Πρὸς τὴν χυτὴν πυρίτιδα ταχύς ὡς βέλος φθάνει,

Κραυγάζων, "Γαίνα δειλή, δορυαλώτους θέλεις ;
 *Ελθέ λοιπόν και λάβε τούς έντός πυρᾶς νεφέλης !
 Τότ' ἐπ' αὐτῆς πυροβαλεῖ, κ' εἰς τοίχους διαπύρους
 Θάπτει πολλούς χριστιανούς και τῶν ἐχθρῶν ἀπείρους.
 *Ο Κουῖθος μόνος, εἰς αὐτὰ τὰ φοβερά συμβάντα
 *Ανετινάχθη ἀβλαβῆς ; κ' ἐξέθεσε τὰ πάντα.
 Εἰς τήν αὐλήν μας ὁ ἐχθρός ἐξ ὄλων τῶν σημείων
 Εἰσῆλθ' ἐν τούτοις γαυριῶν, εἰς τόν *Αλλάχ ὁμνύων
 Νά ἐξοντώτῃ μερικούς ἐναπολειπομένους,
 *Ανδρείως και καρτερικῶς εἰσέτι μαχομένους.
 Αἶφνης ἀκούεται φωνή· ὁ λοχαγός μας κράζει,
 και τετραγώνου ἐξ ἡμῶν σχηματισμὸν προστάζει.
 Πεντήκοντα ὡς ἔγγιστα 'ςτὸ πρόσταγμά του τρέχουν,
 Και κατ' ἀπείρων τῶν ἐχθρῶν ἠρωϊκῶς ἀντέχουν.
 Τρίς καθ' ἡμῶν κραυγάζοντες ὡς ὕαινοι ὀρουοῦσι,
 Πλὴν, λαγωῶν δειλότεροι πάλιν ὑποχωροῦσι.
 *Αδύνατον πλὴν ὁ ἀγὼν αὐτὸς νὰ ἡμπορέσῃ,
 Ποτέ, τσοῦτον ἄνισος, πολὺ νὰ διαρκέσῃ.
 *Ο ἀρχηγός μας ἔπεσε πληγείς πρὸ τῶν ποδῶν μου.
 Τὸν ἤρπασα 'ςτὸν ὦμόν μου, και κάμνων τὸν σταυρόν μου,
 *Εσχισα φεύγων μετ' αὐτοῦ τὰ τῶν ἐχθρῶν μας πλήθη,
 *Εκθέτων εἰς τὰς λόγχας των ἀπληπισμένα στήθη.
 Λόγχην ἤσθάνθην ἀλγεινῶς νὰ εἰσχωρῇ βιαίως
 Εἰς τὸ πλευρόν μου, προχωρῶ, πορεύομαι ταχέως
 Τὸν φρούραρχον λειπόθυμον ἐπὶ τινος σανίδος,
 Πλησίον ἔβησ' ἀσφαλῶς τῆς μυστικῆς θυρίδος.
 Τότ' ἡ φωνή του ἀσθενῆς και διακεκομμένη,
 Τὰ πάντα, μ' εἶπε, ἀπὸ σὲ ἄς μάθῃ ἡ *Ελένη.
 Τρέξε, ἴσως σὺ μόνη ζῆς, ἴσως καιρὸς ἀκόμα
 Σοὶ μένει νὰ ἀκρασθῆς τὸ ἴδιόν του στόμα !
 *Αφρὲς κατὰμονον ἐμὲ εἶπὼ νὰ ἀποθάνω.
 *Ελπίς δὲν μοι ἀπέμεινε· ὄλον τὸ αἷμα χάνω.

Ἑλένη.

Περιμένε με, Μουσταφᾶ, ὑπόδειγμα Χηρίου,
 Σπεύδεις νᾶ στήσης τρόπαια ἐπὶ κοιμητηρίου!
 Τοὺς μάρτυρας ἐφ' ὧν πατεῖς, καὶ πρὸ μικροῦ καὶ μόλις
 Ἐφόνευσας ἀηλεῶς· πλὴν κ' εἰς τὰς νεκροπόλεις
 Δὲν ἠσυχάζουν ἅπαντες ὅσ' εἶναι τεθαμμένοι·
 Ἐνίοτε, ἐν φάντασμα, σκιὰ ἑνσαρκωμένη
 Ἐγείρεται τιμωρητῆς, καὶ τὸ νεκροταφεῖον
 Γίνεται φοβερώτερον ἢ μάχης τὸ πεδῖον.
 Αἶ, λοιπὸν ἔμεινα ἐγώ, εἶμαι γυνὴ καὶ μόνη,
 Πλὴν μὲ πολλαπλασιάζουσιν οἱ τῆς ψυχῆς μου πόνοι!
 Δὲν εἶμαι πλέον ἄτομος ἢ ἄλλοτε Ἑλένη,
 Μέγαίρα εἶμαι τιμωρὸς, λέαινα ὠργισμένη.
 Ἐφόνευσας τοὺς σκύμνους μου κ' αὐτὸν τὸν λέοντά μου!
 Καὶ τώρα, φύγε, ἢ φοβοῦ, δειλέ, τὰ δῆγματά μου!
 Φθάνει πράξια πρὸς ἐσὲ ἢ ἑνσαρκος μανία.
 Καὶ τῶν τυράννων θεμιτὴ εἶν' ἡ δολοφονία!
 (Ἐξέρχεται μετὰ μανίας).

ΣΚΗΝΗ Β'.

Ἡ σκηνὴ παριστᾷ τὴν τετράγωνον αὐλὴν τῆς μονῆς, ἐν τῷ μέσῳ
 τῆς ὁποίας εὐρίσκεται ἡ Ἐκκλησία. Πλῆθος νεκρῶν Ἑλλήνων καὶ
 τούρκων κεῖνται χαμᾶ. Ὁ Μουσταφᾶς μὲ χεῖρας ἐπὶ τοῦ στήθους
 ἐσταυρωμένος καὶ λελυπημένος βλέπει γύρωθεν. Ὁ Σολεϊμᾶν εἶ-
 ναι εἰς τὸ πλευρόν του. Ἡ σκηνὴ μένει σιωπηλὴ ἐπὶ τινὰ δευτερό-
 λεπτα.

Σολεϊμᾶν.

Θαυμάζω, γενναϊότητα, τὰς ἰδιοτροπίας
 Καὶ ὅλα τ' ἀπροσδόκητα τῆς τῶν θνητῶν καρδίας.

Φαίνεσαι κλαίων τούς ἔχθρους, σιγῶν καὶ ἄλυπημένος.
 Τί λέγω, ὅτι φαίνεσαι, πλὴν εἶσαι δακρυσμένος !
 "Ὅτε τῆς μάχης ἄδηλος ἦτο εἰσέτ' ἡ τύχη,
 "Ὅτε αὐτῆς τὸ πρόσταγμα οἱ μουσουλμάνων στοῖχοι
 Ἄνεμενον ἀπὸ ἐσέ, ἦσα φαίδρὸς, γενναῖος,
 Κ' ἐρέμβασα; δοξοπρεπῶς τῆς νίκης σου τὸ κλέος.
 Καὶ ὅτ' ὑπὸ τῶν σῶν ποδῶν πατῶνται οἱ ἔχθροί σου,
 Μετανοῦσα φαίνεται μὲ λύπην ἡ ψυχὴ σου !
 Τῶν ἠττηθέντων ἤλιπρον ἀπὸ ἐσέ ἰάμβους.

Μουσταφᾶς.

Ἐν ᾧ θαυμάζω πράγματι ἐκείνων τούς θριάμβους !
 Τίς ἐξ αὐτῶν ἠθέλησε φεύγων ἡμᾶς, νὰ ζήσῃ ;
 Ἡ τίνα ἤκουσας δειλὸν τὴν χάριν νὰ ζητήσῃ ;
 Ποῦ εἶναι οἱ αἰχμάλωτοι, οὓς ἔχεις σύ πιάσῃ ;
 Τίς ἐξ ἡμῶν ἐτόλμησεν αὐτοῦ; νὰ πλησιάσῃ ;
 Μόλις τριάκοντα ὀκτὼ ἐν ὄλοις, τραυματῆται !
 Κ' οἱ πληγωμένοι πῶποτε ἐκλήθησαν ζωγρίαί.
 Πεντήκοντα συνέλαβες γυναικίαις φοβισμένας,
 Ἐντὸς κελλείου τῆς μονῆς ἐρμητικῶς ἄλεισμένας.
 Τέσσαρες ἦσαν ὄρθιοι· «Ζήτω Ἐλευθερία» !
 Ἐκραύγασαν καὶ καθ' ἡμῶν ὤρμησαν ὡς θηρία.
 Καὶ χάσκη εἰς τὰς τάξεις μας ἀνοίξαντες μέγαλον,
 Εὖρον, φανεύοντες ἡμᾶς, τὸν θάνατον τῶν ἄλλων.
 Καὶ ποῖα μάλιστα τοῦ; ὠθεῖ εἰς θάνατον ἢ νίκην ;
 Μὲ μόνον τὸ καθήκον των ἔχουν αὐτοὶ συνθήκην !
 Νὰ ψάλλω νικητήρια ; — Καὶ ποῦ νὰ τὰ βαπτίσω ;
 Σὺ δεῖξον μοι τὴν νίκην μου, ἐγὼ θὰ τὴν τονίσω.

Σολεῦμάν.

Παράδοτος τῶν σῶν φρενῶν ἡ ἀπογοητεία
 Καὶ ἡ πρὸς τοὺς ἔχθρους ἡμῶν ἐπαίνων ἀσωτία !

*Ιχνη δὲν βλέπεις, καὶ ζητεῖς τῆς νίκης σου ματαίως ;
 *Ἀλλὰ τίς ζῆ ἀμφισθητῶν ἐδῶ αὐτῆς τὸ κλέος ;
 Τίς τῶν ἐχθρῶν περὶ ἐσὲ κινεῖται, ἢ τίς πνέει ;

Μουσταφᾶς.

*Ὁ θάνατός των ἀκριβῶς ζηλείαν μοι ἐμπνέει !
 Εἰς τὴν ἀνδρείαν των αὐτὴν δὲν βλέπω κομποῤῥῆμον
 Τὸ αἶσθημα, πλὴν αἶσθημα ἐκούσιον, νοῆμον,
 Τοῦ μάρτυρος ἡρωϊσμὸν, ψυχρόν τι, ἐσκεμμένον,
 Τὸ πρέπον μόνον ἐκτελῶν καὶ θάνατον προσμένον.
 Πόσας φορές δὲν εἶπομεν· « Ἑλλήνων τὴν ἀνδρίαν »
 « Ἐφεῦρον ὅσοι ἐπλασαν αὐτῶν τὴν ἱστορίαν ».
 *Ἀλλὰ εἶπέ μοι τῶν ἐχθρῶν ὅποια δόξα ἔλειπει ;
 *Υπέρτερόν τις δύναται νὰ πλάσῃ τι ἢ εἶπη ;
 *Ὅσάκις νικητοῦ τινός, νεκρὰ τὰ θύματά του
 Πρὸς τὰ ὀπίσω ἀποθοῦν δειλὰ τὰ βήματά του,
 Παγόνει τὴν ψυχὴν δ' αὐτοῦ ἢ σεβατμὸς ἢ τρόμος,
 Καὶ καταντᾷ εἰς σιωπὴν τῶν νικητῶν ὁ κῶμος,
 Τότ' ἐν σιγῇ, τῶν νικητῶν δικαία ἢ καρδία
 Τοὺς ἡττηθέντας ἐκτιμᾷ ὡς λίθος ἢ λυδία !

Σολεϊμάν.

Νικήσας μόνον ἐντροφῶ, οὐδὲν αὐτῶν ζηλεύω·
 Τὴν σπάθη μου ἐσπόγγισα, τὴν θήκην της γυρεύω,
 Καὶ μόνον συλλογίζομαι ὅτ' εἶναι ὀδοξασμένη.

Μουσταφᾶς

*Ἡ σπάθη σου ὡς ἢ ἐμὴ κἄν ἦτο ἡμαγμένη ;
 *Ἐτόλμησαν οἱ στοῖχοι μας αὐτοὺς νὰ πλησιάσουν,
 Διὰ βλημάτων πόρρωθεν πρὶν πάντας θυσιάσουν ;

Εύρίσκεις εἰς τοὺς λόγους μου μωροῦ παλινοφθίαν,
 Καὶ ἴσως εἰς τὰ στήθη μου Ἑλληνικὴν καρδίαν.
 Πλειότερον ὀθωμανὸς εἶμαι ἐσοῦ βεβαίως,
 Καὶ διὰ τοῦτο μὲ λυπεῖ τὸ τῶν Ἑλλήνων κλέος.
 Μ' εἶδες μὲ βλέμμα ἀπλανές, μ' ἠρώτησας, τί βλέπω;
 Σοὶ εἶπον, εἰς τὸ φῶς αὐτῶν μελαίνας δάφνας ὄρεπω.
 Μὴ ἴδῃς σύ φοβοῦμενος τὸ φῶς ποῦ μὲ θαμβώνει.
 Κλείεις τὸ ὄμμα, ἀπαντᾷς: «Ὀθωμανοὶ καὶ μόνοι»
 *Ἐνταῦθα ἀναπνεύουσι, ἐνταῦθα ἐπιζῶσι».
 *Δέκαστοι πλὴν οἱ κριταὶ παρέκει εἶναι τόσοι,
 *Ὅσ' οἱ ἀστέρες τ' οὐρανοῦ κ' ἡ ψάμμος τῆς θαλάσσης.
 Εἰς τῶν ἐχθρῶν δὲν ζῆ ἐδῶ, πλὴν ἐπιζῆ ἢ πλάσις,
 Εἰς δὲ τὸ δικαστήριον ἔνθα αὐτὴ μᾶς κρίνει,
 *Ἢ πλάστιγξ πρὸς τὸ μέρος μας βεβαίως δὲν θὰ κλίνη.

Σολεϊμάν.

Καὶ οἱ ἀγῶνες μας λοιπόν, οἱ κίνδυνοι οἱ τόσοι!

Μουσταφᾶς.

*Ἀλλοίμονον! ὡς ἐγκλημα ἴσως θεωρηθῶσι!
 *Ρίψε τὸ βλέμμα γύρωθεν, ἔστον χῶρον τῶν ὀλέθρων·
 Εὐρῆς τετρακισχίλια σκῆνη νεκρῶν ὑπαίθρων·
 Εἶναι ὀθωμανοὶ αὐτοί. Τὸ ἄθλον μας δὲ ποῖον;
 *Ἐν τάγμα μόλις νικηθὲν καὶ λόφος ἐρειπίων.

Σολεϊμάν.

Εἰς ὑπολογισμῶς πικροῦς, αὐθέντα μου, καὶ στεῖρους
 Παρεῖδες γυναικόπαιδα καὶ πλείστους καλογήρους·
 Σ' ἀπασχολεῖ ἢ τῶν ἐχθρῶν ἐπαίνων ἀφθονία.

Μουσταφᾶς.

Εἰς τὰς σελίδας τῆς Κλειοῦς εἶναι δολοφονία
 Τὰ ἄθλα, ἅπερ λησιμονῶ καὶ σὺ μοὶ ἐνθυμίζεις,
 Ὡς μᾶλλον σὺ θωματῶς ἐμοῦ, καὶ μυκτηρίζεις.
 Εἶναι ἀνάγκη τὰ ἐμὰ πρὸς σὲ νὰ εἴπουν χεῖλη
 Πόσα Ἑλλήνων νήπια ἢ χεῖρ μου ἔχει στείλει
 Ἄνηλεῶς ν' αὐξήσωσι δαιμόνων τὴν χορείαν;
 Πλὴν τρέμω τὴν ἀδέκαστον τοῦ κόσμου ἱστορίαν.
 Ἐτόλμησας, Σολεῖμάν, νὰ μ' ἀπευθύνῃς ψόγου·
 Ἀτάραχος πλὴν ἤκουσα τοὺς δηκτικούς σου λόγους,
 Διότι σὲ ἀνευφημεῖ ἐντός μου ἡ καρδία,
 Καὶ ἐπαινεῖ τὸν ζήλόν σου, ψυχὴ τῆς σῆς ἴδια.
 Ἀλλὰ ἡ κρίσις ἐν ἐμοὶ τὸ αἶσθημα δαμάζει,
 Καὶ τοὺς ἐχθροὺς ὡς νικητὰς ἡμῶν παρουσιάζει.
 Σὺ ὅστις μ' ἐμυκτηήρισας, νῦν παραμύθησόν με.
 Ἄν μὲ τυρῆῃ ὁ ἔλεγχος, σὺ φίλε φώτισόν με!
 Τὴν νάρκην τῶν ἐμῶν φρενῶν διάσεισον καὶ πλῆξε,
 Τὴν νίκην μας παράστησον, τὰ τρόπαιά μας δεῖξε,
 Διάλυσον τοῦ στήθους μου τὴν μαύρην ἀγωνίαν!

Σολεῖμάν.

Αἰσθάνομαι ἐγὼ αὐτὸς τὴν σὴν ἀδημονίαν.
 Εἶθε νὰ μὴ ἐλάμβανες ποτὲ τοῦ Πατρίου
 Τὸ ἀτυχὲς ὑπόδειγμα προδότου ἀπαισίου!

(Ὁ Ἄλῆς ἐγείρεται ὀπισθεν αὐτῶν ἐκ τοῦ μέσου
 τῶν νεκρῶν Ἑλλήνων).

Ἄλῆς.

Τοῦ Ἐριάλτου τ' ὄνομα μ' ἐγείρει τοῦ θανάτου.
 Ἴδού δὲ τὸ συνάλλαγμα εἰς μαῦρον τ' ὄνομά του.

Τὸ ἔθεσα ὡς γόμωσιν εἰς ταύτην τὴν πιστόλα,
Καὶ ἀποθνήσκων ἐξοφλῶ πρὸς σᾶς τὰ χρέη ὅλα.

(Πυροβολεῖ καὶ πίπτει νεκρός).

(Ὁ Σολεῖμάν πίπτει πληγωμένος εἰς τὸ πλευρόν).

Μουσταφᾶς. (Παρατηρῶν πρὸς τὰ ὀπίσω καὶ
στηρίζων τὸν Σολεῖμάν).

Τίς ἔτι ἐπιζῆ ἐδῶ γένους τοῦ ἑπαράτου ;

Σολεῖμάν.

Καὶ ἡ ἐσχάτη των πνοή εἶναι πνοή θανάτου !

ὦ Κρήτη ! Κρήτη ἀπειθής, ἀτίθασσος δεσμῶτις

Πόσας ἐθρήνησε φορές ἐμπρὸς σου ὁ Δεσπότης !

Χαρᾶς ἡ πρώτη δι' αὐτὸν ἡμέρα θ' ἀνατείλη

Ὅποτεν πλέον βκρυμβεῖς, εἰς κόρακας σὲ στείλῃ !

(Προσέρχονται πλείστοι ἀξιωματικοὶ καὶ στρατιῶται τοῦρκοι).

Μουσταφᾶς.

Τρέξατε, κρεουργήσατε τὸν ἄπιστον ἐκεῖνον !

Οἱ στρατιῶται (τρέξαντες πρὸς τὸν Ἄλῆν).

Εἶναι νεκρός, ὦ ἀρχηγέ !

Σολεῖμάν.

Τοὺς πόνοους μου πρᾶνόνων,

Διάταξον, αὐθέντα μου, σφαγὴν τῶν αἰχμαλώτων !

(Λαμβάνουν τὸν Σολεῖμάν ἐκ τῶν χειρῶν τοῦ Μουσταφᾶ).

Μουσταφᾶς.

Τὰς ἐκδικήσεις ἔπειτα, τὴν τάξιν θέλω πρῶτον,

Στρατιῶται μου, ἀκούσατε τὰ διατάγματά μου :

Θὰ διανυκτερεύσωσιν ἐδῶ τὰ τάγματά μου.
 Διπλᾶς νὰ θέσητε φρουράς παντοῦ, τὴν νύκτα ταύτην,
 Καὶ ἀπαιτῶ ἀπὸ αὐτὰς ἐγγήγορσιν τοιαύτην
 Οἷαν δὲν ἔδειξαν ποτέ· εἰκάζω δὲ βεβαίως
 Ὅτ' εἰς τὰ περίεξ τῆς Μονῆς μένει ὁ Κορωναῖος.
 Οἱ ἄνδρες ποῦ κατέθησαν ἀπὸ δυσμῶν τὰς ῥάχεις,
 Καὶ μᾶς ἠνόηληταν δεινῶς 'στὸ ἔπακρον τῆς μάχης,
 Δὲν ἀμριθάλλω· ἦν αὐτοῦ ἀπόσπασμα, καὶ ἴσως
 Τὴν νύκτα ταύτην ἔλθωσι νὰ ἐκτεθοῦν ἀνίσως.
 Νὰ ἐρευνησῶσι καλῶς ὑπόγεια, κελλία,
 Μὴ τρίτη τις ὑπόνομος ἐγκρύπτεται δολία.
 Μετὰ τὴν ἐρευναν αὐτὴν, τὴν λειαν θὰ καθέξω.
 Τὰ τῶν ἐχθρῶν μας πτώματα ἄς κρημισθῶσιν ἔξω.
 Μ' ἀνησυχοῦσι φρικωδῶς, τὸν νοῦν μου κυριεύουν.
 Μοὶ φαίνεται ὅτι καὶ νεκροὶ θὰ μὲ κατασκοπεύουν.
 Τοὺς αἰχμαλώτους σύρατε εἰς τὰς εἰρκτὰς Ῥεθύμνης.
 Μᾶς μένουν καὶ τὰ θρέμματα τῆς γυναικείας ποίμνης.
 Αὐτὰ νὰ κλείσεν ἀσφαλῶς ἐντὸς τῆς Ἐκκλησίας·

Σολεϊμάν.

Εἰς τὸν Θεόν των αὔριον θὰ κάμωμεν θυσίας!

Μουσταφᾶς.

Ἐλευθεραὶ θὰ ἀρεθοῦν· οἱ ἄνδρες τῶν ἄς χαίρουν,
 Ἀμνηστία καὶ λιμὸν αὐταὶ μαζὴ των φέρουν.
 Τοὺς τῶν ὀθωμανῶν νεκροὺς κομίσαντ' ἐντὸς λάκκων,
 Τοὺς τῶν ἐχθρῶν ἀφήσατε πρὸς βρωτῖν τῶν κοράκιων.

(Πρὸς τὸν Σολεϊμάν).

Ἀνάπαυσον Σολεϊμάν, τὰς φρένας καὶ τὸ σῶμα.
 Θὰ ἔλθω προσεχῶς καγῶ 'στὸ ἴδιόν σου δῶμα!

(Πρὸς τοὺς περιστοιχοῦντας αὐτόν).

Τὰ χρέη σας ἠκούσατε καὶ εἰς αὐτὰ τραπῆτε

“Ὅπως συνέλθω, μόνον μου ἐδῶ ἐμὲ ἀφῆτε.

(Πάντες ἀπέρχονται).

Ἄφήσατέ με μοναχὸν τὰ στήθη νὰ δροσίσω,

Καὶ ἰοθόλον ἔρπετοῦ τὸν σίαλον νὰ χύσω !

Ποῦ εἶναι τῶν προγόνων μας ἡ ἄπλετος, εὐρεῖα,

Ἄνεξελέγκτων πράξεων χρυσῆ ἔλευθερία ;

“Ὅτε αἱμάτων ἐθρῖκῶν ὀθωμανός διψῶδης

Ἐχτεινε βρέφη χριστιανῶν ἀπόλυτος Ἡρώδης ;

Πλὴν μᾶς ἐλέγχει σήμερον ἡ ἄλλοτε δεσμῶτις

Εὐρώπη, κ' εἶναι κύριος ἡμῶν καὶ ὁ κλαρώτης !

Δί τῶν πολέμων της ἀρχαί δεσμεύουν τὰς παλάμας,

Καὶ μᾶς φοβίζουσι σήμερον κ' αὐτὰ τὰ θύματά μας.

Θὰ γίνῃ ψόγος ἐθνικὸς σημερινῆ ἡ νίκη,

Φεῦ ! τοὺς ὀθωμανοὺς παντοῦ θὰ συνοδεύῃ φρίκη !

Ἐπνίγησαν τὰ δόγματα τοῦ πορθητοῦ τῆς Μέκας,

Νῦν σέβονται τοὺς γέροντας, τὰ βρέφη, τὰς γυναῖκας !

Τοῦ Βυζαντίου πορθητὰ ! πῶς νὰ μὴ ἀποπνίξῃς

Τὴν μόλις τότε πνέουσαν Εὐρώπην καὶ ν' ἀνοίξῃς

Παντοτεινόν, δραστήριον τῶν ἔπλων μας τὸν τρόμον,

Καὶ τῆς εὐδαιμονίας μας ἀκόλυτον τὸν δρόμον ;

Ἄνδρεῖοι εἶν' οἱ Ἕλληνες, δὲν τὸ ἀμφισθητοῦμεν,

Πλὴν ὅπως δῆποτε αὐτοὺς νικήσαντες, χαροῦμεν !

Ἄλλ' ὄχι ! ὄχι ! θρήνησον καὶ ἀφοῦ τοὺς νικήσῃς,

Κ' εἰκοσαπλάσιον αὐτῶν πρὸς τοῦτο αἷμα χύσῃς.

Διότι εἶν' εὐάριθμοι, κ' εἰς τοῦτον τὸν αἰῶνα,

Τὸν πάντα ἀνατρέψαντα, κ' ἀκόμη τὸν ἀγῶνα,

Ἰσχύουσι οἱ ἀνίσχυροι, καὶ πρὶν ἢ τοὺς νικήσῃς,

Ἄφελεις νὰ τοὺς σεβασθῆς ἢ καὶ νὰ τοὺς μετρήσῃς !

Ἔσσι τοῦ κόσμου ἰσχυροί, ἐκ τῆς ἀσυμφωνίας

Ἰμῶν εἶσθε ὑπεύθυνοι τῆς ἀνθρωποκτονίας.

Ἄν μᾶς ζητοῦν τὸ κτήμᾶ των, αὐτοὶ ποῦ εὐνοεῖτε,
 Νὰ τοῖς δοθῇ προστάξατε, κ' εἰς τοῦτο ἐνωθῆτε·
 Τίς ἰσχυρὸς, ἀμαχητὶ τὴν λείαν παραδίδει ;
 Ἦ ἄνευ βίας δύναται τὰς στάσεις νὰ παρίδῃ ;
 Ἐν Κρήτῃ, ποτέ, Παδισάχ, Σεπτέ ! θὰ κατορθώσῃς
 Νὰ βασιλεύσῃς ἤσυχος ἂν πρὶν δὲν ἐξοντώσῃς
 Καὶ τῶν Κρητῶν τὸν ἔσχατον ; Ἐν τούτοις καὶ ὄφελεις
 Οὐδέποτε ατασιαστῶν τὴν ἄλυσιν ν' ἀφείλῃς.
 Φεῦ εἰς πελάγη δισταγμῶν τὸ λογικόν μου πλέει,
 Καὶ κάμινος ἀνηλεῶς τὰ ἔγκατά μου καίει !
 Εἶμαι εἰς ἔκτασιν νοός· ἢ λύσσα καὶ ὁ φθόνος
 Ἐλαύνουσι τὰς φρένας μου καὶ ἔλεγχος συγχρόνως !
 Σθέσε τῆς μνήμης μου, Ἀλλάχ, ὅσα ἐδῶ ἐπάνω
 Νὰ ἴδω μοὶ ἐπέπρωτο, χωρὶς νὰ ἀποθάνω ! (Ἀπέρχεται).

ΣΚΗΝΗ ΙΓ'.

Ἡ σκηνὴ παριστᾷ τὰς καταπεσούσας τῆς Μονῆς πλευράς, εἰς
 τὴν βᾶσιν τῶν συντριμμάτων ἢ Ἑλένη στηρίζει ἐπὶ τῶν γονάτων τῆς
 τοῦ Δημακοπούλου τὴν κεφαλὴν, ἔχουσα τὴν μίαν χεῖρα ἐπὶ τῆς
 καρδίας του.

Ἑλένη.

Ἐκ πόσον δοκιμασιῶν πρόκειται ἡ ἰδία
 Νὰ μεταδῇ πρὶν συντριβῇ ἀνθρώπινος καρδία !
 Ὅποιος φρένας ἐμελλον νὰ ἴδω καὶ νὰ ζήσω,
 Κ' ἐξελαστοῦς ἐπέπρωτο, Θεέ μου, ν' ἀποτίσω !
 Ἄν σοὶ ἄρκοῦν αἱ θλίψεις μου, ὦ Μήτηρ Παναγία,
 Παλμὸν ἅς λάθῃ ἀπὸ σέ αὐτ' ἡ νικρὰ καρδία !
 Τ' ἀρμονικὰ εὐδόκησον ν' ἀκούσω πάλιν χεῖλῃ
 Τοῦ Ἥρωος νὰ μοὶ λαλοῦν, ὡς πρὸ μικροῦ μ' ὠμίλει.

Δημακόπουλος (συνερχόμενος).

Ὅναρ ἠδὺ, νανούρισμα νυκτὸς τῆς αἰωνίας,
Μειδιάμα ἐρωτικὸν γλυκείας εἰρωνείας,
Τῆς ἀληθείας φωτεινὸν τὸ ἔλυτρον ἐνούσου,
Καὶ γίνου τώρα εἰ' ἐμὲ πρόδρομον Παραδείσου.

Ἑλένη.

Δὲν σὲ χλευάζει ὄνειρος, σὲ θάλπει ἢ ἀγκάλη,
Ἐν ᾗ καρδία συμπαθῆς καὶ ἀνθρωπίνη πάλλει!

Δημακόπουλος.

Τάχα δὲν εἶσαι ὄνειρος, σκιὰ χαριτωμένη,
Καὶ σύ, ἐξίτηλος αὐγὴ τῶν πόθων μου, Ἑλένη;
Ψυχὴ, ὡς μόνον πόθον της ἔχουσα τὴν Πατρίδα,
Τὴν πρώτην δὲν σοὶ ἔτεινεν ἐρωτικὴν ἐλπίδα;
Καὶ τώρα ὡς εἰρωνικὸν δὲν βλέπει μοίρας σκῶμμα,
Τὴν πλήρωσιν τοῦ πόθου της μὲ ἀποθνήσκον ὄμμα;
Ψυχορραγοῦντα, πλὴν, ἐδῶ, χεῖρ τίνας σωτηρία
Μ' ἔφερον ἀψηφήσασα αἰμοχαρῆ θηρία;
Μόνον ἀνδρῖα καὶ στοργή, ὁ ἔρωσ, ἢ φιλία
Δὲν βλέπουν τὰ προσκόμματα ποῦ πλάττει ἡ θειλία.

Ἑλένη.

Εἰπέ μοι πῶς αἰσθάνεσαι τὸν ἑαυτὸν σου τώρα;

Δημακόπουλος.

Δὲν θὰ βραδύνη, φίλη μου, τοῦ τέλους μου ἡ ὥρα!
Πλὴν ἀποθνήσκω εὐτυχῆς· δὲν ψεύδεται, Ἑλένη,

Τὸ στόμα ὕπερ σιωπῆ παντοτεινῇ προσμένει.
 Πρὸς τὴν Πατρίδ' ἀπέτισα τὰ χρέη μου γενναίως,
 Καὶ νῦν, εἰς τὴν ἀγκάλῃ σου, ἐκπνέω θαρράλῳ.
 Τὰ χεῖλη σου ἐρωτικὰς μὲν μοῦ ταρνεύουσιν λέξεις,
 Μῆτε ζητεῖς μαρτυρικούς στεράνους νὰ μοῦ πλέξης*
 Πλὴν τὴν ὀδύνην πνίγοντα σπασμωδικῶς, ὦ φίλη,
 Εἶν' εὐγλωττότερα τὰ σὰ σεμνά, σιγῶντα χεῖλη,
 Τοῦ πολυλάλου στόματος, ἐν ᾧ ἔμπειροι λέξεις
 Τὰς πολυτρόπους δείκνυσι καὶ ἐρωτύλους ἔξεις.

*Ελένη.

*Ἄν σιωποῦν τὰ χεῖλη μου, ἂν ἄγχειτ' ἡ καρδιά,
 *Ἀπῆλπισμένου ἔρωτος τὴν πνίγει θρηνηθία !
 *ὦ ἦρω;, σὲ ἠγάπησα ἐντὸς ἡμέρας μίας,
 Μὲ πόθον ἀνεξίτηλον καὶ φλόγας αἰώνιας !
 Εἰς τοὺς κινδύνους ὠρμησα, ποῦ ἦτο ἡ ζωὴ σου,
 *Ὅπως μὴ ἐπιζήσω σοῦ, καὶ φρνευθῶ μαζὴ σου.
 *Ἡ τύχη ἰδιότροπος ἠυδόκησεν ἀλλέως,
 Μῆτε κἄν δὲν ἠθέλησε νὰ πληγωθῶ τελέως.
 Κ' ἐκείνη, ἥτις ἀφειδῶς ἐντὸς μιᾶς ἡμέρας
 Τὰς φρίκας ὅλας μ' ἔδειξεν, ἐφείσθη μίας σφαίρας.
 *Ἄφου λοιπὸν ἐπέπρωτο ἐσοῦ νὰ ἐπιζήσω
 Θὰ διαθέσω τὴν ζωὴν ὅπως σὲ ἐκδικήσω.
 Καὶ οὕτω εἰς τὸν τάφον σου, πολὺ δὲν θὰ βραδύνη,
 Τὸν ζηλευτὸν, ἡ φίλη σου, νὰ κοιμηθῇ κ' ἐκείνη.
 *Ὁ Μουσταρᾶς εἶναι ἐμοῦ προγεγραμμένον θῦμα,
 *Ὁ θέλω θύσει προσεχῶς εἰς τὸ κοινὸν μας μνήμα.
 Πάντα τὰ μέσσα θεμιτὰ πρὸς τὸν σκοπὸν μου τοῦτον,
 Εἶν' εὐλογον καὶ ἔγκλημα πρὸς ἔκτρομα τοιοῦτον.
 Τὸ ὄμοσά· 'ςτὸν τάφον σου τὸν ὄρκον τοῦτον πέρνει,
 *Ἔτω κ' ἂν γίνω 'Ιουδίθ κ' ἐκεῖνος 'Ολοφέρνης !

Δημακόπουλος.

Τὸ ἰσθόλον φίλτρον τῆς τοῦ ἄλγους ἢ φιάλη
 Σ' ἐπότισε, καὶ τῆς σφαγῆς σὲ κλυδωνίζει ζάλη.
 Σὺ, ἦτις τὴν ἐσχάτην μου στιγμὴν μὲ ἀμβροσίας
 Πρῶην καθήδυνας μολπᾶς, μὴ τὴν πληροῖς πικρίας-
 Θέλω νὰ ζήσης, καὶ μὲ σὲ ἡ μνήμη μου νὰ ζήση,
 Στὰ στήθη σου τὸν βίον σου ἄγνον νὰ διανύσῃ!
 Ναὶ λάθῃ θάρσος, φίλη μου, πρόχειρον λάκκον σκάψε
 Καὶ τὸν νεκρὸν μου σώζουσα ἀπὸ τοὺς γύπας θάψε!
 Φύγε τὸν χῶρον τῆς μονῆς, ὃν κατοικοῦν θηρία!
 Ἐνθα δικαίως ἡ ψυχὴ καθίσταται ἄγρια!
 Ἦδη τὸ ὄμμα μου θολόν.

Ἐλένη.

Ἄλλοίμονον μ' ἀφίνεις;

Δημακόπουλος.

Ἐλένη, ποῦ τὸ βῆμά σου, εἰπέ, θὰ διευθύνῃς;

Ἐλένη.

Ὅπου θελήσῃ, καὶ ἐκεῖ, ὁ ἀτυχῆς μου φίλος!

Δημακόπουλος.

Μακρὰν τῶν τούρμων ἀπαιτεῖ τοῦ πρέπαντος ὁ ζῆλος!

Ἐλένη.

Τὸ θέλεις, τὸ ὑπόσχομαι! Καὶ τώρα ἡ ψυχὴ σου
 Ἄς εἶναι ἀνευδύνατος ἐς τοὺς κόλπους παραδείσου!

Δημακόπουλος.

Τοῦ σώματος καὶ τῆς ψυχῆς τὴν δίψαν ἂν θελήσης,
Ἐν τῇ ὑστάτῃ μου στιγμῇ μ' ἐν φίλημα θά σθήσης.

Ἐλένη (ἀσπάζεται αὐτόν).

Λάβε αὐτὸ τὸ σύμβολον ἀρρέγκτου ἀρραβῶνος!

Δημακόπουλος.

Ὁ γάμος εἰς τοὺς οὐρανοὺς! Θεέ μου ποῖος πόνος!
Πνίγομαι· μόνον λόγος εἰς, μία πνοή μοι μένει!
Χαῖρε, φιλιτάτῃ μου Πατρί. Ὑγίαινε, Ἐλένη!
(Πίπτει νεκρός).

Ἐλένη (ἐγειρομένη ἔξω φρενῶν).

ὦ μή, ψυχὴ τοῦ ἥρωος, τὸ σκῆνος σου ἀφήσης,
Περίμενε σ' ἀκολουθεῖ καὶ ἡ ἐμὴ ἐπίσης!
(Λαμβάνει ἐγχειρίδιον ἐκ τῆς ζώνης).
Στὰ στήθη μου παλαίουσι, τρόμος, ἀγάπη, σέβας,
Καὶ παγετὸς κυκλοφορεῖ εἰς ὄλας μου τὰς φλέβας!
Πλὴν τρόμος; — Ὅχι, — δικαί; δὲν εἶν' αὐτὸς ἐκεῖνος;
Δὲν μοὶ ἐλάλει πρὸ μικροῦ τὸ ἄπουν τοῦτο σκῆνος;
Ἄπάτη! — Ἦτο ἡ ψυχὴ, εἶν' ὄργανον τὸ σῶμα!
Καὶ δὲν ἀφίρουν οἱ νεκροὶ ἐπὶ τῆς γῆς ἢ χῶμα!
Ὅτι ἀνήκου, μ' ἔμαθεν εἰς θάνατος, ἀκαίρως,
Ἦ μὲν ψυχὴ τοῦ ἔρωτος καὶ τῆς ψυχῆς ὁ ἔρωσ.
Εἶσαι ἐδῶ, ὁ ἔρωσ μου ποῦ εἶσαι δὲν ἤξεύρει,
Καὶ δράμει μετὰ τῆς ψυχῆς; ἐτοὺς οὐρανοὺς νὰ σ' εὕρη.
(Συνερχομένη).

Τί κάνω; — Οὕτως ἐκτελῶ τὴν πρὸ μικροῦ δοθεῖσαν

Ἐπόσχῃσιν ; — Οἱ λόγοι μου ψευδεῖς τοσοῦτον ἦσαν ;
 ὦ ! ὄχι ! Μοὶ παρήγγειλες τὸν βίον ν' ἀγαπήσω,
 ὦς ὑπνοβάτις μετὰ σοῦ ἐπὶ τῆς γῆς νὰ ζήσω !
 Λοιπὸν θὰ ζήσης μὲ ἐμὲ κ' ἂν πρόκειται αἰῶνα
 Νὰ ὑποστῶ ἀφόρητον τοῦ βίου τὸν ἀγῶνα !
 Καὶ νῦν νὰ κρύψω πέπρωται κάτοικε παραδείσου
 Εἰς χῶμα τὸ ἐπίγειον σκῆνωμα τῆς ψυχῆς σου !
 (Θέτει τὸ πρόσωπον ἐντὸς τῶν δύο παλαμῶν καὶ μένει
 ἐπὶ τινὰς στιγμὰς ἀκίνητος, ἔπειτα ἐγειρομένη).

Σεῖς γενεαί, ἢ προσεχεῖς ἢ καὶ μεμακρυσμέναί
 Εὐδαίμονες νὰ ζήσητε ἐδῶ προωρισμένοι,
 Νὰ ἴδῃτε ἀληθεύουσαν τὴν σήμερον ἐλπίδα,
 Καὶ ἐλευθέραν τὴν χρυσῆν μητέρα μας πατρίδα·
 Ὅταν ὁ βίος σας ἀθρὸς διέρχεται ἡρέμα,
 Εὐγνωμονεῖτ' εἰς τὸ χυθὲν τόσων προγόνων αἷμα !

—•—
 ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ.

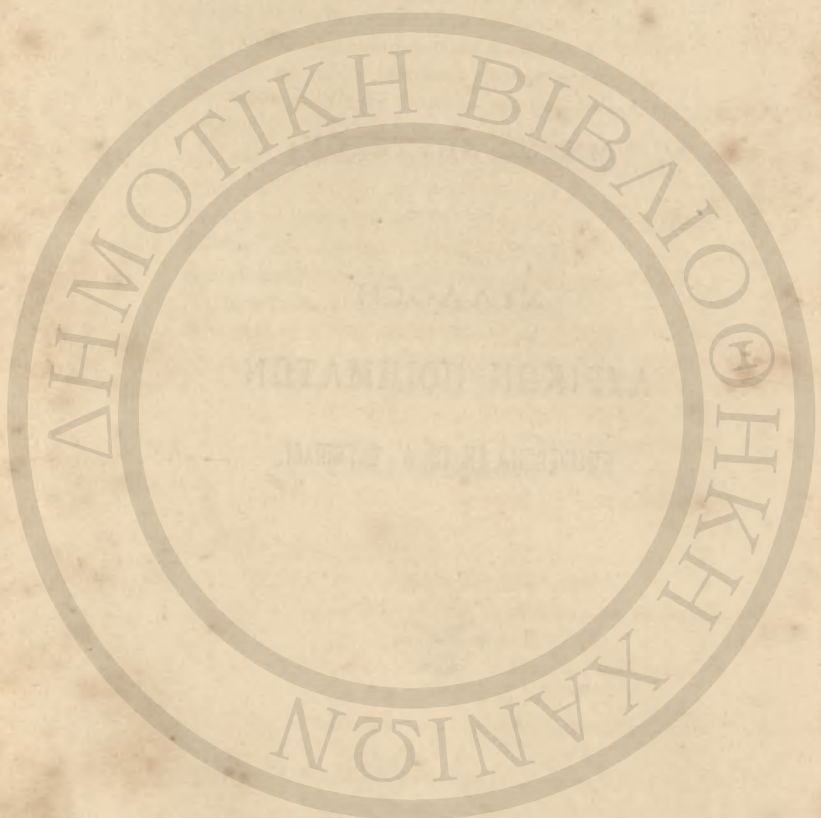

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

ΣΥΛΛΟΓΗ

ΛΥΡΙΚΩΝ ΠΟΙΗΜΑΤΩΝ

ΕΠΑΙΝΕΘΕΙΣΑ ΕΝ ΤΗ Δ΄ ΟΛΥΜΠΙΑΔΙ.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

ΤΟΙΣ ΕΝΤΕΥΞΟΜΕΝΟΙΣ

"Αν νυστάξης, ἀναγνώστια, τὰ χασμήματά μ' αὐτὰ
Σ' εἶναι ὅπως περιττά.

"Ἐγγραφον κ' ἐγὼ νυστάζων, κ' ἔχουν κάτι τὸ τερπνόν·
Τῶν μηχόνων τὸν καπνόν.

Εἶδες ὅταν τὸν χειμῶνα σ' ἀναγκάζη ὁ καιρὸς,
Ἐάν ᾗναι βροχερός,

Νὰ μὴ ξεμυτίσῃς ἔξω τῆς οἰκίας σπιθαμῆν
Καὶ σὺ σφίγγεις τὴν πυγμῆν;

Τ' ὠρολόγιόν σου σύρει· εἶν' ἐνάντη τῆς νυκτός,
Δὲν νυστάζεις παντελῶς.

Τότε νὰ τὰ ἀναγνώσῃς καὶ ὑπόσχομαι εὐθύς,
Φίλε μου, νὰ κοιμηθῆς.

Τώρα ὅμως ἂν νυστάξης τὰ χασμήματά μ' αὐτὰ
Σ' εἶναι ὅπως περιττά!

Δὲν σοὶ φέρω ἀξιώσεις, στέφανον ποιητικόν
Δὲν μὲ εἶδ' ὁ Ἑλικίων.

Στίχους ἔγραψα, καὶ ὅμως προτιμῶ μπαλωματῆς
Νᾶμαι παρὰ ποιητῆς.

*Ἐπὶ ψάθης, ἀντὶ κλίνης, μὲ τὸν βίον δὲν ποθῶ,
Φίλε, νὰ λογαριασθῶ.

Μέχρι τῆς ἀθανασίας δὲν ὑψῶ τὸν ὀφθαλμὸν
Εἶναι ἄλλοι πρὸ ἡμῶν.

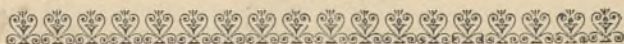
Κ' εἶναι τόσοι καὶ τοιοῦτοι, ὥστε εἶναι περιττά
Τὰ ληρήματά μ' αὐτὰ!

"Ἀκουσ', ἐξομολογοῦμαι· εἶμαι δὲ εἰλικρινής
"Ὅσον ποιητῆς κανεῖς.

Μ' εἶπον ὅτι ἔχω πνεῦμα, (ἐννοεῖται δὲ αὐτοὶ
"Ὅτι ᾗσαν οἱ κουτοί.)

Μ' ἦλθε τότε ἡ ἰδέα ν' ἀναβῶ τὸν Παρνασσόν,
 Εἰς τὰ ἄντρα τῶν Μουσῶν.
 Εἶδον δ' ἐκεῖ ν' ἀναβαίνειν τόσον πλήθος ποιητῶν
 Ὡστε ἔμεινα ζητῶν.
 Ἄν ἐσύναζον ῥαδίκια εἰς ἐκεῖνο τὸ βουνόν
 Τὸ πάλαι ποτε κλεινόν.
 Δὲν ἐσύναζον ῥαδίκια ἢ σαλιᾶκους ἢ βολθοὺς,
 Ἦγωνίζετο ὁ νοῦς.
 Ἐκεῖ οἱ Ἑλλανοδίκαι δάφνης ἔειδον θαλλόν
 Εἰς τὸ ἔργον τὸ καλόν.
 Ἐκ τοῦ πλήθους τις ἐξῆλθε θριαμβεύων, μὲ δραχμάς
 Πλήρεις ἔχων δῶδ' δραγμάς.
 Πλήθος ἔτρεχε κατόπιν κλαῖον ἢ καὶ βλασφημῶν,
 Τοὺς κριτὰς τοῦ δυσφημῶν.
 Προσδοκίας περὶ ἄθλου ἔτι τρέφοντες χρηστάς
 Ἐπαινοῦσι τοὺς κριτὰς.
 Ὅταν ὅμως εἰς τὸ λάθῃ, τότε βλέπεις τοὺς λοιποὺς
 Νὰ τοὺς λέγουσι τρελλοὺς.
 Ἐγὼ, εἶπον, νὰ ἐμπέσω εἰς τοιοῦτον Ὄσσανά;
 Ἐλα ἴπισω, Σατανᾶ!
 Ἄναγνώστα, πέ μοι τώρα, εἰάν ἤρχετο κανεῖς
 Νὰ σοὶ εἴπῃ. «Τί φρονεῖς»
 «Μ' εἶν' ἀδιάφορον τὸ ἔργον εἶν' ἔξ' ἅπαντος καλόν»
 «Δάφνης ἤρατο θαλλόν.»
 Ἄν δὲν σ' ἤρесе τὸ ἔργον, θὰ τῷ ἔλεγες φρονῶ
 «Ποιητὰ σὲ ἐπαινῶ,»
 «Πλὴν, μὲ συγχωρεῖς, ἀνάθα, οὕτω, μέχρι νεφελῶν»
 «Δὲν μ' ἀρέσκει τὸ καλόν.»
 Τὸ βιβλίον μ' ἀναγνώστα, δὲν τὸ ἔκρινε κανεῖς,
 Εἶναι ὅ,τι σὺ φρονεῖς.
 Νὰ ὁ κόσμος ἄς τὸ κρίνῃ· εἰάν ἔγραψα κακά,
 Τὸ πωλῶ μὲ τὴν ὀκά.

Α΄

ΔΙΑΦΟΡΑ ΠΟΙΗΜΑΤΑ

Ο ΑΣΤΑΤΟΣ

Τί ἀγαπῶ ; πῶς ἀγαπῶ ; - Τὴν μουσικὴν, τὰ ἄνθη,
Τὴν ἱππασίαν, τὸν χρόνον, ξανθὰς, μελαγχροινὰς,
Τὸ στῆθος μου, δι' ἐν αὐτῶν, ποτὲ δὲν ἐμαράνθη·
Οὐδέποτε ἀπέκλεισα παχείας ἢ ἰσχνάς.

Πόθεν προῦλθον, διατί, ποῦ βαίνω δὲν μὲ μέλλει·
Φιλόπονος ἢ μέλισσα αὐτὸ τὸ ἀγνοεῖ,
Καὶ εἰς ἀνθέων πέταλα τρυφᾷ βροφῶσα μέλι,
Τὴν τέρπει τῆς ἀνοιξέως ἢ εὐσμος πνοή.

Τὸ μῖσο; εἰς τὰ στῆθη μου ποτὲ δὲν ἐξενίσθη,
Μόλις ἀνάψῃ, σθέννυται ἐντός μου ἡ ὀργή,
Ἐπὸ δοξομανῶν σκοπῶν ὁ νοῦς μου δὲν ἐπλήσθη
Κ' αἰσθάνομαι τὰ στέρνα μου πῶς κατοικεῖ στοργή.

"Αν συμφορὰς χαιρέκακος μοι ἔφερεν ὁ χρόνος,
 Κατόπιν αἰσιώτερος, μὲ ἐλαφρὰ πτερὰ
 Τὰς ἤρπασε, κ' ἐξίτηλος ὁ τῆς ψυχῆς μου πόνος
 Ἐπέβη ὡς πᾶν ἀγαθὸν καὶ πᾶσα μου χαρὰ.

Ἐθρᾶ μου ἀναγνώστρις, ἴσως θά μου κακίστης
 Καὶ θ' ἀνακράξης, «ἄπαγε, ὁποῖος χαρακτήρ!»
 Πλὴν μόν' οἱ βράχοι μόνιμοι εἶναι, ἐνῶ ἡ φύσις
 Ἐλλάσσει, καὶ ἀλλάζουσι τὸ κῦμα, ὁ ἀήρ.

Ἐλλάσσει ἡ εὐαίσθητος, ξανθοῦλά μου, καρδιά!
 Ἐ χρυσαλλίς μὲ ἔρωτα τὰ ἄνθη ἀγαπᾷ,
 Ἐλλὰ ὑπάρχουν ἴασμοι, φιλέσπερα καὶ ἴα,
 Καὶ ἄφ' ἐνὸς τὰ πέταλα πρὸς ἕτερον πετᾷ.

Εἰς ἔργον ψυχαγωγικόν, ὦ ναί! κ' ἐγὼ προσκρίνω
 Ὁ ἥρωες ὅσον οἶόν τε νὰ ἦναι τραγικός,
 Δραματικὴν εὐστάθειν· καὶ τότε δάκρυ χύνω,
 Ἐν κ' εἶμαι ἀσταθέστερος κ' αὐτῆς τῆς γυναικός!

ΤΙ ΕΣΤΙ ΜΗΤΗΡ

Τί εἶναι μήτηρ ; — "Ἄγγελος· εἶν' ὁ πυρὸς τοῦ βίου,
Εἶναι ἀγάπη ἄμικτος, τὸ μάννα τῆς ψυχῆς,
Εἶναι πυξὶς ἀλάνθαστος τοῦ ναυαγοῦ μας πλοίου,
Εἶναι λιμὴν ἀκύμαντος, καλύπτουσα αἰγίς !

Κοιμώμεθα καὶ ἀγρυπνᾶ, ὡς ἄγγελος προστάτης,
Αἰσθάνεται τὸν πόνον μας, θρηνοῦμεν καὶ θρηνεῖ.
Μᾶς βαυκαλίζει μ' ἄσματα· τὰ ναουρίσματά της
Εἶναι ἡ πρώτη μουσικὴ τοῦ βίου μας τερπνή.

Τρομακτικὸς ἂν ὄνειρος, ποτὲ μας ἀφυπνίση,
Περιδεεῖς προστρέχομεν πλησίον τῆς μητρὸς·
'Εκεῖ θωπεῖα της ἀρκεῖ, τὸν τρόμον νὰ διαλύση,
'Ως φυγαδεύει φάσματα μίᾳ ἀκτὶς φωτός !

Μὲ διηγήματ' ἀρελῆ τὰ σπλάγχνα μας μορφώνει·
Πρώτη αὐτὴ μᾶς συγκινεῖ ὑπὲρ τῶν δυστυχῶν.
Μᾶς λέγει ὅτι πέραν μας ὑπάρχουσι καὶ πόνοι,
'Ὅτι πλανᾶται ἄσιτον, ἄνευ μητρὸς πτωχόν.

Ὄταν τῶν κοσμικῶν παθῶν θεινὴ ἀνεμοζάλη,
 Ὄς πτίλον ἐλαφρότατον σαλεύει τὴν ζωὴν·
 Συλλογισμὸς παρήγορος, ἢ μητρικὴ ἀγκάλη,
 Ἐντὸς θυέλλης παριστᾷ ζεφύρου τὴν πνοήν.

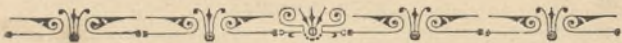
Γεννώμεθα παντέρημοι· ὀλόκληρος ἡ φύσις,
 Οὐδένα δίδει σύνδεσμον καρδίας διαρκῆ·
 Πᾶν ὅ,τι ἔχει τὴν ἀκμὴν καὶ παρακμὴν ἐπίσης·
 Ἡ μὲν φίλια ἀπατᾷ, ὁ ἔρωσ μετοικεῖ.

Ἐχει στενὰ τὰ ὄρια ἡ ἀληθὴς φίλια·
 Τὴν ἀπωθοῦσι κίνδυνοι, ὁ ψόγος τὴν κρατεῖ,
 Καὶ τὴν φονεύει ὑλικὴ ἢ ἠθικὴ θυσία.
 Ἡ μήτηρ πάντα δίδουσα, οὐδέποτε ἀπαιτεῖ.

Ἄν σ' ἀγαπᾷ ἡ σύντροφος, καὶ ὁμως ἀποθάνης,
 Ἐντὸς ὀλίγου ἄλλος τις αὐτὴν παρηγορεῖ.
 Μητέρα μὴ παραμυθῆς· τὴν λογικὴν σου χάνεις·
 Νὰ κλείσῃ τῆς μητρὸς πληγὴν, αἶὼν δὲν ἔμπορεῖ.

Σὲ ἀγαπᾷ ἡ φίλη σου, διότι εἶσ' ὠραῖος·
 Διότι εἶν' ἡ κόμη σου μέλαινα ἢ χρυσῆ,
 Διότι εἶσαι εὐμαθής, διότι εἶσαι νέος.
 Ἡ μήτηρ μόνη σ' ἀγαπᾷ διότι εἶσαι σύ.

Η ΦΥΣΙΣ

Πῶς μὲ μαγεύεις, Φύσις,
"Όταν ὠραία δύσις,
"Όπισθεν τοῦ βουνοῦ,
Μὲ ἴριδας π' ἀπλώνει,
Τὴν παρυφὴν χρυσόνη
Διθροῦ Οὐρανοῦ.

"Όταν ἀγλὺς πορφύρας,
Μὲ χαριέσσας σπείρας,
Μὲ ἀργυροῦς χρυσοῦς,
Φαίνεται ὡς νὰ φέρῃ
Εἰς παραδείσου μέρη
'Αγγέλων νεοσσούς.

Λυκόφως ὅταν πάλιν,
Εἰς ὕπνου τὴν ἀγκάλην
Πάντα καλῆ στρουθόν,
Κ' ἀκούω εἰς τὰ φύλλα
Νὰ ᾄδ' ἡ φιλομήλα
Περιπαθῆ ψαλμόν.

"Όταν ὠχρὰ σελήνη
Καὶ κάτοπτρον, γαλήνη
'Απείρων θαλασσῶν,
Κοίλην δεικνύουν σφαῖραν,

Διπλῆν τὴν ἀτμοσφαιραν,
Διπλοῦν τὸν οὐρανόν.

—
 Ὅταν πνοὴ ζεφύρων
 Ἄνθέων φέρῃ μύρον,
 Θυμίαμα τῆς γῆς!
 Ὅταν ὁ γρύλλος μόνος,
 Ταράσση μονατόνως
 Τὴν νάρκην τῆς σιγῆς.

—
 Τοῦ ἐραστοῦ ἡ νήτη
 Ὅταν μακρόθεν πλήττη
 Ἄδελφαιον τὸ οὖς,
 Καὶ κλαυθμηρόν μοι φέρῃ
 Τὸ ἄσμα ποῦ ἀσπαίρει
 Ὁ στόνος τῆς Ἥχους

—
 ὦ! ποία τότε, ποία!
 Γλυκύτης, ἀρμονία
 Μοὶ φέρει λογισμόν.
 Ἔχω τριπλᾶς αἰσθήσεις
 Στὸν κόλπον σου, ὦ Φύσις,
 Φλογώδη βρεθασμόν.

—
 ὦ! τότε ἄς ἠμπόρουν
 Κ' ἐγὼ νὰ ἐξιστόρουν
 Τὸ πάθος τῆς ψυχῆς!
 Μὲ ἔγχεχρον γραφίδα,
 Πολύχρονον πυξίδα,
 Θὰ ἤμην Ποιητής.

ΥΣΤΑΤΗ ΣΤΙΓΜΗ ΕΡΩΤΟΣ.

—
"Ανοιξ' ἦτο, ὁ ἥλιος 'βουτουῖσε,
Στὰ βουνά τὸ 'στερνὸ λιονε χιόνι,
Θλιθερὸ 'εἰς κλαδίᾳ κελαδοῦσε
Τῆς ἀγάπης τραγοῦδι τ' ἀηδόνι.

—
Ποῦ καὶ ποῦ μεσ'τὰ φύλλ' ἀγριώκλιταν
Τὸ φτερὸ τὸ πουλί ποῦ τινάσει,
Καὶ ἡ φύσις σάν κόρ' ἦταν ὅταν
Προσευχέται πρὶν πᾶ νὰ πλαγιάσῃ.

—
Στὸ μαντρί ὁ βοσκὸς τὸ κοπάδι
Σιγαλᾶ, σιγαλᾶ ὀδηγοῦσε·
Στὰ βουνά τῆς ψυχῆς τὸ σκοτάδι
Δὲν σιμών'· ὁ βοσκὸς τραγουδοῦσε.

—
'Σ ἐν ἀγρέλι, 'εἰς τὴν πράσινη φτέρη,
Βοσκοπούλα σεμνὴ ἐκαθῶταν·
Μυρισμένο τοῦ κάμπου τ' ἀγέρι
Στὰ σγουρά της μαλλιά μπερδεῶταν.

Ἵστερνὴ τ' οὐρανοῦ ἢ ἀχτίδα
 Στὰ ξυπνά της τὰ μαῦρα τὰ ἄματα
 Ἐχτυποῦσε, καὶ πίσω ἐπήδα
 Χρυσομένη σὲ χίλια κομμάτια.

Μὰ ζηλιάρικο ἦρθε τὸ βράδυ,
 Θυμομένο τὸ βάσο τ' ἀπλώνει,
 Τριγυρνάει μὲ μαῦρο σκοτάδι
 Τὴν Μαργιῶ στὸ λαγκάδι, καὶ μόνη!

Στὸ σκοτάδι, Μαργιῶ, μοναχὴ σου!
 Σ' ἐρημιὰ τέτοια ὥρα γιὰ νά 'σαι,
 Μὴ προδώσουν τὴν δόλια τιμή σου,
 Τέτοια κάλλη, Μαργιῶ, δὲν φοβᾶσαι;

Μὰ σιγὸ καὶ βραχνὸ τὸ τροχάνι
 Ἄπ' ἀγνάντια σιγὰ κουδουνίζει,
 Κ' ἀφ' τὸν κρότο αὐτὸ ὕπου κάνει,
 Τὸ βοσκό της ἢ Μάρω γνωρίζει.

Εἶν' αὐτὸς, λυγερὰ δρασκελάει,
 Τὸ κοπάδι του πίσω τ' ἀφίνει,
 Καὶ σὰν λάφ' εἶδες ὅταν διψᾷ
 Γοργᾷ τρέχει ἔστην βρούσι καὶ πίνει.

Ὁ Βοσκὸς τὴν ἀγάπη του ἔχει.
 Κρύα βρούσι γι' αὐτὸν εἶν' ἐκείνη,
 Διψασμένος ἔστη Μάρω του τρέχει,
 Καὶ τὴ δίψα του φίλημα σβήνει.

Ἡ ἀγάπη σὰν λάχνη μεγάλη,
 Ἡ καρδιά μας μονάχα χτυπάει,
 Σιωποῦν τὰ χεῖλια, καὶ ζάλη
 Μὲ πολλή τὴν χαρὰ μᾶς μεθάει!

Ὁ Βοσκός κι' ἡ Μαργιῶ βουθαμένοι
 Λόγιζέτης μαζὺ λένε χεῖλια
 Ὅταν μ' ἔρωτα κ' οἱ δυὸ φλογισμένοι
 Διψασμέν' ἀνταμώνουν τὰ χεῖλια.

Ἀργυρόχλωμο νὰ τὸ φεγγάρι
 Σὲ βραχούλ' ἀπὸ πίσω προβαίνει,
 Καὶ φωτᾷ τὸ νιὸ παλληκάρι,
 Τὴν Μαργιῶ ποῦ κρατᾷ ἄγγαλιασμένη.

Διὸ καρδιές ὡς ἂν μιὰ νταμομένες,
 Ἀπὸ τώρα μὴ πρὶ χωρισθῆτε!
 Σᾶς ζηλεύει ἡ μοῖρα καυμένες·
 Μὴ φιλή χωρισμοῦ φιληθῆτε.

Διὸ φορὲς τώρα λιώνει τὸ χιόνι,
 Διὸ φορὲς βγίξ' ἐκεῖ τὸ φεγγάρι,
 Διὸ φορὲς τραγουδάει τ' ἀηδόνι,
 Τ' ἀνθισμένο τῆς γῆς τὸ χορτάρι.

Μὰ χλωμὸς ὁ βοσκός, πικραμένος
 Συντροφιά τὴν κρυφῆ ἔχει λύπη,
 Καὶ ὁ νοῦς του πετᾷ λογισμένος
 Εἰς τὰ ξένα, ἢ Μάρω που λείπει!

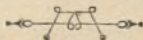

Ο ΦΘΟΝΟΣ

Εὐρίσκονται ἐπὶ τῆς γῆς πολυπληθῆ θηρία,
Ἄρπακτικὰ, κακεντρεχῆ, ἐπιθλαβῆ, ἀχρεῖα.
Πλὴν φεύγουν τῶν κοιωνιῶν τὰς πόλεις καὶ τοὺς δήμους,
Καὶ κατοικοῦν εἰς ὕδατα, τὰ ὕψη, τὰς ἐρήμους,
Ἐνίοτ' ὡς ἐκτρόματα τὰ βλέπ' ἡ κοιωνία,
Πλὴν δεσμευμένα εἰς κλωθοὺς, εἰς θηριοτροφεῖα.
Ἡ βρωμερὰ αὐτῶν πνοὴ τοὺς πνεύμονας ἂν πλήττη,
Ὁ θεατῆς ἀπέρχεται, ἢ διαμένων φρίττει.
Ἐν μέσῳ ὅμως πόλεων ἀτίθασσα θηρία
Ἐνδiciaτῶνται ἄπειρα, καὶ ἐν ἐλευθερίᾳ.
Θέλεις ἐν τούτων νὰ ἰδῆς; — εἰς κοιωνίαν μεῖνε·
Εἶναι μὲν δίπουν, δίχειρόν, πλὴν ἄνθρωπος δὲν εἶναι,
Ἀνθρώπου φέρει τὴν μορφήν καὶ ὄψεως καρδίαν,
Τὴν ὄψιν ἔχει πελιδνὴν, ἔχει ψυχὴν ἀχρεῖαν·
Ἐχει τὰ χεῖλη πτώματος, κατεσκληκῶς τὸ σῶμα,
Καὶ πύρινον ἀρπακτικῶ ὄρνέου ἔχει ὄμμα.
Πᾶν ἀγαθὸν ἀλλότριον καιρίως τὸ πληγόνει,
Τὸ τέρπουσιν αἱ συμφοραί, οἱ τῶν ἀνθρώπων πόνοι.
Εἰς τὴν δυσμένειαν αὐτοῦ διὰ τὰ ὑποπέσης
Ἄρκει ἐνώπιον αὐτοῦ τινὰ νὰ ἐπαινέσης.
Ὁ μόχθος μιαρᾶς ψυχῆς τότε τὸ ἀποπνίγει,

Οἱ βῶθωνές του πάλλουσι, τὸ στόμα δὲν ἀνοίγει.
 Ὅξεις δόδοντες τρίζουσι, τρέμουν αἱ σιαγόνες
 Κ' ὑπὸ ὠχρὰν περγαμηνὴν τυποῦνται αἱ μυῶνες.
 Ἄν προκαλῆ τὴν γνώμην του ὁ πανηγυρικός σου,
 Τότε τὸ τέρας γίνεται ἀμείλικτος ἐχθρός σου.
 — Τί εἶπας; — δὲν ἐπρόσεξα' σοὶ λέγει, καὶ ἀλλάζει
 Πρὸς θέματα ἀλλότρια αὐτὸ ποῦ τὸ πειράζει.
 Οὔδ' ἴχνος κ' ἄν ἐλάχιστον τῆς παραμικροτέρας
 Φέρ' εἰς τὸ στῆθος ἀρετῆς τὸ ὄζον τοῦτο τέρας.
 Ἄλλὰ καμμίαν ἀρετὴν εἰς ἄλλον ἐπιτρέπον,
 Βαίνει βυπαῖνον ἀρετὰς καὶ δόξας ἀνατρέπον.
 Δὲν εἶναι εἰς Θεμιστοκλῆς Ζηλεύων Μιλτιάδων
 Δεκαπλασίους τοὺς ἐχθροὺς προπέμψαντ' εἰς τὸν ἄδην,
 Καὶ δι' ἀμίλλης εὐγενοῦς τὰ ἄθλα Μαραθῶνος
 Φθάσας, καὶ ἴσως ὑπερβάς, — αὐτὸ καλεῖται Φθόνος,
 Εἰς τῶν ποδῶν τοὺς ὄνυχας τανύζει', ἀνορθοῦται
 Νὰ ἀναθῆ δὲν δύναται, κρημνίζον ἀνυψοῦται.
 Πλὴν ὅσ' ὑψοῦσιν ἑαυτοὺς ἐπὶ σωροῦ θυμάτων,
 Μετ' οὐ πολὺ πλακῶνονται ὑπὸ τῶν συντριμμάτων!
 ὦ! τὴν ψυχὴν σας, δίκαιοι, ποτὲ ἄς μὴ ψυχράνη
 Ἢ λύπη, ἂν ὁ σίαλος τοῦ φθόνου σᾶς βυπάνη.
 Ὁ Φθόνος εἶναι λίθανος, ὃν φέρει ἐν ἀγνοίᾳ,
 Πρὸς ἀληθῆ ὑπεροχὴν ἢ στυγερὰ ζηλεῖα.
 Τὸ τέρας τοῦτο μὴ ποτὲ ζητήσης νὰ συντριφῆς,
 Καὶ μὴ ποτὲ ταπεινωθῆς μέχρις αὐτοῦ νὰ κύψῃς.
 Τὰ λείψανα οὐτιδανοῦ εἶναι σωρὸς συρμάτων,
 Ἀνάξις νὰ πατηθῆ ὑπὸ τῶν σῶν πελμάτων.
 Ἐκτρωμα πολυόμματον τὸ πᾶν κατασκοπεύει,
 Καὶ κάποι' εἰς τὴν ἀρετὴν ὁ φθόνος χρησιμεύει.
 Τὸ σφάλμα μεγαλοποιεῖ, τὴν ἀρετὴν κακίζει,
 Κ' ἐντεῦθεν τοῦτο τὸ μῆδεν ἐνίοτε ἀξίζει.
 Τὸ σφάλμά σου διόρθωνε, ἀψήφει ὅ,τι λέγει·

Καθὼς ἐσὲ κατέσχεσε, ὅλον τὸν κόσμον ψέγει.
 Τὴν φύσιν τοῦ ἀκολουθεῖ· ὁ ψόγος τῶ ἀρμόζει·
 Ὁ φθονερός κατηγορεῖ, καθὼς ὁ κόραξ κρώζει.
 Ἄν εὐγενῆ ἐκδίκησιν καὶ σὺ ποτὲ θελήσῃς,
 Τὸ τέρας ὅπερ σὲ φθονεῖ ἐὰν εὐεργετήσῃς,
 Θὰ λάθῃ ὅ,τι θαφιλῆς ἢ χεῖρ σου τῶ δωρήσῃ,
 Ἦττον ὅπως ὠφελήθῃ ἢ ὅπως σὲ στερήσῃ,
 Καὶ θ' ἀποδώσῃ δῆγματ' ἐστὴν εὐγενῆ σου χεῖρα,
 Ἦτις εἰς φθόνον γόνιμον δὲν ἀπεδείχθη στείρα.

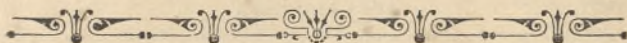

Η ΦΡΥΝΗ.

Λίξα τείνε τὰ χεῖλη σου εἰς ἀσπασμούς ἀκόμα,
Εἰς περιπτώξεις ἐραστῶν τ' ἀγχίστροφόν σου σῶμα.
Σὲ λέγει Φρύνη, ἡ κυρὰ ποῦ κάθηται εἰς πτίλον,
Καὶ τὴν κοιμίζ' ἐκεῖ γλυκὰ μυθιστορίας φύλλον.
Καὶ πρόβατον ἀπολωλὸς σὲ λέγ' ἡ κοινωνία,
'Ο ἐπιπόλαιος κριτής, ἡ ζῶσα εἰρωνεία.
'Ἦν φενακίζει ἀρετῆς ἐπίχρισμα μαρμαῖρον
'Ἐν ᾧ εἰς λήθην ῥίπτεται τὴν ἀρετὴν ὁ φέρων.
Λίξα, τείνε τὰ κάλλη σου, τὰ ὦνητά σου κάλλη,
Κοῦφα ποτὲ ληρήματα τὸ στόμα σου δὲν ψάλλει,
Ποτὲ σὺ ὦ; δικλιῶσιν ἐρώτων ἀθεμίτων
Δὲν ἀναφέρεις αἴτια συμβάντων ἀπορρήτων.
Καλοῦ συζύγου, Λίξα μου, τὸν ὄρκον δὲν προδίδεις,
Οὐδὲν ποτὲ ὑπόσχῃσαι ἀφοῦ τὰ πάντα δίδεις.
Ποτὲ δὲν εἶπας, μόνος σὺ, χεῖρεσ' αὐτὸ τὸ κάλλος,
Πλὴν λέγεις· φύγε, ἔρχεται, θὰ σὲ προσθάσῃ ἄλλος.
Σὺ Λίξα, εἶσαι ἄγγελος· ἐκείνη ἁμαρτάνει,
Εἰς ἣν μήτε εἰς σύζυγος, μήτε ὁ πλοῦτος φθάνει.
Δὲν κάμνω μὲ σοφίσματα τὸ ἄτιμον καλόν,
"Ἢ δι' ἀπάτης ὀπτικῆς τὸ μελανὸν λευκόν.

Συνέλαβον τὴν προσευχὴν Μενέδος ἀπωλείας,
 Ἐστερημένης τοῦ παντός, τοῦ πλειοδύτου λείας.
 Γουκυκλινῆς ἢ τάλαινα ἐνώπιον εἰκόνας,
 Κ' ἐν μέσῳ πλήθους στεναγμῶν οὐδ' ἀποσπᾶ ὁ πόνος,
 Τὸ βδελυρὸν συγχώρησον, ἔλεγ' ἀμάρτημά μου,
 Θεέ, μὲ ἐγκατέλειπον, Σὺ, ἔσω ἔρσιμά μου.
 Ἦμην μικρὰ καὶ ἄκακος, ἀθώα, ἀφισμένη,
 Ὁραία, μ' ἐκολάκνεον, ἐνέδωκα.—Τί μένει;
 Εἰς κόρην ὄρφανήν, πτωχὴν, εἰς κόρην τρισαθλίαν;
 Ἐπίστευον, ἢ ἄκακος, ἐγὼ ἔστην κοινωνίαν!
 Ἐκρούσα τὴν χρυσοθαφῆ τῆς κοινωνίας θύραν,
 Ἐλπίζουσα ὅτι ἐκεῖ θὰ εὔρισκον τὴν μοῖραν.
 Δὲν τῇ ἐζήτουν πλουτισμόν· τὴν τύχην μου τὴν εἶδα!
 Κ' ἐζήτουν εἰς ναυάγιον σωτήριον σανίδα!
 Πυλῶνα ἡμιάνοιξε γραῖα διεστραμμένη.
 Τὰ κράσπεδά της ἔψαυσα ὡχρὰ ταπεινομένη,
 Τὴν χειρὰ μου τῇ ἔτεινον ἐν ἄσυλον ζητοῦσα,
 Καὶ ἡ φωνή μου ἔπαλλε τὴν θλίψιν μαρτυροῦσα.
 Εἰς τὴν ὁδὸν μὲ ἔβριψεν ἡ θύρα της κλεισθεῖσα,
 Εἰς βόρβορον μ' ἐκύλησεν ἡ γραῖα ὀργισθεῖσα.
 Ἐκτοτε;—Μὲ ἀκολουθοῦν τὰ φάσματα τῆς πείνης
 Καὶ τῆς λαγνείας. ὦ Θεέ, Θεέ! Σὺ μὴ μ' ἀρίνεις·
 Τὸ σῶμά μου ἂν ἐξαντλῶ διὰ τῆς ἀμαρτίας,
 Τοῦ ἄρτου μὲ ἐστέρησαν, τοῦ ἄρτου! τῆς ἀθλίας,
 Πλήν ἄσπιλον διατηρῶ, ἄδολον τὴν ψυχὴν μου,
 Εἰσάκουσον, πανάγαθε, Θεέ, τὴν προσευχὴν μου.

Ἡ ΧΑΛΚΗ

ΚΑΙ Ο ΑΝΑΡΡΩΣΑΣ ΕΝ ΑΥΤῃ.

Τοῦ παρελθόντος σχίσατε τὴν παχυλὴν διφθέραν,
Σεῖς θιασῶται τῆς Κλειοῦς, τῆς ἐμβριθοῦς σπουδῆς,
Περὶ τῆς Χάλκης εἶπατε, ἡμέραν πρὸς ἡμέραν,
Τί ἔγραψάν ποτε σοφοί, τί ἔπραξαν χαλκκιεῖς.

*Οραία νῆσος, ἂν μακρὰν τοῦ κόλπου σ' εὕρισκόμην,
*Ἄν δὲν μ' ἐπλήρους μὲ βίπας ἡδυπαθῶν ὀσμῶν,
Εἰς ὕδατ' ἂν δὲν ἔβλεπον τὴν ἄπλετόν σου κόμην,
Νὰ παίξῃ εἰς τὰ κύματα καὶ μὲ τὸν οὐρανόν,

*Ο λογισμὸς μου ἀπαθὴς τὸ αἶσθημα θαμάζων,
*Ἴσως σὲ περιέγραψε μὲ νόμους τῆς Κλειοῦς.
Πλὴν εἶμαι εἰς τὸν κόλπον σου, τὰ κάλλη σου θαυμάζων,
*Ροφῶν τὸ νέκταρ τῆς ζωῆς μὲ ἡδονῆς παλμούς.

Περὶ τὸ θέρος ἀτερπούς καὶ πολυσάλου βίου,
*Ἡ κεφαλή μου ἔκλινεν ἐπὶ τῶν παλαμῶν,

Ὡς συντριβέντος δόνακος, ὡς κεφαλὴ ἀθλίου
Διασωθέντος ναυαγοῦ μακρὰ κοινωνιῶν.

Τὴν λύραν μου, ἄνευ χορδῶν, ἀνήρτησα δακρύων,
Μὲ τὰς πυγμάς μου ἐπλήξα κροτάφους παγερούς,
Πυρίνους πόθους ἔκρυψα ἐντὸς ἐγκάτων κρύων,
Κ' οἱ πόθοι μου μ' ἐσπάραζον μὲ ὄνυχας γαμψούς.

Πλὴν ἦλθον εἰς τὰς ὄχθας σου, Ἐδὲμ τῶν ἡμερῶν μου,
Σ' ἠσπάσθην κ' ἀνεῤῥίπισα· τὴν φθίνουσαν πνοήν.
Τοῦ παραδείσου, ἔνσαρκον καὶ μόνον ὄνειρόν μου,
Τὰ μύρα σου ἀνέπνευσα καὶ μ' ἔδωσαν ζωὴν!

Ὅποια ἀπερίγραπτος τροφή, ὅποταν φεύγω!
Ὡς ἔλαφος περιδεῆς τὴν τύρβην τῶν βροτῶν,
Καὶ εἰς τὸν κόλπον τῶν δασῶν ἰκέτης καταφεύγω,
Κατὰ τῶν δικωκόντων με κοινωνικῶν παθῶν!

Εἶν' ἕκστασις ἀνέκφραστος! Τὸν λογισμόν μου τότε,
Τὸν προτεκλύ' ἠ μέλισσα, ὁ πρίνος, ὁ κισσός·
Καὶ τὸν κοσμοῦσιν αἱ αὐγῆς χρυσαῖ ἀκτίνες πρῶται,
Τῶν φιλυρῶν τὸ ἄρωμα, τῶν σπάρτων ὁ χρυσός!

Εἰς τὸν πρεσβύτην ὀφθαλμὸν εὐρύς ὀρίζων πρέπει.
Βλέπω μακρὰν, καὶ ἴπταται ὁ λογισμὸς μακρὰν,
Κ' ἡ φαντασία ἀπληστος εἰς τὰς ἐκτάσεις δρέπει
Τὴν ὄρεσον τῆς αἰσθήσεως καὶ τῆς ψυχῆς χαρὰν.

Ὅταν ὁ πύρινος ἀστὴρ τὴν ἄπειρον πορφύραν
 Ἀφήσῃ εἰς τὸ κράσπεδον αἰθρίων οὐρανῶν,
 Καὶ βλέπω ἔτι ἄρπαγα, μικρὰν νεφέλης σπείραν,
 Ν' ἀντανακλᾷ ἐπὶ τῆς γῆς τὸν ἀπλετον χρυσόν.

ὦ! τότε, μὲ τὸ ὄμμα μου εἰς χαρᾶς δάκρυ πλέον,
 Μὲ λογισμὸν ἀόριστον, μὲ ὕμνον ἔστην ψυχῆν!
 Τρέχω ἐκεῖ ποῦ μ' ἔδειξας, σὺ νέε Ἀνακρέων, (1)
 Ἐκεῖ ὅπου ἡ θάλασσα ἀσπάζεται τὴν γῆν.

Δύσις, τῆς νάρκης ὄραμα, πανομοιότυπὸν μου!
 Σὲ ἀτενίζω μὲ χαρὰν συνάμα καὶ φθονῶν
 Διότι εἶχες σὺ αὐγῆν, ἐνῶ τῶν ἡμερῶν μου,
 Ἡ δύσις εἶναι λυκαυγές, ὠραῖον, πρῶϊόν.

Σιγῆ! ἐπῆλθεν ἡδὴ νύξ. Ὑπνώττει ἡ φύσις ὅλη,
 Τὴν νανουρίζουν ἔντομα μ' ὑπνωτικὸν τριγμόν,
 Καὶ παριστῶσι φαεινοὶ καὶ ἔναστροι οἱ πόλοι,
 Εἰς θαλασσῶν τὸ κάτοπτρον διπλοῦν τὸν οὐρανόν.

Τὴν νῆσον Χάλκην ἴδετε, χαριτωμένη πλέει·
 Σκιαὶ ἀβραὶ τὴν παριστοῦν μὲ νήματ' ἀργυρᾶ.
 Τοῦ δορυφόρου τῶν νυκτῶν ὠχρὰ ἡ λάμψις βέει
 Εἰς κοίτην, ἐνθα ζέφυρος μ' ἀρώματα φυσᾷ.

Κοιμήσου, Σόμπαν, ἄρας με νὰ ἀγρυπνήσω μόνος·
 ὦ! μὴ ταράττῃς ὄψιμον καὶ πρῶτην προσευχῆν!

(1) Ἐξῆ εἰσέτι ὁ Ἥλιος Τανταλίδης.

Ἄφες νὰ ζήσῃ λησιμονῶν, ὃν λησιμονεῖ ὁ πόνος,
Ὅστις τὸ πρῶτον γεύεται καὶ τέρψιν καὶ ζωήν.

Ἴσως καὶ πάλιν δυνηθῆ νέας χορδᾶς νὰ βάλλῃ.
Εἰς τὴν σιγῶσαν λύραν του, τὸν ἄλλοτε παλμόν.
Ἴσως μὲ νέκταρ τῆς ζωῆς βροφῶν καὶ πάλιν ψάλλῃ;
Ἄντι τοῦ κύκνου τὴν ᾠδὴν, ἐρωτικὸν ψαλμόν.

Ἡ ΕΑΝΘΟΥΛΑ

Εανθοῦλά μου, ἂν κύριος τοῦ κόσμου ἤμην ὄντως,
"Ἄν μοι ἀνῆκεν ὄλ' ἡ γῆ, ὀλόκληρος ὁ πόντος·
Τὸν πλοῦτον ὅπου κυλινδεῖ ὁ Πακτολὸς ἂν εἶχα,
'Ἐντὶ μιᾶς τὸν ἔδιδον τῆς κεφαλῆς σου τρίχα.

"Ἄν στέμμα περιέβαλε τὸ μέτωπόν μου, κόρη,
"Ἄν ἄθλα μοι ὑπέσχετο τοῦ "Ἄρεος τὸ δόρυ·
Τὰς δάφνας θὰ ἀπέρριπτον, θ' ἀντήλλασσον τὸ στέμμα.
Τοῦ γαλανοῦ σου ὀφθαλμοῦ μὲ ἓνα μόνον βλέμμα.

"Ἄν ἄγγελοι μοι ἔψαλλον ἀφράστους συμφωνίας,
"Ἄν μὲ καθίσταν μέτοχον χαρᾶς τῆς οὐρανιας·
Θὰ ἔκλειον τὸ στόμα των, καὶ βέδηλος ἀκόμα·
Θὰ ἠκρωμένη καὶ ἀράς ἀπὸ ἑσοῦ τὸ στόμα.

"Ἄν ἦσο θαίμων ἔνσαρκος διὰ νὰ μὲ κολάσῃς,
Καὶ εἰς τὴν χώραν τοῦ πυρὸς ἐξήγῃς· νὰ μ' ὀρπάσῃς·
Οὐδόλως θὰ ἐδίσταζον νὰ κρημισθῶ μαζῇ σου,
Εἰς αἰώνιαν κόλασιν ἀντὶ τοῦ παραδείσου.

Πλήν ὄχι, εἶσαι σὺ αὐτὴ εἰκὼν τοῦ παραδείσου,
 Δὲν ἀπατᾷ ἢ ἀφελῶς χαρίσσει μορφὴ σου·
 Τοξεύει βλέμμα Χερουβείμ τὸ παιδικόν σου ὄμμα,
 Καὶ ψάλλει ὕμνους οὐρανῶν τὸ μειδιῶν σου στόμα.

Ἐγὼ δὲν εἶμαι Βασιλεύς, τὴν σφαῖραν δὲν ὀρίζω,
 Δὲν ἔχω σιῆπτρον, στέμματα, ποῦ βάνω δὲν γνωρίζω·
 Χωρῶ εἰς στείρον ἔδαφος, ἐν μέσῳ προσκομμάτων,
 Ἐρίνων ἔχνη εἰς τὴν γῆν αἰμοσταγῶν πελμάτων.

Δὲν ἔχω φοίνικας μαχῶν, ἀμέτρητον χρυσίον,
 Βρέχω μὲ τὸν ἰερῶτά μου τοῦ ἄρτου τὸ ψυχίον·
 Δὲν μεταφέρει τέθριππος τὸ σῶμα τὸ νωθρόν μου,
 Στὸν Γολγοθᾶ τοῦ βίου μου κομίζω τὸν σταυρόν μου.

Πλήν ἔχω συμπαθῆ ψυχὴν, ψυχὴν ὡς σὲ ὠραίαν,
 Φλόγα ἀγάπης δι' ἐσὲ ἀείποτε ἀχμαίαν·
 Ἴδου ὁ πλοῦτος, φίλη μου, ἐν δύναμαι νὰ θύσω,
 Ὅπως, ὡς μόνον θησαυρόν, Ἐκνοῦλα, σ' ἀποκτήσω.

ΑΣΜΑ ΜΑΪΟΥ

—
Ἄνοιξ' εἶναι, μικρὰ, πικραμένα
Τ' ἀθροισμῶ μου τὸ λένε τραγούδια,
Τὰ στερνά μου καὶ πρῶτα γιὰ σένα,
Τῆς ἀγάπης σου φέρνω λουλούδια.

—
Εὐχα 'δὲς πῶς οἱ κάμποι ἀνθίζουν,
Πῶς αὐγοῦλα γλυκιά 'ξημερώνει,
Πῶς τὰ ἄνθη τ' ἀγέρι μυρίζουν,
Καὶ τὰ ψάλλει τὸ ἔρημ' ἀθρόνι.

—
Εὐπνα, 'θές, πῶς τὴν πάχνη σκορπίζει,
'Ἢ χρυσῇ τῆς ἡμέρας ἀχτίδα.
Πῶς ἡ νηότη τὴν πλάσι στολίζει
Μὲ λουλούδια, μ' ἀγάπη κι' ἐλπίδα.

—
Εὐπνα, σύ, γιὰ νὰ λάμψη, μαζῆ σου,
Γλυκὺ φῶς, τῆς ψυχῆς μου ἀχτίδα.
Σὺ τὸ ἄνθος μου, μ' ἄνθη στολίσου,
Εὐπνα σύ, τῆς ζωῆς μου ἐλπίδα.

Σὰν μοῦ λείπης, μοῦ λείπουν τοῦ κόσμου,
Τ' ἀγαθά, καὶ ἡ γῆ εἶναι στεῖρα·
Στὴν ματιὰ σου γυρεύω τὸ φῶς μου,
Στὴν πνοὴν σου, τοῦ κάμπου τὰ μύρα.

—

Στὴν καρδιά σου γυρεύω, ὦ φίλη,
Καὶ γιὰ μένα ἀγάπης βανίδα·
Τὰ κοράλλινα ἄνοιξε χεῖλη,
Δός μου βόδα, χρὰ καὶ ἐλπίδα!

ΕΤΕΡΟΝ

Εἶν' ἄνοιξις, ἀγάπη μου, εἶν' ἑορτὴ δική σου,
 Ξύπνα καὶ στόλισε τὴν γῆν, μὲ τ' ἄνθη τῆς στολίσου,
 Σὲ περιμένουν τὰ πουλιά, σὲ καρτεροῦν τὰ ἴα,
 Δὲν ἀπαστρέπτουν τὰ νερά,
 Ἢ πλάσις ὄλ' εἶναι νεκρά,
 Καὶ σὲ ζητεῖ, Μαρία!

Ξύπνα, δὲν εἶν' αἰώνια τὰ ἄνθη τοῦ Μαΐου·
 Μίαν στιγμὴν μυρίζουσιν οἱ ἴασμοι τοῦ βίου,
 Κ' εἶν' ὄλη ἡ νεότης μας ἀνοίξεως πρωΐα.
 Σὺ εἶσαι Ἡθῆ μου χρυσῆ,
 Ἢ ἄνοιξις μου εἶσαι, Σὺ,
 Ἀγάπη μου, Μαρία!

Δὲν κόπτω πλέον δι' ἐμὲ ἀνοίξεως λουλούδια,
 Δὲν ψάλλω πλέον τῆς χαρᾶς, ὡς ἄλλοτε, τραγοῦδια,
 Εἰς τὸ ἐξῆς δὲν ἀγαπῶ τὰ βόδα καὶ τὰ ἴα·
 Τὰ νεκρολούουδα μαδῶ,
 Καὶ φύλλο φύλλο τὰ ῥωτῶ
 Ἄν μ' ἀγαπᾶς, Μαρία!

Ὅταν πικρίας μαρασμὸς τὸ στῆθος μου στεγνώσῃ,
 Τὸ στῆθος ποῦχε δι' ἐσέ, Μαρὶ, ἀγάπη τόση!
 Μὴ φέρῃς τριαντάφυλλα ἔς τὴν πέτρα μου τὴν κρύα·
 Τριαντάφυλλα δὲν σοῦ ζητῶ,
 Ἐν μοιρολόγι σου ποθῶ,
 Καὶ θάκρυα, Μαρία!

ΕΤΕΡΟΝ

Φεύγουν τ' ἀστέρια ἕνα πρὸς ἕνα,
 Καὶ σὺ δὲν φαίνεσαι πουθενά,
 Ὁ ἥλιος βγῆκε, ἀλλὰ γὰρ μένα
 Τὰ πάντα εἶναι ἔστα σκοτεινά!

Δὲν θέλεις τάχα, ἔσθ' ἡ γῆν νὰ σκύψῃς
 Νὰ κόψῃς λούλουδα σὰν καὶ σέ,
 Γὰρ ἔσθ' ἡ ποτάμι ματιὰ νὰ ρίψῃς,
 Σὺ τῆς ψυχῆς μου, ἦλιε χρυσέ;

Ευπνᾷ τ' ἀηδόνι, κ' ἀφοῦ τινάξῃ
 Δροσιᾶς διαμάντια ἀπ' τὰ φτερά,
 Πρῶτο τραγοῦδι του θὰ φωνάξῃ
 Μιά του ἀγάπη λυπητερᾶ.

Πολλαῖς ἀγάπαις ἔχει τ' ἀηδόνι,
 Ὅσα τὸ δάσος ἔχει πουλιὰ
 Γιὰ τὴν καρδιά μου, πολλ' εἶν' οἱ πόνοι
 Μὰ ἡ ἀγάπη της εἶναι μία!

ΕΤΕΡΟΝ

Εἶν' αὐγὴ, εἶναι ἔαρ, ὦ φίλη,
 Φεύγ' ἢ νύξ, καὶ μ' αὐτὴν ὁ χειμῶν,
 Τῶν ἐρώτων ἀνοίγετ' ἢ πύλη,
 Μὰ τὸ ψάλλει φαιδρὰ ἀηδῶν

Εἰς τὰ χεῖλη μου φέρε τὰ χεῖλη,
 Εἰς τὸν κόλπον μου κύψε στιγμὴν,
 Εἰς τὸν κάλυκα ῥόδου, ᾧ φίλη,
 Κέρασέ με ἀγγέλων τρυφήν.

Ἄς σθεσθῇ τὸ γλαυκόν σου τὸ ὄμμα
 Παραδείσου θὰ λάμψη τὸ φῶς·
 Ἄς ψελλίσῃ τ' ὄραϊόν σου στόμα,
 Ἡ ψυχὴ θὰ λαλήσῃ σαφῶς.

Ἡ πνοή σου πνοὴν ἄς μοι δώσῃ
 Καὶ ἠδὺν ἐνταυτῷ στεναγμῶν,
 Οἱ παλμοὶ τῆς καρδιάς σου οἱ τόσοι
 Τῆς νεκρᾶς μου καρδίας παλμόν!

Ἄνευ ἔρωτος τί εἶναι ὁ βίος;
 — Ὅ,τι τ' ἄνθος εἶν' ἄνευ ὀσμῆς·
 Μόνον χρόνος ὁ μὲν εἶναι κρύος,
 Τὸ δὲ κάλλος εἶν' ἄνευ ζωῆς.

Σ' ἀγαπῶ, σ' ἀγαπῶ καὶ οἱ στόνοι
 Δι' ἐμέ εἶναι αὖρας πνοή.
 Σὺ τοῦ βίου μου κίνησις μόνη!
 Τῆς ψυχῆς μου σὺ εἶσαι ζωή!

Τῶν χειλέων σου φίλημα δός μου,
 Ἄς με φλέξῃ αὐτῶν ὁ αἰθήρ
 Τὴν Ἐδέμ δός μοι, φίλη, τοῦ κόσμου
 Καὶ ὄρμῳ εἰς τοῦ ἄδου τὸ πῦρ!

ΕΤΕΡΟΝ

Τὰ κρῖνα, ὦ ἀγάπη μου, ποῦ πότιζα γιὰ σένα,
 Ἄς ἔθλεπες ἔς τὴν ῥίζαν των πῶς σκύθουν λυπημένα,
 Πῶς εἶναι μαραμένα!

Χθὲς τὸ πρωὶ τὰ φίλησα, τὰ ἴματα μου βουρκῶσαν,
 Τὸ δάκρυο τὰ ἔκαψε, τὰ ἔρημα στεγνῶσαν
 Καὶ σκύθουν χλωμιασμένα!

Σᾶς ἀγαποῦσα, κρῖνά μου, γιατί γλυκεῖα ἐλπίδα
 Σὰν πεταλοῦδα πέταγε ἔς τὰ φύλλα σας καὶ εἶδα
 Ἀγάπην καὶ γιὰ μένα.

Ἡ πεταλοῦδα πέταξε, σὰν ἔφυγε κ' ἐκείνη,
 Ἡ πονεμένη μου ψυχὴ ὀπίσω δὲν θὰ μείνη·
 Φεύγει κ' αὐτὴ καύμενα!

ἘΙΣ ΛΕΥΚΩΜΑ ΚΟΡΗΣ

Κόρη ἀβρά, τὸ λεύκωμα, τῆς μνήμης ἢ κυψέλη
Δέχεται μύρον τῶν ψυχῶν καὶ καρδιῶν τὸ μέλι,
Καὶ ὡς ἡ γραῖα μέλισσα χαίρει ἂν εὐτυχίῃ,
"Ὅταν ἐπέλθῃ ὁ χειμῶν, τὸ μέλι νὰ τρυγήσῃ,
Οὕτω κ' ἡμεῖς, ὅτ' ἡ ζωὴ ἡμῶν χωρῆ εἰς δύοσιν,
Καὶ ἡ νεότης ἔφυγε μὲ τὴν μοιραίαν πτῆσιν,
"Ὅταν ἑσπερινὸν ψαλμὸν θρηγῆς" ἢ Φιλομήλα,
Ἄπλῆστος τοῦ λευκώματος φυλλοστροφούντες φύλλα,
Τὸ μέλι τῆς νεότητος, τὸ μύρον τῆς λατρείας
Τριγῶμεν, ὅπως τέρψωμεν τοῦ γήρατος ἀνίας.
Καὶ σὺ πυρσὲ βίου τινός, ἄστρον γλυκὺ, ὠραῖον!
Σὺ, ὅπερ τὸν ἀπέραντον αἰθέρα διαπλέον,
Μόλις τὴν βοδοδάκτυλον ἐχρύσωσας πρῶϊαν,
Ἄγγέλλον ἡμαρ αἴσιον καὶ οὐρανῶν αἰθρίαν.
Τὸ στάδιόν σου στάδιον ἑαρινῆς ἡμέρας,
Ὡς πᾶν ὠραῖον ἐπὶ γῆς, ἔχει καὶ τοῦτο πέρας!
"Ὅταν ὁ χρόνος φθονερός, ὅστις τὰ πάντα φεῖρει,
Λοιπὸν, μαρμαίρον ἄστρον μου, καὶ σὲ εἰς δύοσιν σύρῃ,
Χώρισε ἄλλων λατρείων, διάκρισε τοῦ πλήθους
Τοὺς στίχους ποῦ σὺ ἀποσπᾶς τοῦ πατρικοῦ μου στήθους.
Εἶναι τεκμήριον αὐτοῦ! πῶς ἔπαλλε καρδία,
Ἐν ἧ ὑπῆρχεν ἄβολος ἢ δι' ἐσὲ λατρεία,

"Ητις τοῦ βίου ἤχητο ἄνευ ἀκάνθης ῥόδα,
Ἄειθαλῆ καὶ εὖσσμα ἕρτον λατρευτόν σου πόδα.
Τοῦ γήρατος δ' ὁ παγετὸς ἄν αἴσθημα καλύπτῃ,
Ἄν εἰς γωνίαν μύχιον εὐγνωμοσύνην κρύπτῃ,
Ἄς σθέσῃ μὲ τὸ δάκρυον τότε ὁ ὀφθαλμὸς σου !
Τοὺς στίχους καὶ τὴν μνήμην μου ἐκ τοῦ λευκώματός Σου ἔ

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΧΑΝΙΩΝ

Η ΘΑΛΙΨΙΣ ΚΑΙ Ο ΡΕΜΒΑΣΜΟΣ

Ὅποῖον δῶρον τ' οὐρανοῦ εἰς τοῦτον τὸν κλαυθμῶνα!
Τί θεσπεσία λύτρωσις εἶναι ὁ ῥεμβασμός!
Συντριβεὶ γήϊνα δεσμὰ, κ' εἰς χαρμονῆς λειμῶνα,
Ὅ ἄρτι ἔτι ἔνδακρος πλανᾶται λογισμός.

Σοφοί, πολλάκις εἶπατε, ὁ ῥεμβασμός ὅτ' εἶναι
Ἄπατή· ὅτι θύομεν εἰς ταύτην τὸ παρόν,
Τὸ παρελθόν, τὸ μέλλον μας, ὡς λαίλαπος αἰ δίνει,
Ἀρπάζουσι τοῦ βίου μας τὸν ἀληθῆ καιρόν.

Τὸ παρελθόν, ὡς παρελθόν ὅτι δὲν εἶναι πλέον,
Τὸ μέλλον εἶναι ἄδηλον, οὐδεὶς τὸ ἔννοεῖ,
Καὶ καθ' ὑμᾶς, ὁ ἄνθρωπος μὲ φάσματα παλαιῶν,
Ἀφίνει καὶ παρέρχεται ἡ ἀληθῆς ζωῆ.

Πλὴν, ὅταν, ὡσπερ Ἄρπυια τὸ ἐνεστώσ θηλάζῃ
Ἐκ τοῦ ἀγόνου κόλπου μου ἐλπίδος τὸν χυμόν,
Ὅταν ὡς γύψ ἐνδόμυχος ὁ πόνος μὲ σπαράζῃ
Καὶ κρύπτουσι τὰ στέρνα μου δάκρυα καὶ λυγμόν,

Συλλέγων τότε λείψανα τῶν εὐτυχῶν μου χρόνων,
 Ἡ διορῶν τὸ μέλλον μου εὐδαίμων, Ἰλαρόν,
 Δὲν διαφεύγω τῆς ψυχῆς τὸν ἐνεστώτα πόνον ;
 Δὲν τέρπω, διὰ τοῦ νοός, καὶ τότε τὸ παρόν ;

Ὅποταν δάσος δύσβατον τὸ βῆμά σου ξενίζη,
 Καὶ κρέμαται ἐπάνω σου ζοφώδης οὐρανός,
 Ὅταν μῆτε φωσφορισμὸς ἐντόμου σὲ φωτίζη,
 Δὲν εἶναι εὐεργετικὸν τῆς ἀστραπῆς τὸ φῶς ;

Ἡ θλίψις εἶναι ἄβυσσος εὐρεῖα ὡς τὸ χάος,
 ῥέει ὁ ῥυαξ ἤρεμος τοῦ βίου μας ἐγγύς,
 Πλὴν συναντᾷ τὸ στόμιον αὐτῆς, καὶ ἀενάως
 Κυλίσται, κυλίσται ἔς τὰ σκότη τῆς ψυχῆς.

Εὐδαίμων τρίς ὁ μὴ παθὼν τὴν μαύρην ἀύπνιαν,
 Ὅ μὴ σταθμίσας ἄδυστα τὰ βάθη τῆς ὀργῆς,
 Ὅ τῆς ἀλόης μὴ γευθεὶς τὴν ἄχαρι πικρίαν,
 Καὶ ὁ μὴ χύσας δάκρυα ἔς τὸν κόλπον τῆς σιγῆς.

Ποία πολλάκις ἐπὶ γῆς λαῖλαψ ὀργίλος πνέει,
 ὦ! πόσοι δὲν διέβρηξαν πάντα δεσμὸν ζωῆς,
 Κ' ἐντούτοις μάρτυρος δεσμά, ἢ ῥεμβασμὸς, ἢ χρέη
 Τὴν πονεμένην των ψυχὴν γομοῦσιν ἐπὶ γῆς !

Σὺ πέτα, φαντασία μου, εἰς μακρυνὰ πελάγη,
 Σύλλεξον τὰ ἀθύρματα ὀλβίων ἡμερῶν,
 Λούσθητι εἰς γαλήνια νεότητος τενάγη,
 Καὶ φύγε ὅσον δύνασαι τὸ ἄχαρι παρόν.

Καθὼς ξεφύρου αἱ ῥιπαὶ, ἀνοίξεως ἐσπέραν,
Κομίζουσιν ὄτ' ἤρπασαν ἐκ τῶν ἀνθῶν τῆς γῆς,
Σὺ, κόμισέ μου ὄνειρα καὶ ὄλθον ἀπὸ πέραν,
Ὡς ἀρμονίαν φθίνουσαν γλυκείας μουσικῆς.

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΑΥΣΙΝΑ

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΑΘΩΟΥ ΔΕΣΜΩΤΟΥ

Σεῖς ὅσοι ἀναπνέετε ἐλεύθερον ἄερα,
Καὶ βλέπετε αὐγάζουσα νὰ ἀνατέλλ᾽ ἡμέρα,
Εἶμαι ψυχὴ ταλαιπώρος, ὕπαρξις τεθαμμένη,
Εἶμαι δεσμώτης εἰς εἰρκτὴν, σκιὰ λησιμονημένη.

Ἰκάρου δῶτέ μοι πτερά,
Νὰ φύγω τοὺς κευθμῶνας
Τὸ φῶς νὰ ἴδω, τὰ νερά,
Τὴν χρυσαλλίδα νὰ πετᾶ
Ν' ἀκούσω τὰς ἀηδόνας.

Ἐκαὶ ὅπου ὁ ἥλιος τὸ χῶμα δὲν φωτίζει,
Ἄοχος φύεται ὠχρὸς, ὁ κάλυξ δὲν ἀνθίζει.
Λειχῆνες μόνον φύονται, καὶ κατοικοῦν μορμόνες,
Τὸ πένθος καὶ τὸ Ἔρεβος, καὶ μαῦραι ἀλγηδόνες.

Κ' ἐγὼ τὰ σκότη κατοικῶ
Τὸ σκότος μὲ τρομάζει,
Ὁ ἔλεγχος δὲν μ' ἐξυπνᾷ
Ἡ δὲ νεότης μου τερπνὰ
Ὀνειρα παρουσιάζει.

Φεῦ! ἄλλοτε, τὸν Πλάστην μου, τὴν φύσιν ἁαιρετοῦσα,
 Καὶ ἰλαρὰ ἐδέετο ψυχὴ εὐγνωμονοῦσα,
 Πλὴν σήμερον μοὶ φαίνεται κ' ἡ προσευχὴ δεσμώτης,
 Καὶ ὅτι φεύγει τὰς εἰρήτας καὶ οἴκτος καὶ Θεότης!

Τῶν πεδιᾶδων τ' οὐρανοῦ
 Εἶν' ἡ ψυχὴ μας κόρη·
 Τὸ ἄπειρον ἐπιποθεῖ.
 Τὸν ἀετὸν μὴ δὲν ὠθεῖ,
 Ῥοπή τις εἰς τὰ ὄρη;

Σὺ Νύμφη, ἥτις ἔτερπες τοὺς εὐτυχεῖς μου χρόνους,
 Ἄναρρ' ἔπις' ἡ μνήμη σου τοὺς ψυχικούς μου πόνους·
 Ἔρχεται εἰς τὸν τάφρον μου ὡς φῶς τοῦ Παραδείσου,
 Κ' αἰσθάνομαι βαρύτερον τὸ ἄχθος τῆς ἀλύσου.

Τι ἔγινες, ταλαίπωρε,
 Εἰς τοῦτον τὸν κλαυθμῶνα;
 Τὰ βλέφαρά σου τὰ ἀβρὰ
 Μὴ χύνουν δάκρυα πικρά;
 Μὲ ἐνθυμεῖσ' ἀκόμα;

Πόσον ἐμοῦ ἀπέχετε ἡμέραι εὐτυχίας!
 Κόσμε, ὑπῆρξας δι' ἐμὲ τὸ σκῶμμα εἰρωνείας·
 Ἐγεύθην τῶν θεληγῆτρων σου τὰ μαγευμένα δῶρα,
 Δι' ὃ καὶ δυστυχίστερος, φεῦ ἀποθνήσκω τώρα.

Ποῦ εἶσαι, Ἥδη μου χρυσῆ,
 Τερπνὴ μου φαντασία,
 Μειδίχα νεανικόν,
 Ἐσὺ, ὦ δάκρυ μου γλυκόν,
 Ἐλπὶς, χαρὰ, μαγεῖα!

Εἰς ζοφερὸς περίβολος καὶ ἄλυσις μοὶ μένει
 Τὸ σῶμά μου ἐκύρτωσε ζωὴ κατηραμένη·
 Μὲ περιβάλλει φοβερὰ βρυκόλακος ὠχρότης,
 Μήπως δὲν εἶναι φάντασμα καὶ ὁ πικρὸς δεσμώτης;

Ἐλπίς μου, μοὶ προσμειδιᾷ
 Τὸ ἐσθυσθέν σου ὄμμα.
 Εἶμαι ἀθῶος καὶ θαρρῶ,
 Θὰ ζήσω, ναί! καὶ θὰ χαρῶ,
 Τὰ θέλητρά σου ἀκόμα! . . .

Ἦτο αὐγὴ, πλὴν ἡ εἰρκτὴ νῦς εἶναι αἰωνία!
 Ἦκούσθη ἀσθενὴς ψαλμός· τοῦ κύκνου ἄρμονία,
 Τοὺς τελευταίους τόνους τῆς ἔψαλ' ἡ ἀθώοτης
 Καὶ ἡ εἰρκτὴ ἐσίγησεν, ἀπεθαν' ὁ δεσμώτης.

Μὲ μόνον δὲ ψυχῆς πτερὰ
 Τῆς φυλακῆς ἐξῆλθε,
 Δὲν εἶδεν ὅμως τὰ νερὰ,
 Τὴν χρυσαλλίδα νὰ πετᾷ,
 Εἰς οὐρανοὺς ἀπέηλθε!

ΤΟ ΠΤΗΝΟΝ ΚΑΙ Ο ΠΤΩΧΟΣ ΕΡΑΣΤΗΣ

Τῆς μοναξιᾶς μου σύντροφος σ' ἐδιδάλεξα καύμενο,
Ἄλλὰ γιατί δὲν τραγουδεῖς, γιατί εἶσαι λυπημένο ;
Γιατί τὸ μάτι σου σφαλνᾷς, γιατί μοῦ δείχνεις πόνο ;
Γιὰ δὲς ἐκεῖνο 'εἶς κλαδί,
Γλυκά γλυκά πῶς κελαδεῖ,
Καὶ σὺ λυπᾷσαι μόνο.

Φτωχό μου, μὴ σ' ἐχώρισα ἀφ' τὸ γλυκό σου ταῖρι,
Τώρα ποῦ πέταγες καὶ σὺ χαρούμενο 'εἶς φτέρη ;
Μήπως σὲ περιμένουσι, ἀλλοίμονον ! ἀκόμα,
Τὰ ὄρφανά σου τὰ πουλιὰ,
Γιὰ νὰ ἀρπάξουν τὴν βαυκιὰ
"Ὅπου κρατῆς 'εἶς στόμα ;

Μήπως ἐκεῖνο τὸ πουλί, ὅπου 'εἶς σπάρτο ψάλλει
"Ὅπου γυρίζει ἀπ' ἐδῶ τὸ πλουμιστὸ κεφάλι,
Ἢ πρώτη εἶν' ἀγάπη σου καὶ λέγει μοιρολόγι·
Τραγοῦδι ἀποχωρισμοῦ,
Χαιρετισμὸ τοῦ λογισμοῦ,
Γιατί τοῦ λείπουν λόγοι ;

Δὲν εἶμαι ἄπονος ἐγὼ γὰρ νὰ σὲ τυραννήσω·
 Δὸς μου 'ς τὸ στόμα τὸ φιλι κ' ἔπειτα νὰ σ' ἀρίσω,
 Κ' ἐγὼ, φτωχὸ μου, ἀγαπῶ, μ' ἐχώρισαν κ' ἐμένα·
 Θρῆνος μοῦ πνίγει τὴν καρδιά,
 Καὶ ἡ ζωὴ μου 'ναὶ σκλαβιά,
 Κ' ἔχω φτερὰ κομμένα.

Ἄχ! σὺ πουλὶ 'ς τὸν οὐρανὸ ὅπου κοντὰ σιμώνεις,
 Καὶ ὡς τὰ πόδια τοῦ Θεοῦ χρυσὸ φτερὸ ἀπλώνεις,
 Κ' ἔπειτα ἔρχεσαι 'ς τὴν γῆν ποῦ ἔφθασ' ἡ εὐχὴ σου,
 Καὶ βρίσκεις κρῦο τὸ νερό,
 Στὰ φύλλα ταῖρι τρυφερό,
 Κ' ἐμένα συλλογίσου.

Ὅταν τῆς ἀνοιξὶς αὐγὴ, τὴν πάχνη διασκορπίζη
 Ἦ ἀγέρι ποῦ θυμιαμα πορτοκαλλιᾶς μυρίζει,
 Πέτα καὶ σὺ μὲ τὴν δροσιὰ 'ς τὸν οὐρανὸ ὀπίσω,
 Καὶ πὲς γιὰ 'κείνη π' ἀγαπῶ,
 Στὸν Πλάστην ὅτα θὰ σοῦ πῶ,
 Τώρα ποῦ θὰ σ' ἀρίσω.

Ἄφοῦ σὰν κάμπου εὐμορφὸ λουλουδι τὴν στολίζη,
 Νὰ τὴν φυλάη ἀπ' τὸν βορρῆν τὰ κρῖνα ποῦ θερίζει.
 Νὰ 'χῆ διχμάντια τὴν δροσιὰ ἀγγελικ' ἡ μορφὴ της,
 Νὰ 'χῆ τὸ ζέφυρο φιλί,
 Τὴν ἀθωότητα στολὴ
 Καὶ τὴν χαρὰ ζωὴ της.

Κ' ὅταν ἀπὸ τὸν οὐρανὸ κατέβης 'ς τὸ λαγκάδι,
 Πάντα συντρέφει τῆς δροσιᾶς ὅπου γυρνᾷ τὸ βράδυ,
 Πέταξε 'ς τὸ λουλουδι μου τὸ μοσκομυρισμένο

Καὶ φίλησέ το μὲ χαρὰ
Κελάδησέ του ἰλαρὰ,
Ἄν ᾗναι λυπημένο.

Τώρα ποῦ φεύγεις, μὴ ξεχνᾷς πῶς ἔρημο μ' ἀφίνεις,
Παρηγοριὰ ἔρχου καὶ ἐμὲ κάποτε νὰ μοῦ δίνης.
Θὰ βραίσκῃς ἔσ' τὸ παράθυρο μαῦρο ψωμί τριμμένο·
Μαῦρο μοῦ δίνει τὸ ψωμί,
Ἢ τύχη, μητριὰ ὠμὴ
Μὲ δάκρυα βρεμμένο.

Η ΙΩΑΝΝΑ Δ' ΑΡΚΗ.

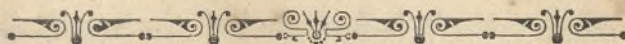
Ἐν ᾧ λογάδες χαμερπῶς ἐγένοντο προδόται
Καὶ τοὺς προμάχους ἔθλιβε ἀπελπισίας νάρκη,
Τὴν Γαλιταίαν ἔσωσεν ἐκ τῶν ἐχθρῶν της τότε,
Αἰγοθοσκὸς τοῦ Δομρεμῦ ἢ Ἰωάννα Δ' Ἀρκη.

Ἐπὶ πυρᾶς τῶν ἄθλων της τὴν δάφνην ἀποτίσας,
Εἰς μισθωτὸς ἀρχιερεὺς τῶν Ἀγγλων κακοδαίμων,
Παρέδωκε τὴν τέφραν της κατὰ μερίδας ἴσας,
Καὶ εἰς τὸ ρεῖθρον ποταμοῦ κ' εἰς πτέρυγας ἀνέμων.

Ἐν παγκοσμίῳ δὲ αὐτὴ ἡ κόνις της πορεῖα,
«Ἐν τῷ θριάμβῳ σας αὐτῷ προσέχετε θηρία.»
Πρὸς τοὺς ἐχθροὺς τῶν Γαλατῶν, εἶπεν ἀρειμανής,

«Καὶ ὄπλον ἂν δὲν ἔμεινε, μήτε κἂν γάλλος εἷς,»
«Ἐν ὅσῳ εἰς τὰ Γαλλικὰ αἰμομιγῆ χωρία»
«Εἰσέτι ὑπολείπεται καμμίτα ποιμενίς!»

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ
ΕΙΣ ΤΗΝ ΝΗΣΟΝ ΔΗΛΟΝ

1 ΜΑΙΟΥ 1887.

“Οτε συνένοχος ἡ γῆ τῆς ζηλοτύπου Ἦρας,
Ἄξένως ἔφρουγε μακρὰν τῆς Κόρης τοῦ Τιτᾶνος,
Φερούσης εἰς τὸν κόλπον τῆς θεῶν φωτὸς καὶ λύρας,
ᾧ Δῆλος, σὺ ἀνέδυσας, ὡς ἄλλος κόσμος νάνος,
ᾧς μόνον καταφύγιον, ὡς γῆ φιλοξενίας
Φωτὸς καὶ διανοίας!

Χαῖρε, ὦ νῆσος συμπαθῆς, διώκεται τὸ πνεῦμα!
Πλὴν σήμερον ὁ ποιητῆς, τοῦ κόσμου ὁ παρίας
Δὲν βλέπει γῆν ὑπέικουσαν εἰς Ποσειδῶνος νεῦμα,
Ἄν καὶ αὐτὸς ἀνέρχεται εἰς πτήσεις αἰθερίας,
ᾧς ἡ ἀπόβλητος τῆς γῆς, ὡς ἡ Λητὼ στρουθίον,
Φέρουσα τόκον θεῖον.

“Οστις καλεῖται ποιητῆς, ἢ θέλει νὰ καλῆται,
Σὲ ἔχει Ἱερουσαλήμ, ἐσὲ βαντίζει πόδα·
Τὸν γεννηθέντα ἐπὶ σοῦ θεὸν ἐπικαλεῖται·
Μὴ φύγῃς, ὦ φιλόξενος, τὸν βέβηλόν μου πόδα.
Μετ’ ἄλλων ἦλθον καὶ ἐγὼ ἐδῶ νὰ προσκυνήσω,
Τὴν γῆν σου νὰ φιλήσω!

ΠΑΡΑΛΛΗΛΙΣΜΟΣ

α.

Εἰς ἐλαχίστας τοῦ βίου πράξεις
Μέγας δεικνύεται ὁ σοφός.
Εἰς τὰς ὑψίστας ἀνθρώπων τάξεις,
Παντοῦ ὁ φαῦλος εἶναι σμικρός.

Μέγας τις πρίγκηψ ἰδὼν τυχαίως
Ἴππον πλανώμενον εἰς ἀγρούς,
Τὸν Κύριόν του μηνᾶ ταχέως,
Τῷ ἀπευθύνει ψόγους πικρούς.

Πῶς ὑποφέρεις, σὺ ὁ γενναῖος,
Ὅ τοῦ πατρὸς μου πολεμιστῆς,
Νὰ περιφέρεται πειναλέος
Ἴππος ἴδικός σου, ἐν ᾧ πλουτῆς ;

ὦ ! τώρα πλέον, λέγ' ὁ ἱππότης,
Πρὸς τί νὰ χάνηται ἡ τροφή ;
Εἶνε ὑπέργηρος, ἡ τῆς πρώτης
Καλῆς του τύχης εἶναι στροφή.

Αὐτὸς ὁ ἵππος εἶδε πολέμους! . . .
 Τρὶς ἐπληρώθη μ' ἐμὲ μαζῆ.
 Σφαίρας χιόνας, πυράς, ἀνέμους,
 Τὰ πάντα εἶδε καὶ ἔτι ζῆ.

— Καὶ σύ, ἱππότη, δὲν εἶσαι νέος,
 Εἶπεν ὁ δίκαιος θυμωθεὶς,
 Ὁ θησαυρὸς μου ὅμως γενναῖος
 Δὲν ἐθαρύνθη ἂν ἔτι ζῆς.

Τῆς ἀσπλαγχνίας πλύνε τὸν ῥύπον,
 Καὶ περιθάψεων ἀφειδῆς,
 Εὐθύς ἀντάμειψον, σύ, τὸν ἵππον,
 Ὡς σὲ ἀντήμειψεν ἡ Πατρίς.

6'.

* Ἄλλος μονάρχης, μεγάλου θρόνου (1)
 * Ἄθλιος ὄντως σφετεριστής, (2)
 Δεῖγμα ἀχρεῖον ψυχῆς ἀπόνου
 Καυχᾶται μόνον ὡς αὐλητής.

— Τὸν ἀδελφόν του καὶ τὴν μητέρα (3)
 * Ἡ φαρμακεύει ἢ κρεουργεῖ

-
- (1) Ὁ Νέρων (Λούκιος Δομίτιος Κλαύδιος).
 (2) Ὁ θρόνος τῆς Ῥώμης ἀνῆκεν εἰς τὸν Βριτανικὸν υἱὸν τοῦ
 Αὐτοκράτορος Κλαυδίου.
 (3) Ἐδηλητηρίασε τὸν θετὸν ἀδελφόν του Βριτανικὸν καὶ ἐφό-
 νευσε διὰ τῶν δορυφόρων του τὴν μητέρα του Ἀγριππίνην.

Πεφρονεμένων, μία έταίρα
Συζύγων δύο (1) εἶν' ἀλλαγῆ.

Περιστοιχεῖται ὑπὸ τῶν μίμων (2)
Καὶ θεραπεύετ' ὑπ' ἀγυρτῶν,
Τοῦ θρόνου τέλος ὅλος ἀμνήμων,
Θηρεῖ δάφνας τῶν αὐλήτων.

Τέθριππον ἄρμα ἐλαύνει μόνος,
Ἵς ἰδιώτης ἀγωνιστής,
Εἰς τὴν θυμέλην πάλιν ἀφρόνως
Αὐλεῖ ὄρχαται, ὡς χορευτής.

Ἵς αὐτοκράτωρ ἄρχει τὸ τέρας,
Τῆς Ῥώμης ὅμως πυρπολητής, (3)
Λυπεῖται ὅτι στυγερωτέρως
Δὲν βλέπει ἄλλας πράξεις αὐτῆς.

Ἄπληστος φόνου, πίνει ὡς οἶνον
Ἀθῶων αἷμα χριστιανῶν, (4)
Καὶ τὸν Σενέκαν καὶ τὸν Λουκίνον
Ὅμοῦ φονεῖ μετ' τὸν Πισσόν. (5)

(1) Τῆς Ὀκταβίας καὶ τῆς Ποππηίας.

(2) Κατὰ τὰ 59 Μ. Χρ.

(3) Κατὰ τὰ 64 Μ. Χρ.

(4) Ἀποδόσας τὴν ἐνοχλήν του, τῆς πυρκαϊᾶς, εἰς τοὺς Χριστιανούς, τοὺς ἐφόνευσε διὰ σκληρῶν βασάνων.

(5) Ὁ Σενέκας ἦν διδάσκαλός του, ὁ Λουκίνιος ποιητής, ὁ Πισσὸς ἦν συνωμότης κατὰ τοῦ Νέρωνος.

"Ερχεται ἄλλοτ' εἰς τὴν Ἑλλάδα (1)

"Οπου δὲν ἦτο συναθλητής,

"Απλήστως δρέπει δαφνῶν ὀμάδα (2)

"Ὡς μουσηγέτης καὶ ποιητής.

"Αλλὰ τῆς στάσεως τὴν σημαίαν

Σείει ὁ Βίνδεξ, ὁ Γαλατὸς, (3)

Πληγὴν ἐσχάτην κατὰ Καισάρων

Φέρει ὁ Γάλλος, ὁ Ἴσπανός. (4)

"ὦ! τότε τρέμων, προγεγραμμένος, (5)

Γίνεται βρέφος ὁ μοναρχῶν,

Εἰς ἄντρον μένει μεμονωμένος,

Νὰ γίν' αὐτόχειρ ἄδυνατῶν.

"Ὁ μυριάδων τὸ αἶμα χύσας,

"Ὁ τῆς πατρίδος τὴν φίλην γῆν,

"Ἡ ἐρημώσας, ἢ πυρπολήσας

Ζητεῖ δημίτου τὴν ἀρωγὴν, (6)

"Ὅπως σωτήριον τῷ ὄθῃσῃ

Τὸ ξίφος τέλος εἰς τὸ πλευρὸν,

"Ὅπερ εἶν' ἔτοιμος νὰ ἀφήσῃ

Χεμαὶ νὰ πέσῃ ἐκ τῶν χειρῶν.

(1) Κατὰ τὰ 66 Μ. Χρ.

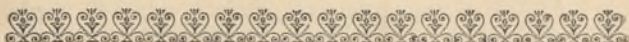
(2) Ἐλαθεν ἐν Ἑλλάδι 1,800 στεφάνους ὡς μουσικὸς καὶ ποιητής.

(3) Κατὰ τὰ 67 Μ. Χρ.

(4) Κατὰ τὰ 68 Μ. Χρ.

(5) Ἡ Γερουσία ἐκήρυξε τὸν Νέρωνα κοινὸν ἐχθρὸν πάντων.

(6) Ὁ Ἐπαφρόδιτος, ὁ γραμματεὺς τοῦ ὄθῃσε τὸ ξίφος.

Β΄.

ΣΑΤΥΡΙΚΑ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΕΙΣ ΕΠΗΚΟΟΝ ΠΑΝΤΩΝ ΤΩΝ ΦΕΡΟΝΤΩΝ ΦΕΝΑΚΗΝ
Ἡ ΒΑΦΟΝΤΩΝ ΤΗΝ ΚΟΜΗΝ.

Ἡμην καὶ γὰρ φιλάρεσκος.—Τοιοῦτος τίς δὲν εἶναι ;
Συγγνώμην, ἀναγνώστα μου, ἐκ τῶν ἰδίων κρίνε.
Ἄν ποτε εἰς ὁμήγουριν εὐρίσκετο καθρέπτῃς,
Λαθραίως τὸν ἠτένιζον ὡς φοδισμένος κλέπτῃς.
Ἐφηθος, ἤμην ἱλαρός, εἶχον πλουσίαν κόμην,
Χεῖλη στιλπνά, κοράλινα, εὐκίνησιαν, ῥώμην·
Τὸ ἔβλεπον εἰς κάτοπτρον, ἑστῆς φίλης μου τὸ ὄμμα,
Καὶ οἱ φθονοῦντες γνώριμοι τὸ ἔλεγον ἀκόμα.
Τώρα παρῆλθεν ἡ αὐγὴ, ἐγγίζει μεσημβρία,
Καὶ βαθμηδὸν κατέπεσεν ἡ κόμη ἢ εὐρεῖα.
Ὁ χρόνος δὲ ἐχάραξεν ἔχθ' εἰς τὸ μέτωπόν μου.
Δηλοῦντα πόσον κατοικεῖ τὴν γῆν τὸ ἄτομόν μου.
Στὴν παρακμὴν τὸ κάτοπτρον δὲν μ' εἶπεν ἀλθελίας,
Διότι τοῦτον τὸν χρησμὸν ἠρώτησα μυρίας
Φορὰς, καὶ ἔσυνείθισε τὰ ἴδια νὰ λέγῃ.
Τὴν ἔλευσιν τοῦ γήρατος τίς τότε λοιπὸν ψέγει ;

Ἄχ! φίλοι μου, ἐν κάτοπτρον, τῆς ἀληθείας στόμα
 Τῶν νεανίδων τ' ἀσπλαγχνον ἀδιαφορίας ὄμμα!
 Πρὸ τινῶν χρόνων ἔβλεπον ἀντὶ ἀγάπης σέβας
 Νὰ μοὶ προσφέρουν ἄφρονον οἱ νεοσσοὶ τῆς Εὐᾶς.
 Τότε ὑπόνοια πικρὰ μ' ἠνάγκασε μὲ στόνον
 Νὰ ἀριθμήσω ἀκριβῶς τοῦ βίου μου τὸν χρόνον.
 Καὶ μοὶ ἐφάνη μὲν στιγμή πῶς ἦτο ἡ ζωὴ μου,
 Ἄλλ' ἦν τριάκοντα ὀκτῶ ἐτῶν ἡ κεφαλή μου.

Εἶδες εἰς διασκέδασιν ὁπόταν εὐρεθῶμεν,
 Τί ὥρα εἶναι, πώποτε τὸν ἄλλον ἐρωτῶμεν,
 Ἄλλ' ἂν τις μὴ ἐρωτηθεὶς τὴν ὥραν εἶπῃ μόνος,
 Τῷ ἀπαντῶμεν, τί ἀργά! πῶς ἔπερασεν ὁ χρόνος!
 Καὶ ἄκοντες ἀφίνομεν τῆς θυμηδίας τόπον,
 Ὅπως μὴ μᾶς διώξωσι μὲ δεξιὸν τὸν τρόπον.
 Ἡ ὄψιμός μου φρόνησις μ' εἶπε πῶς δὲν ταιριάζει
 Ὅπόταν τις ἐγήρασεν εἰσέτι νὰ νεάζῃ.
 Καθὼς ἐμπρέπει ἡ χαρὰ, ὁ ἔρωσ εἰς τὸν νέον,
 Οὕτω καὶ εἰς τοὺς γέροντας τὸ σέβας εἶν' ὠραῖον.
 Ὅτι, ἐὰν ἐγήρασες, πρέπει νὰ παραιτήσης
 Θεσίην, ἀφ' ἧς σὲ ἀπωθεῖ ἀμειλικτος ἡ φύσις.
 Λοιπόν, κ' ἐγὼ, ὡς φρόνιμος, μ' ὑπομονὴν καὶ πείσμα,
 Τὴν κεφαλὴν μου ἔκλινα εἰς σεβασμοῦ τὸ χρίσμα.
 Ἐκὼν ἀέκων ἔρριψα τὸ παρελθὸν εἰς λήθην·
 Σαλπίζω ὑποχώρησιν, ἀλλὰ δὲν ἐνίκηθην.

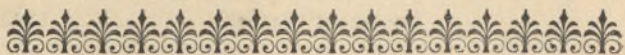
Τὸ πείσμα μου καὶ τὴν χαλὴν καὶ ὄλον τὸ φαρμάκι
 Θὰ τὸ ἐμέσω ἐφ' ὑμῶν, ποῦ σᾶς κοσμεῖ φανάκι,
 Ἡ βάρεσθε μ' ἀκάθαρτον βαφὴν ὑποδημάτων,

Ἐνώ δεινῶς σαλεύεσθε ἐπ' ἀσταθῶν βημάτων.
 Νάρκισσε, ναί τήν κόμην σου ἠγόρασας ὄραϊαν,
 Ξανθὴν, μακρὰν, οὐλότριχα, πυκνὴν τε καὶ ἀκμαίαν·
 Τὸν μύστακά σου ἔβαψα, καὶ εἶσαι μιὰ τρομάρα!
 Πολὺν χρυσὸν ἐξώδευσας, κ' ἐστόλισας τὴν κέρα.
 Μοὶ φαίνεται ὡς Μακεδῶν, εἰς τοῖχον καπηλείου,
 Ζωγραφισθεὶς μὲ ἄνθρακα, ἢ ξόανον τοῦ πλοίου.
 Πολὺ καλῶς! πλὴν τί ζητεῖς μ' αὐτὴν τὴν κόμησίν σου;
 Νὰ ἐρασθῇ νέανίς τις τὴν μεταμπίεσίν σου;
 Τότε λοιπὸν συνειθίζε νὰ φέρῃς προσωπίδας,
 Κρυπτούσας τοῦ προσώπου σου τὰς πολλαπλᾶς ρυτίδας.
 Ὅχι, μοὶ λέγει Νάρκισσος, ὡς ἐννενηκοντοῦτης,
 «Δὲν θέλω νὰ μὲ ἐρασθοῦν, ἀλλὰ μισῶ ἐντοῦτοις»
 «Τὴν φαλακρὰν μου κεφαλὴν καὶ προτιμῶ τ' ὄρατον.»
 Ὅποιον ἐπιχείρημα θαυμάσιον καὶ νέον!
 Δὲν σοὶ ἐμπρέπει, συμφωνῶ, ἡ πολιὰ σου κόμη·
 Διότι ἂν κ' ἐγήρασας νήπιον εἶς' ἀκόμη.

Ἀκούσατέ με παλαιοὶ τοῦ κόσμου ὁδοιπόροι,
 Βαμμένα μορμολύκεια καὶ σείς φενακηφόροι.
 Ἡ μήτηρ μου μ' ἐθήλασε, μ' ἀνέθριψεν ἐκείνη,
 Καὶ δὲν μ' ἐφόβισε ποτὲ ὅταν ἀνέμων δίνη
 Μυκᾶται θρήνων οἰμωγὰς εἰς κορυφὰς ὀρέων,
 Ἡ ὅταν ψάλλῃ αἴλουρος τοὺς ἔρωτάς του κλαίων.
 Δὲν ἐφοβήθη νήπιον τὸν ἄγνωστόν μου ἦχον,
 Δὲν μὲ κατέστησαν δειλὸν ἐξ ἀπαλῶν ὀνύχων.
 Καὶ τῶρα ὄλον προκαλῶ τὸν θίασον δευμόνων
 Νὰ μ' ἀναγκάσῃ ἄκροντι, ἕνα σταυρὸν καὶ μόνον,
 Ἐν μέσῳ ζοφερᾶς νυκτὸς καὶ εἰς παρθέναο δάσος
 Νὰ κάμω, ὅπως φύγωσι, ἀποβαλὼν τὸ θράσος.
 Πλὴν δὲν γνωρίζω διατί τρέμω ἂν ἀπαντήσω

Ἐνα καὶ μόνον ἐξ ὑμῶν, καὶ ὅταν ἀτενίσω
Τὴν ὄψιν ἐσχατόγηρον, κατεβρύτιδωμένην,
Εἰς νεαρόν τι πλαίσιον καλῶς φενακισμένην.
Σὰς θεωρῶ ὡς φάσματα φυγᾶδων βρυκολάκων
Ἐπὶ στιγμὴν ἀφίσαντα τὸν βρωμερόν των λάκκον,
Ἄπερ ποθοῦντα ἡδονᾶς, ἃς μετὰ λύπης χάνουν,
Ἦλθον ὅπως τρυφήσωσι καὶ πάλιν ἀποθάνουν.

ΣΥΜΒΟΥΛΗ

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΔΙΣΤΑΖΟΝΤΑΣ ΠΟΛΥ.

Θέλετε νὰ νυμφευθῆτε ;
Πολὺ νέοι, μὴ ἀκόμη,
Ἐπὶ καὶ μὴ καρτερῆτε
Νὰ σὰς λευκανθῆ ἡ κόμη.

Γέρων μὲ λευκὴν τὴν κόμην
Βαρυνοεὶς τὴν ἀγαμίαν,
Τὴν ἐρωτικὴν τοῦ βώμην
Ἐπὶ εἰς οἰκονομίαν.

Τρεῖς παρῆλθον μόλις μῆνες,
Καὶ ὁ γέρων μας ἤσθάνθη
Ὅτι εἶλαι τοῦ αἵ ἴνες
Πάλιν ἔθαλλον ὡς ἄνη.

Τῆς ἀνοίξεως προσέτε
Ἦλθε πνεῦμα ζωογόνον,
Καί, τὸ ὄδιον, προσέτε
Κάποιον καὶ τοῦτο τόνον.

Ἄλλο δὲν διενοεῖτο
 Παρὰ ποίαν νὰ ἐκλέξῃ,
 Καὶ ἂν αὕτη σκληρὰ ἦτο,
 Ἐλεγε καὶ νὰ τὴν κλέψῃ.

Σημειώσατε, παράδες
 Τὸ παλληκαράκι εἶχε,
 Καὶ κακοῦ γαμβροῦ, Κυράδες,
 Πόρρω δι' ὑμᾶς ἀπεῖχε.

Πλὴν καὶ γραῖαν δὲν τὴν θέλει.
 Ἐχει, λέγει, σκληρὰν γνώμην,
 Κ' ἴσως χαλαρὰ τὰ μέλη.
 Φίλοι σὰς ζητῶ συγγνώμην!

Λαίμαργο, μικρὸ γατάκι
 Κυνηγᾷ τρανὸ ποντίκι.
 Πλὴν τὸ τρυφερὸ ἀρνάκι
 Τὸ ἀρπάζουν γέροι λύκοι.

Μία κόρη πλήρης δόλου,
 (Νὰ τινάξῃ τὸν γακά σου)
 Εὐμορφη, πλὴν τοῦ δεσδόλου,
 Τοῦ ἄτυχου λοιπὸν φαντάσου!

Τὴν ἀπήντησε εἰς δρόμον.
 «Σ' ἀγαπῶ, σὲ θέλω ταῖρι,»
 Εἰς τὸν δεξιὸν τῆς ὤμων,
 Εἶπε, θέσας ἓνα χέρι.

«Κύριε,» . . . τῷ λέγ' ἡ κόρη,
 «Διὰ ποίαν μ' ἐκλαμβάνεις ;»
 «Ἡ τὸν δρόμον σου προχώρει»
 «Ἡ ἐν ῥάπισμα λαμβάνεις.»

Κ' ἤρχισεν εὐθύς νὰ κλαίῃ
 Μὲ λυγμούς, μ' ἀπελπισίαν·
 Τοῦ αἰῶνος δὲ νὰ ψέγγῃ
 Τὴν φρικτὴν παραλυσίαν.

Ἐφοβήθη τότε ὁ γέρων,
 Κ' εἶπεν ὀρκισθεὶς ἔμπρὸς τῆς,
 Ὅτι, γάμου δῶρα φέρων
 Θὰ ὑπάγ' εἰς τῆς μητρός τῆς.

Ἀναγνώστα, ἐννοεῖται.
 Δὲν θὰ γράψω Ἰλιάδα,
 Δὲν θὰ παραστήσω μήτε
 Τὴν δυσπόρητον Τρωάδα.

Τρεῖς παρῆλθον ἑβδομάδες,
 Κ' ὑπανδρεύετο ἡ κόρη,
 Ἐντὶ τοῦ γαμβροῦ, παράδες,
 Ὡν ὁ γέρων μας ἠυπόρει.

Κ' ὁ γαμβρὸς εἰς τὴν ἐβδόμην
 Ἐφερ' ἐκ τῶν ἀοράτων,
 Εἰς τὴν πολιάν τοῦ κόμην
 Πλήθος ἀπειρον κε

Φίλοι μου, ἂν νυμφευθῆτε,
Πολύ νέοι, μὲ ἀκόμη.
Ἄλλὰ καὶ μὴ καρτερῆτε
Νὰ σᾶς λευκανθῇ ἡ κόμη.

Η ΑΡΣΙΝΟΗ ΚΑΙ Η ANNA

ΔΙΑΛΟΓΟΣ

**Αρσινόη.*

Τί ἔγκλημα, φιλάττη μου, σήμερον, ἐφωράθη!
Τὰ πάντα διεφθάρησαν, ἡ ἀρετὴ ἐχάθη!

**Αννα.*

Τί τρέχει, **Αρσινόη* μου, ἐλήστευσαν κανένα;
**Εχεις τὴν ὄψιν κάτωχρον, βλέμματα ἐσθεσμένα.*
Κάθησε καὶ ἡσύχασε, τὰς θλίψεις σου εἰπέ μοι·
Δυστυχημάτων, συμφωνῶ, ὁ κόσμος οὕτως γέμει.
Πλὴν εἰς τὸν χαρακτῆρά μας ἔγκειται θεραπεία.
Μὲ φρένας ὄθιν ἀπαθείς ζητήσωμεν ὅποια

**Αρσινόη.* (διακόπτουσα αὐτήν)

Νὰ θεραπεύσῃ δύναται ἐν γαγγραινώδες μέλος;

**Αννα.*

Οὐχὶ βεβαίως! . . . ἴδωμεν, ἄς σὲ ἀκούσω τέλος.

Ἄρσινότη.

ὦ! Σήμερον, φιλότατη μου, ἔμαθον. — Δυστυχία!

Ὅτι ἐράται ἐμμανῶς . . . ἡ φίλη Ἄσπασίας . . .!

Ἄννα.

Καλὲ, ἡ ἐξαδέλφη μου; Καὶ τίς εἶν' ὁ εὐδαίμων,
Φιλότατη, Ἄρσινότη μου, τῆς ἐκλογῆς τῆς δαίμων;

Ἄρσινότη.

Εἶν' ὁ γνωστός Ἀντώνιος, πλὴν ἀπαθῶς ἀκούεις
τῶν συγγενῶν σου τὴν μορφήν, καὶ δὲν τὴν ἀντικρούεις.

Ἄννα.

Ἄποδεικνύω, φίλη μου, ὅ πρὸ ὀλίγου εἶπον
Δὲν βλέπω, παμφιλότατη μου, διαφθορᾶς τὸν τύπον,
τῆς ἀρετῆς ἀπώλειαν, σφάκελον κοινωνίας,
Μήτ' ἀφορμὴν σχετλιασμῶν περὶ τῆς Ἄσπασίας.
Ὁ νέος εἶναι ἠθικὸς, πολυμαθὴς, ὠραῖος,
Καὶ ἂν ἐρῶνται, ὡς τὸ λές, θὰ συζευχθοῦν βεβαίως.

Ἄρσινότη.

Ἄπαγε! . . . συνοικέσιον ἐξ ἔρωτος, φιλότατη;

Ἄννα.

Τί τὸ κωλύον; διατί αὐτὸ σέ συντράττει;

Ἄρσινότη.

Θὰ ἀγνοῆς, ὡς φαίνεται, τῶν συμφορῶν τὸ πλῆθος,

Ἄννα.

Ἡξεύρω τί θὰ μοῦ εἶπῃς, πλὴν σκέπτονται εὐήθως.

Ὅπόσοι τὴν ἐξαίρεσιν ἐποίησαν κανόνα,

Καὶ ἀναφέρουν πάντοτε ὡς φόβητρα καὶ μόνα.
 Τοὺς μετρακίων ἔρωτας—Πλὴν δι' αὐτὰ φιλιτάτη,
 Διώκει πάντα πόθον των εὐχὴ των ἢ ἐσχάτη.
 Τοῦ πόθου των ἢ πλήρωσις, διέλυσε τὸ φάσμα,
 Καὶ βλέπουν μέγα μετὰ αὐτῶν τὸ χαῖνον χάσμα.
 Ἔνα πρὸς ἓνα βλέπουσι, μὲ τεθλιμμένον βλέμμα,
 Τὰ πάθη, ἅπερ ἔκρυπτε τὸ βράζον πρῶην αἷμα.
 Ἄλλ' ὅταν, φίλη, ὄριμος, τοῦ ἔρωτος, ἡ σκέψις
 Προηγθῆ, τῶν ἐραστῶν ὀλβία εἶν' ἢ στέψις.

Ἄρσινόη.

Πλὴν λησμονεῖς, μοὶ φαίνεται, φίλη τὴν εἰρωνείαν,
 Τ' ὀλίθριον παράδειγμα, ὡς πρὸς τὴν κοινωνίαν.

Ἄννα.

Ἐπίτρεψόν μοι, φίλη μου, ἔνταῦθα μίαν γνώμην·
 Ἐν ὅσῳ εἴχομεν κ' ἡμεῖς, οὐχὶ λευκὴν τὴν κόμην.
 Ἄν νεανίας εὐεῖδης καθὼς τὸν Κύρ-Ἄντωνι,
 Ἐνώπιόν μας ἔκλινε μὲ σεβασμὸν τὸ γόνυ,
 Καὶ ἔλεγε : «Σὲ ἀγαπῶ ! Σὺ εἶσαι ἄγγελός μου !»
 «Τὴν εὐτυχίαν μου κρατεῖς, τὴν εὐτυχίαν δός μου.»
 ὦ ! Τότε, Ἄρσινόη μου, ὑπὲρ τῆς κοινωνίας,
 Ἡ πρώτ', εἶπέ μοι, μέριμνα θὰ ἦτο τῆς καρδίας ;
 Ὅθεν τοὺς ἄλλους τοὺς μετρῶ μὲ τὸν ἴδικόν μου πῆχυν,
 Καὶ δὲν ζητ' ὀλοκαύτωμα τὴν ἄλλοτριάν τύχην.
 Ἄκουσον, εἶν' ἢ ἀρετὴ ἐπ' ἄμβωνος βράδια,
 Ὅταν λαλοῦν τὰ χεῖλη μας καὶ ὄχι ἡ καρδία.
 Ἐκεῖ ὁ δεῖνα Λούκουλος κηρύττει τὴν νηστείαν,
 Εἰς Δὸν-Ζουάν ἐγκράτειαν, εἰς Κροῖσος τὴν πενίαν.
 Εἶν' εὐκόλα τὰ δόγματα τῆς αὐστηροθείας,
 Ὅταν ἀφ' ὄλους, πλὴν ἡμᾶς, ζητοῦμεν τὰς θυσίας.
 Ὑπῆρξεν ἴσως ἐποχὴ καὶ δι' ἡμᾶς, φιλιτάτη,

Καθ' ἣν μᾶς ἦτο περιττὴ καὶ μέριμνα ἐσχάτη
 Τῆς κοινωνίας τὸ καλὸν, καθὼς κ' ἡ ἀγωγή της·
 Παρῆλθ' ἐκεῖν' ἡ ἐποχὴ, παρέσυρε μαζῆ της,
 Τὸ σπριγγὸς μας, τὴν καλλονὴν καὶ τὰς τερπνάς ἐλπίδας.
 Χιόνας εἰς τὴν κόμην μας, ἔτο πρόσωπον ῥυτίδας,
 Ἄνθ' ὄλων μας τῶν ἀγαθῶν ἐκόμισεν ὁ χρόνος,
 Δι' ὃ καὶ εἶναι μέγιστος ὁ τῆς ψυχῆς μας πόνος.
 Ἀνάγκη πᾶσα δι' ἡμᾶς ἡ ἀρετὴ κατέστη,
 Ἀφ' οὗ τῆς παρεκτροπῆς ἡ ἐποχὴ ἀπέστη.
 Πλὴν καὶ δὲν πρέπει ν' ἀπαιτῆ ἡ πάσχουσα ψυχὴ μας,
 Ὀλόκληρον ὑφ' ἡλίου γηράσκουσαν μαζῆ μας.

Ἄρσινόη.

Ὁ λόγος σου, φιλότατη μου εἶν' ἔμπλεως πικρίας.
 Τὸν ἤκουσα ἕως ἐδῶ, μετ' ἄκρας καρτερίας.
 Ἐξέλαβες τοὺς λόγους μου κρυψίνοας, καὶ ἔσωσ,
 Ὅτι σοὶ δίδω συμβουλάς ὡς Λούκουλος ἢ Κροῖσος.
 Ἄλλ' ὅμως εἶναι μελανὸν τῆς κόμης μου τὸ χρῶμα.

Ἄννα.

Ναί, τὴν καλύπτει χημικὸν ἐξαίρετον ἐν στῤῷμα.
 Ὅπερ δεικνύει, φίλη μου, ὑπὸ τὸ φῶς ἡλίου,
 Ὅτι εἰσέτι δὲν μισεῖς τὰς ἡδονὰς τοῦ βίου.

Ἄρσινόη.

Σ' ἀκούω, δὲν ἀδημονῶ, δὲν ὠχρῶ, φιλότατη.

Ἄννα.

Ὅτι ἀδρῶς ἐπλήρωσεν ὁ ἄνθρωπος φυλάττει.

Ἄρσινότη.

Ἐὰν σὲ δυσχρέστησα, μὲ συγχωρεῖς βεβαίως.
Ἄπερχομ', ἐξετέλεισα ἓν φιλικόν μου χρέος.

Ἄννα.

Χαῖρε, ὦ Ἄρσινότη μου, τὸν σκοῦρον σοὶ χερίζω!
Πρὸ χρόνου καὶ ἐπέκεινα τὴν εἶδησιν γνωρίζω!
Πλὴν ἐν ταυτῷ ἐγνώριζον καὶ ἄλλο τι ἀκόμα,
Ὅπερ μ' ἀπεσιώπησε τὸ φιλικόν σου στόμα.
Πρὸς ταῦτο εἶχες ἀφορμὰς δικαίας, πλὴν ματαίως!
Ὁ Ἄντωνάκης δι' ἐσὲ πίπτει ὀλίγον νέος.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΡΕΚΛΑΜΑΝ

Μιὰ φορά κ' ἕναν καιρὸ,
Εἶπε κάποιος πῶς 'μπορῶ
Στίχους νὰ μετρήσω,
Καὶ νὰ στιχουργήσω.
"Ὅτι ἔγραψα πολλούς.
"Ἐπρεπε νὰ πῆ χλωσός.
Νὰ ποῦ δὲν τὸ εἶπε!

Καὶ οἱ λόγοι του αὐτοῖ
"Ἐγιναν παντοῦ γνωστοί!
"Ὤχου! συμφορά μου!
Τὰ ληρήματά μου
Νὰ τυπώσω μοῦ ζητεῖ,
Καὶ τὸν λόγον ἀπαιτεῖ.
"Ἄπ' ἐμένα λείπε!

Ποῖος ἔχει περιττὰ
Σήμερον τὰ μετρητά,
"Ὅπως μοῦ πληρώση
"Ὅσα γράφουν τόσοι,
Μοῦσαν ἔχοντες θεάν,
Καὶ τὰ δίδουν δωρεάν
"Ὅπως δοξασθῶσι;

Εἶσαι, μ' εἶπεν ἐκλεκτός
 Στιχογράφος, πλὴν κουτός,
 Μὲ μικρὸ κεφάλι !
 Τί θὰ κάμουν ἄλλοι
 Σένα τί σὲ μέλλει ;
 "Ἢ κ' ἄν ἄλλος θέλῃ
 Δόξαν νὰ πληρώσῃ ;

—
 Θέλεις ; πλήρωσε καὶ σύ.
 Εἶναι μὲν δουλὶὰ χρυσῆ,
 Κερδοφόρος ἅμα
 Ἦ καλὴ βεκλάμα.
 Δίδουν μάθησιν σεμνήν,
 Ὑψος, πλοῦτον καὶ τιμὴν
 Οἱ βεκλαμαδόροι !

—
 Φύγε, λέγω, ἀπ' ἐδῶ !
 — Τί θὰ κάμῃς, γὰ νὰ δῶ ;
 — "Ο,τι κ' ἄν ἐγράψῃ
 Βάζω εἰς τὸ βῆφι !
 Καὶ ἐκεῖ μὲ τὴν σεμνήν
 Δόξαν, μάθησιν, τιμὴν,
 Ἄς τὸ φᾶν οἱ σκῶροι !

Γ'.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ

ΤΩΙ ΚΑΝΑΡΗΙ

Ποίημα τοῦ ἐνδόξου Γάλλου Ποιητοῦ

ΒΙΚΤΟΡΟΣ ΟΥΓΚΩ

*Ο κόσμος σ' ἐλησμόνησεν ! ἀλλοίμονον, Κανάρη !
*Όταν τὴν μνήμην ἤρωος ὁ χρόνος πλέον πάρη,
*Αφοῦ δεινὸς ἠθοποιός, ἐκ τῆς σκηνῆς τῶν ὄντων
*Ἡ ἀποσπάσῃ γέλωτα ἢ τῶν δακρῶν πόντον,
Καὶ εἶπῃ, ὅ,τι ὁ Θεὸς τοῦ ἔδωσε νὰ εἶπῃ,
Τὸ ἔργον ἐτελείωσεν, ὁ ποιητὴς ἐκλείπει.
*Ἡ τύχη τῶν μεταβολῶν λογάδας ἄν γεννήσῃ,
*Αφοῦ ὁ θίασος αὐτῶν ἐδῶ μεγαλοργήσῃ,
*Αφοῦ τὴν λάμψιν φωτεινὴν ἢ ἀμαυρὰν ἀφίσῃ,
Καὶ πάλιν ὑπὸ τὴν σκιὰν σιγὰ ὡς ἄστρον δύσῃ,
*Ἐκλείπει καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ὦ ματαιότης !
Καὶ μέχρις οὗτο τοῦ παντὸς κατόπιν ἡ θεότης,
*Ἦτις τὸ πᾶν δημιουργεῖ μὲ ἓνα λόγον θεῖον,
Τοὺς στέψῃ μὲ τὸν στέφανον, τὴν δόξαν τῶν ἁγίων,
Οὐδεὶς αὐτοὺς ἀναπολεῖ· καὶ ἡ πληθὺς ἀκόμα,
*Ἦς ἄλλοτε ὠρύετο ὑπὸ χαρᾶς τὸ στόμα
Ἐἰς τὴν ἀπλὴν ἐμφάνισιν τῶν εὐκλειῶν ἐκείνων,
Πρὸς οὓς τὰς δάφνας ἔτεινε καὶ τοὺς θαλοὺς κοτίνων,
*Ἐκπεπληγμένη σ' ἐρωτᾷ, ἄν εἶπῃς τ' ὄνομά των,
*Τίνες οἱ ἄνθρωποι αὐτοί ; τὰ κατορθώματά των ;»

Ἄγνώμονες τὴν δόξαν σου δύουσαν λησμονοῦμεν,
 Καὶ πάντοτε μὲν θόρυβον περὶ ἐσέ ποιοῦμεν,
 Πλὴν ποῦ ἀγάπης αἱ κραυγαί; τὰ ἄσματ' αἱ λατρεῖαι;
 Ποῦ εἰς τὴν τύρην μας αὐτὴν πρὸς σέ ἀνευφημαί;
 Δὲν δύναται κἄν ὁ ἀστὸς νῦν νὰ σέ συλλαβίσῃ
 Δὲν ἔχει πλέον Μέμνονα ὁ ἥλιος που δῦσει!
 Εἰς τοῦ πολέμου τὸν παλμὸν, ἐνθουσιῶσαι οἶνας,
 Ναί, πρὸς στιγμήν ἐκράξαμεν—«Ζήτω Ἑλλάς! Ἀθῆναι!
 Ἄλκιμος Σπάρτη! Βότζαρη! Σὺ Λεωνίδα Ἄρη!
 Σὺ δαίμων τῶν πυρκαϊῶν, ἡμίθεε Κανάρη!
 Πλὴν νῦν τὸ δράμα ἔληξε, κατέπεσ' ἡ αὐλαία,
 Καὶ εἰς τὸν νοῦν μας δράματα ἐγράψαμεν τὰ νέα.
 Χαίρειτ' Ἑλλήνων ἥρωες! Ἡ δόξα σας ἐτάφη,
 Πρὸς ἥρωας ἀρτιγενεῖς, τὸ βλέμμα μας ἐστράφη.
 Τὸ ὄνομά σου μὲ βροντὰς τὸν ἄκμονα δὲν σκάπτει,
 Τοῦ Τύπου ἢ τοῦ Γίγαντος, ὅστις πᾶν πῦρ ἀνάπτει,
 Ὑπερμεγίστου κύκλωπος μὲ τὸ βροντῶδες στόμα,
 Οὗ ἔστιν ὅτε Ὀδυσσεῖς ἐξώρυξαν τὸ ὄμμα.
 Τοῦ Τύπου!—ὦ θαυμάσιον τῶν ἐργατῶν τὸ τέρας,
 Φθειρὸν πολλάκις σήμερον τῆς χθεσινῆς ἡμέρας
 Τὸ ἔργον, πλὴν κυρίαρχος, οὔτινος, τὴν τελείαν,
 Ἡ χεὶρ εἰς πᾶν τὸ θεμιτόν, χαλκεύει πανοπλίαν.
 Κανάρη, σ' ἐλησμόνησαν, πλὴν τί σ' ἐνδιαφέρει!
 Ὁ πόντος σ' ἔμεινε πιστός, τὸ κύμα ποῦ σὲ φέρει,
 Ὁ ἄνεμος ὁ οὔριος, τὸ ἐλαφρὸν σου πλοῖον,
 Ὁ εὐνοῦς πολικὸς ἀστὴρ τὸν δρόμον σου δεικνύων.
 Σοὶ μένει ἔτι ἡ ἐλπίς, ἡ τύχη, τὰ μοιραία,
 Ὁ εὐτυχῆς σοὶ μένει πλοῦς, ἡ φύσις ἡ ὥραία,
 Νὰ μεταβάλλῃς ὀλονὲν καὶ πράγματα καὶ τόπους,
 Χαρμόσυνος ἢ ἄριξος καὶ ὁ φαειρὸς ἀπόπλους,
 Ἡ δόξα, ἣν αἰσθάνεται, εἰς ἐλαφρὸν τι πλοῖον
 Ὁ ναύτης ὁ ἐλεύθερος τὴν ὑπαρξίν του κλειών,

Εἴτε πολυκαμπῆ πορθμὸν πρόκειται νὰ διέλθῃ,
 Εἴτε εἰς τοῦ ὠκεανοῦ τὸ ἀχανές ν' ἀπέλθῃ.
 Ὅτε μὲν ὁ ὠκεανός, ὅστις τοὺς βράχους σχίζει,
 Ὁ τρίτων τὰς ἀπορρωγὰς, ὅστις λυσσῶν ἀφρίζει,
 Τὸν βαυκαλίζει ναχελῶς εἰς κύματα γαλήνης,
 Ἄλλοτε μαύρῃ θύελλα κραδαίνει ἐντὸς δίνης
 Ἐστατικὸν τὸν ναύκληρον, τὴν ἐλαφρὰν ὀκάδα.
 Σοὶ μὲν ἡ κυανῇ ἄψις, ποῦ σκέπει τὴν Ἑλλάδα,
 Ὁ ἀπαστράπτων ἥλιος, οὐ ἡ θερμὴ ἀγκάλῃ
 Εἰς πᾶσαν θέλπει ἐποχὴν σεμνὴν μνηστὴν ποῦ θάλλει,
 Ἡ γαλήνια καλλονὴ τῶν χλιαρῶν κλιμάτων,
 Ἡ γλῶσσα ἡ ἀρμονικὴ, ἡ πλήρης γλυκασμάτων,
 Ἦν ὁ καιρὸς ἀνέμιξε πρὸς τὴν τῆς Ἰταλίας,
 Καθὼς τῆς Σάμου βεῦματα πρὸς κύμα τῆς Βαίαιας,
 Λέξεις τοῦ Δάντ' ἐδῶ κ' ἐκεῖ εἰς γλῶσσαν τοῦ Ὀμήρου.
 Σοὶ μὲν ὁ μέγας θησαυρὸς Ἡρώος ἀπονήρου
 Τ' ὠραῖον γαταγάνι σου, εὔστοχον καρυφύλι,
 Εὐρεῖα ἡ ἀναξυρίς, μετὰξιον μανδύλι,
 Ἱμάτιον βελούδιον χρυσῶ πεποικιλμένον.
 Ὅταν τὸ πλοῖόν σου γλιστρᾷ εἰς κύμα ἀφρισμένον,
 Καὶ πλέῃ ὑπερήφανον ἐνδόξους παραλίας,
 Σοὶ μένει αἴσθημα χαρᾶς ἀφράστου καὶ τελείας,
 Νὰ διορᾷς εἰς τὴν ἀχλὺν μαγευτικῆς ἐσπέρας
 Τὸ φάσμα ἀετώματος ὁρμῶν εἰς τοὺς ἀέρας.
 Τῆς θαλασσίας σου ὁδοῦ παράλληλος χερσαία
 Δείκνυσι καρυάτιδα εἶναι ἡ βλάχα νέα.
 Συνεξευγμένους ἔκυψε τοὺς βόας νὰ κεντήσῃ,
 Διότι σπεύδ' εἰς ἀγορὰν τὸν σῖτον νὰ πωλήσῃ.
 Ἰσταται ἐπὶ ἄρματος ὁμηρικοῦ μὲ τύφον,
 Ὡς Ἴσις εἰς τὴν Ἀἴγιαν ἐπὶ τῶν ἀναγλύφων.

Η ΕΓΕΡΣΙΣ ΤΟΥ ΗΛΙΟΥ.

Ἐκ τῶν ἀρχαϊκῶν ποιήσεων

τοῦ

CH. LECONTE DE LISLE

Τῆς Δήλου τὸ τιθήνημα, ὃ θεῖος νεανίας
Ἐν τῇ χρυσῇ γλαμύδι του τὸν πόντον παραιτεῖ·
Μαρμαίρουσιν οἱ ὤμοί του ἐκ δρόσου θαλασσίας,
Ἐκ τῶν ὠκέων του ποδῶν ῥέουσιν ὑετοί.
Ἀμέσως ἐπὶ στερεοῦ ἄξονος προσηλόνει.
Ἐπτὰ ἀκτῖνας ἔχοντα χρυσάμπυκα τροχόν,
Οὐ εἶν' αἱ πλῆμναι ἀργυραῖ ὡς ἡ τοῦ δέφρου ζώνη.
Τέσσαρας κέλητας λευκοὺς ζευγνύ' εἰς τὸν ῥυμόν.
Οὔτοι δὲ, ἄνευ χαλινού καὶ μόνον δεδεμένοι,
Φρίσσουσι λάθροι, ἴστανται ἐπὶ ταρσῶν κυρτῶν,
Στρέφονται πρὸς τὸν οὐρανόν, χρεμίζουσι' ἀφρισμένοι.
Τὴν τετραπλῆν των δύναμιν ὁ Φαῖθος πλὴν κρατῶν,
Διὰ ῥυτήρων ἰσχυρῶν τὰς χεῖρας των κυρτόνει.
Πνεῦμα φυσᾷ τὴν κόμην του θαλάσσης δροσερὴν,
Ἡ δὲ Σελήνη ὠχρεῖα. ἐνῶ μακρὰν ἀπλόνει,
Ἐπὶ τῶν λόφων τὴν Ἡὸ ὃ στίχος τῶν Ὠρῶν.

Φωνεῖ ὁ Φοῖβος· — Τρέχουσιν ἐκτάσεις οὐρανίας·
Ἐλαύνει θεῖον τέθριππον τοῦ κόσμου ὁ Φανός,
Πληροῦτ' ὁ ἤχηρὸς ἀήρ φλογῶν καὶ ἀρμονίας.
Ὁ πάντοτε ἀλλόμενος θρηῶν Ὠκεανός,
Νῦν χαιρετῶν τὸν Ἥλιον γλυκύτερον γογγύζει.
Ὡς κόρη δ' ἔμπροσθεν μνηστοῦ αἰδεῖται ἐν σιγῇ,
Μὲ γαληνίους τὰς ἀκτὰς, ἃς ἡ ἀγλὺς στολίζει,
Κατέρυθρος καὶ δροσερὰ ἐγείρεται ἡ Γῆ.

Η ΝΗΠΙΟΤΗΣ ΤΟΥ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ

ΠΟΙΗΜΑ

Ἐκ τῶν Ἀρχαϊκῶν ποιήσεων τοῦ Διασήμεου Γάλλου Ποιητοῦ

LECONTE DE LISLE

Ἐκ τῶν πολικῶν χιόνων ὁ νηρόβλητος Ὁρίων
Ἐφερε τραχεῖαν βράχιν τοῦ μικροῦ Κυνὸς πλησίον.
Ἐρρεε μακρὰν τὸ νᾶμα ἐν σιγῇ, ἡ δὲ Ἀλκμήνη,
Ἄφροῦ γάλακτος πλησθέντας, τοὺς υἱοὺς τῆς εἶχε πλύνει,
Τρυφεφῶς συνεσφιγμένους, ἀνθ' ἠρωικῆς κοιτίδος,
Τοὺς κατέκλιν' ἐντὸς κόιλῃς καὶ κρασπεδωτῆς ἀσπίδος,
Με μειδίᾳ δ' ἀγάπῃς εἶπε «τώρα κοιμηθῆτε»
«Εὐρωστα καὶ πλήρη κάλλους, φίλτατα, ἀναπαυθῆτε.»
«Τὴν ἀβρὰν ἐπικαλοῦμαι Νύκτα καὶ τὰς Ὁρας πάσας»
«Μ' ὄνειρον χρυσοῦν νὰ τέρψουν νηπιώδεις τὰς ψυχὰς σας.»
Εἶπε ταῦτα ἐκ καρδίας, καὶ ἐθώπευσ' ἐν γαλήνῃ
Τὰ συνεσφιγμένα βρέφη ἐν ἀσπίδι τῇ χαλκίνῃ.
Τὰ λιχνίζει δὲ φιλῶσα γνάθους των τὰς θεσπεσίους,
Κ' ἐξορκίζει πέραν τούτων οἰωνοὺς τοὺς ἀπαισίους.

Ὁ ἡδὺς κατῆλθεν ὕπνος· τοὺς κανθοὺς αὐτῶν ἐγγίζει,
 Καὶ μ' ἀνάπαυσιν γλυκεῖαν καὶ ἄθωαν τοὺς κοιμίζει.
 Ἄστροφόρος ἢ Νύξ ὅτε, εἰς σταδίου τῆς τὴν κλίσιν,
 Ἦλαυτε τῆς ἄρκτου τ' ἄρμα πρὸς σκοτεινοτέραν δύσιν,
 Πόλεις, ὄρη καὶ τὰ δάση ἐκοιμῶντο ἐν εἰρήνῃ·
 Ἔπαυ' ἡ φροντίς ἀνάκτων, τῶν ἀθλίων ἢ ὀδύνη.
 Οἱ θεοὶ κατ' ὄναρ βλέπουν κνίσσης θυσιῶν τὴν σπεῖραν,
 Μόνον ὕπνος δὲν λαμβάνει πολυμήχανον τὴν Ἦραν.
 Δύο δράκοντας ἐγείρει, ἀπαισίους, μὲ κηλίδας,
 Μὲ πτυχᾶς ὑποκυάνους, ὠπλισμένους μὲ φολίδας.
 Οὗτοι ἄφειλον νὰ πνίξουν, μίσους ἐντολεῖς, καθ' ὕπνον,
 Τῆς Θηβαίας τὸ παιδίον εἰς τὸ μάχιμόν του λίκνον.

Τὴν φλιάν πηδῶσι λαῦροι τοῦ θαλάμου τῆς κοιτίδος,
 Καὶ γλαυκὸν ἡλοῦσιν ὄμμα εἰς τὸ κοῖλον τῆς ἀσπίδος·
 Τότ' ὁ Ἴφικλῆς μὲ τρόμον, εἰς τὴν ὄψιν τῶν θηρίων,
 Τῶν συριζουσῶν γλωσσῶν των καὶ ὀδόντων τῶν ἀγρίων,
 Ἐξυπνᾷ· ἡ βρεφικὴ του αἴφνης ψύχεται καρδία,
 Πελοιδός, κραυγὴν ἀφίνων, ἐν μεγίστῃ ὀρρώδιᾳ,
 Τὸν παρόντα ν' ἀποφύγη κίνδυνον ζητεῖ σφαδάζων,
 Πλὴν ὁ Ἡρακλῆς ὀρθοῦται καὶ τὰ σπάργανα τινάζων,
 Εἰς τοὺς δράκοντας κολλᾶται μὲ καρπούς χειρῶν νευρώδεις,
 Καὶ γομποῖ κυρτοὺς δακτύλους εἰς λαιμούς των τοὺς ἐξώδεις.
 Ὑπὸ τὴν βίασαν θλίψιν, ἔξω τῶν τῆς κόγχης λάκκων
 Ἐξογκοῦνται οἱ βολβοὶ των, ὡς τετράς πυρῶν ἀνθράκων·
 Μάτην τὸν ἀέρα πλήττουν μὲ τοὺς μῦς ἐξοιδημένους,
 Τοὺς κρατεῖ τὸ θεῖον βρέφος, τοὺς κινεῖ ἡμιπνιγμένους.
 Καὶ γελῶν τοὺς βλέπει πλήρεις ἀφροῦ, λύσσης καὶ ἐλπίδος,
 Νὰ συστρέφονται εἰσέτε· περίε κοίτης τῆς ἀσπίδος·
 Ἐπὶ τῶν λευκῶν μαρμάρων τέλος τοὺς τινάσσει πτώμα,
 Κ' ἡμαγμένας πτύσσει χεῖρας ὅπως κοιμηθῆ ἄκόμα.

Ναί, κοιμοῦ, δικαιοδότα, δαμασά τῶν ἐγκλημάτων,
 Ἐν τῇ προσδοκίᾳ δόξης ἄλλων σου τῶν ἀθανάτων.
 Σὺ, ὃν αἱ τῆς Οἴτης πεῦκαι ὄψονται, σωρὸς ἀγία,
 Ζῶσα σὰρξ, καὶ θεῖον πνεῦμα ἀγνισθὲν ἐν ἀγωνίᾳ,
 Ἐπὶ κορυφῆς φλεγούσης, Θεὸς ὅπως ἀπομείνης,
 Ῥόπαλον, ὄρα ἂν Νεμέας καὶ τὴν κόριν σου ν' ἀφίνης.

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
 ΝΟΣΙΝΧΑΝΙΩΝ

ΤΟ ΦΑΝΤΑΣΙΩΔΕΣ ΤΑΞΕΙΔΙΟΝ

ΑΣΜΑ

Τοῦ Γάλλου Ὀδοποιοῦ

ΒΕΡΑΝΓΕΡΟΥ

Ἔρχεται πάλιν με' ὄρμην ἢ φθινοπώρου ὥρα,
Κ' εἰς τὰ ὑγρά αὐτῆς πτερὰ μοι φέρει νέους πόνους.
Πάσχων, πτωχὸς καὶ ἀτολμος ὡς πάντοτε καὶ τώρα.
Βλέπ' ὠχρῶντας βαθμηδὸν τοὺς ἱλαροὺς μου χρόνους,
Τῆς Λουτηκίας (1) φύγωμεν λασπώδη τὴν κοιλάδα·
Εἰς γῆν αἰθρίας ἔπρεπε νὰ γεννηθῶ ἐπάνω,
Δι' ὃ καὶ παῖς εἰσέτε ὦν ἐπόθουν τὴν Ἑλλάδα.
ᾠ! πόσον ἤθελον ἐκεῖ, ἐκεῖ νὰ ἀποθάνω!

Τί τοῦ Ὀμήρου μ' ἐξηγοῦν ποιήσεις τὰς ἐνθέους;
Ἵπῆρξα Ἑλλήν· δίκαιον ἔχει ὁ Πυθαγόρας·
Πατρίδα εἶχον τὰς κλεινὰς Ἀθήνας Περικλέους,
Εἰς τοῦ Σωκράτους τὴν εἰρκτὴν μ' αὐτὸν διῆλθον ὥρας.
Ἐνθουσιῶν ἐθαύμασα τὰ ἔργα τοῦ Φειδίου.
Ἦγειρον σμῆνη μελισσῶν ἔς τὸν Ὑμηττὸν ἐπάνω,
Ἐδρεψα ἄνη Ἰλισσοῦ ἔτις ὄχθας τοῦ ἰδίου.
ᾠ! πόσον ἤθελον ἐκεῖ, ἐκεῖ νὰ ἀποθάνω!

(1) Λουτηκία (Lutetia) τὸ ἀρχαῖον ὄνομα τῶν Παρισίων.

Θεοί! ἐπὶ ἡμέραν καὶ τὸ ὄμμα μου θαμβῶναι,
 Ὅ τῆς Ἑλλάδος ἥλιος τὸν κόλπον μ' ἄς θερμάνῃ!
 Ἐλευθερί', ἀπὸ μακρὰν ποῦ χαιρετῶ μὲ πόνον,
 Κραῖξέ μου, «Ὁ Θρασύβουλος θριαμβευτῆς ἐφάνη!»
 Φύγομεν πλέον! ὁ ἀῆρ τὸ σκάφος ἄς ἀρπάσῃ!
 Προφύλαττέ με, θάλασσα, εἰς τὸν ἀφρὸν ἐπάνω.»
 Ἐπίτρεψον εἰς Πειραιᾶ, ἡ Μοῦσά μου νὰ φθάσῃ
 ὦ! πόσον ἤθελον ἐκεῖ, ἐκεῖ νὰ ἀποθάνω!

Ἐπὶ γλυκύν μὲν οὐρανὸν ἡ Ἰταλία κεῖται,
 Πλὴν ἡ δουλεία ἀμυροῖ ἐνταῦθα τὴν αἰθρίαν
 Πλεύσατε πέραν, ναῦται μου, τὰς ὄχθας τῆς ἀρεῖται,
 Ἐνθ' ἀνχθάλουσαν ὀρῶ ἀγνὴν ἐλευθερίαν! (1)
 Τίς βράχος! . . . ποῖα κύματα! . . . Τίς ἀγλή οὐρανό;
 Εἰς ποῖον ἔδαφος λαμπρὸν μὲ πάλλον στῆθος φθάνω;
 Εἰς τοῦτον τὸν αἰγιαλὸν ἐκπνέ' ἡ τυραννία.
 ὦ! πόσον ἤθελον ἐδῶ, ἐδῶ νὰ ἀποθάνω!

Βάρβαρον εἰς τὸν ὄρμον σας, τῶν Ἀθηνῶν ὦ Μοῦσαι, (2)
 Δεχθῆτε, κ' ἐνθαρρύνετε τὸν τῆς φωνῆς του τόνον.
 Ἀφίναι στεῖραν, δι' ὑμᾶς, τὴν χώραν π' ἀγαποῦσε,
 Ἐνθα τὸ πνεῦμα βασιλεῖς ὑπηρετεῖ καὶ θρόνον.
 Συντρέξατε τὴν λύραν μου, διωκομένην, μόνην!
 Μὲ τ' ἄσματά μου δ' ἂν ποτέ, Παρθένοι, σᾶς εὐφράνω,
 Μὲ τοῦ Τυρταίου μίξατε τὴν ἰδικήν μου κόνην,
 Εἰς τὸν λαμπρὸν σας οὐρανὸν ἔρχομαι ν' ἀποθάνω!

(1) Τὸ ποίημα τοῦτο ἐγράφη τῷ 1824, κατὰ τὸ τρίτον ἔτος τῆς Ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως.

(2) Πᾶς μὴ Ἕλληνας βάρβαρος.

Ἡ ΝΟΣΤΑΛΓΙΑ

Ποίημα τοῦ Ὁδοποιοῦ

ΒΕΡΑΝΓΕΡΟΥ

Νέε ποιμήν, μοι εἶπατε, ἔλθε εἰς Παρισίους.
Ναί, ἀκολούθησον ἡμᾶς καὶ κλίσεις εὐγενεῖς,
Σπουδαί, χρυσὸς καὶ θέατρα, μὲ οἰωνοὺς αἰσίους
Θὰ σθέσωσι τῆς μνήμης σου τὸν τόπον σου εὐθύς.
Ἦλθον, πλήν πρόσωπον ὠχρὸν καὶ ὀφθαλμοὺς δακρύων,
Δὲν μαρτυροῦν πῶς μ' ἔφθειρε πῦρ διαβρωτικόν;
Ἄχ! δότε πάλιν, δότε μοι τὸ ποθητὸν χωρίον,
Κ' ἐκεῖνο ποῦ μ' ἐγέννησε τὸ ἄγριον βουνόν!

Τρέχ' εἰς τὰς φλέβας μου ψυχρὸς ὁ πυρετός· μὲ φθείρει!
Ἐν τούτοις εἰς τὸν πόθον σας ἐνδίδω σιωπῶν!
Εἰς τὸν λαμπρὸν αὐτὸν χορὸν, ὃς βασιλίσσας σῦρει,
Φεῦ ἀποθνήσκω ἄθλιος καὶ φθίνω νοσταλγῶν!
Μάτην σπουδαί μοι ἔμαθον τὴν γλῶσσαν Παρισίων,
Καὶ μοῦ θαμβεῖ τοὺς ὀφθαλμοὺς τὸ κάλλος τῶν τεχνῶν,
Ποθῶ, ὁ τάλας, μὲ παλμὸν τὸ πενιχρὸν χωρίον
Κ' ἐκεῖνο ποῦ μ' ἐγέννησε, τὸ ἄγριον βουνόν!

Δικαίως ἀπεχθάνεσθε ἡμῶν τὰς νυκτερείας,
 Τοὺς παλαιφάτους μύθους μας, τὴν ἄξεστον ἠδῆν.
 Τὸ δρᾶμά σας, τὰ θαύματα νικῶν τῆς γοητείας,
 Εὐλόγως θὰ κατήσχυε τῶν μάγων τὴν πληθύν !
 Ἄς μιμηθῆ τούτῃ ὕμνους σας θεάτρων καὶ ᾠδῶν,
 Ὁ οὐρανός, τοῦ σύμπαντος τὸν Πλάστην εὐλογῶν,
 Πλὴν δότε, δότε εἰς ἐμὲ τὸ ποθητὸν χωρίον
 Κ' ἐκεῖνο ποῦ μ' ἐγέννητε τὸ ἄγριον βουνόν !

Καὶ εἰς ἐμὲ τὸν ἴδιον τὸν οἶκτον προξενοῦσι
 Δι' σκοτεινὰ καλυθαί μας, ὁ πίπτων μας νᾶός.
 Τὰ ἄπειρα μνημεῖά σας εἰς ἔκστασιν κινοῦσι,
 Πρὸ πάντων δὲ τὸ Λοῦθρόν σας, ὁ κῆπός του αὐτός.
 Τί μαγικὸν ἀνάκτορον ! φαίνεται ὡς ἂν δῶν
 Νὰ χρωματίξῃ ἥλιος ἀντικατοπτρισμόν !
 Πλὴν δότε, δότε εἰς ἐμὲ τὸ πεινχρὸν χωρίον,
 Κ' ἐκεῖνο ποῦ μ' ἐγέννησε, τὸ δύσβατον βουνόν !

Κατήχησον τὸν ἄγριον, εἰδωλολάτρης μένει·
 Κ' εἰς τοὺς πατέρας τοῦ Θεοῦ στρέφει ψυχορραγῶν·
 Ἐκεῖ, πλησίον τῆς πυρᾶς ὁ κύων μὲ προσμένει,
 Κ' ἡ μήτηρ τὸν πικρὸν ἡμῶν σκέπτεται χωρισμόν !
 Εἶδον ἐκεῖ τὰς λαίλαιπας, συγκρούσεις τῶν στοιχείων,
 Ἐπέπεσε τῆς ποιμένης μου ὁ λύκος μὲ λιμόν,
 Ἐντούτοις δότε, δότε μοι τὸ ἄγριον χωρίον,
 Δότε μοι βᾶθρον τοῦ βοσκοῦ καὶ ἄρτον μελανόν !

Φεῦ ! τί ἀκούω, Οὐρανέ ! Τίς φόβος σᾶς ταράσσει ;
 Φύγε μοι κράζει· αὔριον εἰς πρώτην χαραγὴν.

Ὁ τῆς πατρίδος ἥλιος τὸ δάκρυ ἀπομάσσει·
Ἀνάβαλλ' εἰς τοῦ τόπου σου τὸν οὐρανὸν, τὴν γῆν !
Χαῖρε, γλυκεῖα καὶ τερπνὴ χώρα τῶν Παρισίων !
Σὺ ποῦ τοὺς ξένους συγκρατεῖς μὲ μαγικὸν δεσμόν !
Ἐπαναδλίπω, εὐτυχῆς, τὸ πωλητὸν χωρίον,
Κ' ἐκεῖνο ποῦ μ' ἐγέννησε τὸ ἄγριον βουνόν !

ΤΑ ΨΑΡΑ

ἜΣΜΑ ΤΟΥ ΕΝΔΟΞΟΥ ΩΔΟΠΟΙΟΥ ΠΟΙΗΤΟΥ ΓΑΛΛΟΥ
ΒΕΡΑΝΓΕΡΟΥ.

Ναί, θριαμβεύομεν! Ἄλλάχ, δόξα σοι, ὁ Προφήτης!
Στήσομεν τὰς σημαίας μας εἰς βράχον ἀρατὸν.
Μάτην, οἱ πρόμαχοι αὐτοῦ, λαμπρύνοντες τῆς ἤτης
Τὸ ὄνειδος κρημνίζουσι τὰ τεῖχη ἐπ' αὐτῶν!
Ναί, θριαμβεύομεν! Ἄλλάχ, κ' ἡ φοβερὰ ἔομφαία
Θὰ τιμωρήσῃ τοῦ σταυροῦ πληθὺν ἐπιβουλῶν,
Ἄπολεσθήτω ἐς αἶψα μία φυλὴ γενναία
Δὲν θὰ τὴν ἐκδικήσωσιν ἄνακτες χριστιανῶν! (1)

Πῶς, Χίος, δὲν διέσωσας ἐκ τῶν ἀνδρῶν σου ἕνα,
Τὸ πλῆθος τῶν καταστροφῶν ἐδῶ ν' ἀφιγηθῆ; (2)

(1) Τὸ ἔσμα τοῦτο, ὡς βλέπει ὁ ἀναγνώστης, σκοπὸν εἶχε νὰ ἐμπνεύσῃ ἀγανάκτησιν κατὰ τῶν ἀνακτοβουλιῶν τῆς Εὐρώπης, ἅτινα ἐπέτρεπον νὰ κατασφάζονται οἱ Χριστιανοὶ τῆς Ἑλλάδος, χωρὶς νὰ τοῖς παρέχωσι οὐδεμίαν βοήθειαν.

(2) Πεντήκοντα καὶ ἐπέκεινα χιλιάδες ἀνθρώπων κατεσφάγησαν ἢ ἐξηνδραποδίσθησαν κατὰ τὴν σφαγὴν τῆς Χίου.

Τρέμοντα τότε τὰ Ψαρά θὰ ἔκλινον αὐχένα.
 Πλὴν, ποῦ ὅ,τ' εἶχες τιμαλφές ἡμπόρει νὰ σωθῆ;
 "Ὅτ' ἀπειθῆ τὴν νῆσόν σου σφαγὴ ἀπεδεκάτου,
 Κ' ἡμᾶς ἠπέλπει ὁ λοιμὸς ἐπὶ σωροῦ νεκρῶν," (1)
 Ἐλέγατε· «προσφύγομεν ἔτους κόλπους τοῦ θανάτου»
 « Δὲν θὰ μᾶς ἐκδικήσωσιν ἄνακτες χριστιανῶν! »

Τῆς Χίου πλὴν ἀρχίζουσιν αἱ ἑορταὶ καὶ πάλιν,
 Καὶ τὰ Ψαρά θὰ πέσωσι, ποῦ οἱ φρουροὶ αὐτῶν;
 Δι' κεφαλαί των πέμπονται, μὲ τελετὴν μεγάλην,
 Διὰ νὰ προσκυνήσωσι τοὺς πρέσβεις χριστιανῶν!
 Τοὺς οἴκους των ληίσωμεν! οἶνον, χρυσόν! — Παρθένοι,
 Τὰ θέλγητρά σας θὰ κοσμῆ ὕβρις ὀθωμανῶν
 ὦς ὕστατος ἐξαγνισμὸς ἡ σπάθη σᾶς προσμένει·
 Δὲν θὰ σᾶς ἐκδικήσωσιν ἄνακτες χριστιανῶν!

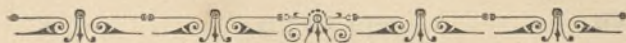
Κατὰ διάνοιάν ποτε ἡ δούλη εἶπ' Εὐρώπῃ :
 « Ναί, ὁ γενναῖος ἄς φανῆ ἐλεύθερος λαός! »
 Πλὴν σιωπὴν ἐπέβαλλον εἰς ὅ,τ' αὐτὴ ἐσκόπει
 Οἱ ἄνακτες, οὓς δυσμενῆς τῇ δίδει ὁ Θεός.
 Παράδειγμα ὀλέθριον προσέφερεν ὁ Βύρων.
 Τὸν θάνατόν του ἤκουσαν ὡς τέρμα ὀδυνῶν.
 Αἴ! ἄς ὑβρίσωμεν λοιπόν, Χριστόν, ναοὺς καὶ κλῆρον·
 Δὲν θὰ τοὺς ἐκδικήσωσιν ἄνακτες χριστιανῶν!

(1) Ἡ πληθὺς τῶν συσσωρευμένων πτωμάτων ἐν τῇ πολυπαθεῖ νήσῳ Χίῳ ἔκαμε τοὺς ἀρχηγούς τῶν Ὀθωμανῶν νὰ φοβουῖνται μὴ ὁ λοιμὸς ἐνσκήψῃ εἰς τὸν στρατὸν αὐτῶν, τὸν παραδειδομένον εἰς τὸν ληϊσμὸν τῆς πλουσίας ταύτης νήσου.

Ἄλλάχ! ἔσθειςας τὰ Ψαρὰ καὶ δὲν ὑπάρχουν πλέον·
 Εἰς τὴν δικίαν λύσσαν μας οὐδὲν ἐπιπροσθεῖ!
 —Πόσα θὰ χύσῃ αἷματα τὸ τέρας διψαλέον
 Στὰ λείψανά των κάθηται ὅπως συλλογισθῆ.—
 Ἀνηρτημένους ἢ Σταμπούλ, μετὰ χαρᾶς ἄς ἴδῃ
 Τοὺς τελευταίους "Ελληνας ἐφ' ὑψηλῶν ἰστών,
 Ναί, ἢ Ἑλλάς ἔστων τάφον της ἄς ἔμθῃ πάλιν ἦδη·
 Δὲν θὰ τὴν ἐκδικήσωσι ἄνακτες χριστιανῶν!

Ἐψαλε ταῦτα ἡ ὀρθὴ ὀθωμανῶν ἀγρία,
 "Ὅτ', "Ελληνες! ἀνέκραξεν εἰς τῶν ὀθωμανῶν,
 Ὑπὸ αὐτῶν κατέχεται ὅλη ἡ παραλία, (1)
 Κ' ἐπλήρωσαν μὲ δλεθρον τὸ αἶμα τῶν Ψαρῶν!
 Ὅμονοεῖτε, "Ελληνες, διότι ἐν τῇ νίκῃ
 Προδότηι θὰ πλανήσωσι τὰ βήματα ὑμῶν·
 Καὶ ἂν σᾶς κλαύσωσι λαοί, ἐν τῇ δικαίᾳ φρίκῃ,
 Δὲν θὰ σᾶς ἐκδικήσωσιν ἄνακτες χριστιανῶν!

(1) Χρόνον τινα μετὰ τὴν καταστροφὴν τῶν Ψαρῶν, οἱ Ἕλλη-
 νες ἔκαμον ἀπόδασιν εἰς τὴν νῆσον ταύτην καὶ κατέσφαξαν μέγα
 μέρος τῆς τουρκικῆς φρουρᾶς.

ΤΟ ΙΠΠΗΝΟΝ.

Ποίημα τοῦ Ἀλεξάνδρου Δουμᾶ, Υἱοῦ.

Ἐνα πτηνὸν εἰς τοὺς ἀγροὺς συνέλαβες, παιδίον,
Καὶ ψάλλεις ἐπινίκιον, εἰς ἔμπλεον χαρῶς,
Κ' ἐκεῖνο τὸ ταλαίπωρον, εἰς λυπηρὸν κλωθίον,
Ἐν ᾧ θαρρεῖς πῶς κελαδεῖ, οἰμῶζει συμφορᾶς.

Πρὸ χρόνου τὸ πολιορκεῖ ἢ σὴ ἐπιθυμία·
Ἦνόςεις ἐκ τοῦ ἄσματος ποῦ ἤθελε σταθεῖ,
Ἐπιπτες ἔρπων, σιωπῶν, ὅπως ἐν ἡρεμίᾳ,
Ἀνύποπτον ἔστην πάγην σου ἐμπέση καὶ πιασθῆ.

Θὰ ζήσῃ ἕως αὔριον καὶ θὰ σὲ ἠλαρύνη.
Καὶ εἰ' αὐτὴν τὴν ἡδονὴν τοῦ κόπτεας τὰ πτερά.
Ὅπως μὴ φύγῃ ὑψηλὰ, ὅπως σιμά σου μείνη
Εἰς σύρματα ἀνηλεῶς τὸ κλείεις σιδηρᾶ.

Τὸ ἀτενίζεις ἀπαθῶς πρὸ ὥρας αἰωνίας,
Εἰς τὰς κιγκλίδας τοῦ κλωθαῦ τὸ ράμφος του κτυπῶν,
Πετώμενον ἐδῶ κ' ἐκεῖ, εἰς ὄλας τὰς γωνίας,
Μὲ θῆνον ἐξεργόμενον ἀπὸ ψυχῆς βυθῶν.

Τὴν φυλακὴν του ἔστρωσας ἐν τούτοις δι' ἀνθέων,
 Τῶν παλαιῶν συντρόφων του, μὲ ἄφθονον κισσόν,
 Πλὴν, ποῦ τοῦ κάμπου ὁ ἀήρ, τὸ πνεῦμα τῶν ὀρίων !
 Τὰ τῆς ἐσπέρας ἄσματα ἔστους κόλπους τῶν δασῶν !

Παιδίον, ποῖαν ἔκτελει ἡξέυραις λειτουργίαν,
 "Ὅταν τὸ βλέψη καὶ τιμπᾶ, ποῖον τὸ φλέγει πῦρ ;
 Τὸ περιμένουν νεοσσοὶ εἰς ἄκραν ἀγωνίαν,
 "ὦ ! δι' ἐσὲ εἶναι πτηνόν, πλὴν δι' αὐτοὺς πατήρ!

Ναί, ἔχουσι κ' οἱ νεοσσοὶ φιλόστοργον πατέρα !
 Διδάσκοντα μὲ ἄσματα αὐτοὺς πῶς νὰ πετοῦν,
 Νὰ ἔχουσι πατρίδα των, τὰ ὕψη, τὸν αἰθέρα,
 Κ' εἰς τὸ λυκόφως πάντοτε τὸν Πλάστην νὰ ὕμνουσιν.

Τὴν ἀπαλὴν των φωνεῖαν φεύγει ὡς ἑημερώσῃ,
 "Ὅπως κομίσῃ ἄφθονον τὸν κόκκον εἰς αὐτοὺς,
 "Ὅπως τοὺς ἴδῃ εὐτυχεῖς, ὅπως τοὺς μεγαλώσῃ,
 Γίν' ἢ κραυγὴ των δὲ ψαλμὸς καὶ πτέρυγες ὁ χνοῦς.

Καὶ τὸν ἐλάχιστον στρουθὸν ἠύλόγησεν ὁ Πλάστης·
 Διδ' εἰς αὐτὸν τὸ γέννημα τὸ θέρος περισσόν,
 Θέτ' ἢ σοφία του ἐντὸς νεοσσειᾶς ἐκάστης
 Ψυχῆς τῆς ἀγάπης του εἰς στέρνα νεοσσῶν.

"Ἄν ὁ ζωγράφος σου λοιπὸν σὲ φεύγῃ, σὲ φοβῆται,
 "Ἄν ἴστατ' ἀκρῶμενος, ἀκούει τὰ μικρά,
 "Ἄ εἰς τὸ θάσος ἄφησε, κρίζοντα καὶ λυπεῖται,
 «Πρόφθασε, πάτερ, πρόφθασε ! ἢ θὰ μᾶς βοῆς νεκρά».

Διότι μὴ λαμβάνουσα νομὴν γὰρ τὰ μικρά της,
Ἡ μήτηρ μένει μόνη της πιστὴ καὶ λυπηρά,
Καὶ μ' ὄλην τὴν ἀγάπην της καὶ τὰ θερμὰ πτερά της,
Πρὶν ψάλλουσι, τὰ δύσμοιρα, θὰ μείνωσι ψυχρά.

Φίλει τοῦ βόδου τὴν ὀσμήν καὶ τοῦ πτηνοῦ τὸ ἄσμα,
Πλὴν μὴ τοῦ κάμπου, τ' οὐρανοῦ ἢ χεῖρ σου τὰ στερεῖ.
Καθότι αὕτη πάντοτε ἀπὸ Θεοῦ τὸ πλάσμα,
Καίπερ θωπεύουσα αὐτὸ, κἄτι τῷ ἀφαιρεῖ!

Η ΚΟΙΛΑΣ.

Ποίημα τοῦ Ἀλφόνσου Λαμαρτίνου.

Με κεκηκυϊαν τὴν ψυχὴν, τὰ πάντα βαρυνθεῖσαν
Τὴν τύχην πλέον ἐφεξῆς δὲν θέλω νὰ βαρύνω !
Ὡ σὺ κοιλάς, τοῦ ὄλιθι τὰ πρῶτα μ' ἔτη ἦσαν,
Εἰς τὸν εὐώδη κόλπον σου τὸ τέλος θὰ προσμείνω.
Ἴδου στενὴ ἡ ἀτραπὸς τῆς σκιερᾶς κοιλάδος,
Δάση πυκνὰ προσκλίνουνσι ἐκ τῶν πλευρῶν τοῦ λόφου,
Καί μοι προσφέρουν ἄστυλον ἐντὸς τερπνῆς σκιάδος,
Τὸ ἄστυλον ἡμίφωτος, σιγῆς, ἐρήμου, δρόσου.
Παρέκει δύο ρυακίαι ὑπὸ ἀψίδας βρύων
Ῥέοντες περιγράφουσι τὸ τοῦ αὐλοῦ σχῆμα,
Καὶ χάνονται ἀνόητοι εἰς τὰς πηγὰς πλησίον.
Ἄφου ἐνώσουσι πρὸς στιγμὴν τὸν φλοῖσθον καὶ τὸ κύμα.
Καθὼς αὐτοὶ ἀσήμαντος διῆλθεν ἡ ζωὴ μου·
Ὡς ρυακίου ὕδατα με ἄκκιπτον τὸ πέρας·
Πλὴν ταῦτα εἶσι διαυγῆ, ἐν ᾧ θεῶν ἡ ψυχὴ μου
Οὐδέποτε ἀντινάχλασεν αὐγὰς καλῆς ἡμέρας !
Ἄειποι εἰς τὰς ὄχθας τῶν με προσελκύει ἔρωτος,
Με καθήδυν' ἡ δρόσος τῶν, με στέφει ἡ σκιά τῶν,
Καθὼς κοιμίζει νήπιον τὸ πνεῦμα τοῦ ἀέρος,

Ἐμοῦ ναρκώνει τὴν ψυχὴν ὁ φλοῖσθος τῶν ὑδάτων
 Ἐκεῖ, κυκλούμενος ἐγὼ ὑπὸ χλωροῦ αὐλώνας,
 Ἐπὶ στενοῦ δ' ὀρίζοντος τὸ γηραιὸν μου ὄμμα,
 Ἄδρέσκομαι νὰ προσηλῶ τὸ βῆμά μου, καὶ μόνος,
 Νὰ βλέπω μόνον ὕδατα καὶ τ' οὐρανοῦ τὸ δῶμα.
 Εἶδον, ἠγάπησα πολὺ· ποθῶ τὴν λησμοσύνην!
 Ζῶν ἔτι, ἔρχομαι ζητῶν τῆς λήθης ἡρεμίαν.
 Ὠραῖαι ἄγθαι, εἰς ἐμὲ δωρήσατε εἰρήνην,
 Τὴν λήθην μόνην ἐφεξῆς θὰ ἔχω εὐτυχίαν!
 Καθεύδουσι αἱ αἰσθήσεις μου ἐν μέσῳ μοναξίας·
 Ὁ πῶρρωθεν ἐρχόμενος τοῦ κόσμου θροῦς ἐκπνέει,
 Ὡς σβύνει τὸ διάστημα τοὺς τόνους ἁρμονίας,
 Οὕς φέρει εἰς τὰ ὄτ᾽ αὐτῶν ὁ ἄνεμος ποῦ πνέει.
 Διὰ νεφέλης διορῶ τὸν βίον μου παχείας
 Ἐκλείποντα ἐν τῇ σκιά, ὡς ὄπτασία λήρου·
 Μόνος ὁ ἔρωσι ἐπιζῆ ὑπάρξεως ταχείας,
 Καὶ μόνος μοι ἀπέμεινεν αὐτὸς ἐκ τοῦ ὄνειρου.
 Ψυχὴ μου ἀναπαύθητι ἔς αὐτὸ τὸ τελευταῖον,
 Ἄσυλον· ὡς ὁ εὐελπίς ἀποκαμῶν ἰδίτης
 Εἰς πύλας χώρας πρὶν ἐμβῆ καθίζει ἀναπνέων,
 Κ' ἐκεῖ τὸν τέρπει πρὸς στιγμήν τῆς αὔρας ἡ ἠδύτης.
 Τῶν σανδαλίων, ὡς αὐτὸς, τινάζομεν τὴν κόριν·
 Δὲν διερχόμεθα ποτὲ δις τὴν ὁδὸν τοῦ βίου,
 Ἐπὶ τέρμα τῆς πορείας μου φορὰν ἄς πνεύσω μόνην
 Ἐπιπὴν εὐδίας πρόδρομον εἰρήνης αἰωνίου!
 Καθὼς εἰς λόφου τὴν κλιτὴν σκιά, ταχέως κλίνει,
 Ὁ βίος σου ὁ σκοτεινὸς ὡς ἡμᾶρ τοῦ χειμῶνος,
 Οἱ φίλοι σὲ προδίδουσιν, ὁ οἶκος σὲ ἀρίνει,
 Καὶ βαίνεις πρὸς τὸν τάφον σου κατέρημος καὶ μόνος.
 Πλὴν, νᾶ, ἡ Φύσις σὲ καλεῖ ἀέσκοτ' ἐρασμίαι,
 Ὅρμησον εἰς τὸν κόλπον τῆς, ὅς πάντοτε ξενίζει,
 Τὰ πάντ' ἀλλάσσουν διὰ σέ, ἡ Φύσις εἶν' ἰδίαι,

Καί πάντοτ' ἔθιος ἥλιος τὸν βίον σου φωτίζει.
 Ὑπὸ σκιᾶς, ὑπὸ φωτὸς καλύπτει σοῦ τὰς ὥρας·
 Μίσησον τέλος, μίσησον κόσμου τρυφὰς δολίξ,
 Λάτρευσον τοῦ Παντός ἡχῶ, καθὼς ὁ Πυθαγόρας,
 Καί μετ' αὐτοῦ τείνε τὸ οὖς πρὸς θείας συναυλίας.
 Δίωκε φῶς ἔς τὸν οὐρανὸν, ἐπὶ τῆς γῆς τὰ σκότη,
 Διάπλεε μὲ τὸν βορρᾶν αἰθέρος πεδιάδας,
 Ἄς σὲ φωτίξῃ ἢ ὠχρὰ ἀκτίς Ἐκάτης πρώτη
 Εἰς δάσ' ὑπολισθαίνοντα καὶ εἰς τερπνάς κοιλάδας.
 Σ' ἔδωσ' ὁ Πλάστης λογικὸν, ἵνα τὸν ἐννοήσῃς,
 Ὑπὸ τὸ πλάσμα κρύπτεται τέχνη ἐργάτου θεῖα·
 Φωνὴ τὸ λέγει εἰς τὸν νοῦν, ὅταν σιγᾷ ἡ Φύσις·
 Τίς τὴν φωνὴν δὲν ἤκουσεν αὐτὴν ἐν τῇ καρδίᾳ;

ΑΙ ΑΛΗΘΕΙΑΙ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ
ΔΕ ΛΑΠΑΛΙΣΣΗ.

Δημιῶδες καὶ παροιμιῶδες ᾄσμα.

Τίς θὰ ἀκούσῃ τὴν ἱστορίαν
Τοῦ Λαπαλίσση;—Δὲν διαρκεῖ.
Θὰ τὸν πληρώσῃ δὲ μ' εὐθυμίαν·
Νὰ τῷ ἀρέσῃ μόνον ἀρκεῖ.

Ἐμάνθαν' ὄλα, παῖς ὢν μὲ ζῆλον,
Καὶ εἰς τὰ πρέποντα συνεπής,
Ἄμα ἀφήρει τυχὸν τὸν πῖλον,
Ἴδού, ἐφαίνετο ἀσκειπής.

Οἱ μάγειροί του δι' ἔδισμάτων
Τὴν ὄρεξιν του φιλοφρονοῦν
Ποτὲ προπάντων εἰς τὸ σπογγάτον
Ἵψὰ νὰ βάλλουν ὄθεν λησμανοῦν.

Ὡς ἄστρον ἔλαμπε τὸ ξεφτέρει,
 Αὐτοῦ ἡ κόμη ἦτο ξανθὴ,
 Καὶ εἰς τὸν κόσμον δὲν ἔαχε ταῖρι,
 Ἄν εἶχε μόνος του γεννηθῆ.

Ἡ εἰς εἰρήνης διασκεδάσεις,
 Ἡ εἰς πολέμου τύχας σκληρὰς,
 Τὰς ἐκδρομάς του διὰ θαλάσσης
 Οὐδέποτε ἔκαμνε διὰ ξηρᾶς.

Εἰς ἵπποδρόμιον θαρραλέως,
 Πρὶν τρέξῃ δρόμον συναθλητοῦ,
 Ἐμπρὸς ὅτ' ἦλθε τοῦ βασιλέως
 Δὲν ἦτο ὀπίσθεν τοῦ αὐτοῦ.

Ἴππεύων κέλητα βωμαλέον,
 Ὄφθη ὑφ' ὄλων τῶν γυναικῶν,
 Ἐκεῖ ἐδείχθη εἰς ὄλους πλέον
 Ὅσοι ἐπρόσεξαν εἰς αὐτόν.

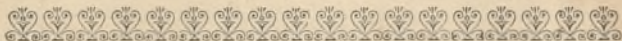
Ἄπληστος δόξης, ἔμπνέων φρίκην
 Εἰς πλήρη τάγματα ἐχθρικὰ,
 Ἡρατο, λέγουσι, πάντοτε νίκην,
 Ὅταν συνέπιπτε νὰ νικᾷ.

Τὸν ἐτραυμάτισεν ὀπλοφόρος
 Δι' ἐπαράτου τινὸς πληγῆς.
 Ἡτις ἐκρίθη θανατηφόρος,
 Ἄφου ἀπέθανεν εἰς αὐτῆς.

Τὸν ἐλυπήθη ὅλη ἡ σφαῖρα,
Πᾶς τὸν ἐφρόνησεν εὐγενής·
Ἢ τῆς θανάτου συνέπεσ' ἡμέρα
Μὲ τὴν ἐσχάτην, ποίας ζωῆς ! . . .

—
Περὶ τοῦ βίου τὸ τελευταῖον
Ἔτος ἀπέπτη, Παρασκευὴν·
Δύο ἡμέρας ἂν ἔζη πλέον,
Θὰ ἐτελεύτα Κυριακὴν.

Η ΓΥΝΗ.

Ποίημα τοῦ Ἑκτορος de Gharlieu.

Ἔπερ' ὁ Πλάστης ἐκ τοῦ χάους εἶπε κόσμος νὰ προκύψῃ,
Ἄστρον πύρρον ἡλίου δίσκος ἀνεφάνη εἰς τὰ ὕψη,
Ἄναξ μόνος τοῦ αἰθέρος ὁ βαθύς οὐτινος θόλος
Κυανοῦς φαίνεται πέπλος ἀπαστράπτων, φωτοβόλος.
Πλὴν ὁρῶν τὸν κόσμον τοῦτον ὄν με θεῖον νεῦμα πλάττει,
Νήπιον τὴν φύσιν, εἶπε, μειδιῶν καὶ εὐμενής·
«Ἐκ τοῦ κόσμου ἴλειπει κάτι»
«Ὅπως γίνῃ ἐντελής.»

Τότε' ἐγέννησεν ἀπλέτως τὸ γλυκὺ μειδιαμά του,
Ἔδωρ με τὸ φρίσσαν κῦμα, τ' ἄνθος καὶ τὸ ἄρωμά του,
Στένουσαν γλυκεῖαν αὔραν, στάχυς με χρυσοῦν ἀβέρα,
Τὰς ἀργυροπτύχους λίμνας, τὸν μυκώμενον ἄερα.
Πλὴν ὁρῶν τὸν κόσμον πάλιν, ὄν με θεῖον νεῦμα πλάττει,
Νήπιον τὴν φύσιν, εἶπε, μειδιῶν καὶ εὐμενής·
«Ἐκ τοῦ κόσμου ἴλειπει κάτι»
«Ὅπως γίνῃ ἐντελής.»

Ἄστρον με ἄγριον τὸ ὄμμα ἐγεννήθη τότε λέων,
Τὰ μικρὰ στρουθία πάντα καὶ ὁ ἄναξ τῶν ὀρνέων.

Ἐρπετὸν τὸ νάρκην πάσῃων, ἔλαφος ἢ ὠκυδρόμος,
 Κ' ὅσα κήτη εἰς πελάγη κρύπτει θεῖός του ὁ νόμος.
 Πλὴν ὄρων τὸν κόσμον τοῦτον ὃν μὲ θεῖον νεῦμα πλάττει,
 Νηπίον τὴν φύσιν, εἶπε, μειδιῶν καὶ εὐμενής,
 «Ἐκ τοῦ κόσμου λείπει κάτι»
 «Ὅπως γίνη ἐντελής.»

Τότε ἐπλάσε τὸν ἄνδρα, κατ' εἰκόνα τοῦ ἰδίου,
 Καὶ τὸν ὥρισε νὰ γίνη βασιλεὺς τῆς ὑφ' ἡλίου.
 Φυσικῶν προτερημάτων ἔδωκεν αὐτῷ πλοῦσιαν
 Προῖκα καὶ ὑπὲρ πᾶν ἄλλο, τῶν φρενῶν τὴν φαντασίαν.
 Πλὴν ὄρων τὸν κόσμον πάλιν ὃν μὲ νεῦμα μόνον πλάττει,
 Νηπιάζουσαν τὴν Φύσιν, ὁ Θεὸς, εἶπ' εὐμενής·
 «Ἐκ τοῦ κόσμου λείπει κάτι»
 «Ὅπως γίνη ἐντελής.»

Ἦναψεν εὐθύς τὴν φλόγα ἔρωτος τὴν αἰώνιαν,
 Τὴν ἐλπίδα καὶ τὴν πίστιν, τὴν γλυκεῖαν εὐσπλαγχίαν,
 Καὶ ἐγέννησε γυναῖκα πάντων τούτων ἡ ἐνότης,
 Ἄγγελον παραμυθίας, ὃν λατρεύ' ἡ ἀνθρωπότης.
 Καὶ ὄρων τὸ ἔργον ὅπερ ἔτ' ἡ χεὶρ αὐτοῦ ἐκράτει,
 Ἡ γυνὴ ἐπλάσθη, εἶπε, μειδιῶν καὶ εὐμενής,
 «Τὸ ἔλλειπον τοῦτο κάτι»
 «Κ' εἶν' ὁ κόσμος ἐντελής.»

ΘΡΗΝΩΔΕΣ ΑΣΜΑ
του Γάλλου ποιητοῦ Παρνῦ.

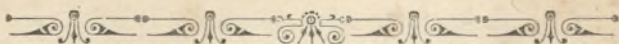
Παρηγορεῖτε, στίχοι μου, τὴν λύπην τῆς ψυχῆς μου,
Ῥεύσατ' ἐπὶ τοῦ χάρτου μου ὡς καὶ τὰ δάκρυά μου.
Τῆς Ἑμμας θλέπω τ' ἄσυλον, τὸν ἔρημόν της τάφον,
Ἐνθα κοιμῶνται μὲ αὐτὴν αἱ ἄρεται της τώρα.
Ἑμμα, ὠραῖον ὄνειρον, ἐπὶ τῆς γῆς διήλθες
Ὡς ἀστραπὴ ἐκλείπουσα στιγμὴν πρὶν ἔτι λάμψῃ,
Ἐκάλυψε κακόζηλον τὸ πνεῦμα τοῦ θανάτου
Τὴν ὄρατον εἶδον ὄμμα σου, ὅταν ἔτ' ὡς ἐκλείσθῃ
Τὸ φῶς αὐτὸ ἐπιζητοῦν, τὸ φῶς του νὰ λυπῆται!

Παρηγηρεῖτε, στίχοι μου, τὸ πένθος τῆς ψυχῆς μου,
Κ' ἐπὶ τοῦ χάρτου ρεύσατε ὡς καὶ τὰ δάκρυά μου.
Ὁ θίασος τῶν λατρευτῶν, τὸ κοῦφον τοῦτο σμῆνος,
Ὁ περίε της ἐδέσμευεν ἑρατίν' ἢ μορφὴ της,
Ὁ κόσμος ὅς ἐλάτρευε τὴν Ἑμμαν ἔτι ζῶσαν,
Ὡ ματαιότης, ἀπαθῶς τὸν θάνατόν της εἶδε·
Οἱ δυστυχεῖς οὗς ἀπειθῶς παρήγορος ἦ χεῖρ της
Ἐκ τῆς ἐνδείας ἔφερεν εἰς χαρμονῆς ἡμέρας
Δὲν εὔρον εἰς τὰ στήθη των ὄλοσυρμὸν οὐδένα,
Ὅπως παραμυθῆσωσι τὴν στένουσαν σκιάν της.

Παρηγορεῖτε, στίχοι μου, τὴν λύπην τῆς ψυχῆς μου,
 ῥέει' ἐπὶ τοῦ χάρτου μου ὡς καὶ τὰ δάκρυά μου.
 Ναί, ἡ φίλια, καὶ αὐτὴ ἡ ἀσταθῆς φίλια!
 Ἀνέλαβε τὸν γέλωτα, τὰ παίγνια τῆς εὐρε,
 Καὶ τῆς θησοκούσης φίλης τῆς προπέμφασα τὸ φάσμα,
 Μίαν στιγμὴν ἐτήρησε ἐπίπλαστον τὸ πένθος,
 Γλυκεῖα φίλη, εὐσταθῆς, εὐχίσθητός μου Ἔμμα,
 Ἡ μνήμη σου ἀπέθανεν, ἐξέλιπε μαζῆ σου·
 Ἐκ τοῦ μονήρους τάφου σου τὸ ὄμμα ἀποστρέφουν,
 Τὸ ὄνομά σου σβέννυται, σὲ λησμονεῖ ὁ κόσμος!

Παρηγορεῖτε στίχοι μου τὸ πένθος τῆς ψυχῆς μου,
 ῥέει' ἐπὶ τοῦ χάρτου μου ὡς καὶ τὰ δάκρυά μου.
 Ἄν καὶ παρέρχεται καιρὸς, ἐμμένων εἰς τὴν λύπην,
 Ὁ ἔρω· δὲν σὲ λησμονεῖ καὶ δὲν παρηγορεῖται·
 Οἱ στεναγμοὶ τοῦ σὲ ζητοῦν ἵστα σκότη τοῦ θανάτου.
 Ἐγείρομαι πρὸ τῆς αὐγῆς ὅπως σὲ κλαύσω Ἔμμα.
 Τὸ τῆς ἡμέρας λάμπων φῶς τὴν θλίψιν μου αὐξάνει,
 Καὶ καταφεύγω ἔρημος εἰς τῆς νυκτὸς τὸ σκότος.
 Ἦδη παρέρχεται ἡ νύξ κ' ἐγὼ θρηνηῶ εἰσέτι.
 Δὲν μ' ἐπαρηγορήσατε, στίχοι μου, κἄν ἀφῆτε
 Νὰ χύσῃ δάκρυα πικρὰ ἐκεῖνος ποῦ λυπεῖται.

ΠΟΙΗΜΑ ΒΙΚΤΟΡΟΣ ΟΥΓΚΩ

Ἐπὶ τῇ θανῇ Ναπολέοντος τοῦ Γ'.

Λήθην λαέ, ἅς ἤμεθα ἐπιεικιῆς, γενναῖοι·
Δὲν προσελκύει λείοντα; πτωμάτων ἢ ὀσμὴ·
Τὸ μῖσος εὐγενοῦς λαοῦ μέγεθος ἀποπνέει·
Καὶ εἰς τὸν τάφον τὸν ἐχθρὸν μὲ ἄφεισιν κοσμεῖ.
Τιμᾶ δὲ μὲ τὴν ἔχθραν τοῦ τὴν δυναμένην χεῖρα.
"Ἄλλωστε φεῦ! τίς ἤθελεν ἐπιπροσθέσει τίς;
Φορτίαν εἰς τὸν γέροντα ὃν ἔθλιψεν ἡ μοῖρα,
Καὶ ὃν πιέζει ἄστοργον τὸ χῶμα ξένης γῆς;
"Ὅς σοὶ ἀρκέσῃ, ἔκκαμες ἐν μέγα ἤδη βῆμα,
Σὺ ὅστις τὸν συνέτριψας ἰσχύων βασιλεῦ.
Λάβε τῆς σῆς καταφορᾶς ὡς ὄριον τὸ μνῆμα!
Δοξάζω δὲ, τὸ κατ' ἐμέ, λαέ μεγάλε, φεῦ! . . .
Λαέ, ἐφ' οὗ ὁ "Υψιστος τὴν ὄψιν κατοπερρίζει,
"Ὅτι χεῖρὸς ποῦ ἴφρονεσε παλάμη δὲν βράβηται.

ΠΟΙΗΜΑ ΤΟΥ ΓΑΛΛΟΥ ΠΟΙΗΤΟΥ

ΒΙΚΤΟΡΟΣ DE LAPRADE

Πρὸς τοὺς ὑπὲρ τῶν Γάλλων κατὰ τῶν Γερμανῶν
πολεμήσαντας Ἑλληνας τῷ 1870.

Ἑλλάδος τέκνα, ἄγετε, καὶ τὸ παράδειγμά σας
Ἄς κατασχόνῃ τοὺς λαοὺς οὓς ἴσώσαμεν μὲ αἷμα·
Ὀλιγωρεῖτε δι' ἡμᾶς ζωὴν, κακώσεις πάσας,
Ἐν ᾧ μας ῥίπτει ἄνανδρον ὄλ' ἡ Εὐρώπῃ βλέμμα.

Σεῖς μόνοι μνημονεύετε τὰ ἔργα τῆς Γαλλίας,
Οἱ ἄλλοι τὴν περιφρονοῦν, ἢ καὶ τὴν ἀτιμάζουν·
Ἄϊδια προφέρετε τὰ δείγματα φιλίας,
Καὶ μ' ἔπαρσιν τὰ χεῖλη σας εὐγνωμοσύνην κράζουν.

Ἐλθέ, ἀνδρείων γενεά, εὐλογημένη ἔσω!
Πρωταθληταὶ πανάρχαιοι ἐλευθερίας, κλέους,
Εἴσθ' ἄξιτοι γὰ μάχεσθε τῶν στοιχῶν μας ἐν μέσῳ,
Τοῦ Λεωνίδ' ἀπόγονοι καὶ τοῦ Θεμιστοκλέους!

Ἄτάραχ' ὑπερήφανοι ἔτας πόλεις μας χωρήτε,
 Ὡς ἐν τῷ μέσῳ συμφορῶν δόξης ἀκτίνες φίλαι.
 Εἰς τὴν σφαγὴν ἀνοστεφεῖτε, ὡς ἤρωες, προδῆτε,
 Ὡς εἶδον τοὺς προγόνους σας ποτὲ αἰ Θερμοπούλαι.

Ὁ πρῶτος εἰς τὴν χώραν σου, Μουσῶν βωμὸς ἰδρύθη,
 Λαεῖ, ὃν ὁ Θεὸς κοσμεῖ σπανίων δωρημάτων!
 Δεῖξον μας πῶς διώκουσι τὰ τῶν βαρβάρων πλήθη,
 Πῶς θνήσκουν ὅσοι ἐπιζοῦν μετὰ τῶν ἀθανάτων!

Πολεμισταί, οὓς νήπιον ἐθαύμαζον δακρύων,
 Χαιρεῖν, Νικῆτα, Βότζαρη, Κανάρη· μὲ λατρείαν
 Τὰ ὄπλ' ἀσπάζομαι υἱῶν ὑμῶν τῶν ἀνταξίων,
 Οὓς αἰ Ἄθῆναι ὄφειλον ἔστην κόρην των Γαλλίαν.

Προσέλθετε ἐκ τῶν χωρῶν τῆς τοῦ φωτὸς ἡπίρου,
 Ὅθεν κατέκλυσε φωστὴρ παντὸς λαοῦ ὁμάδα.
 Καὶ ἐκ τῶν Οὔνων σώσατε, σεῖς γόνιοι τοῦ Ὁμήρου,
 Τὴν εἰς ἡμᾶς πολιτισμοῦ μεταδοθεῖσαν δᾶδα.

Βεθαία εἶν' ἡ δόξα σας καὶ ἂν ἀπολεσθῆτε·
 Ὅτ' ἀμνημονεύουν πόρρωθεν ὑμῶν τὰς ἀριστείας,
 Ὅψέποτε δὲ ἡ πατρίς ὑμῶν σᾶς ἐνθυμεῖται
 Ὅτ' ἀκράζωμεν. «Ἀπέθανον ὑπὲρ ἐλευθερίας»!

Ναὶ, δύο ἔθνη ἀδελφὰ ὡς ἐκ τῶν φρονημάτων,
 Γεννήσαντα τὸ ἔλεος τοὺς νόμους των πραῦνον,
 Εἰς τοὺς νεκροὺς σας πλέκουσι στεφάνους ἀθανάτων
 Ἐκ τῆς ὄρυδος τῶν Γαλατῶν καὶ δάφνης τῶν Ἑλλήνων.

Σεῖς πρόγονοί των, μάρτυρες ἀπὸ τοῦ Παρθενῶνος
 Προβῆτε, καὶ τὸ βλέμμα σας μέχρις ἡμῶν ἄς φθάσῃ·
 Αὐτὸς ὁ τοῦ νοῦς κριτῆς παντοτεινὸς καὶ μόνος,
 Τῶν ἀνταξίων τέκνων σας τὰ ἄθλα ἄς θαυμάσῃ.

Τοῖς ἐδωρήθη ὑφ' ὑμῶν πρωτείων πῦρ ἀκμαῖον·
 Σοφοὶ ἢ γλύπται, ποιηταί, ἠπλῆται κορυφαῖοι,
 Τὸ σῶμα των, ὡς τὴν ψυχὴν μορφώσαντες ὠραῖον,
 Προμάχους μᾶς τοὺς δίδετε, διδάσκαλοι γενναῖοι !

Ἡ ταπεινὴ μου ἡ φωνὴ ποῦ πνίγεται εἰς θρήνου,
 Τῶν καρδιῶν μας ἀτελῶς τὸ εὔγμα σᾶς ἐκφράζει.
 Γαλάτης ὁ κορυθαλὸς πρὸς Ἀλφειοῦ τοὺς κύκνους,
 Ἐκ ταπεινῶν, τὸ χαῖρε του ἀνίσχυρον σᾶς κράζει.

Πλὴν εἰς τὰ ὕψη, καὶ μακρὰν τῆς ἐφημέρου σφαίρας,
 Ἦτις μολύνεται πικρῶς ἀπὸ ἐχθροῦς βεβήλους,
 Εἰς τοῦ Ὀμήρου τὰ τερπνὰ πεδία χωρὶς πέρας,
 Συναντιωμένους διορῶ δύο λαμπροὺς ὀμίλους

Εἶν' ὁ Βαγιάρδ, ὁ Ὀδυσσεὺς ἐν μέσῳ τοῦ ὀμίλου
 Πλάτων, Ἀλκείδης, Λαμαρτὴν, Τυρένιος, Φειδίαις.
 Λαμβάνει ὁ Κορνήλιος τὴν χεῖρα τοῦ Αἰσχύλου,
 Τὴν σφίγγει, τὸν εὐχαριστεῖ μετὰ χαρᾶς ἡδέιας.

Δ.
ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΑ

ΑΣΜΑ ΑΠΟΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΥ

Ἐλθέ, γλυκεῖα φίλη,
Ἡ μοῖρα μᾶς χωρίζει,
Ὁ πόνος μας ἀρχίζει,
Καὶ φεύγει ἡ χαρά.
Εἰς τὴν ἀγκάλην μ' ἔλα
Νὰ σὲ φιλήσ' ἀκόμα
Στὸ δροσερὸ σου στόμα,
Ἀκόμα μὲν φορά.

Πλὴν κλαῖς, γλυκεῖα φίλη,
Κι' ἐμὲ τὰ δάκρυά μου
Ἐπνίξαν τὴν καρδιά μου,
Μοῦ λείπει ἡ φωνή.
Ἄλλ' ἡ πατρὶς τὸ θέλει,
Τὴν ἀγαπῶ, διότι

Εἶναι μνηστή μου πρώτη,
Κι αὐτὴ ὡς σὺ ποιεῖ.

—
Ἐλθέ τοὺς πόνους μ' ὅλους
Στιγμῆν νὰ λησμονήσω,
Πρὶν φίλη μου, ἀφίσω
"Ὅ, τ' ἡ ψυχὴ ποθεῖ.
Εἶναι πρωτῆ, τ' ἀηδόνι
Τὸν χωρισμὸν μας ψάλλει,
Κ' ἡ φίλη σου ἀγκάλη,
Μικρά μου, σ' ἀποθεῖ.

—
Εὐχου μακρὰν σου μόνον
Μὴ, φίλη, ὑποκύψω.
Ἐγὼ δὲ εἶν' ἀμείψω
Τοῦ χωρισμοῦ φιλιὰ,
Θὰ τρέξω εἰς τὰς μάχας
Καὶ δάφνας θὰ συλλέξω,
Στεφάνους ὅπως πλέξω
Στὰ μαῦρά σου μαλλιὰ.

—
Ἄν δὲ ἡ τύχη θέλῃ
Ὅπισω νὰ γυρίσω,
Πάντα μ' ἐσὲ νὰ ζήσω
Εὐτυχησμένος τρίς.
Τὸ αἶμα τῶν πληγῶν μου
Ἀγάπη θὰ στυγνώσῃ.
Δύο θὰ μ' ἀγαπῶσι,
Ἐστὶ καὶ ἡ Πατρίς!

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ

ΠΡΟΣ ΤΗΝ

ΑΝΑΣΣΑΝ ΟΛΓΑΝ

Ὅτε ἦλθε τὸ πρῶτον εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Ἦ Ἄνασσα τῶν καρδιῶν, Ἦρις μεστὴ ἐλπίδων,
Κατῆλθες καὶ ἀγγέλλεται τῶν γόνων μας τὸ πέρας·
Ἦλθες, ὦ, εἶθε μὲ Ἐσὲ νὰ παύσῃ καὶ ὁ κλύδων,
Ἦς διαβατικὴ ἀγλύς ἐκρινῆς ἡμέρας.

Ἐδῶ, τὸ πάλαϊ ἔψαλλον αἱ Ἐλικωνιάδες,
Καὶ ἔπνεεν ὁ ἱερός ἀῆρ ἐλευθερίας,
Ὅλαι ἐδῶ ἀνήφθησαν τοῦ κόσμου αἱ λαμπάδες,
Ἦροράντας εἶχομεν πνευματικῆς Ἐστίας.

Πλήν ὁ Σωτὴρ, εἰς τὸν σταυρὸν, δὲν εἶχε μαρτυρήσει,
Τὰ τῶν σοφῶν μας δόγματα ἰδέαι ἦσαν μόνον,
Ἦς αἶμα πιποθήσεω· ἔπρεπε νὰ σφραγίσῃ,
Ἦ ν' ἀγίασῃ βαθμηδὸν τὸ πλῆθος τῶν αἰώνων.

Φεῦ! ἡ πατρὶς ἐσπάραξε τὰ ἔγκατά της μόνη,
 Διότ' ὑπῆρχεν ἀμυδρὰ ἡ ἐθνικὴ ἐνότις,
 Κ' ἡ τροπαιοῦχος Ἐνωῶ, Ἑλλάς ἐν Μακραθῶνι,
 Εἰς τῆς Κορίνθου τὰς πυρᾶς παρίσταται δεσμώτης.

Ἔ! πόσον εἶν' ἀγχίστροπον τὸ κύμα καὶ ἡ μοῖρα!
 Τὸν πλοῦτον διαδέχεται ἡ στυγερὰ πείρα,
 Τὰ νικηφόρα τρόπαια τῶν συμφορῶν ἡ σπεῖρα,
 Τὴν εὐκλειαν ἡ παρακμὴ, τὴν ζάλην νηνεμία.

Τοῦ λειποτάκτου τῶν πυρῶν (1) ἰδὲ τοὺς ἀπογόνους,
 Εἰς τῆς Ἐφύρας (2) τὴν σποδὸν ἀμείλικτοι καὶ λαῦροι!
 Τοῦ γενεάρχου τῶν ἐκεῖ ἀντεκδικουῶν τοὺς πόρους·
 Φεῦ, τῆς γαλήνης ἔπονται κλύδωνες, σάλιοι μαῦροι.

Με μόνον κρῖκουσι σιδηροῦς ἡ Ῥώμη τὴν Ἑλλάδα
 Ἐδέσμευσε, πλὴν φίμωτρον δεσμεύει τὴν Σοφίαν,
 Ἄνισχυρος εἶν' ὁ κλοιδὸς πρὸς τὴν Θεὸν Παλλάδα
 Ὁ νοῦς πετᾷ κ' εἰς τὰ δεσμὰ δεσπόζει τὴν δουλείαν.

Ἐνέσκηψαν ἐπὶ τῆς γῆς τὸ ἔρεθος, ὁ ζῶρος,
 Ὁ ἥλιος δὲν ἔθαλπεν, ἡ σφαῖρα εὐρωτία·
 Πλὴν τὸν λαμπρὸν μας οὐρανὸν ἐφώτιζε λυκώφως,
 Ὑπέφωσκε χαρμόσυνος πνευματικὴ αἰθρία.

Ἄλλ' ἦτο ἄσμα τελευτῆς ἐφάνευσαν τὸν κύκνον,
 Φυλὴ νομάς καὶ βάρβαρος ὡς τίγρις διψαλέα

(1) Λειποτάκτης τῶν πυρῶν τῆς Τρωάδος = Ὁ Αἰνίας.

(2) Ἡ Κόρινθος ἀρχαίῳθεν ἐλέγετο Ἐφύρα.

Ἐρήμωσεν, αἰμοχαρὲς πολιτισμοῦ τὸ λίκνον,
Κ' ἠκούσθη τότε στένουσα φωνὴ ἡ τελευταία.

Ἢ τῆς παρθένου κεφαλῇ ἐνέδωκε βραρεῖα,
Ἐκυψεν εἰς τὰ στήθη τῆς ἐν ἔρεισμα ζητοῦσα,
Καὶ ἡ πατρὶς μας ἔπεσεν ἀσθμαίνουσα καὶ κρύα
Εἰς τῶν λειψάνων τὸν σωρὸν πρηγῆς, ψυχροῦραγοῦσα.

Δὲν ἀποθνήσκει ἡ ψυχῆ, ἡ τῶν ἐθνῶν τὸ στέμμα!
Ἠγέρθη πάλιν ἡ Ἑλλάς ὡς Τόμυρις βραγδαία,
Τὴν αἰμοδόρον κεφαλὴν ἐπότισε μὲ αἷμα,
Καὶ ἀνελίχθη ἔνδοξος ἡ κυανῇ σημαίᾳ!

Ἐκτοτε ; . . . ὦ ! δὲν ἔπαυσεν, ἐπάλκισε, παλαίει (1)
Πλὴν μία, μόνη, ἔρημος ἡ μήτηρ τῶσων γόνων
Πικραίνεται, ἀδημονεῖ, ὁ ὀφθαλμὸς τῆς κλαίει,
Ἐκπέμπουσα πυρετωδῶς ἐκ τῶν ἐγκάτων στόνον,

Ἐκ τῆς παλάμης ἔγειρον τὸ κύπτον πρόσωπόν τῆς,
Σύ, γόνε τῶσων κραταιῶν τῆς Ἄρκτου ἡγεμόνων,
Δρόσαισον μὲ ἐν φίλημα τὸ φλέγον μέτωπόν τῆς,
Καὶ τῆς ψυχῆς τῆς σίγασον τὸν γαγγραινώδη πόνον.

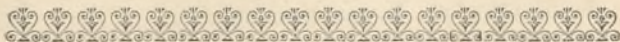
Τότε ἡ τροφὸς τοῦ βρέφους τῆς τὰς χεῖρας θά συνάπτῃ
Καὶ ὑπὲρ Σοῦ τὴν δέξαισι θά τῷ ὑπαγορεύῃ,
Σπινθῆρα τῆς ἀγάπης σου ἐντός του θά ἀνάπτῃ
Ἄστρον ὅθ' ὁ αἰώνιος εἰς τὰς ψυχὰς ἐδρεύει.

(1) Τὸ ποίημα τοῦτο ἐγράφη ἐν Καλύμναις, τὴν 10 Νοεμβρίου
1867 ὅτε ἤμαρξεν εἰσέτι ἡ τῆς Κρήτης ἐπανάστασις.

Εἰς τὸν αἰθέριον θερμὰ τῆς ὑψηλοῦ θρόνον
"Ὅλ' αἱ ψυχὰι θ' ἀνέρχονται, Ἐσὲ εὐγνωμονοῦσαι.
Ἡμέρας καὶ ἑνιαυτούς, εἰς πέρας τῶν αἰώνων,
Αἱ γενεαὶ θ' ἀπέρχονται τὴν δόξαν Σου ὑμνοῦσαι.

Πλὴν ἦλθες, Σαπτὴ Ἄννασα, Ἴρις μεστὴ ἐλπίδων,
Ἦλθες, καὶ τῆς δόξης μας ἀγγέλλεται τὸ πέρας,
Διόριξ ἦλθε μὲ Ἐσὲ, ἐκόπασεν ὁ κλύδων
Καὶ ἀνατέλλουσιν αὐγαὶ ἑαρινῆς ἡμέρας!

ΕΙΣ ΜΑΪΟΣ

Ἐπιστολή πρὸς τὴν νεολαίαν τῆς Χαλκίδος (1)

Α'.

Τῆς περατόνου Μούσης μου ἀκούσατε τοὺς στίχους,
Σᾶς ψάλλω νέος ἔτι ὢν γεροντικούς τοὺς ἤχους.
Μάτος εἶναι καὶ τερπνὴ ἡ φύσις ἐικολάπτει,
Ἡ δὲ τῆς συντηρήσεως εἰς τὰς ψυχὰς ἀνάπτει
Ἐρωτικῆς πυρκαϊᾶς κρατῆρας φαντασίας,
Τερπνοῦς ὄνειρους, φέσματα, ἐλπίδας θεσπεσίας!
Ὁρῶν ὄντως ἐποχὴ ἡ Ἡθῆ τὴν χρυσόνοι,
Ἡ γραῖα φύσις νεαρὰ τὰ κάλλη τῆς ἀπλόνει.
Ὡ ἰλαρὲ μου θάσσε, ποῦ τρέχεις ἔς τοὺς ἀνθῶνας
Μεστὸς ἐλπίδων κ' ἔρωτος νὰ δρέψῃς ἀνεμῶνας,
Περίμενε τὸ βῆμά μου· κατόπιν σου βαδίζω,
Τῆς λύρας μου τὸν ἔσχατον Μάιον σοὶ τονίζω!

(1) Ἡ ἐπιστολή αὕτη ἐγράφη εἰς ἀπάντησιν προλαβοῦσης ἐπιστολῆς νέου τινὸς ἐκ Χαλκίδος, ὅστις μοὶ ἤλεγχε φιλικῶς ὅτι ἐλησμόνησα τὴν ἐφημερίδα «Εὐρύπους» καὶ μὲ παρακάλει ἐξ ὀνόματος τῆς νεολαίας Χαλκίδος νὰ πέμψω εἰς τὴν βιβλιοθήκην ἐφημερίδα ποιημάτων τι τῆς πρώτης Μαΐου 1867.

Στέρξε νὰ συγκρατῶ κ' ἐγὼ τὸν ἔγκυκλον μαζῆ σου
 Κ' ἀντὶ ἀνθέων νὰ στεφθῶ μὲ κλόνον κυπαρίσσου.
 Νὲ ἐνθυμῆσθε ; — "Ἄλλοτε, ἐνύπνια ὠραῖα
 Σᾶς ἔψαλλον ἡ λύρα μου καὶ φαντασία νέα.
 'Ο χρόνος δὲν μ' ἐγήρασε, μ' ἐγήρασεν ἡ πεῖρα,
 Καὶ θὰ σᾶς δώσῃ συμβουλὰς πεπειραμένη λύρα.

Β'.

'Οπόταν εὐσμος πνοή, ἀνθῶνας διελθοῦσα
 'Εξύπνα τὰς αἰσθήσεις μου, τὴν κόμην μου φουσοῦσα
 Σᾶς ἔψαλλον ἐνύπνια, ἐμέθυσκον μαζῆ σας,
 Καὶ ζώσας, διὰ τοῦ νοῦς, σᾶς ἔπλαττον μαγίσσας.
 Εἰς ἔρκνον προπόσεων, τὴν κύλικα ὑψόνων
 Μ' ἤκούσατε χαρμόσυνον κ' ἐμὲ ψάλλοντα τόνον.
 Τὴν Φιλομήλα ὕμνησα, τὴν μυρομένην κόμην,
 Πλὴν τῆς ἀπάτης μήκωνας βροφήσας ἐκοιμώμην !
 Σᾶς ἔτερον, ὦ φίλοι μου, τοῦ κόσμου ὑπνοδάτης.
 "Όταν μὲ ἴριδας χρυσᾶς τὸ πρίσμα τῆς ἀπάτης
 Τοὺς νεαρούς μου ἔβλεπον νὰ χρωματίζῃ χρόνους !
 Καὶ τώρα, συγχωρήσατε τοὺς κλαυθμηρούς μου τόνους.

Γ'.

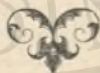
"Ω ! ἡ γυνὴ δὲν ἀγαπᾷ πλὴν προτιμᾷ ἐκεῖνον,
 "Όστις δραγμὰς λιθανωτοῦ 'ς τὴν καλλονὴν τῆς τεινων,
 Λατρεύει μετ' αὐτῆς πιστῶς τὸ μόνον εἶδωλόν τῆς,
 Καὶ σφάγιον τὸν ἀπαιτεῖ εἰς τὸν σκληρὸν βωμόν τῆς.
 Νῦν λύω, φίλοι, δι' ὑμᾶς τὴν τῶν βοτάνων πῆραν·
 Χλευάσατε, πλὴν δέχθητε, τὴν πρόωρόν μου πείραν.
 Πρώτην, ὅταν ἰδῆς φορὰν τὴν Κίρκην, ἥτις μέλλει
 Νὰ μεταβάλλ' εἰς ἀπεχθῆ τ' ἀνθρώπινά σου μέλη,
 "Ἄς στρέφῃ προθυμότερον ἐπὶ αὐτῆς τὸ ὄμμα·

Μὴ ἀπατᾶσαι προτιμᾶς, δὲν ἀγαπᾶς ἀκόμα.
 "Ὁν προτιμήσεως μορφήν λαμβάνουσι αἱ ὀδύνας,
 Κρατεῖτε, φίλοι, τὴν ψυχὴν καιρὸς ἐν ὅσῳ εἶναι.
 "Ὁν δ' ἡ ψυχὴ ἢ νεκρὰ λατρείας θέλει πόλον,
 Πρὸς τὴν Πατρίδα στρέψατε τὸν ἔρωτά της ὅλον"
 Τὰ ἄνθη σας πατήσατε, συντρίψατε τὴν λύραν,
 Καὶ τὴν δουλείαν φύγετε τῆς γυναικὸς τὴν στείραν.
 "Ὅταν βαρβάρων ὀφθαλμοὶ πρὸς τὴν Πατρίδα στρέψῃ
 "Ὁς τέρπουσι τοῦ μυκτιῆρας σας πυρίτιδος τὰ νέφη"
 Ὑπὲρ πατρίδος τάχθητε εἰς πολεμίους στοίχους,
 Καὶ ἐγκυκλιὸν χορεύσατε εἰς τηλεβόλων ἤχους!

Δ'.

Καὶ τὴν ἔρωτήσατε τὸν Μέντορά σας ποῖαν
 Εἰς τοῦ πολέμου φάλαγγας ἔφερε πανοπλίαν;
 "Ὁ φίλοι, τύχη ἄστοργος τὰς χεῖρας του δεσμίας
 Κρατεῖ (1) σφικτὰ καὶ δι' αὐτὸ σᾶς ἔψαλε πικρίας,
 Εἰλικρινῶς τὴν θέλετε τὴν Μοῦσάν μου καὶ πάλιν;
 Μαζῆ σας ἰδοὺ ἔρχεται, πλὴν εἰς πολέμου πάλιν!
 Κ' ἐκαῖνος ποῦ σᾶς ἔτερπε μὲ λύραν τοῦ Ὀρφέως
 Θέλει σᾶς ψάλλει θούρια ὡς ὁ γολὸς Τυρταῖος.

(1) Ἐπασχον ἰσχιάδα.

ΦΩΝΗ ΑΓΑΠΗΣ (1)

Βορριάς φυσάει, καὶ γυμνά τὰ ὄρφανὰ τῆς Κρήτης
Εἰς τὴν ἰσχνὴν τῆς μάνας των τὴν ἀγκαλιὰ ζητοῦνε;

Ὅχι τὰ χᾶϊδα τὰ φιλιὰ
Σὰν τῶν ἀρχόντων τὰ παιδιὰ.
Ζητοῦν νὰ ζεσταθοῦνε.

Βλέπεις ἐκεῖνο π' ἄνεμος τὸ πάει καὶ τὸ φέρνει,
Ποῦ τὸ μουσικεῖ ἢ βροχὴ, ποῦ τρέμει τὸ καυμένο;
Δὲν ἔχει μάνα, τ' ὄρφανὸ,
Νὰ τὸ θερμάνῃ, τὸ φτωχό,
Καὶ στέκει πικραμένο.

Γιὰ ὅς ἐκείνη ποῦ κρατᾷ στὴν ἀγκαλιὰ τῆς καίτι,
Εἶναι παιδί της . . . Ἐρυγε ψωμί γιὰ νὰ τῆς φέρῃ
Ἐξήταγε ἀφ' τὸ πρῶτ',
Μὲ τὴν μικροῦλα του φωνὴ
Στῆς χώρας μας τὰ μέρη.

(1) Ἐγγράφη ἐν Καλάμας τῷ 1867, ὅτε ὁ ποιητὰς ἦν ἐπίτροπος τῶν προσφύγων Κρητῶν, καὶ ὅτε παῖς Κρής ἐπνίγη εἰς τὸ βεῖθρον τοῦ διὰ Καλαμῶν διερχομένου χειμάρρου, τὴν 5 Ὀκτωβρίου 1867.

Ἐβράδισσε κ' ἐγύριζε ὅλο χαρὰ γεμάτο,
 Εἶχε ἔστων κόρφο του ψωμί τῆς μάνας του νὰ δώσῃ,
 Κ' ἐπήδησε ἔστην ρεματιὰ,
 Σὰν τὸ ζαρκάδι ἔστα κλαδιὰ,
 Ἄφ' τὴν χαρὰ τὴν τύση.

Σκοτάδ' ἦτο, δὲν ἔβλεπε πῶς φούσκωσε τὸ βέμα.
 Τὸ βέμα κί' ἂν τὸ κύλαε, τὸν κόρφο του φυλάει,
 Γιὰ νὰ μὴ χάσῃ τὸ ψωμί,
 Ὅπου ἡ μάνα του χλωμῇ
 Καρτέραγε νὰ φάῃ.

Ἐχθὲς τὸ βράδυ τὸ χασε ἡ μάνα τὸ παιδί της
 Καὶ σήμερα τὸ εὔρισκε ἔστην ἀμμουδιὰ ριχμένο.
 Εἶχε ἔστων κόρφο του ψωμί,
 Γελοῦσ' ἡ ὄψι του χλωμῇ,
 Κ' ἄς ἦτανε πνιμένο.

Ἐρρίχτηκε καὶ τ' ἄρπαξε ἔστην ἀγκαλιὰ της μέσα,
 Τὸ φίλησε χίλιας φορὰς, μήπως καὶ τ' ἀναστήσῃ!
 Πλὴν μόνο τοῦ Θεοῦ φίλ!
 ἼΜπορεῖ νὰ δώσῃ τὴ ζωῇ,
 Κ' ἡ μάνα νὰ θρηνήσῃ.

«Τί νὰ σοῦ πῆ ἡ μάνα σου; Ποῦ νὰ σοῦ πῆ τραγοῦδι;»
 «Τὰ μάτια μου ἐστέρησαν, ξηρὰ τὰ βλέφαρά μου,»
 «Ἄς κλάψουν ὅλοι τ' ὄργανά.»
 «Ἐγὼ σὰν μάνα τὸ πονῶ.»
 «Τὸ κλαίει ἡ καρδιά μου.»

«Παιδί μου, τὸν πατέρα σου, τὸν ἔθαψα μονάχη»
 «Ἐπολεμούσαμε μαζὴ ἐκείνη τὴν ἡμέρα»
 «Κ' αὐτὸς γιὰ τὴν Ἐλευθεριά»
 «Ἀπέθανε ἔσθ' ἡ βροματιά»
 «Ὡς σύ, γιὰ τὴν μητέρα.»

«Πόσοι, παιδί μου, σὰν καὶ σέ, μάρτυρες ἀποθάνουν!»
 «Πόσοι, σὰν τὸν πατέρα σου, πέφτουνε σὰν λιοντάρια!»
 «Μὰ ἓνας εἶν' ὁ κυνηγός,»
 «Τὴ δόξα ἔχ' ὁ ἀρχηγός,»
 «Ὅχι τὰ παλληκάρια!»

«Δὲν κυνηγᾷς ὁ φτωχός, ἔσθ' ὁ πόλεμος τὴ δόξα,»
 «Γυρεύει τὴν Ἐλευθεριά, καὶ σὰν ποθάν' ἀκόμα»
 «Νὰ τ' ἀγαποῦνε τ' ὄρφανό»
 «Καὶ σὰν φωνάζῃ τὸ «πεινῶ»
 «Νὰ μὴν τοῦ κλεισοῦν τὸ στόμα.»

B'.

Μελαχροινή μου, σὰν φορῆς διαμάντια ἔστὰ μαλλιά σου,
 Καὶ ἔσθ' ὁ ὄφραϊτό σου λαιμὸ ἀστράφτουνε πετράδια,
 Εἶσαι ὡραία, σ' ἀγαπῶ
 Ὡσὰν τὸν ἥλιο στὸ νερὸ
 Σοῦ παίζουμε μὲ χάρδια.

Πλὴν τὰ διαμάντιά σου αὐτά, ἂν βγάλῃς καὶ τὰ δώσης,
 Καὶ τοὺς ξυπνοὺς σου ὀφθαλμοὺς μόνον φορῆς στολίδια,
 Καὶ ἔντύσης τὰσα ὄρφανά,
 Χορτάσης ἑκείνον ποῦ πεινᾷ,
 Πιές μου, δὲ θά 'σαι ἴδια;

Φτερά 'ετὴν φαντασία μου θά'χης ἀγγέλου τότε,
Θὰ σ' ἀγαπᾷ ὁ λογισμός, θὰ σ' ἀγαπᾷ ἡ ψυχὴ μου,
Τότ' ὁ Θεὸς θὰ σ' ἀγαπᾷ
Καὶ τὸ φτωχὸ θὰ σοῦ χρωστᾷ
Τὸ μάννα τῆς ἐρήμου.

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΧΑΝΙΩΝ

ΘΟΥΡΙΟΝ

(Ἔπηος, «Συπνᾶτε με τὴν Σάλπιγγα» κτλ.)

Τὰ ὄπλα' ἄς δράξωμεν, παιδιὰ, τοῦ Λεωνίδα γόνοι,
Καὶ ἄς ἀστράψῃ τὸ σπαθί,
Καὶ λυσσασμέν' ἄς ἀκουσθῇ
Τουφέκι καὶ κανόνι!

Πολὺν καιρὸν κοιμήθηκες ἀνύποπτο Λιοντάρι,
Μὰ τὴν ἄρχουδα τριγυρνᾷ,
Μὲ βῆμα ποῦ δὲ σὲ ξυπνᾷ,
Τοὺς σκύμνους νὰ σοῦ πάρῃ.
Στὰ ὄπλα γενναῖοι ἵππεῖς καὶ πεζοί,
Ἐλεύθερος θέλει ὁ Ἕλληνας νὰ ζῇ.

Μᾶς ἐνανούρισαν γλυκά, μᾶς ἔδωσαν τὰ χέρια.
Συπνᾶτε τώρα ἔστη φωτιά,
Ἐκεῖ χτυπάει ἡ καρδιά,
Στὸν πόλεμο, ἔφετρία!

Τὰ ἔθνη ποῦ φωτίζουμε τοὺς ἄλλους τοὺς βαρβάρους
Γιὰ νὰ φωτίσουμε καὶ μᾶς,
Νὰ μᾶς γεμίσουν με τιμᾶς,
Μᾶς στέλνουν τοὺς Βουλγάρους!

Στὰ ὄπλα, ἔτὰ ὄπλα ἵππεῖς καὶ πεζοί,
Ἄτιμωσ ὁ Ἕλλην δὲν θέλει νὰ ζῆ.

Ἀδέρφια ποῦ ποθήσατε θερμὰ τὴν ἔνωσίν μας,
"Ὅτι τὸ σιῆθός μας ποθεῖ
Ἄς πάρωμε μὲ τὸ σπαθί,
Ἡ πέσετε μαζῆ μας.
Ἄλλοις σ' ἐκεῖνὸν ποῦ μετρήθῃ μὲ ἀποφασισμένο,
Ἡ μιὰ νὰ ἐλευθερωθῆ,
Γιὰ ἑκατὸ νὰ σκοτωθῆ.
Μὲ ἴματι μκυρισμένο!
Στὰ ὄπλα, γενναῖοι, ἵππεῖς καὶ πεζοί,
Ἦς δοῦλος ὡς πότε ὁ Ἕλλην θὰ ζῆ;

Προχθὲς ἀκόμα σκύδαμε ἔστοῦ τούρκου τὰ μαχαίρια,
Μὰ ἄναψε γιὰ μιᾶς φωτιᾶ
Στὸ ὄνομά σου, Ἐλευθεριά!
Καὶ λύθησαν τὰ χέρια.
Δὲν ζοῦνε πιά οἱ ἥρωες, τὰ χθεσινὰ Λιοντάρια,
Ἄλλὰ τὸ χῶμα μας γεννᾷ,
Ὅταν τὸ αἷμα τὸ κερνᾷ,
Χιλιάδες παλληκάρια!
Στὰ ὄπλα, ἔτὰ ὄπλα ἵππεῖς καὶ πεζοί,
Λιοντάρι δὲ λείπει εἰς Ἕλλην ἄν ζῆ.

Παιδιά, μᾶς κράζει ἡ Πατρίς, ὁ ὕπνος πλέον φθάνει,
Μὲ πρόσταγμά της φοβερό,
Εἰς τοῦ Ἀνδρούτζου τὸν χορό,
Μὰ σ' ἄλλο τώρα Χάνει.
Τὰ ὄπλα θράζομεν καθεῖς. Ποσ' οἱ ἐχθροὶ μας εἶναι,

Ὁ Ἕλληνα δὲν τὸ ἐρωτᾷ
Ὅταν γυμνὸ σπαθὶ κρατᾷ
Μον' ἐρωτᾷ ποῦ εἶναι ;
Στὰ ὅπλα, ἔστ' ὅπλα ἰππεῖς καὶ πεζοί
Ἐλεύθερος πλέον ὁ Ἕλληνα θά ξῆ !

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΧΑΝΙΩΝ

ΤΟ ΟΝΕΙΡΟΝ ΕΝΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΟΥ

Μ' άκονισμένο τὸ σπαθί, τουφέκι γεμοσμένο,
'Εχθές άποκοιμήθηκα θλιμμένος καὶ ὠχρός·
Γυναῖκα δὲ θυμήθηκα, μικρὸ παιδί κλαμένο,
'Αλλὰ γιὰτί δὲ μοῦ ἔκραξαν, Πατρίδα μου, — «'Εμπρός!»

'Στὰ ὄπλα μου ἐστράφηκε μ' εὐλάβειαν τὸ ἄματι,
Καὶ τὸν σταυρόν μου ἔκαμα εἰς τὸ σπαθί θερμῶς·
'Αχ! ἤθελα τὸν πόλεμον, καὶ ὄχι τὸ κρεβάτι!
'Αλλὰ κάνεις δὲν ἔκραζε, Πατρίδα μου, — «'Εμπρός!»

'Στὸ νοῦ μου ἀνελόγιστα συμβάντα τοῦ πολέμου·
'Κεῖ ἔχυνα τὸ αἷμά μου γιὰ σένα ἀπειθῶς.
Σὲ ἔφερα χαρούμενος, ὡς τὴν κορφήν τοῦ Αἵμου,
'Αν καὶ δὲ μοῦ ἔκραξε κάνεις, Πατρίδα μου, — «'Εμπρός!»

Μὲ ὄνειρα ἠναγούριζα τ' ἀκούραστό μου σῶμα,
Σιγά, σιγά ἐσβύνετο ὁ νοῦς μου ὁ πυρός,
Τὰ βλέφαρά μου ἔπεσαν καὶ ἔκλεισαν τὸ ὄμμα,
'Αφοῦ κάνεις δὲν ἔκραζε, Πατρίδα μου, — «'Εμπρός!»

Καὶ ἤκουσα 'στὸν ὕπνον μου, μία φωνὴ νὰ κράζη·
 «Ἦλθε ἢ ὦρα, ἀδελφοί, νὰ τρέμη ὁ ἐχθρός.»
 Καὶ ἡ φωνὴ τοῦ Ἀρχηγοῦ αὐτὴ νὰ μᾶς φωνάξη·
 «Γενναῖοί μου, εἰς προσοχὴν, γενναῖοί μου, — Ἐμπρός!»

Τῆς πεταλούδας τὸ φτερὸ νὰ ἀκουσθῆ ἴμποροῦσε·
 Φορὰν ἔπερνε εἰς τὴν ψυχὴν ὁ πόθος ὁ πυρός,
 Σ' ὄλα τὰ στήθη μιὰ καρδίᾳ ἕνα παλμὸ χτυποῦσε,
 Στὸ πρόσταγμα τοῦ Ἀρχηγοῦ. «Γενναῖοί μου Ἐμπρός!»

Αἴφνης ἠκούσθη κεραυνὸς εἶδα ἐχθροὺς τριγύρω!
 Ἦτο φωτιὰ καὶ αἵματα, καὶ γῆ καὶ οὐρανός.
 Ἐλευθερία καὶ Πατρίς, νὰ τὸ σπαθί μου σύρω,
 Λέγω, καὶ πέφτω 'στὴ φωτιᾷ, κρυγάζοντας «Ἐμπρός!»

Δέκα 'στὰ στήθη μου πληγαῖς παράσημά μου ἦσαν,
 Στὰ πόδια μου ἐσφάζετο ὁ τολμηρὸς ἐχθρός,
 Εἶχα ψυχὴ 'στὸ στήθος μου τὴν φονικὴ μου λύσσαν,
 Ἄφοῦ, Πατρίς μου, ἔκραξαν 'στὰ τέκνα σου, «Ἐμπρός!»

Σημαιοφόρος ἀδελφός σιμά μου ἐσκοτώθη·
 Ἦρπασα τὴν σημαίαν μας 'ποῦ ἔλαμπε σταυρός.
 Τὸ σύμβολον τοῦ χριστιανοῦ 'στὸν οὐρανὸν ὑψώθη,
 Καὶ ἔκραξα στ' ἀδέρφια μου, «Γενναῖοί μου, Ἐμπρός!»

'Στὰ ποθητά μας ὄρια φυτεύω τὴν σημαίαν,
 Εἰς ἕνα λόφον ὑψηλόν, ποῦ φύλαγ' ὁ ἐχθρός,
 Καὶ εἶδα γύρω, 'στὴ φωτιᾷ λιοντάρια διψαλέα,
 Ποῦ σφάζοντα ἀνέκραζον· «Γενναῖοί μου, — Ἐμπρός!»

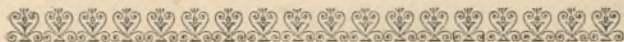
Ἡ Κρήτη καὶ ἡ Ἑπειρος καὶ ἡ Μακεδονία,
 Τρεῖς λέαιναι αἰμοσταγεῖς, ἐν μέσῳ τοῦ πυρός,
 Πρὸς μυριάδας ἔκραζον· «Γὰρ τὴν Ἑλευθερία,
 Ἐὰρ τὴν ἁγίαν ἐνωσιν· Γενναῖοι μου, Ἐμπρός!»

Εἶδ' ἀπὸ κεῖ τὰ κύματα ποῦ ἦσαν φορτωμένα
 Μὲ σιδηρένια φρούρια, καὶ ἔμεινα ὄχθρος.
 Μὰ τὰ ὄσα νὰ τινάζωνται κ' ἐκεῖνα συντριμμένα,
 Κ' ἐκραύγασα ἔξω φρενῶν· «ὦ ναῦται μου, Ἐμπρός!»

Εἶδα λαοὺς ἄλλοεθνεῖς νὰ μᾶς χειροκροτοῦσι,
 Νὰ μᾶς θαυμάζουν ἅπαντες, κ' ἐκεῖνος ὁ ἔχθρος,
 Καὶ νὰ συντρίβουν στέμματα, ποῦ δὲν μᾶς συμπαθοῦσι,
 Νὰ ἀνακράξουν μιᾷ φωνῇ· «ᾠ Ἕλληνας—Ἐμπρός!»

Στὴν κλίνην μου ἐσκήρτησα Ἑλευθερία! κράζων,
 Καὶ μὲ ἐξύπνησ' ἡ χαρὰ, ὁ πόθος ὁ πυρός.
 Ἄλλ' εἰς συστρατιώτης μου, τὴν χειρὰ μου τινάζων,
 Παρένθυρσε! ἐφώνησε· δὲν εἶπον τὸ—«Ἐμπρός!»

ΑΠΟΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ

ΤΩΝ ΕΚ ΣΥΡΟΥ ΑΠΕΛΘΟΝΤΩΝ ΑΝΔΡΩΝ

τὴν 4ην Ἀπριλίου 1886.

Χαίρετε, τέκνα εὐγενῆ, τὸ φίλτρον τῶν μητέρων,
Ἐλπὶς συζύγων, ἀδελφῶν, τὸ σέμνωμα πατέρων,
Σᾶς κράζει ἡ Πατρίς!

Σκύμνοι ἡρώων, φεύγετε! — Ἡ θάνατον ἢ νίκην!
Τοιαύτην σᾶς ἐπέβαλεν ἡ γέννησις συνθήκην,
Κ' εὐθύνην ἡ Πατρίς!

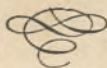
Εἰς τοὺς χαιρετισμοὺς ἡμῶν οὐδεὶς λυγμὸς ἠκούσθη,
Μήτις ὁ ἀσπασμὸς αὐτὸς εἰς δάκρυον ἐλούσθη·
Σᾶς πέρνει ἡ Πατρίς!

Θὰ κλαύσωμεν ὑπὸ χαρᾶς, ὅταν ἐν ᾧρᾳ μάχης,
Στέψη τὰ μέτωπα ὑμῶν, εἰς ἀποκρήμνους βᾶχεις,
Εὐγνώμων ἡ Πατρίς!

Σημαίνει ὁ ἔσπερινός, ἡ σάλπιγξ σας ἐπίσης·
 Ὡ συναυλία μαγική! σεμνοπρεπεῖς ἠχήσεις!
 Θρησκεία καὶ Πατρίς!

Εἶθε νὰ ἀκουσθῇ ποτὲ, κατόπιν τοῦ πολέμου,
 Ἡ σάλπιγξ σας ἀγγέλλουσα εἰς τὴν ἠχὴ τοῦ Δῆμου·
 «Ἐνίκησ' ἡ Πατρίς!»

Τὴν κάθοδόν σας ἕκαστος, ὦ πρόμαχοι, βαντζῶν
 Τότε μὲ δάφνας, θὰ βοᾷ, δάκρυ στοργῆς σπογγίζων,
 Τὸ «Ζήτω ἡ Πατρίς!»

ΤΑ ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΗΡΙΑ

ΤΟΥ ΕΠΙ ΤΟΥ ΛΟΦΟΥ ΔΗΛΙ

ΗΡΩΟΥ ΕΡΜΟΥΠΟΛΙΤΩΝ

29 'Ιουνίου 1887, ἡμέραν δευτέραν.

Σιγᾶ τὸ στόμα εὐλαβῶς ψαμάθου ἀνθρωπίνης,
Κάλυμμα πίπτει καὶ ἰδοῦ, ἰδοῦ ἐφάνη πλέον
Τῆς συμπαθείας ὁ βωμὸς καὶ τῆς εὐγνωμοσύνης,
'Εφ' οὗ κοιμᾶται ἀθλητοῦ νήδυμον ὕπνον λέων . . .

Κοιμοῦ, Κοιμοῦ, ἐκόπασεν ὁ κλύδων τῶν αἱμάτων,
Δὲν σ' ἐξυπνοῦσιν αἱ κραυγαὶ τῶν ἀνθρωπίνων γόων,
'Ἡ δὲ μαρμάρου κλίνη σου ὑπὸ τῶν ἀθανάτων
Κορᾶν τῆς Μνήμης καὶ Στοργῆς ἐστρώθη εἰς 'Ἡρώων !

'Εκείνων, οὓς ἀπώθησαν πατρίου γῆς οἱ τάφοι
Κοιμῶνται τώρα αἱ σκιαί, ἐδῶ, πρὸ τῶν ποδῶν σου,
Καὶ ζῶσα ἡ 'Ερμούπολις ἐπὶ κρηπίδος γράφει
'Ανεξιτήλοις γράμμασι λίθινον τ' ὄνειρόν σου.

Βλέπεις κατ' ὄναρ πτώματα εἰς βράχους ἀποκρήμνους,
Βορᾶν ὄρνέων ἐμπρησμούς, λεηλασίας, φόνον,

Περιδεῖς τοὺς πρόσφυγας ἀσίτους, ὀλογύμνους,
Συντρίμματα ἀνθρώπινα αἱματηρῶν ἀγώνων.

Κοιμοῦ, κοιμοῦ, θὰ ἐγερθῆς βρυχώμενος καὶ πάλιν·
Δὲν θὰ βραδύνη ν' ἀκουσθῆ ἢ σάλπιγι' τῆς Πατρίδος,
Καλοῦσα Σε ἐκδικητὴν, εἰς νεωτέραν πάλιν,
Καὶ τῆς ἐσχάτης "Ελληνοσ αἱματηρᾶς βάνιδος.

Κοιμοῦ, Σὺ κόνις ἱερὰ ἀρχιερέων δύο·
Τοῦ εὐλογήσαντος αὐτοὺς καὶ τὴν ἐσχάτην ὥραν,
'Επὶ ἀγγόνης θνήσκοντος μαρτυρικῶς ἐν Χίῳ,
Κ' ἐκείνου, ὃς ἠύλόγησε πρῶτος αὐτὴν τὴν χώραν.

Πόσοι παρῆλθον ἔκτοτε ἐνιαυτοὶ καὶ πύσας
'Αφηγουμέναισ τραγικὰ συμβάντα τῶν προγόνων
'Ο θάνατος ἐφίμωσεν ἀξιοπίστους γλώσσας,
'Ρίψας εἰς λήθην καὶ σφαγὴν καὶ ἐπιζῶντα πόνου.

Εἶναι νεκρὸν τὸ μάρμαρον καὶ κρύος ὁ γρανίτης·
"Ὅσον κι' ἂν ἦναι εὐγλωττα τῆς γλυπτικῆς τὰ κάλλη,
Δὲν δίδουσι ὄμμα μὲ ψυχὴν, μήτε καρδίαν ἦτις
Νὰ ἐξεγοῖ τὰ στήθη των, ὅταν ἐντὸς των πάλλη.

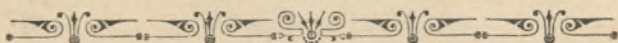
Δὲν σφύζουσι αἱ ἐπιγραφαί, τὸ ἀγαλμα τ' ὠραῖον !
"Ὅταν συμβάντα πρόκηται ν' ἀκούσω τῶν πατέρων
Θέλω καρδίαν πάλλουσαν, ὄμμα εἰς θάχρυ πλέον,
Θέλω ψυχὴν συμπάσχουσαν, καὶ στήθος τὸ ἀσπαῖρον.

Πλὴν Σὺ, λείψανον σεβαστόν (1), αἱματηρῶν κλυδάνων,
Ἰγῆτωρ Ἑρμουπολιτῶν, ἡ πολιὰ σου κόμη,
Αὐτὸ τὸ μαῦρον σύμπλεγμα τῶν ἀνθρωπίνων πόνων,
Τοῦτο τὸ πικρὸν ὄνειρον, τὸ ἐνθυμεῖτ' ἀκόμη;

Κάθησε, τῶν πατέρων μας εἶπέ μας ἱστορίας·
Σιγῶσαι νέαι γενεαὶ θὰ ἴστανται σιμά σου,
Ἐνῶ τὸ γόνυ κλίνουσα, εἰς τῆς Ἀθανασίας·
Τὴν δέλτον ἡ Ἑρμούπολις θὰ γράφῃ τ' ὄνομά σου.

(1) Ὁ Δημήτριος Βαφειοδάκης.

Ἡ ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΛΑΟΥ

Κατὰ τὴν 26 Ἀπριλίου 1886.

*Η

Ο ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΣ

Νέμεσις, ἔσο Μοῦσά μου, τὴν μάστιγά σου δός μου,
Καὶ ἔπλισον τὸ ὄμμα μου με' Ἀληθοῦς ὀργῆν,
Ὅπως αἰσχύνω τοὺς τρανοὺς ἀναισθητοῦντος κόσμου,
Στείζων τὰ μέτωπα αὐτῶν με' τιμωρὸν πληγῆν.

Ἑλλάς, ὠραία Ἐνωῶ, εἰς τοῦ ἀρχαίου χρόνου
Ἐξήγησας τὸ αἶμά σου εἰς στάδιον τιμῆς,
Δεδοξασμένη ἔζησας, μ' ἀρειμανίους στόνους
Ἐχύθη ἢ πολῦτιμος ἐσχάτη σου βράνις.

Τότε' ἀναιδὴς ὁ ἰσχυρὸς δὲν ἤξευρεν ἀκόμα
Νὰ μωκτηρίξῃ ἀγενῶς ἀνίσχυρον ἐχθρὸν,
Καὶ ὁ Ῥωμαῖος ἔκλινε πρὸ τῆς Παλλάδος τ' ὄμμα,
Ὡς ταπεινὸς ὑπήκοος δεσπότην θεωρῶν.

Ἄλλοίμονον! ἀκάθεκτος ὁ χρόνος τί δὲν φθείρει;
Τίς ν' ἀποφύγῃ δύναται τοῦ χρόνου τὸν κρημνόν;

— Κατόπιν του ἀνηλεῶς, ἰδοὺ δεσμίους σύρει,
Τὸν ἡττηθέντα ἄρχοντα, τὸν νικητὴν σεμνόν.

Καὶ τότε, τί ἀπέμεινε τοῦ σκοτεινοῦ αἰῶνος,
— Μαλάκια ἀκάθαρτα, σκώληκες βρωμεροί,
Τὰ ἔμβια ἐκθράσματα φρικώδους σηπεδόνας,
Τὰ τοῦ μὴ ὄντος στόματα, ποῦ τρέφουν οἱ νεκροί.

Περὶ τὸ σῶμα ἔθριθον ἀνθρώπινοι γυρῖνοι,
Ἐνέμοντο τὰ ῥάκη του, ὡς κλῆρον συγγενοῦς,
Καὶ λείχοντες τὰ μέλη του, ἀντὶ ἀνθρώπων, φρῦνοι
Ἐγένοντο καὶ ἔζησαν εἰς τόπους νοσερούς.

Δευτέρα μεταμόρφωσις τὰ μέλη αὐτῶν λύει,
Τὸ τῆς Παλλάδος ἔνδυμα ἀρπάζουν ἀναιδῶς,
Ἐλίσσονται ἐντὸς αὐτοῦ, καὶ πίθηκοι γελοῖοι
Τὴν ληστευθεῖσαν μάρτυρα χλευάζουν ἀγενῶς.

Θὰ ἀποθάνῃ φίμωτρον τὴν ἀποπνίγει ἤδη,
Ἐφέλλιζον οἱ πίθηκοι κατέμπλεοι χαρᾶς,
Κ' ἐπὶ τοιαύτῃ, ἔλεγον, κρεμώμενοι ἐλπίδι,
"Ὅτι ἀνῆκεν εἰς αὐτοὺς πολιτισμοῦ ἡ δᾶς.

Νεκρὰ δὲν ἦτο ἡ Πατρίς, αἰχμάλωτος κ' ἂν ἦτο·
Ἐδέσμευσαν τὸ σῶμά της, ἀλλ' ὄχι καὶ τὸν νοῦν,
Χηρεύουσα ἐπένετο, πλὴν ἐπαρηγορεῖτο
Διδάσκουσα τὰ ὄρφανά πῶς νὰ ἀγαστηθῶν.

Γλῶσσα, θρησκεία, φρόνημα, τρία προπύργιά μας,
Ἐκ τοῦ εὐρώτος ἔσωσαν τὸ ἔθνος καθαρὸν·

Δὲν φθείρεται ἀναμιχθεὶς μὲ κόπρον ὁ ἀδάμας,
 Ἄν κρύπτεται δὲν χάνεται αὐτοῦ ἢ λαμπηδῶν.

Βάρδος τις Ἑλλήν ἔψαλεν ἐλευθερίας ὕμνον,
 Προφήτης ὃν ἐνέπνεεν ἀγάπη ἱερά!
 Τρέμοντες τότε οἱ πύθηκοι συνέλαβον τὸν σκύμον,
 Κ' εἰς ποταμοῦ τὸν ἔπνιξαν τὰ μισητὰ νερά.

ἦτο ἰδέα ἔνσαρκος ἐκεῖνος ὁ προφήτης
 Ἐπνέξατε τὸ σῶμά του, ἀλλ' ὄχι τὴν ψυχὴν·
 Ἡ δὲ ψυχὴ τοῦ Ῥήγα μας ἦτο ἰδέα, ἥτις
 Ἄπειρους σάρκας ἔλαβε εἰς μίαν στοναχὴν!

Τὴν πανοπλίαν ἤρπασε μὲ τὴν ἀρχαίαν βώμην,
 Ἐλευθερίας ἢ φωνή· ἰδέα Ἀμαζῶν,
 Καὶ ἡ Πατρίς ἐτίναξε τὴν ἄπλετόν της κόμην,
 Εἰς μάχας, μόνον σύμμαχον καλοῦσα τὸν Θεόν!

Λαεὶ τῶν Γάλλων, εὐγενῆ, τοῦ κόσμου ἡ καρδία,
 Τὰ ἔθνη, ὅταν πάλλης σύ, αἰσθάνονται σφυγμὸν,
 Μόνον τὰ σπλάγγνα σοῦ οἰκεῖ ἀγνὴ ἐλευθερία,
 Καὶ συμπαθείας δάκρυον εἰς Σοῦ τὸν ὀφθαλμόν.

Ἐνθουσιῶν ἐθαύμασας τὸν Ἑλληνα πυγμαῖον,
 Θρασύως πλήν βραβίζοντα τὸν τοῦρκον κολοσσόν.
 Εἰς Ἐκκλησίας, θέατρα, Σὺ ἐφωράθης κλαίων
 Καὶ ἐπαιτῶν ὑπὲρ ἡμῶν τὸν γαλλικὸν χρυσόν.

Ὁ μόνος σύμμαχος ἡμῶν εἰς σὲ ἐνσαρκώθη,
 Σὺ ἐδοῆθεις δι' ἡμᾶς τὸν ἅγιον Θεόν,

Καὶ ἡ φωνὴ σου ἰσχυσεν, ἡ χεὶρ σου ἐπυργώθη,
Καὶ τῶν βουλείων ἔτηξας Ἐσὺ τὸν παγετόν.

Πρωτοβουλίαν ἔντιμον, μετὰ χειρὸς ἀδίκου
Ἐκ τῆς ψυχῆς σου ἤρπασαν ἄλλοι ὑπὲρ ἡμῶν,
Ὅσοι ἐγκαίρως φεύγουσι κρημιζομένου οἴκου,
Οἱ μόνοι κορέννυνται εἰς γενικὸν λιμόν.

Τίς ὁ λαμβάνων δωρεάν, κ' ἐκτὸς ἀχαριστίας,
Νὰ σχολιάσῃ δύναται μικρολογῶν αὐτήν;
Εἰς τρεῖς δυνάμεις χρεωστεῖ τὴν τῆς ἐλευθερίας
Ἀπόλαυσιν ἢ Ἐνυῶ αὐτῆς τὴν ποθητήν.

Δὲν εἶν' ἀγνώμων ἡ Ἑλλάς· δὲν δύναται νὰ ᾄῃ·
Οὐδέποτε τὰ τέκνα τῆς ἢ μήτηρ ἀδικεῖ·
Τέκνα τῆς εἶναι γνήσια πᾶς· αἱ ψυχαὶ ἐκεῖναι,
Εἰς ὧν γενναῖον αἶσθημα τὰ μύχια οἰκεῖ.

Εὐγνωμοσύνης δείγματα ζητεῖτε; — Ἐν σας βλέμμα,
Ἐθνη, ἐν νεῦμα κάμετε, ἐκεῖνο μας ἀρκεῖ·
Εἰς μάχας σας θὰ χύσωμεν πτωχὸν ἡμῶν τὸ αἷμα,
Ὅπερ θ' αὐξάν' ὑπὲρ ὑμῶν ἡ θούριος ἀλκή.

Καὶ τότε δὲν θὰ δύναται οὐδεὶς ὑμῶν νὰ εἶπῃ,
Συκοφαντῶν τοὺς ἀσθενεῖς· «Ἐξέλιπ' ἡ Ἑλλάς!»
«Τῆς νέας πρὸς τὴν παλαιὰν πᾶν τὸ κοινὸν ἐλλείπει»,
«Ἐχάθ' ἢ πρώτη Ἐνυῶ, ἐτάφη ἡ Παλλάς».

Εὐγνωμοσύνης αἶσθημα ἴσως σᾶς ἐμποδίσῃ
Τοῦ Ἑλληγνος νὰ θέτετε κλοιοὺς εἰς τὸν λαϊμόν.

Ἴσως τῷ ἐπιτρέψητε τότε νὰ ἀναζήσῃ
Καὶ λάβῃ τῶν προγόνων του τὸν κλῆρον, πολεμῶν.

Πλὴν τώρα;—Ἐξηνετήσαμεν τοὺς γλίσχρους ἡμῶν πόρους,
Ὅπως τὴν γῆν μας λάθωμεν, μὲ μέγαν σεβασμὸν
Πρὸς οὓς σεῖς ὑπογράφετε, πλὴν δὲν τηρῆτε ἄρους,
Ἀπέναντι τῶν ἀνοικτῶν τοῦ κόσμου ὀφθαλμῶν.

Ψυχραίνετε τὸ θάρρος μας, τὰς χεῖράς μας κρατεῖτε,
Καὶ οὕτως ἐνθαρρύνοντες θρασύδειλον ἐχθρὸν,
Τὸν παριστᾶτε φόβητρον, καὶ μὲ αὐτὸ ζητεῖτε
Τὸ βρέφος νὰ κοιμήσῃτε ἐπὶ τινι καιρῶν.

Ἐνῶ λαοί, νομάδες χθές, ἐνώπιόν σας σχίζου
Ὅτι σεῖς ὑπεγράψατε, Σκηπίονες, προχθές,
Ὅτινες ἴσως εἴρωνες σιγὰ σᾶς ὄνειδίζουν
Διὰ τὸ πρὸς τὴν ἀρπαγὴν πεῖσμά σας εὐπειθές.

ὦ! Τί ὠραῖον δῶρημα εἶναι τὸ μεγαλεῖον!
Ὅποταν δὲν τὸ κηλιδοῦ ἀδίκου ἢ ῥοπή,
Καὶ πόσον φαίνεται εὐτελές, ἀνόσιον, γελοῖον,
Ὅποταν μόνον τέρπεται τοὺς ἄλλους νὰ λυπῇ.

Καὶ τώρα! . . . Εἰς τὰ στήθη μας τὸ αἶσθημα ἐτάφη.
Οἱ στόλοι σας μᾶς ἀπειλοῦν μὲ πέδην καὶ κλαίους,
Καὶ ἰουδαῖοι αὖριον ἐφημεριδογράφοι
Θὰ ψέγουν τὴν ὑπακοὴν ἡμῶν πρὸ τῆς Κλειοῦς.

Ἄν ἀνετόιμους εὐρωσιν, εἰς ὧρας καταλλήλους,
Τὸ κατ' αὐτούς, πρὸς πόλεμον, τὰς φάλαγγας ἡμῶν,

Τοὺς ἰουδαίους βλέπετε ἐνθέρμους ἡμῶν φίλους,
Τὴν ἀπρονοησίαν μας νὰ ψέγουν μὲ θυμόν.

Ἐντὸς ἂν συνελεύσεως ἀνάγκη τις καλέσῃ,
Ἐν πλείον τῶν κτημάτων μας νὰ μᾶς ἀποδοθῇ,
Τίς τῶν ἑβραίων δύναται τὰ στόματα νὰ δέσῃ;
— Ἡ Σύνοδος θὰ εἴπωσι ἐπαίτας βοηθεῖ.

Καὶ τώρα, ὅτε πρόθυμος τὸ αἷμά του νὰ χύσῃ,
Θέλει ὁ Ἕλληγν πολλαπλοῦν ἐχθρόν περιφρονῶν,
Ὅτ' ἡ Εὐρώπη σύσσωμος, ὅπως τὸν ἐμποδίσῃ,
Πρόσφεύγει εἰς τὴν ἀρωγὴν μυρίων κεραυνῶν.

Ψόγους θὰ εὕρωσι πολλοὺς, οὐδόλως ἀμφιβάλλω·
Ἔ! εἶναι ῥήτωρ εὐγλωττος ἑβραῖος εὐτυχῶν.
Ἄρκεϊ νὰ θέλουν τὸ κακόν, νὰ μὴ ζητῶσιν ἄλλο!
Οἱ ψόγοι ἴλειπousi ποτὲ κατὰ τῶν ἀτυχῶν;

Ἴσως ποτ' ἐρωτήσῃ τις ἐφημεριδογράφος:
«Εἰς τὰ δεινά σας, Ἕλληνες δὲν ἔπταισεν οὐδεὶς;»
Ἄλλοι καταποντίζουσι τὸ ἰδικόν σας σκάφος,»
«Ἐνῶ σεῖς εἴσθε ναύκληροι αὐτοῦ καὶ οἱ πωρεῖς;»

Εἴμεθα ὄντως ναύκληροι τῆς ἐλαφρᾶς ὀκλάδος,
Εἶν' ἡ Εὐρώπη θύελλα ποῦ πνέει διαρκῶς,
Ὅ δὲ πρωράτης ἂν ζητῇ λιμένα τῆς Ἑλλάδος,
Πόσους σκοπέλους συναντᾷ τῆς ναυγαυῆς νηός!

Ναύκληροι, εἶπον, εἴμεθα ἡμεῖς τοῦ πλοίου ὄντως;
— Φιλοτιμίας ἔκφρασις, ἀγάπη ἔθνηκή!

Θεὰ ἢ Δύσις εἰσπηδᾷ, ὅταν μυκᾷτ' ὁ πόντος,
Ἐντὸς τοῦ σκάφους καὶ αὐτὴ ἐκεῖνο διοικῆ.

Αὐτὴ τὸ φέρει πρὸς κρημνοὺς καὶ ἀπορρῶγας βράχους.
Ὅταν δ' αὐτὸ συντρίβηται, ἐκείνη πρὸ πολλοῦ
Ἄπέπτη, παραιτήσασα τὸν οἶακα τοῦ σκάφους,
Καὶ ἵπτατ' εἰς τὸν οἶακα τοῦ σκάφους τῶν Ζουλοῦ.

Βεβαίως νῦν ἐπλήρωσεν ἐνόχους συμφωνίας,
Μὲ τὴν ἐλευθερίαν μας πρὸς τὸν ἐχθρὸν ἡμῶν,
Γλυαυτὸ, παρὰ τὸ δίκαιον, καὶ μετὰ ἀπορίας
Τὰ ὄπλα μας ἐδέσμευσε μὲ τὸν Ἀποκλεισμόν!

Σᾶς ἀτιμάζουσι, λαοί, καὶ δὲν σᾶς ἀγαπῶσι !
(Ἀκούσατε τὴν πόρρωθεν κραυγάζουσαν φωνήν)
Αὐτοὶ ποῦ σᾶς λυμαίνονται καὶ δὲν σᾶς κυβερνῶσι,
Ἐκθέτοντες αὐτὴν ὑμῶν τὴν ἐθνικὴν τιμὴν.

Λαοί, κἂν ἐρωτήσατε, τὰ σκάφη σας ποῦ εἶναι ;
Ποῦ τὰς σημαίας σας φουᾷ τῆς δόξης ὁ ἀήρ ;
Ποῖται τὰ κράζουσι καὶ ποῦ ἀνθρώπινοι ὀδύνας ;
Ποῦ τὰ φωτίζει ἀγαθοῦ ὁ πολιτικὸς ἀστήρ ;

ᾠ ! εἶναι δεσμοφύλακες τοῦ Ἑλληνος ἐκεῖνα,
Ἐπηρετοῦν τὸ φρόνημα τυράννου μισητοῦ,
ᾠς πυροδόλα φέρουσι τὴν σκελετώδη πείνα,
Ἴδου ποῦ δρέπουν φοίνικας θριάμβου ὠνητοῦ.

Γαλήνη εἰς τὰς ὄχθας μας μαρμαίροντος κρυστάλλου
Ἄντανακλᾷ τὰ κήτη των' αὐτὰ δ' ἐρυθριοῦν.

Δίσχύνεται κι' αὐτὴ ἡ πλάξ τοῦ παγεροῦ μετάλλου,
Δι' ὅσα ἀδικήματα ἐκ ταύτης ἀπαιτοῦν.

Πέρσαι πέντε δυνάμειον, οἱ Ξέρξαι σας ποῦ εἶναι ;
Εἰς ποῖον μέρος ἔστησαν τῆς ἀλωθείσης γῆς ;
Τοὺς μαρμαρίνους θρόνους των, ποῦ εὐγενεῖς ὀδύνας
Μέλλουν νὰ σθέσουν ἐν αὐταῖς τὴν φλόγα τῆς ὀργῆς ;

Νὰ τρέξω εἰς τοὺς πόδας των, νὰ ἴδω νὰ θαυμάσω,
Ἐκεῖ τοὺς νάνους τῆς ψυχῆς, τῆς ὕλης κολοσσούς.
Τῆς Λεοντοαλωπεκῆς τὰς συροφᾶς νὰ πιάσω,
Καὶ τῆς δυστρόπου μοίρας μας νὰ ἴδω τοὺς πεσσούς !

Ο ΑΦΟΠΛΙΣΜΟΣ

ἦ

ἡ 26 Μαΐου 1886.

Ποῦ στρέφετε τὰς λόγχας σας, πρόμαχοι τῆς Πατρίδος;
Ποῦ φέρετε τὸ βῆμά σας, ἥρωες ἀφελεῖς;
Λήθην εἰς ὅσα ὄνειρα ἐπλάσατε ἐλπίδος,
Εἰς ὅσους ἐρεμβάσατε θριάμβους ἐντελεῖς.

Τὰ ξίφη σας ἐνθήσατε καὶ πάλιν εἰς τὰς θήκας·
Τὸ θέλουν οἱ προστάται μας· ἐκεῖνοι τὸ ποθοῦν.
Τὰς πανοπλίας κλείσατε καλῶς εἰς ὄπλοθῆμας
Ὅπως ἐκεῖ πρὸς σάρακας ἀντιπαραταχθοῦν.

Ἡ κόρη ποῦ σᾶς ἐπλεκεν ἰδανικῶς στεφάνους,
Σᾶς ἀποχαιρετᾷ καὶ αὐτὴ κατέρυθρος, δειλὴ,
Θὰ ἐπαινέσῃ κολασσοῦς, καὶ ὄχι πλέον νάνους.
Ναί, πρὸς ὑμᾶς, πανίσχυροι, ἡ Μοῦσα μου λαλεῖ.

Ἐκείνη, πρὸ τῶν ἄθλων σας ἐκστατικὴ δίκαιος,
 Διγγιώσα τοὺς ὕμνεϊ μὲ ἀσθενῆ φωνήν·
 Ζήτω ὁ θρίαμβος ὕμῶν, ὁ νόμιμος, γενναῖος!
 Καὶ τί δὲν κατορθοῖτε σεῖς μὲ τὴν ἐπιμονήν;

Εἰς τὴν κοινὰν ἄφρτε τῶν παλαιῶν δογμάτων
 Τὸ νόμιμον τὸ δίκαιον καὶ ὅ,τι διεθνές·
 Εἶν' οὐτοπίαι καθαραὶ ὄνειρων παλαιφάτων,
 Ὅποταν ὁ διεκδικῶν εἶν' ἔθνος ἀσθενές.

Ἴσως σᾶς εἶπη τις ποτέ, καθὼς ἐγὼ παρίας,
 «Τὰ λείψανα συλλέγετε ἑλληνικῶν πετρῶν»,
 «Τὰ κλείετε μὲ σεβασμὸν εἰς μέγαρα λάτρείας»,
 «Κ' ἐκ τῶν ἀφεύκτων χρονικῶν τὰ σώζετε φθορῶν».

Ἐνῶ τὰ ζῶντα λείψανα μαρτυρικῶν ἀγόνων»,
 «Ἀποκαμόντα σήμερον ἐκ ταλαιπωριῶν»,
 «Ἐντὸς ἀξένων θέλετε νὰ ἄλωνται δρυμῶνων»,
 «Νὰ κάμπτεται τὸ γόνυ των ἐκ τόσων πορειῶν».

Ὡς εἰς τοὺς λίθους δίδετε Μουσεῖα, εἰς ἐκείνους»
 «Δότε τὴν προπατορικὴν αἰμοδαμμένην γῆν»,
 «Ἐκ τοῦ ὀλέθρου σώσατε τύπους τοὺς ἀνθρωπίνους»,
 «Μὴ τοὺς καταδικάζετε εἰς φοβερὰν πνιγὴν.»

Διπλωματία! Ποίησις! ὅποια συμφωνία!
 Ἀλήθεια, τὸ αἶσθημα καὶ ἡ πολιτικὴ!
 Τραγέλαρος τὴν ὕπαρξιν εὐρίσκων εἰς κρανία
 Εἰς ὧν ἐγκέφαλος νοσῶν τὸ κοῖλον κατοικεῖ.

Πλὴν ἔχει κ' ἡ πολιτικὴ εἰλικρινείας στόμα,
 "Όταν κρατῆ τὸ ἔναυσμα ἐπὶ τῶν κεραυνῶν.
 Καὶ ἡ διπλωματι' αὐτῆ, ἡρωϊκὴ ἀκόμα,
 Δεικνύει στέρν' ἀρειμανῆ κατὰ τῶν ἀσθενῶν.

Τὴν θρυαλλίδα τῆς κρατεῖ. — "Όπως μὲ ἐνοήσης,
 Σοὶ λέγει· Νὰ τὸ δόγμα μου, καὶ σοὶ τὸ ἐξηγῶ·
 «Σὲ ἐμποδίζω σήμερον τὴν γῆν σου ν' ἀνακτήσης»
 «Διότι εἶμαι ἰσχυρὸς καὶ τὴν ποθῶ ἐγώ.»

Τὸ δίκαιον τοῦ ἰσχυροῦ εἶναι κτηνώδης βίη,
 "Όταν πολίτης κραταῖος κατ' ἄλλου τὸ ἀσκῆ.
 'Εν τούτοις, εἶναι νόμιμον ἂν ἡ διπλωματία,
 Μὲ τὸ τοιοῦτον δίκαιον ἐν ἔθνος ἀδικῆ.

Οὐαί! τὸ δίκαιον αὐτὸ ἂν κρημνισθῆ καὶ πάλιν
 Εἰς τὰς ομάδας τῶν λαῶν ἀπὸ τὰ ὑψηλά·
 Αὐταὶ εἶν' ὄντως κραταῖαι καὶ εἰς αὐτῶν τὴν ζάλην,
 Θὰ ἦσθε λάχνας, ἰσχυροί, ἡ λαῖλαψ ποῦ κυλᾷ.

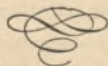
Πλὴν πάλιν τῆς ποιήσεως μὲ περιάγ' ἡ μέθη·
 'Η φρὴν μου πάλιν βόσκεται εἰς τὸ ἰδανικόν.
 Στὸ δόγμα σας ὑπογραφή ὑπακοῆς ἐτέθη.
 'Ιδοῦ, ἰδοῦ τὸ βέβαιον καὶ τὸ πραγματικόν.

Μὲ εὐφροσύνην εἶδατε, ὄπισθεν τηλεθόλων,
 Τοῦ εὐγενοῦς ζωγρίου σας φρικώδεις τοὺς σπασμούς,
 "Όν ἴσως ἐκηδεύσατε ἐντὸς τοῦ κοίλου στόλων,
 Μὲ κροκοδείλου δάκρυα κ' ἀγρίου σαρκασμούς.

Χαίριτε, ὦ ἡ Μοῦσα μου δὲν θὰ σᾶς λησμονήσῃ,
 Καθὼς σᾶς ἐλησμόνησε τῶν πόντων ὁ Θεός.
 Εἰς γενεῶν τὸ πέλαγος, ὅπως σᾶς ἀφανίσῃ
 Ὅθι εὐρεθῆ ἔσθ' ὁ οἶστρον τῆς Ἄλφης καὶ Ὠραιός.

Καὶ ὅταν τέλος φθάσωσι τὰ ἄδικα σας σκάφη,
 Εἰς τὰς γρανίτου χώρας σας, εἰς ὄρμους εὐμενεῖς,
 Κραυγάζατε πληρώματα: «Νὰ τέλος ὑπεγράψῃ»
 «Ἡ θέλησις τῶν ἰσχυρῶν ἀπὸ τοῦ ἀσθενεῖς.»

Εἰς τὰς κτηνώδεις σας κραυγὰς, ἔσως ἡ δυσμορφία
 Τῶν ἀτυχῶν βημάτων σας στιγμὴν ἀφανισθῆ,
 Κ' εἰς τὰς ἀκτάς σας πρόθυμος ἡ γελοιογραφία
 Τῆς θυγατρὸς τοῦ Πάλλαντος νὰ σᾶς ὑποδεχθῆ !

Η ΟΓΔΩΗ ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

Ἡ

ΤΟ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΝ ΤΩΝ ΗΡΩΩΝ ΤΗΣ ΜΟΝΗΣ ΤΟΥ ΑΡΚΑΔΙΟΥ

1
Βλέπεις ἐκεῖνο τὸ βουνὸν ἔς τοὺς πρόποδας τῆς Ἰδης,
Ποῦ φαίνεται ὡς τῆς μητρὸς αὐτοῦ παραφυάς ;
Νιφόβλητον παρίσταται μακρόθεν ἂν τὸ Ἰδης,
"Ὅταν ἀθρὰς ὁ Ἑσπερος ἀπλόγη τὰς σκιάς.

2
Τὴν κορυφὴν του δὲν κοσμοῦν, δὲν καταφύχουν πάγη·
Ἐπὶ χιόνος τὴν μορφήν καλύπτεται κρατήρ.
Εἶν' ἠφαιστείου φοβεροῦ, λάθας ψυχρὰ τενάγη,
"Ὅπου θ' ἀνάψη προσεχῶς τὸ ἐσθεςμένον πῦρ. (1)

3
Εἶν' Ἀρκαδίου ἡ Μονή.—'Ὁ δὲ ἐχθρὸς ζηλεύσας
Τὰ ἔνδοξα συντρίμματα, ποῦ ἄφισ' ὁ πυρσός,
Νὰ καλυφθοῦν ἠθέλησε, ἀνέγερσιν κελεύσας,
Καθ' ἣν ἐχύθη ἄφθονος καὶ κόπος καὶ χρυσός.

(1) Τὸ ποίημα τοῦτο ἐγράφη τὴν 5 νοεμβρίου 1885 καὶ ἐτυπώθη εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 1002 φύλλον τῆς «Πατρίδος» τὴν 16 νοεμβρίου 1885.

4 Σκάψε, θά εὔρης θέμεθλον ἀρχαῖον, μαυρισμένον ;
 Ἐφ' οὐ ὑψοῦται πρόσφατος, λευκὴ οἰκοδομή.
 Μόνον ὑπὸ λιθανωτοῦ δὲν εἶναι μαυρισμένον·
 Ἐξέρχεται πυρίτιδος καὶ αἵματος ὄσμη !

5 Ἄφοῦ τὸ μέσον τῆς νυκτὸς ἔς τὸ σήμετρον ἠχήθη,
 Ὄταν τὰ πάντα ἐπὶ γῆς εἰς ὕπνον βυθισθοῦν,
 Κόρη θλιμμένη ἔρχεται τὸ χῶμα νὰ σκαλίση,
 Τὴν βάσιν κύπτει καὶ φιλεῖ, τὰ χεῖλη της σιγοῦν.

6 Εἶναι εὐγνώμων ἡ Πατρίς, ἐν παραθύστῳ κλαίει :
 Εἰς γῆν δουλείας κρύπτεται καὶ γέλωσ καὶ κλαυθμός,
 Καὶ ὅταν ἡ καρδίᾳ σου ἐντὸς δακρῶν πλῆθ,
 Ὁ τύραννος τὸ ἀπαιτεῖ, θά παύσῃ ὁ λυγμός.

7 Τῆς τυραννίας ὄργανα, ὄχι, δὲν εἶναι μόνα
 Ἡ πέδη καὶ ἡ ἀλυσίς, κλοῖος ὁ σιδηροῦς.
 Τοῦ στόματος τὴν δούλωσιν καὶ τοῦ νοῦς ἀγῶνα
 Ἐπιτυχᾶνει φίμωτρον εἰς εὐγενεῖς λαοῦς.

8 Τότ' ἐντροφᾶ ὁ τύραννος καὶ ἀψηφᾶ τὸ θυμᾶ,
 Ὄταν ἰδρῶτα κ' αἵματα τῷ φέρῃ σιγηλῶς,
 Ὄταν τὴν φιλαυτίαν του καλύψῃ λήθης μνήμα,
 Καὶ ἔρπῃ ὁ δεισιώτης του πρὸ τῶν ποδῶν δειλός.

9 Ὅχι, ποτέ. Μὰ τὸν Θεόν, τὴν τῶν προγόνων κόνιν,
 Τὸ αἷμα ὄλον τὸ χυθὲν κ' αὐτὸ ποῦ θά χυθῇ !
 Ἄν ἀγαπᾶ ὁ τύραννος τοῦ δούλου τὴν ἡστώνην,
 Ποτὲ εἰς γῆν μαρτύραννος δὲν θά ἀναπαυθῇ.

10 Ἡ νεαρὰ οἰκοδομὴ σήμερον μνημονεύει
 Τὴν δόξαν τῆς κρηπίδος τῆς χωρὶς νὰ καυχῆθῃ·
 Καθὼς εἶς ἤρωσ νεαρὸς γονέων ἀναθεύει
 Τὰ ἄλλα, ἅπαρ φλέγεται κ' αὐτὸς νὰ μιμηθῇ.

11 Τῆς ἐορτῆς ἐφόρσεν ἀπόψε τὴν ἐσθῆτα
 Τὸ λυπημένον φάντασμα τῆς κόρης, ἡ Πατρίς,
 Ὁφίλησε τὸ θέμεθλον κ' ὡς ἐκ μαγείας εἶτα
 Ἐκ τοῦ ἐδάφους ὄρυξε περιημένους τρεῖς.

12 Τὸν Γαβριήλ, Ὀλύμπιον καὶ Χρῆστον τὸν Καψάλην.
 «Δόξης ὀλοκαυτώματα» τοῖς εἶπεν· «ἡ Ἑλλάς»
 «Σᾶς φέρει ὡς ἀδάμαντας ἔστὸ στέμμα τῆς, ἔστην πάλην»
 Ἐμᾶς προτεῖν' εἰς τὸν ἐχθρὸν Μεδοῦσης κεφαλᾶς.

13 «Ναί, εἶσθε τρία σύμβολα ἀεὶ ἀναπολοῦντα»
 «Τῆς Ἱστορίας Ἑλληνος συμβάντα τραγικά»
 «Ἐθνόσημα μαρμαίροντα, εὐγλώττως μαρτυροῦντα»,
 «Ὅτι ὁ Ἑλλην καίεται ὅποταν δὲν νικᾷ».

14 «Τῶν νικητῶν μας καὶ αὐτῶν, παρ' ὄλον των τὸ μῖσος»,
 «Νὰ δρέψῃ, ὄχι, δὲν τολμᾷ ἡ φοβισμένη χεὶρ»
 «Τὴν λείαν, ἣτις φάντασμα ἀπελπισμένον ἴσως»
 «Θὰ κρημισθῇ μὲ τὸν ἐχθρὸν εἰς ὑπονόμου πῦρ».

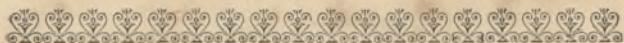
15 «Τὸ ὄνομά σας καύχημα εἶναι τῶν ἐπιζώντων»
 «Ἡ κόνις σας εἶναι αὐτῶν λείψανον ἱερὸν»
 «Καὶ ἀνταλλάσσουν ἄσμενοι εὐδοαιμονίας πόντον»
 «Μὲ τὸ δεδοξασμένον σας σάβανον φλογερὸν».

16 «Προσέλθετε, ὦ μάρτυρες, σᾶς συγκαλ' ἡ φωνή μου»,
 «Σήμερον ἑορτάζεται ἡ μνήμη τοῦ ἑνός»
 «Εὐγλωμοσύνης δι' ὑμᾶς πληροῦται ἡ ψυχὴ μου»
 «Ἄς ἀναμείνῃ πρὸς στιγμὴν ὁ τάφος σας κενός».

17 «Ὁ ἱερεὺς ἐσίγησε· τὰ ἄμφια ἐκβάλλει.»
 «Σεῖς Σαλαμᾶνδραι ζήσατε εἰς λογισμοῦ τὸ πῦρ.»
 «Ἐμοῦ ὀλοκαυτώματα! τρεῖς ἥρωες μεγάλοι»,
 «Στὸ μέτωπόν μου λάμπετε καθὼς τριπλοῦς ἀστήρ.»

18 «Τοῦ Ἀρκαδίου μάρτυρες ὑπνώσατε ἡρέμα!»
 «Τὸ βῆμα τῶν τυράννων μας ἄς μὴ σᾶς ἐξυπνᾷ.»
 «Τὸ χῶμα ποῦ ἐπότισεν ἡρωϊσμοῦ τὸ αἷμα»
 «Ἄειθαλεῖς δουλώσεως ἀκάνθας δὲν γεννᾷ!»

Δ'.
ΕΛΕΓΕΙΑΚΑ

Η ΠΑΡΑΜΟΝΗ ΤΗΣ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗΣ

Ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ

ΣΗΓΥΡΙΩΝΟΣ Κ. ΚΑΦΕΤΖΟΓΛΟΥ

Ξύπνα, παιδί μου, μὴ στιγμῇ,
Εἶναι ψυχῶν ἡμέρα,
Κ' ἡ μαύρη σου μητέρα
Ἐστόλισε τὸν τάφον σου
Μὲ νεκρικὰ λουλούδια,
Καὶ θὰ σοῦ 'πῆ τραγούδια.

Ξύπνα, παιδί μου, σ' ἔφερα,
Γιὰ στέφανα τοῦ γάμου,
Τὰ μαύρα δάκρυά μου.
Πῶς πικραμένο κάθισαι
Ἐν τῷ τάφῳ σου τὸ στρῶμα·
Ἐν τῷ παγωμένῳ χῶμα·

Εὐγα νὰ ᾄδῃς πῶς ἄνοιθσαν
 Οἱ κάμποι ἔπ' ἀγαποῦσες!
 Τὰ ῥόδα ποῦ κρατοῦσες,
 Ἄχ! μαραμμένα σκύθουνε,
 Καὶ ἴσένα καρτεροῦνε.
 Τὰ ἀγθόνια δὲν λαλοῦνε!

Εὐπνα, ἦλθε ἔς τὸν τάφον σου
 Μὴ ἀκόρη λυπημένη,
 Ἐστὶ τὰ μαῦρα βουτημένη·
 Γονάτισε σὰν ἄγγελος,
 Σὰν Παναγία κλαίει
 Καὶ μοιρολόγια λέει.

ὦ! ξύπνα γιὰ τὸν πόνο μου,
 Εὐπνα γιὰ τὰ λουλούδια,
 Εὐπνα γιὰ τὰ τραγούδια!
 Ἄχ! ξύπνα γιὰ τὴν ἀδελφή,
 Ποῦ βούρκωσε καὶ κλαίει
 Καὶ μοιρολόγια λέει!

Ἐστὶ σπλάγχχνα μου σὲ κράτησα,
 Ἐστὶ κούνια σὲ φιλοῦσα,
 Κ' ἐκεῖ ποῦ σὲ κουνούσα,
 Δὲν ἤθελα νὰ κοιμηθῆς,
 Τὸ ἴματι σου μὴ κλείσῃ,
 Μὴ ἡ ζωὴ μου σθῆσῃ.

Μὲ τὸ φιλὶ σ' ἀνάθρεψα,
 Μὲ τὴν εὐχὴν ἔστ' ἰστὸ στόμα.

Ναί τὸ 'θυμοῦμ' ἀκόμα,
 Ποῦ 'ρχοῦμουνε 'ςτὴν κλίνη σου
 Κρυφὰ καὶ σὲ φιλοῦσα,
 Τὴν νύχτα 'σὰν ξυπνοῦσα.

Σὲ εἶδα κ' ἐμεγάλωσες
 'Σὰν κρίνος στὸ λειβάδι,
 Τοῦ χάρου τὸ σκοτάδι,
 Ἦτο μακριὰ 'πὸ σέβανε,
 'Σὰ 'μοῦρθεν ἡ κατάρα,
 Ποῦ μ' ἄφηκε λαχτάρα !

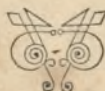
Σὲ εἶδα κ' ἐμαραίνουσιν
 Ὠχρὸ καὶ λυπημένο,
 Παιδάκι μου καυμένο,
 Τὸ μάτι σου τὸ ἔβλεπα
 Δέν μου γελῶσε πλέον,
 Ἄν κ' ἤτανε ὠραῖον !

Μιὰ πρωτὶνὰ μοῦ φάνηκες,
 Πῶς ἤσουνε κλαμένο.
 Μὲ χεῖλι πικραμένο,
 «Μοῦ εἶπες θὰ νὰ κοιμηθῶ»
 «Μάνα, νὰ μὲ ξυπνήσης»
 «Ὅταν θὰ μὲ φιλήσης»

'Εθάρεσα 'στὴν κούνη σου
 Πῶς ἤσουνε ἀκόμα,
 Σ' ἐφίλησα 'στὸ στόμα.
 Δέν ἔβλεπα νὰ κοιμηθῆς,

Τὸ μάτι σου μὴ κλείσῃ
Καὶ ἡ ζωὴ μου σβύσῃ

Πλὴν ἔκλεισε τὸ μάτι σου
Καὶ ἡ ζωὴ μου μένει :
Ζωὴ δυστυχισμένη! . . .
Ξύπνα νὰ δῆς ποῦ σ' ἔφερα
Νεκρώσιμα λουλούδια
Ν' ἀκούσῃς τὰ τραγούδια.

ΜΟΝΩΔΙΑ

Εἰς τὴν θανὴν τῆς Ἀφροδίτης Ζάννου.

Ἐξέλπιες ὡς ὄνειρος, ὡς λυκαυγὲς ὥραϊον
Τὸ ἔαρ σου παρήτησας, ἀνθίζον καὶ ἀκμαῖον,
᾿Ως βρέφος τὰ ἀθύρματα τῆς χθεσινῆς ἡμέρας,
Καὶ νῦν λαβοῦσα πτέρυγας, ἀγγέλου κουφοτέρας,
᾿Σ τοὺς οὐρανοὺς πετᾶς.

Εἶδον, ὁποῖον ὄραμα! . . τὸ φιλικόν σου ὄμμα
Ἄγωνιῶν ν' ἀνοίγεται, ὅπως ἰδῆ ἀκόμα,
Πλὴν ἕκστασις θανάσιμος περὶ αὐτὸ ἐχύθη.
᾿Ως αἶολον σβέννυται φῶς ὁ βίος σου ἐλύθη,
᾿Ως νεκρικὴ λαμπάς.

Ποῖος τὸ δάκρυ τῆς μητρὸς, τῶν ἀδελφῶν θὰ παύσῃ;
᾿Οποία χεὶρ τὴν ἀλγεινὴν πληγὴν τῶν θέλει ψαύσει;
Εἶναι πυκνὰ, αἰώνια τῆς λύπης μας τὰ νέφη,
᾿Οστις ἰδῆ τοὺς οὐρανοὺς ἔστην γῆν δὲν ἐπιστρέφει,
Τὴν γῆν μας λησμονεῖ.

Πόσον σκληρὰ ἀλήθεια μᾶς περιβάλλει τώρα !
 Τῆς λυπηρᾶς σου τελευτῆς πολὺδακρυς ἡ ὥρα,
 Εἰς ἔγερσιν, εἰς ὄνειρον, εἰς βρεμθασμὸν παροῦσα
 Παρίσταται ἐπίμονος σκιά πενθηφοροῦσα,
 Καὶ στένουσα θρηνεῖ.

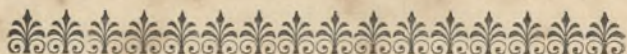
Κ' ἐγὼ θρηνοῦσ' (1) ἀναπολῶ, εὐδίας τὰς ἡμέρας,
 Ἐφ' ὧν ἐχύθη σκοτεινὸν καὶ ἄχαρι ἐσπέρας,
 Καί, ὡς πνοὴ κομίζουσα μολπῆς μακρόθεν τόνους,
 Ἐν τῇ ὀδύνῃ τοὺς τερπνοὺς ἀναμιμνήσκει χρόνους,
 Διώκω τὸ παρόν.

Τὴν αἰφνυδίαν σου θανὴν δὲν τὴν πιστεῖ' ἀκόμα·
 Στρέφω πολλάκις ἔνδακρυ περὶ ἐμὲ τὸ ὄμμα,
 Καὶ προσδοκία ἔνθερμος τὸ σχῆμα σου λαμβάνει·
 Σὲ βλέπω εἶσαι ὄνειρος, εἶσαι γλυκεῖα πλάνη,
 Προσβλέπω τὸ κενόν !

Κοιμοῦ, ὦ φίλη, θὰ κοσμῶ τοῦ τάφου σου τὸ χῶμα,
 Μὲ ἴα καὶ τριαντάφυλλα τὸ νεκρικόν σου στρώμα.
 Μὲ τὰ πικρά μου δάκρυα θὰ βρέχω τ' ὄνομά σου,
 Ὡς ὅτου ἔλθω καὶ ἐγὼ γὰ κοιμηθῶ σιμά σου,
 Ὡ, δὲν σὲ λησμονῶ !

(1) Οἱ στίχοι οὗτοι ἐγράφησαν διὰ φίλην τινα τῆς θανούσης, ἣτις καὶ τοὺς κατεχώρησεν εἰς τὴν ἐφημερίδα τῶν Καλαμῶν.

ΜΟΝΩΔΙΑ

ΠΟΙΗΘΕΙΣΑ ΕΠΙ ΤΩ ΘΑΝΑΤΩ ΤΗΣ

ΜΕΛΕΤΤΟΜΕΝΗΣ ΜΙΧΑΗΛ Λ. ΓΙΑΝΝΑΚΟΥ

Τὸ γένος Φιλαρέτου. Δύο δάκρυα φιλίας.

Προχθές ἐφάνης κάτωχρος, ὡς Μοῦσα τεθλιμμένη,
Ἐ εὐειδῆς σου κεφαλὴ ἔκλινε λυπημένη
Εἰς τοὺς λυτούς τῆς χαίτης σου πλοκάμους τοὺς ἀπαίρους.
Καὶ σύ, ποῦ εἶδον ἄλλοτε ὡς Ἥθην μειδιῶσαν,
Σὺ που ἐλάλεις τῆς χαρᾶς, τοῦ ἔαρος τὴν γλῶσσαν,
Ἐρμῆνευες, ἐν σιωπῇ, νῦν, φοβεροὺς ὄνειρους.

Ὡς ἔλαφος ἐσκίρησα, ἐκάθισα σιμά σου·
Τὸ ἄλλοτε προῦκάλεσα τερπνὸν μειδιαμά σου,
Ἐφοῦ ἔστα στήθῃ ἔφερον τὴν παλαιὰν φιλίαν.
Ἐλλοίμονον! . . . Πῶς ὁ καιρὸς τὰ πάντα μεταβάλλει!
Κάθε στιγμή τοῦ βίου μας περίοδος εἶν' ἄλλη,
Σὺ πονεμένην ἔφερες ἔστον κόλπον σου καρδίαν.

Τὸ παρελθὸν σ' ἀνέμνησα ὡς ἄκρουσμένον μέλος,
Διῆλθε τῶν χειλέων σου ἐπὶ στιγμήν ὁ γέλως,
Ὡς διατρέχει δόνησις χαρδὴν ἐντεταμένην.
Ἐλλ' ἡ χρυσῇ σου κεφαλῇ ἔστας δύο σου παλάμας
Ἐρρίφθη, καὶ ἐν δάκρυον, εἰς τῆς ψυχῆς ἀδάμας
Μοῖ ἔδειξε κατάγυμον καρδίαν πικραμένην.

Φεύγω, μοι εἶπας, σήμερον· Τὸ τοῦ πατρὸς μου ὄμμα
 Ἄγωνιῶν, ἐπὶ τῆς γῆς, φεῦ μὲ ζητεῖ ἀκόμα.
 Προσεύχου, φίλε, δι' αὐτόν, ἀπέρχομαι, καὶ χαῖρε!
 Ὡς δέεται φιλόστοργος ἢ μήτηρ ἐδεήθη·
 Ναί, τῆς ψυχῆς σου τὴν χαρὰν ν' ἀκούσω σοὶ ηὐχέθη.
 Δύο παρήλθον ἕκτοτε πλὴν μελαναὶ ἡμέραι.

Ἄφρῳ πικρὰν ἐρρόφησα; τὴν κύλικα δακρῦων,
 Ἄφρῳ ἐσθῆτάς μελανὰς ἀντὶ τῶν γαμηλίων
 Ἐρόρησας, τὰ γῆνα δεσμὰ ἀποβαλοῦσα,
 ὦ, μαύρη μοῦρα! Σὺ ποῦ χθὲς μὲ χρίτας μυρίας,
 Τὰς σκοτεινὰς τοῦ βίου μας διέλυες ἀνίας,
 Ἀπῆλθες τοῦ κλαυθμῶνος μας σκιά δακρυροῦσα!

Τώρα, τί ἄφησας ἑστὴν γῆν, ὦ Τίρις σκοτισθεῖσα;
 —Ὅ,τι χαρμόσυνος λαμπὰς ἀφίνει ἐσθεσθεῖσα·
 Ἄφρισας σκότη, δάκρυα καὶ ἀνομνήσεις μαύρας.
 Τῶν συγγενῶν σου τὴν πληγὴν δὲν δύναμαι νὰ ψάψω,
 Ὡς ἄτεχνος παρήγορός μαζῇ των θά σε κλάψω·
 Τὰ δάκρυα δροσίζουσι τῶν καρδιῶν τὰς λαύρας.

Τί νὰ σοὶ εἶπω; . . . Σοὶ λαλοῦν τῶν ὀφθαλμῶν μου κρῆναί·
 Ἐκκιστον δάκρυ φιλικὸν ἐν ποίημα δὲν εἶναι;
 Εὐγλωττον μόνον δι' αὐτῶν εἶναι τὸ ποίημά μου.
 Εἶμαι μικρὰν τοῦ τάφου σου, ἄνθη δὲν σοὶ κομίζω,
 Πλὴν φόρον εὐφραδέστερον τῆς λύπης μου ἐλπίζω,
 Φίλ, ἢ σκιά σου νὰ δεχθῇ τὰ δύο δάκρυά μου!

ΜΟΝΩΔΙΑ

εἰς τὴν θανὴν τοῦ θεοῦ μου

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΠΟΤΑΜΙΑΝΟΥ

Περιχαρῆς συνδαιτυμῶν, Γεώργιε, τοῦ θεοῦ,
"Λσμάτα ἐναρμόνια μᾶς ἔψαλες φαιδρά,
"Ρυθμίζοντα τὸ βῆμά μας πρὸς βῆμα νεανίου,
"Ὀν συνεκράτουν εἰς χορὸν νεότης καὶ χαρά.

Εἰς χεῖρας τῶν διαπασῶν τῶν καρδιῶν ἀπάντων
Κρατῶν διώκεις θίασον ὑμνοῦντων τὴν ζωὴν.
Πεπληρωμένην κύλικα ἀνύφους τῶν συμβάντων,
"Ἦν νὰ κενώσης ἔμελλες μετὰ τὴν ἑορτήν.

Πλὴν αἴφνης περίσφυξας τὸν τοῦ ἐγκύκλου χῶρον,
"Ἐκυψας καὶ συνέλεξας δύο ἄνθη πρὸ ποδῶν
"Ἄνθη ἅπερ σοὶ ὄφειλεν ἡ γῆ αὐτὴ ὡς φόρον,
Κ' ἀπῆλθες νεύων ὕστατον τὸ χαῖρε 'ς τὸν χορὸν.

Ἄγωνιῶν ἀνύψωσας καὶ πάλιν τὸν κρατῆρα,
 Ἐξήτησας νὰ ποτισθῆς τὸ νέκταρ τῶν βροτῶν,
 Πλὴν τοῦ θανάτου παγετὸς κατέλαβε τὴν χεῖρα,
 Καὶ ἐκυλίσθη ὁ κρατῆρ κ' ἐχύθη τὸ ποτόν.

Ἄλλου θιάσου σύνδειπνος, πολὺ εὐγενεστέρου,
 Ἄπῃλθεσ τοῦ κλαυθμῶνος μας, ἕως ποθῶν αὐτόν,
 Ποθῶν τὸ δάκρυ, τὸν λυγμὸν τοῦ κόσμου τοῦ προσκαίρου,
 Ὅπου καὶ λύπη καὶ χαρὰ, τὰ πάντα εἶν' ἀγών!

Ἀπερχομέν' εἰς ἑορτὴν ἢ εὐγενῆς ψυχῆ σου,
 Τὸ δάκρυον προϋνόησε ποῦ μέλλει νὰ χυθῆ,
 Συνεμερίσθη ἐν σιγῇ τὴν λύπην μας ἐξ ἔσου
 Καὶ τ' ὄμμα σου ἐδάκρυσε ἐστὸ φῶς μας πρὶν κλεισθῆ.

ὦ Σὺ, ὅστις ἠγάπησας τοὺς εὐτελεῖς μου στίχους,
 Κ' ἔφερες στέρνον ἀδελφοῦ διὰ τὸν ποιητὴν!
 Σοὶ πρεσβεύαζον ὦδὴν γαμήλιον μὲ ἦχους
 Χαρᾶς, καὶ ὄχι δάκρυα, ἢ νεκρικὴν ὦδὴν.

ΕΛΕΓΕΙΟΝ
ΕΠΙ Τῆ ΘΑΝῆ ΤΟΥ ΠΟΗΤΟΥ
ΗΛΙΟΥ ΤΑΝΤΑΛΙΔΟΥ

Πένθησον, Μοῦσα, πένθησον, ὁ νέος Ἀνακρέων
Ἀκένωτον συνέτριψε τοῦ βίου τὸν κρατῆρα.
Ἀνάμιξον ἐν δάκρυ σου ἴσ' τὸ δάκρυ μου τὸ καῖον,
Θὰ ψάλλῃ τὴν χηρείαν σου ἢ κλαυθμηρά μου λύρα.

Ἦμην παιδίον δώδεκα μόλις ἰδὼν ἀνοίξεις,
Τὰ πάθη μ' ἦσαν ἄγνωστα τ' ἀγνώστου ἔτι κόσμου·
Πλὴν ἡδυνήθης πρῶτος σύ, μὲ ἄσματα νὰ πλήξῃς
Χορδὰς παρθενικῆς ψυχῆς ἀρμονικῶς ἐντός μου,

Ὅταν ναυάτης ἀδαῆς εἰς πέλαγος μέγανον,
Ἄνευ πυξίδος φέρεται καὶ ἄνευ πηδαλίου,
Τὸν ὄρμον τὸν φαντάζεται ὡς ζώνην ἐξ ὑφάλων,
Πρὸς ἣν ὠθαῦσι λαίλαπες τὴν τροπίδα τοῦ πλοίου.

Οὔτω κ' ἐμὲ ἐπτόησαν πνοαὶ ὁρμῶν ἐντός μου,
Διότι ἦταν ἄρρυθμοὶ καὶ ἄγνωστοὶ συνάμα,
Καὶ εἰς πελάγη ἀχανῆ μ' ἀπήγαγον τοῦ κόσμου,
Ἦμην ναυάτης ἀδαῆς εἰς τῆς ζωῆς τὸ νᾶμα.

Πλὴν πρῶτόν σε ἀνέγνωσα, ἢ σὲ ἠσθάνθην πρῶτον,
 Διότι σὺ μ' ἐλάλησας τὴν γλῶσσαν τῆς καρδίας,
 Διὰ σοῦ μοι ἐμειδίασε τὸ φάσμα τῶν ἐρώτων,
 "Ὅπερ τέως ἐνόμιζον ὡς ἔνστικτον κακίας!

Οἱ στίχοι σου μοι ἔλεγον «εἶσαι μικρὸς ἀκόμα»
 «Ἄν σὲ προῦσι πρόωροι ὄρμαί ἡδυπαθείας,
 «Δὲν εἶναι, ὄχι, δαίμονος εἰρωνικόν τι σκῶμμα,
 «Ἄλλ' εἶναι προανάκρουσμα εὐμόλπου ἀρμονίας».

Σ' ἠγάπων πρὶν νὰ σὲ ἰδῶ, πρὶν ἔτι σὲ γνωρίσω.
 Ἐνέθρεψεν ἡ Μοῦσά σου τὰ παιδικά μου ἔτη.
 Μὲ πάθος σ' ἀπεστήθιζον, ὅταν νὰ συλλαβίσω,
 Τὴν γλῶσσαν μόλις ἤξευρον τοῦ "Ἑλληνοσ εἰσέτι.

Καὶ τώρα σὲ ἐγνώρισα ἄθρὸν ὡς σ' ἐφαντάσθην,
 Πλὴν ἀντὶ χρέος χαρμονῆς πρὸς σὲ νὰ ἀποτίσω,
 "ὦ! μαῦρη μοῖρα, παγερὸν εἰς φέρετρον σ' ἠσπάσθην,
 Κ' εἰς ἐλεγείον προσπαθῶ τὸ δάκρυ νὰ ρυθμίσω.

Πλὴν φεῦ! Τί λέγω; τί θρηνῶ; τῶν ὀδυνῶν τὸ τέρμα;
 Ἐφ' ἧς σ' ἐγνώρισα, στιγμὴν χαρᾶς ἐν σοὶ δὲν εἶδον,
 Ἐλγηδῶν ἀμείλικτος ἐμάρανε πᾶν σπέρμα
 Ζωῆς, καὶ σὲ ἐσάλευεν ὁ τοῦ θανάτου κλύδων.

Ἄλλὰ τηρήσας μυστικὸν τὸν τῆς ψυχῆς σου θρῆνον,
 Δὲν μᾶς ἐστέρησάς ποτε τοῦ μειδιάματός σου,
 Ἐφάλας ἄσμα χαρμονῆς, τὸ κύπελλόν σου τείνων
 Πρὸς ὄντινα ἐφαίνετο λυπούμενος ἐμπρὸς σου.

Στιγμὰς πρὸ τοῦ θανάτου σου, τὸ τέρμα ἀτενίζων,
 Δὲν ἔφριξας, πλήν ἔλεγες «Νὰ μ' ἐνθυμῆσθε φίλοι.»
 Κ' ἐξηκολούθ' ὁ λιχανὸς τὸ ἄσμά σου βυθμίζων,
 Ὅταν τοὺς λόγους 'πάγωσεν ὁ θάνατος 'εἰς τὰ χεῖλη!

Ἦ Ἕλληνες ἀνάψατε τὰς νεκρικὰς λαμπάδας,
 Καὶ μοιρολόγι ψάλλετε 'εἰς τὸν τόνον ποῦ ἐκεῖνος
 Ἐψάλε τὸν Ὑμένκιον, τὸν Βάχχον, τὰς Μαινάδας,
 Εἰδύλλια χαρμύσυνα καὶ τῶν ἀσμάτων σμῆνος.

Θρηνήσατε προπέμποντες 'εἰς τὸ ὕστατον τὸ δῶμα,
 Ἴεροφάντων τῶν Μουσῶν καὶ τοῦ νοός Ἀλιείδην.
 Σπείσατε δάκρυ θαλερὸν 'εἰς τοῦ τάφου του τὸ χῶμα,
 Ὅπερ θὰ κρύπτη διὰ παντὸς τὸν θεῖον Τανταλίδην!

Ἐπὶ τοῦ τάφου, ὃν οἰκεῖ νοημοσύνης γίγας,
 Ποτὲ ὁ πλοῦτος δὲν ὑψοῖ γρανίτου μαυσωλεῖα,
 Ἦ μετριόφρων ἀρετὴ δάφνας ζητεῖ ὀλίγας,
 Καὶ πάντα φόρον ἀληθῆ, ὃν φέρει ἡ φιλία.

Ἄντι μαρμάρου καὶ χαλκοῦ ἐντέχνως εἰργασμένων,
 Καὶ ἐμβλημάτων τεχνητῶν τῶν ἔργων τοῦ νοός Σου,
 Χηρεῖουσα ἡ Μοῦσά σου, μὲ ὄμμα δακρυσμένον,
 Θὰ ἴσταται ὡς ἀνδριάς ἐπὶ τοῦ μνήματός σου.

ΕΛΕΓΓΕΙΟΝ
ΕΠΙ ΤΗ ΘΑΝΗ
ΟΜΗΡΟΥ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΥ

Εἰς τὴν λαμπάδα τοῦ φωτός ἤνοιξας μόλις τ' ὄμμα.
Καὶ μόλις ἐκελάδησε τὸ νεαρόν σου στόμα !
Μόλις προσεμειδίσας εἰς μητρικὰς θωπείας,
Καὶ μόλις εἶδας τῆς Ἡοῦς τὰς πρώτας ἀνταυγίας !
Ἄνοιξε πάλιν τ' ὄμμα σου τὸν κόσμον ν' ἀτενίσῃς,
Λάβῃς τὸ πνεῦμα τῆς ζωῆς ὅπως παρηγορήσῃς
Γονεῖς ποῦ ἐθαυκάλισαν τὸ λίκνον σου μ' ἐλπίδας,
Στηρίξαντες ἔστὸν βίον σου τοῦ βίου των κρηπίδας.
Τάχα ὁ κόσμος δι' ἐσὲ ἀθύρματα δὲν εἶχε ;
Ἦ δι' ἐσὲ ὁ ἥλιος τὸ φῶς του δὲν παρείχε ;
Ξύπνησε, νὰ σοὶ ψάλλωσι οἱ ἀδελφοὶ τραγούδια
Καὶ τὴν ξανθὴν σου κεφαλὴν νὰ στέψουν μὲ λουλούδια.
Τὸν ἱλαρόν των θάσσον πῶς ἔφυγες, ἀφίσας,
Ἐν χάσμα εἰς τὸν ἔγκυκλον τὴν ἄλυσσόν του λύσας ;
Σεῖθι, μοὶ φεύγεις, μὴ πετᾷς τῶρα ποῦ πίπτει χιόνι,
Ποῦ πνέει παγερὸς βοῦρᾶς καὶ ὁ στρουθὸς κρυώνει,
Τὰ φύλλα πίπτουν τῶν ὀκτωῶν ξηρὰ καὶ μαραμμένα,
Εἰς τὰς κοιλάδας ἔμειναν τὰ δένδρα ἑυμνωμένα.
Δραῦμ' εἰς τὸ μόνον ἄστυλιν ποῦ φλέγεται ἔμπρὸς σου.
Λάβῃς θερμότητα ζωῆς ἔστὸν κόλπον τῆς μητρὸς σου !

Πλὴν, ποῦ προβάλιν' ἡ λύπη μου· ζητεῖ νὰ ἐμποδίσῃ
 Ἐγκαίρως δύσριγον στρουθὸν τὰς χώρας νὰ ἀφίση,
 Ἐνθα θὰ ἔλθουν παγετοί, λαίλαπες καὶ χειμῶνες,
 Ἐνθα τὸν κόκκον τῆς χαρᾶς θὰ κρύψωσι χιόνες.
 Φύγε, ναὶ φύγε, νεοσσέ, εἰς χώρας αἰθερίας·
 Ἐκεῖ ποῦ εἶν' αἰώνιος ὁ οὐρανὸς αἰθρίας!
 Διὰ τὰ βρέφ' εἶν' ἀνοικτὴ ἡ παραδείσου χώρα,
 Ἐκεῖ ἀγάπη ἀμιγῆς σὲ ἀναμένει τώρα,
 Ἐκεῖ ἀγγέλων χορηγὸς τὸν ἔγκυκλόν του λύσας,
 Σέ, ἀναμέν', εἰς τοὺς λοιποὺς τὴν ἄφιξίν σου δεῖξας.

Φύγε, πρὶν εἴρων ἡ ζωὴ, τὸ ἔμπαλιν τῆς δεῖξῃ
 Εἰς τὸ ἀθῶον ὄμμα σου, τὸ στῆθός σου πρὶν πλήξῃ.
 Πρὶν μάθῃς ὅτι ἔντομα κρύπτουσιν ἰσθόλα
 Τὰ ἄνθη ποῦ ἐγνώρισας ὡς μόνον μυροβόλα.
 Πρὶν ἄρῃ τοῦ μετώπου σου, πνεῦμ' ἀπογοητείας
 Τὸν στέφανόν τὸν φωτεινὸν νεότητος ἀγίας.
 Πρὶν μάθῃς ὅτι ἡ κλιτύς τοῦ βίου τούτου ἄγῃ
 Εἰς πικριῶν ὠκεανούς κ' ὀλοφυρμῶν τενάγῃ.
 Πρὶν ἀνταλλάξῃς, δύσμοιρον τὴν παιδικὴν πλαγγόνα
 Μὲ ὄρμαθὸν δυστυχιῶν, κ' ἀφόρητον ἀγῶνα!
 Ναί, φύγε τὸν κλαυθμῶνα μας· τὰ νέφη ὅπου σχίζεις,
 Εἶναι θακρῶν οἱ ἄτμοι καὶ σὺ δὲν τὸ γνωρίζεις.

ΕΛΕΓΓΕΙΟΝ
ΕΠΙ Τῷ ΘΑΝΑΤῷ ΤΟΥ ΔΟΙΔΙΜΟΥ
ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΜΑΓΚΑΚΗ

Κόρη σεμνή καὶ πένθιμος τῶν ἐλεγείων Μοῦσα,
Παράδοσον τὸ δάκρυ μου εἰς τὰ πτερὰ τῶν χρόνων,
Καὶ τὸν πυρὸν μου στεναγμὸν καλλιεπῶς ὑμνοῦσα,
Ἐρμήνευσον ἀμείωτον τὸν ψυχικὸν μου πόνον.

Σ' ἐπικαλοῦμαι λυπηρὸς τὸ δάκρυ μου νὰ σπείσης,
Εὐγνωμοσύνης νεκρικὴν κηροῦ λαμπάδα ἄψε,
Καὶ τὴν μελάνην ἄλλαθι, ὦ Μοῦσα, μὴ ζητήσης·
Εἰς κόλπον τῆς καρδίας μου τὸν κάλαμόν σου βάψε.

Ἔνα πρὸς ἓνα πίπτουσι τὰ φύλλα τοῦ στεφάνου,
Τοῦ κύκλου ὃν ἀπήρτιζε τὸ γένος τῶν ἡρώων·
Οἱ ἀθληταὶ ἀφίνουσι κονίστραν κόσμου νάνου,
Καὶ νάνοι τοὺς προπέμπομεν μὲ κοπετὸν καὶ γόον.

Δὲν εἶναι μόνοι ἥρωες ὅσοι εἰς τοὺς πολέμους,
Στέρνα γυμνὰ προβάλλουσι εἰς στίφη ὀπλισμένα,
Ἡ ἀψηφροῦντες κύματα, σκοπέλους καὶ ἀνέμους,
Φέρουσι σκάφος ἀβλαβὲς εἰς ἀσφαλῆ λιμένα.

Εἶναι προσέτι ἥρωες καὶ μάρτυρες ἀκόμα,
 Ὅσοι ὑπὲρ τὸν ἡμίση μοχθήσαντες αἰῶνα,
 Μὲ πνεῦμα ἀγιότητος, μὲ τὸ χρυσοῦν των στόμα,
 Τὴν χέρσον γῆν μετέβαλον εἰς ἡδιστον ἀνθῶνα.

Πλὴν πόσον εἶναι σύντομος τῶν ἀγαθῶν ὁ βίος! . . .
 Χειμῶνος πῶς δὲν διαρκεῖ πλειότερον εὐδία;
 Τὰ ἔργα των ἀθάνατα· καὶ ἡ ζωὴ ὁμοίως,
 Ἐπρεπεν ὡς ἡ μνήμη των νὰ ἦναι αἰωνία.

Δὲν πρόκειται, οἱ στίχοι μου ἡρέμα νὰ ἀμβλύνουν
 Εἰς τὰς καρδίας συγγενῶν, τοῦ πένθους τὴν ἀκίδα·
 Παγκόσμιον οἱ ἀγαθοὶ τὸ πένθος των ἀφίνουν·
 Ἀνήκουσιν εἰς τὸν λαόν, εἰς ἄλλην τὴν Πατρίδα.

Εἶδον κλειστὸν καὶ κάτωχρον τὸ εὐγλωττὸν σου στόμα,
 Τὸ στόμα ποῦ μ' ἐδίδαξε τοῦ Ἑλληνός τὴν γλῶσσαν.
 Κ' ἐν ᾧ νεκρὸν σὲ ἔθλεπε τὸ ἔνδακρὸ μου ὄμμα,
 Εἰς τὴν ψυχὴν μου εὗρισκον εὐγνωμοσύνην ζῶσαν.

Εἶναι πτωχὴ ἡ Μοῦσά μου, μεγάλη ἡ καρδία,
 Καὶ πνίγεται εἰς τὸ στενὸν τῆς ἁρμονίας χῶρον·
 Τὸν ὕστατόν μου ἄσπασμόν, Σεπτὴ σκιά, γλυκεῖα,
 Δέξαι, καὶ δύο δάκρυα, εὐγνωμοσύνης φόρον.

ΜΟΝΩΔΙΑ

ΕΠΙ ΤΗ ΘΑΝΗ ΤΟΥ ΠΟΛΥΠΑΘΟΥΣ
ΜΑΤΘΑΙΟΥ Γ. ΚΑΛΒΟΚΟΡΕΣΗ

Τοῦ κόσμου τούτου τοῦ ψευδοῦς, ἔνθα ἡ εὐτυχία
Εἶναι ἡ ἀντανάκλασις ἄλλης τινὸς ζωῆς,
Καθὼς ἀντικατοπτρισμὸς εἰς αὐχμηρὰ ψυφία
Παρίστησιν ἀπατηλὰ τὰ νάματα πηγῆς,

Ὅπου ἡ πλάνος καλλονὴ εἶναι τῆς ἀπωλείας
Τὸ ἄφρευκτον ἐφόδιον καὶ ἡ ἀρχὴ αὐτῆς,
Ὅπου, ὑπὸ τὸ κάλυμμα πολλάκις τῆς ὑγείας
Φωλεύει ἐπωάζουσα τῆς νόσου ἡ ἀκρίς,

Ὅπου, ἡ δόξα τῶν φρενῶν ἀκάθεκτος μανία,
Νεκρῶν' εἰς τὴν καρδίαν μας πᾶν φίλτρον ἠθικόν,
Ἐνθα καλεῖται ὄνειδος ἡ ἔντιμος πενία,
Καὶ ἡ κτηνώδης δύναμις δικαίου λογικόν.

Ναί, εἰς τὸ ὄναρ τῆς ζωῆς σὲ ἐπιγί' ἐριάλτης,
Ἦν ἡ πνοή σου πάντοτε ψυχορραγούντος θροῦς,
Πελώριος τὰ στέρνα σου ἐπίεζε βασάλτης,
Καὶ εἰς κρημνοὺς διήρχετο τοῦ βίου σου ὁ ῥοῦς

Εἰς τὴν κοιλάδα τῶν βροτῶν ποτὲ ἠπατημένον,
 Δὲν ἐθαυκάλισαν καὶ σὲ ἐλπίδες αἰ χρυσαῖ.
 Εἰς τοὺς ἀνθῶνας ἔρριπτες τὸ βλέμμα λυπημένον·
 Εἰς γῆν ποῦ δὲν ἐβλάστησε μυρσίνη δι' ἐσέ.

Φεῦ! εἰς τὸ δεῖπνον τῆς ζωῆς ἀκμαῖος θιασώτης
 Μόλις ψυχία ἔστρεφες εἰς χεῖλος ναυτιῶν,
 Ἐσίγας εἰς τὰ ἄσματα ποῦ ἔψαλ' ἡ παιδρότης
 Καὶ ἔμενες περίλυπος συμπότης ὠχρῶν.

Μὲ δύσκαμπτον βραχίονα τὴν κύλικα ἐκράτεις,
 Ὅπου βοδόχρουν ἔστειλε τὸ φίλτρον τῆς ζωῆς,
 Ταντάλου χεῖλη ἔτεινες πρὸς τὸ κρυστάλλωμα της,
 Πλὴν μάτην, δὲν ἐκάμπτετο τοῦ πῆχεως ἡ κλεῖς.

Ἴδου τὸ δεῖπνον ἔληξεν, ὁ ἐφιάλτης παύει·
 Τὸ τέρμα τῶν βασάνων σου ἐσήμαν', ἀντηχαῖ.
 Μάρτυρος, εἰς τοὺς οὐρανοὺς τὸν στέφανον θὰ λάβῃ
 Ἢ εἰς τὴν γῆν θρηνήσασα νηφάλιος ψυχῇ.

Τί μένει πλέον εἰς ἡμᾶς τοὺς ὑπνηλοὺς τοῦ βλοῦ;
 — Τῶν μακρυνῶν σου ὀδυνῶν ἡ λυπηρὰ εἰκὼν,
 Τρεῖς λέξεις κατανοκτικαὶ ἐπὶ μαρμάρου κρύου,
 Ἄει ἀναρριπίζουσαι πενθοῦν μνημονικόν!

Ἦ παροδῖται, ἂν οὐδαὶς τὰς θλίψεις σου λυπῆται,
 Ἄν σὲ μαραίνῃ ἀύχμηρὰ τῶν συμφορῶν πνοή,
 Ἄν πλῆμονα παρήγορον ζητῆς— Ἐνθάδε κεῖται!
 Ἐνταῦθα σπείσει δάκρυον· εἰς τάφος σ' ἔννοεῖ.

ΜΟΝΩΔΙΑ

ΕΠΙ Τῆ ΘΑΝῆ

ΠΗΝΕΔΟΠΗΣ Θ. ΘΕΟΧΑΡΟΥΣ

Μόλις προχθές φιλόξενος ἡ Σῦρος τὴν ἀγκάλην
Σοὶ ἤνοιγε μὲ τοὺς παλμοὺς ἀδελφικῆς χαρᾶς,
Γλυκεῖαν ὡς σ' ἐγνώρισε, σὲ ἔβλεπε καὶ πάλιν,
Καὶ ἀνεπόλει ζωηρῶς ἡμέρας ἰλαράς.

Ἦγνόει ὅτ' ἠσπάζετο προγεγραμμένον θῦμα,
Ἐν ἀγαθὸν ἐξίτηλον, ἐν ἀγαθὸν τῆς γῆς,
Πῶς μετ' ὀλίγον ἔμελλε νὰ σοὶ ὀρύξη μνημα
Ἐκείνη ποῦ σοὶ ἔδιδε νῦν δείγματα στοργῆς.

Ἦγνόει ὅτι ἔφερες, ταλαίπωρος καρδίᾳ,
Εἰς τὸν φιλόστοργον μυχὸν θανάτου τρεῖς πηγὰς,
Ἄς οὐδεμία γήϊνος στεριεύει θεραπεία,
Τρεῖς λυσσαλέους σάρκαζας, χαινούσας τρεῖς πληγὰς.

Εἰς ἄνθρωπον μὴ ῥίψετε ποτὲ τὸ βλέμμα φθόνου,
ἽΩ παροδῖται τῆς ζωῆς, εἰς ὄρας δυστυχεῖς!
Ἦ λαμπηδῶν τῆς καλλονῆς, τοῦ πλοῦτου καὶ τοῦ θρόνου,
Πολλάκις ἔλκη κρύπτουσι καὶ θλίψεις τῆς ψυχῆς!

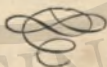
Στραφήτε μόνον συμπαθεῖς πρὸς τοὺς δυστυχεστέρους,
 Τοὺς πόνους σας μειώσατε ἐκ τῆς παραβολῆς,
 Καθὼς ὁ ἀμυδρὸς ἀστὴρ μὲ τοὺς φαινοτέρους
 Χάνει τὸ σκοτεινόν του φῶς πρὸ τῆς μαρμαρυγῆς.

Ἦτο βραχὺς ὁ βίος σου, ἀλλὰ μεστὸς δόξης·
 Πόσας ὑπέστη συντριβὰς πρὶν νὰ διαρραγῇ!
 Ἐν τούτοις πόσα δάκρυα ἐπὶ τῆς γῆς ἀφίεις,
 Τώρα ποῦ σ' ἀνεκούφισε τοῦ μνήματος ἡ γῆ!

Τὸ μνήμα! . . . Εἰς τοῦ μνήματος τὸ χεῖλος λυπημένη
 Ἔμενες, ὅτ' ἐφεύγομεν τῆς χώρας τῶν σορῶν,
 Καὶ ἡ ψυχὴ μας ὡς ἂν εἶ μὲ σὲ συνδεδεμένη,
 Ἐναγωνίως ἄφινε τὸν φίλον σου νεκρόν.

Εἰς μνήμα! Εἰς τὸ ὄριον τῶν κοσμικῶν ὀνείρων,
 Ἐνθα τὸ πᾶν συντρίβεται καὶ ἀνεπιστρεπτί,
 Ὅπου θνητὸς ἀνάληγτος, εἰς νεκροθάπτης εἴρων,
 Μὲ τὴν μοιραίαν δίκελλαν τὸ πᾶν λεηλατεῖ,

Κοιμοῦ ἡσύχως, δι' ἐσὲ ἂν καὶ βραχὺς ὁ βίος,
 Μόχθος ἦν ἀτελεύτητος, ἐγρήγορσις μακρὰ!
 Εἰς τὰς ψυχὰς ἡ μνήμη σου θὰ ζήσῃ αἰώνιως,
 Κ' ἡ γῆ, ὧ μάρτυς, δι' ἐσὲ θὰ ἦναι ἐλαφρά.

ΕΛΕΓΕΙΟΝ
ΕΠΙ Τῷ ΘΑΝΑΤῷ ΤΗΣ
ΟΛΓΑΣ ΑΝΑΡΓΥΡΟΥ ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ.

Φεύγεις κόρη;—Ποῦ πᾶς λυπημένη,
Μὲ στολὴν παρθενίου ἱστοῦ,
Καὶ μὲ ἄνθη λευκὰ ἐστεμμένη,
Ὅσάν νύμφη σεμνή τοῦ Χριστοῦ;

Σὲ φωτίζουν ἄθροαι λαμπάδες
Ἐν πομπῇ γαμηλίου κειστοῦ,
Σὲ θρηνοῦσι πενθοῦσαι ομάδες,
Ἄν καὶ εἶσαι μνηστὴ τοῦ Χριστοῦ!

Πῶς τὸν κόσμον μας φεύγεις πρῶίμως;
Χθὲς ἀφῆκες τὴν ῥάγα μαστοῦ,
Δὲν ὡσπράνθης γῆς ἄνθος εὐθύμως·
Ἦσο ὄντως μνηστὴ τοῦ Χριστοῦ;

Ἐν τῷ κόσμῳ δὲν εὔρες φίλιαν,
 Εἰς τὰ μύχια στέρνου πιστοῦ ;
 Ἡ γονέων καὶ φίλων λατρείαν ;
 Ἦσο, κόρη, μνηστὴ τοῦ Χριστοῦ ;

Δι' ἐσὲ ἢ Ἦὼς δὲν παρείχε
 Φύλλον ῥόδου δρόσου μεστοῦ,
 Ἡ λυκόφως ἢ δαίλη δὲν εἶχε
 Δι' ἐσὲ τὴν μνηστὴν τοῦ Χριστοῦ ;

Ὅπως λάθης, προσῆλθες ἱκέτις,
 Τὸ μαρτύριον θείου μνηστοῦ,
 Εἰς τὸν κόσμον αὐτὸν καὶ δραπέτις
 Φεύγεις τώρα μνηστὴ τοῦ Χριστοῦ.

Τὸ στεφάνι ἀκάνθης φοροῦσα
 Καὶ τὴν δόξαν Σωτῆρος μνηστοῦ,
 Ἄρετῶν σου κρατοῦσα τὸν πλοῦτον,
 Προῖκα μόνην μνηστῆς τοῦ Χριστοῦ.

Ἄν ὁ τάφος σιγὴν αἰωνίαν
 Δὲν ἐπέβαλε χεῖλους κλειστοῦ,
 Μὲ φωνήν, Σὺ, θὰ ἔλεγες μίαν:
 «Εἴμ' εὐδαίμων μνηστὴ τοῦ Χριστοῦ».

«Μὴ θρηνεῖτε, γονεῖς τεθλιμμένοι»
 «Τὴν θανὴν τοῦ φιλετάτου βλαστοῦ»,
 «Διότ' ὑπάρχω ἀγνή δοξασμένη»,
 «Καὶ ὑπάρχω μνηστὴ τοῦ Χριστοῦ».

«Ναί, τηρεῖτε ἐλπίδα μεγάλην»,
«Μόνον θάρρος ἔσῃν γῆν τοῦ πιστοῦ».
«Τὴν γλυκεράν σας ἂν φεύγω ἀγκάλην»,
«Εἴμ' εὐδαίμων μνηστὴ τοῦ Χριστοῦ.»

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΝΩΤΙΩΝ

Ο ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΣ ΞΕΠΑΣΜΟΣ

ΑΔΕΛΦΟΥ ΠΡΟΣ ΑΔΕΛΦΗΝ

Τῷ νεαρῷ μου φίλῳ I. A. A.

Ἄδὲς τὸ φέρετρον ἐκεῖνο, ἔνθα ἄπνουν κεῖται σῶμα
Κόρης ὁροσερᾶς ὡς εἶναι τῶν ἀγγέλων ἡ πνοή.
Ἄνοικτὸν εἰσέτι ἦτο τὸ οὐράνιον της ὄμμα
Εἰς τὸ φῶς τοῦ κόσμου τούτου, τοῦτ' ἀκόμα τὸ πρωί.
Κ' ἐκ τῆς γῆς μας πρὶν ἐκλείψῃ, πρὶν τὸν κόσμον παραιτήσῃ,
Ἡ ψυχὴ της ἡ ἀγία εἶχεν ἓνα στοχασμὸν.
Εἰς τὰ φίλτατά της ὄντα, ζῶσα ἔτι ν' ἀποτίσῃ
Τελευταῖον ἀσπασμὸν.

Νεανίας μελανεῖμων παρὰ τὴν σαρὸν της μένει,
Εἶν' ὠχρὸς, ἀπηδημένος, ἔχει βλέφαρα πυρά,
Καὶ νεκρὸς πρὸς ζῶντας εἶναι, ἐν ψυχῇ δὲ λυπημένῃ,
Ζῶσα, πάλλουσα, λαλοῦσα εἶναι μόνῃ ἢ νεκρά.

Τὴν ὀδύνην τῆς καρδίας λογικὴ δὲν ἀποκρούει·
 Κρύψατε τὸ βάλαμόν σας, μὴ ζητεῖτε τί φρονεῖ,
 Μὴ ζητεῖτε τί δοξάζει· εὐπλαγχοι, μῆτε ἀκούει,
 Μῆτε σκέπτεται· πονεῖ !

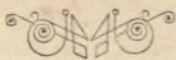
Εἶν' ἀόριστον, ἀτμῶδες ὅ,τι τὸν περιστοιχίζει·
 Πᾶν ὑπάρχον εἶν' ἑμίχλη, πᾶσα λαλιὰ βοή·
 Ἐτερόκλητον πᾶν ὅ,τι εἰς τὸ σῶμά του ἐγγίζει·
 Πᾶν συναίσθημα ὀδύνη, καταδίκη ἢ ζωή !
 Ἐνα πόθον τρέφει μόνον τώρα, ἵνα ἀποδώσῃ,
 Ἐπὶ λατρευτῶν χειλέων, ἔνθα ἴλειπει ἢ πνοή,
 Τὸ σημεῖον τῆς λατρείας, τὸ φιλὶ ποῦ τοῦχαν δώσει
 Ἐτι ζῶντα τὸ πρωῖ.

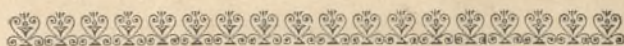
Ἔω περίμενε ὀλίγον· δὲν βραδύν' ἢ δυστυχία,
 Δὲν βραδύνουσι τὰ ἄλγη, δὲν βραδύν' ἢ συμφορά !
 Εἶν' ὀκνή μὲν ὅπως ἔλθῃ, ὅπως φύγῃ δὲ ταχεῖα
 Τῶν θνητῶν αἰσία τύχη, καὶ ἡ ἀληθῆς χαρά.
 Τὰ νεκρώσιμα σιγῶσι, πλὴν φωνὴ εἰσέτι πάλλει,
 Καὶ αἰώνιον ἀγγέλλει τὸν πικρὸν χαιρετισμόν,
 Πρόσταγμα σεπτὸν καὶ τρέμον ἱερέως ὅστις ψάλλει
 Τελευταῖον ἀσπασμόν.

Κύπτει ἔξαλλος ὁ τάλας, εἰς τὸ θεῖον πρόσταγμα του,
 Ἐπὶ τῶν νεκρῶν χειλέων, μὲ πυρὰν ἀναπνοήν,
 Εἶν' ὁ ἀδελφός της οὔτος, καὶ ζητεῖ μὲ φίλημά του,
 Ἢ τὸν θάνατον ἢ ἀντήλησῃ ἢ νὰ δώσῃ τὴν ζωήν.
 Δράμετε πρὶν τὸ φιλὶ του αἰώνως τοὺς ἐνώσῃ.
 Ἀσπασάσατε ταχέως δύο σώματ' ἀδελφά,
 Εἰς περίπτουζεν γλυκεῖαν, τὴν ζωὴν πρὶν μοιρασθῶσι,
 Ἢ τὸν θάνατον κρυφά !

Τί γλυκύπικρον θὰ ἦτο τὸ φιλὶ ποῦ σ' εἶχε δώσει,
 Μ' ἓνα χαῖρ' ἀπελπισμένον ἢ ἐσχάτη της πνοῆ,
 Μῆδ' ἄν στιγμὴν πρὶν σὲ ἀφίσῃ, πρὶν τὸ πνεῦμα παραδώσῃ,
 Κ' ἐσφραγίσθῃ μὲ ἐκεῖνο ἢ ὠραία της ζωῆ !
 Ἡ ζωὴ ἐκείνη, ἣτις ἦτο πόλος τῆς ψυχῆς σου,
 Βῦγμα τῆς ὑπάρξεώς σου καὶ τρυφῆ τῶν ὀφθαλμῶν
 Ἡ εἰκὼν ἀδρου ἁγγέλου, ἢ ζωὴ τοῦ παραδείσου,
 Ἡ πολίτις οὐρανῶν !

—
 "Ω ! ἀδυνατῶ μὲ λόγους τὴν ὀδύνην νὰ ἐκφράσω,
 "Ἦτις κρεουργεῖ ἐντός σου ἔγκατα ἀδελφικά,
 "Ἡ τὸ δάκρυ σου μὲ ἔπη αἰωνίως ν' ἀπομάσσω,
 "Αφοῦ τ' ἄλλος σου ἐντός μου πάντα λογισμὸν νικᾷ!
 Πλὴν αἰσθάνομαι τί πάσχει, ἢ ψυχὴ σου, νεανία,
 Τί στοιχίζει: τελευταῖον χαῖρε ὄντος ποθητοῦ,
 Ἄδελφῆς περιλημένης, ἢ ἐμὴ μετρᾷ καρδία
 Κ' ἢ ψυχὴ μου ποιητοῦ !

ΘΡΗΝΩΔΕΣ ΑΣΜΑ

ΕΠΙ Τῆ ΘΑΝῆ

ΜΑΡΙΑΣ Σ. ΔΟΥΚΑΚΗ

Νεκροταφείου κάτοικοι τὸ μνημὰ σας ἀφῆτε.
Σεῖς μόνοι εὐλογήσατε ἀπώλειαν κοινήν !
Τὰ σάβανα τινάζατε καὶ πρὸς στιγμὴν χαρῆτε !
Χαρῆτε, ναί ! Σὰς φέρομεν νυμφοῦλαν χθесισίνην.

Χθὲς ἦτο σύνδειπνος ἡμῶν καὶ εὐγμα τῶν ψυχῶν μας.
Πᾶς ὁ νυμφίος ἠῤῥχετο καθὼς αὐτὴν μνηστὴν !
Ἦτο ὁ πόλος ὀφθαλμῶν, τὸ κέντρον τῶν εὐχῶν μας,
Καὶ πᾶσα μήτηρ ἠῤῥχετο τὴν κόρην ὡς αὐτήν.

Ἄλλὰ ἐπέπρωτο ποτὲ κ' οἱ ζῶντες νὰ φθανῆσουν.
Τὴν κοινωνίαν, τ' ἄσματα, τὴν τύχην τῶν νεκρῶν.
Ἐπέπρωτο τὸ χῶμα τῶν αὐτῶ νὰ μακαρίσουν,
Καὶ νὰ ρυθμίσουν μὲ λυγμούς φασμάτων τὸν χορὸν.

Ὅταν χορεύσητε, νεκροί, μὲ πόδα σκελετώδη
Ὁ ἔγκυκλος σας ἄτιμά της θὰ ἔχη χορηγόν,

Τὸ ἄσμα ἔπου ἔτα νερὰ Παμίσου ἐτραγῶδει,
Καὶ θὰ τὸ ψάλλ' ἠδυπαθῶς μὲ στόμα νοσταλγόν

Μὴ σφίγγετε τὴν χεῖρά της· φορεῖ τὸν ἀρραβῶνα !
Μὲ σεβασμὸν τὸν ἐγκυκλον ἄς συγκρατῇ καθ' εἰς·
Τὸ σάβανόν σας ἄρωμα ἔχει τὴν σήπεδονα,
Ἐνῷ κοσμεῖ τὸ σῶμά της γαμήλιος ἐσθῆς !

Ὅσφραίνεσθε ἀρώματα λειμωνιᾶς ἀνθέων ;
Τὸ ἀναδίδου στέφανοι τοῦ γάμου χβεσινοί !
Τοὺς φέρει ὡς κειμήλιον βαρύτιμον, ὠραῖον !
Τὸ μόνον ποῦ τῇ ἔδωσε ἡ Μοῖρά της δεινή.

Μαρία, ὀκτὼ καίδεκα ἔάρων σου λουλούδια
Στὸν νοσταλγοῦντα τάφον σου θὰ φέρῃ ἡ Στοργή,
Θὰ ψάλλωμεν φιλόξενοι ἐκεῖνα τὰ τραγούδια,
Ποῦ σοὶ ἐνέπνεεν ἐδῶ ἡ πάτριός σου γῆ.

Ὡ ναί, αὐτά ! - Στολιζόμεν μὲ τεχνητοὺς στεφάνους.
Τὸν τάφον ποῦ τὴν ἔκλειψε πάσης θερμῆς στοργῆς.
Ἐνῷ Αὐτὴ ἐξήλωσε ἀνθῶν τινὰς θυσάνους,
Ἄπὸ τοὺς πεθητοὺς ἀγροὺς τῆς γενεθλίου γῆς.

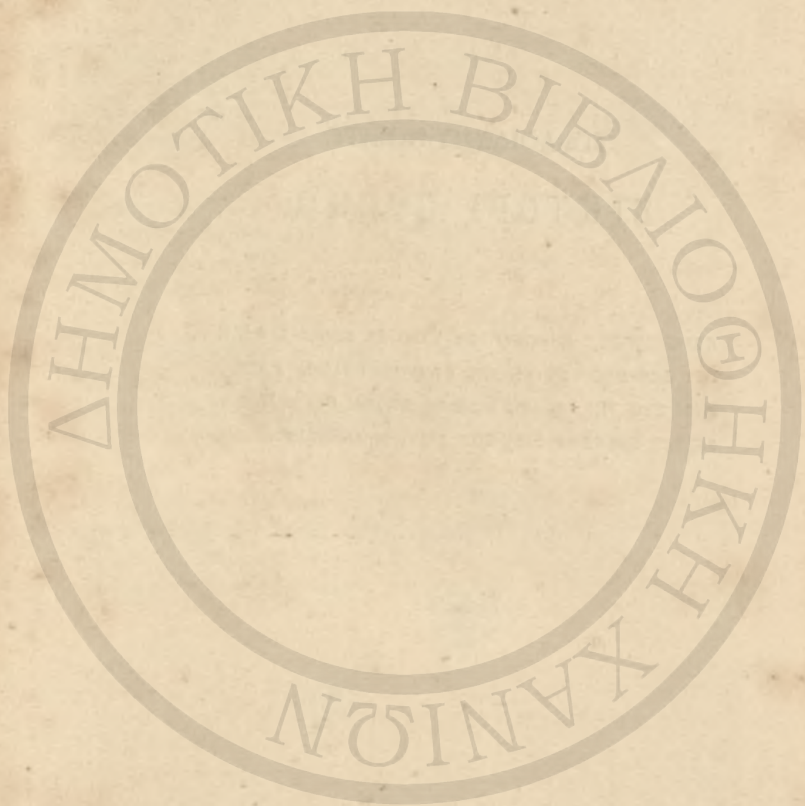

ΤΩ ΛΟΙΔΙΜΩ ΠΟΙΗΤΗ
ΒΙΚΤΟΡΙ ΟΥΓΚΩΙ

ΩΣ Ο ΠΥΡΣΟΣ ΠΥΡΠΟΛΗΤΟΥ ΚΑΙΕΙ ΤΑ ΠΛΟΙΑ ΣΤΟΛΩΝ
ΤΟΥ ΔΑΙΜΟΝΙΟΥ ΣΟΥ Η ΔΑΣ ΦΛΟΓΙΖΕΙ ΚΟΣΜΟΝ ΟΛΟΝ.
ΒΗΘΙ ΣΥΝ ΤΩ ΚΑΝΑΡΗ ΜΑΣ ΜΕ ΠΤΗΣΙΝ ΘΕΣΠΕΣΙΑΝ
ΕΚ ΤΟΥ ΕΝΔΟΞΟΥ ΒΙΟΥ ΣΟΥ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΘΑΝΑΣΙΑΝ.

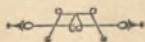

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΧΑΝΙΩΝ

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟΝ

ΑΝΑΜΙΚΤΑ ΠΟΙΗΜΑΤΑ

ΜΗ ΣΤΑΛΕΝΤΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΚΘΕΣΙΝ ΤΗΣ Δ'. ΟΛΥΜΠΙΑΔΟΣ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

ΤΟΥ ΕΦΙΛΑΤΟΥ ΕΝΟΣ ΑΓΑΘΟΥ ΑΝΔΡΟΣ.

Ἀνῆλθὼν ποτε, κατὰ τὴν πρώτην μου νεότητα ἐπὶ τῆς ἐν Παρισίοις Θριαμβευτικῆς Ἀψίδος (Arc de triomphe) μετ' ἄνδρὸς ὑπερπεντηκοντούτους, καὶ ἐνῶ μεταξύ τοῦ φόβου καὶ τοῦ θαυμασμοῦ, ὃν ἐμπνέει τὸ ἀπέραντον ὕψος, παρετήρουν ἰλιγγιῶν τοὺς ἀνθρώπους ὡς μύρμηκας, τὰς ἀμάξας ὡς μυίας, καὶ τὴν δενδρόφυτον τῶν Ἑλυσίων πεδίων λεωφόρον ὡς ἀπεραντομήκη λόγχην, ἀπολήγουσαν ἐν τῇ πλατείᾳ τῆς Ὁμονοίας, ὃ ἀνὴρ οὗτος ἦτο προφανῶς εἰς μίαν τῶν στιγμῶν ἐκείνων, καθ' ἃς, ὡς ὁ Βίκτωρ Οὐγκος λέγει, δὲν ἤθελέ τις αἰσθανθῆ τὴν γῆν καταρρίουσιν.

Ἐπλησίασα τὸν σεβαστὸν σύντροφόν μου, ὡς ὁ Κουασιμόδος, ἐν τῇ Παναγίᾳ τῶν Παρισίων, πλησιάζει τὸν ἀρχιδιάκονον, διὰ νὰ μάθω ποῦ ἔδρασκεν ὁ νοῦς αὐτοῦ. Οὗτος δὲ, μετὰ μακρὰν σιωπὴν μοὶ εἶπε, δεικνύων μοι τὸν ἀπέραντον ἐκεῖθεν ὄρατὸν τῶν Παρισίων χῶρον. Εὐτυχῆς! τρισευδαίμων! ὁ ἄνθρωπος ὅστις τοσοῦτον ἀνώτερος τῶν ἄλλων, ὅσον ἡμεῖς ὑπερκείμεθα νῦν αὐτῶν, διανύει τὸν βίον του εὐεργετῶν τοὺς κατωτέρους. Οὗτος βεβαίως δύναται νὰ εἶπῃ ἀπερχόμενος τοῦ κόσμου τούτου: γνωρίζω ποία ὑπῆρξεν ἢ ἀποστολὴ μου καὶ ἐξεπλήρωσα αὐτὴν ἐπὶ τῆς γῆς. Εἶναι μία ἰδέα ἀξία ἄλλης, ἐξηκολούθησε λέγων, καὶ ἡ ἰδέα αὕτη ἐν ἐμοί, εἶναι προκατάληψις, ἐν εἶδος μονομανίας.

Ἐκ τῶν τελευταίων τούτων λόγων ὁρμώμενος μοὶ ἐδιηγῆθη ὅτι, εἰς ἡλικίαν τριάκοντα ὀκτὼ ἐτῶν συνέβη εἰς αὐτὸν τι, ὅπερ ὁ ἴδιος ἀπεκάλει (son absence de trois jours) τὴν τριήμερον αὐτοῦ λειπαισθησίαν, διότι οὐδέποτε συνοῖδε τί συνέβη περὶ αὐτὸν κατὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα, οἱ δὲ αὐτοῦ οἰκεῖοι τῷ εἶπον, ὅτι μένων

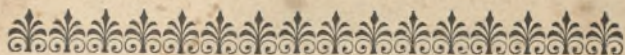
ἐν τῇ οἰκίᾳ κατηγῆς καὶ ἐντελῶς σιωπηλὸς, ἐφαίνετο ξένος πρὸς πᾶν ὅ,τι περὶ αὐτὸν συνέβαινε, δεικνύων μεγίστην ἀπέχθειαν πρὸς πᾶν ὅ,τι ἔτεινε νὰ τὸν ἀποσπάσῃ βιαιῶς τῆς καταστάσεως ταύτης.

Μοὶ ὠμολόγησε δὲ ὅτι οὐδεμίαν ποτὲ θὰ ἐλάμβανεν εἶδῃσιν τῆς καταστάσεώς του ταύτης, ἂν ὡς ἄνθρωπος τοῦ γραφείου, δὲν ἐζήτηί ἐπιμόνως ἀπὸ τοῦς αὐτοῦ οἰκείους τὰς τρεῖς ἡμέρας, αἵτινες ἔλειπον παντελῶς ἐκ τοῦ ἡμερολογίου τῆς ζωῆς του.

Ὅτι ἐν πρᾶγμα μόνον ἐγνώριζεν, ὅτι ἔκτοτε ὅλαι αἱ τῆς ζωῆς του προέχουσαι σκηναί, τῷ παρίσταντο προσεγγίζουσαι, ἀπτόμεναι ἢ μία τῆς ἄλλης, καὶ ὅτι ἔκτοτε ἐδιώκετο, οὕτως εἶπεῖν, ἐκ τῆς ἐπιθυμίας τοῦ εὐεργετεῖν. Ἄλλ' ὅτι ἡ ἐπιμονὴ τῆς ἐπιθυμίας του ταύτης δὲν ἐφαίνετο μῆτε εἰς αὐτὸν τὸν ἴδιον φυσικῇ, καὶ ὅτι τὸν ἔρριπτεν ἐκάστοτε εἰς εἶδός τι μελαγχολίας, ὄχι μόνον διότι δὲν τῷ ἦτό ποτε δυνατὸν νὰ εὐαρεστήσῃ πληρέστατα τὴν ἀκόρεστον ἐν αὐτῷ ταύτην ἀγαθοεργὸν ἐπιθυμίαν, ἀλλὰ καὶ διότι ὑποψία τις τὸν ἔκαμε νὰ διστάζῃ περὶ τῆς υἰείας τῶν διανοητικῶν του δυνάμεων.

Ἡ ἀφήγησις αὕτη διήγειρε πολὺ ἐν ἐμοὶ τὸ ἐνδιαφέρον. Ὁ ἀγαθὸς οὗτος ἀνὴρ ἐγένετο ἀντικείμενον μελέτης δι' ἐμέ, καὶ μ' ὅλον ὅτι ἡ ἡλικία μου δὲν μοὶ ἐπέτρεπεν εἰσεῖτι νὰ ἐννοῶ ὅλον τὸ βάθος τῶν λόγων του, εὕρισκον ἐν τούτοις εὐχαρίστησιν νὰ τὸν ἀκούω καὶ νὰ λαμβάνω σημειώσεις τῶν ὄσων δὲν ἠδυνάμην νὰ ἐννοήσω τότε. Συνέλεξκ καὶ συμβάντα τινὰ τῆς ωραίας αὐτοῦ ζωῆς, ὅπως καὶ ὅπου ἠδυνήθην, μελετῶν τότε νὰ γράψω μυθιστορίαν. *Quel esprit ne bat la campagne? qui ne fait châteaux en Espagne?*

Σήμερον, μετὰ 32 ἔτη, εὕρισκω ταύτας τὰς σημειώσεις μόλις ἀναγνωστέας, καὶ ὅπως εὐχριστήσω τὸν δεκαεπταετῆ ἐκεῖνον νεανίαν, ὅστις τὰς ἔλαβε, βασίσας ἐπ' αὐτῶν, τίς οἶδε ποῖαν ἐλπίδα φιλολογικῆς δόξης, ἐπόνησα εἰς πρῶτον πρόσωπον τὸ ἀκόλουθον ποίημα ἐκ 288 στίχων, ὑπὲρ τοῦ ὁποῖου εὐχομαι μόνον νὰ κινήσῃ τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ ἀγνώστου, ὅσον εἰς ἐμέ ὁ σπουδαῖος ἐκεῖνος ἀνὴρ, ὅστις μοὶ τὸ ἐνέπνευσεν.

Ο ΕΦΙΑΛΤΗΣ ΑΓΑΘΟΥ ΑΝΔΡΟΣ

Εἰς ὄραν, καθ' ἣν τὸ παρὸν μεστὸν ἀπελπισίας
Βεβαρυμένον, σκυθρωπὸν, ὡθεὶ τὸν λογισμὸν,
Καὶ ναυτιῶν ὁ νοῦς ἡμῶν καὶ πλήρης ἀηθίας
Περιδεῆς προσέρχεται εἰς λήθης τὸν βωμὸν,

Τὸ ὄμμα ἔχων ἀνοικτόν, ὡς ὄμμα ὑπνοδάτου,
Δὲν ἔβλεπον, δὲν ἤκουον περὶ ἐμὲ οὐδὲν,
Τὸ συνεισὸς ἀπέβαλον ζωῆς τῆς ἐπαράτου,
Καὶ παραδείσου εὕρισκον τρυφὴν εἰς τὸ μηδέν.

Τότ' ἄγγελος ὀκταετῆς ξανθόκομον παιδίον,
Ἐχον ἰούλους πλαίσιον παρθενικῆς μορφῆς,
Ἦν ἔτι ἐξωράζεν ἡ αἴγλη τῶν ἁγίων,
Μ' ἀφύπνισεν, ὡς Χερουθὴμ, δι' ἐλαφρᾶς φωνῆς.

Εἰς τὰς θερμὰς παλάμας μου τὰς ὀροσεράς του χεῖρας
 Ἔσφιξα καὶ ἠτένιζον τὸν ἄγγελον αὐτόν,
 Ὅστις σιγῶν, τοῦ κόλπου του ἄλυσιν ἀνασύρας,
 Ἐπέθηκ' εἰς τὰ χεῖλη μου μικρὸν χρυσοῦν σταυρόν.

— «Ἐδῶ, εἰπέ μοι, τί ζητεῖς, σὺ ἄκακον παιδίον,»
 «Τὶ θέλεις λάχνη ἑλαφρὰ πλησίον τῆς πυρᾶς ;»
 «Ἐνταῦθα θ' εὖρηξ' ὀύσμοιρον ἀντι τῶν παιγνιδίων»
 Τῆς τύχης τὸ νευρόσπαστον, πλαγγόνα συμφορᾶς.»

«Τρέξε εἰς κάμπος· δι' ἐσὲ καὶ ὁ χειμὼν ἀνθίζει,»
 «Αἶ χρυσαλλίδες σ' ἀγαποῦν, ὁ κάλυξ σὲ ζητεῖ.»
 «Τὸ μαιθιδιῶν σου πρόσωπον ὁ ῥύαξ κατοπτρίζει,»
 «Κ' ἡ αὔρα τῶν βοστρύχων σου φίλ' εἶναι ποθητή!»

Τότε ὁ παῖς ἐσκίρτησεν, ἐπάνω μου καθίζων,
 Εἰς τοὺς κροτάφους μ' ἔθεσεν ἓν φίλημα ἄβρόν·
 Τὸ βλέμμα του εἰς τὸ ἐμὸν προσήλωσ' ἀτενίζων,
 Ἄλλὰ τὸ ὄμμα τοῦ παιδὸς δακρύων ἦν ὑγρόν.

«Κλαίεις, παιδίον ; Διὰ τί ; τί κρύπτει ἡ ψυχὴ σου ;»
 «Τίς θλίβει' εἰς τὰ στέρνα σου κακόζηλος πνοή ;»
 «Πλὴν ἔτι ἡ καρδία σου κάτωκοις παραδείσου,»
 «Τὰς θλίψεις τοῦ κλαυθμῶνός μας ἔπρεπε ν' ἄγνοῦν.»

Ἦκουσας μελαγχολικὸν ποτὲ ἐσπέραν μέλος,
 Περιπαθῶς ἄδόμενον ἐν μέσῳ τῆς σιγῆς ;
 Ὅταν λυγροὶ δεικνύουσι κάθε στροφῆς τὸ τέλος,
 Καὶ δάκρυα κωλύουσι τὸν τόνον τῆς φωνῆς ;

Τὸ ἄσμα εἶναι λυπηρόν, ἀλλὰ τὸ συνοδεύει
 Ὑπήχησις γηθόσυνος ἐμφαίνουσα χαράν,
 Ἡ δὲ ὑπήχησις αὐτῆ, τοῦ ἄσματος ἢ χλεύη
 Ἀσπάζεταιται ἁρμονικῶς φωνῆν τὴν κλαυθμηράν.

Οὕτω, εἰς τ' ὄμμα τοῦ παιδὸς τὸ δάκρυ καὶ ὁ γέλως
 Συνήρχοντο ἀμφοτέρω εἰς ἓν ἁρμονικόν,
 Καὶ ἀπετέλουν τῆς ζωῆς γλυκύπικρον τὸ μέλος,
 Τὸ μέλος τῆς συγκρούσεως περάτων ψυχικῶν.

«Μοὶ εἶπε· Πῶς, μὲ λησμοναῖς; πῶς δὲν μ' ἀνχνωρίζεις;»
 «Ὅκταετὲς ἂν φαίνωμαι, τὴν γῆν πλήν κατοικῶ.»
 «Ὅσας ἡμέρας καὶ ἐσὺ γνωρίζ' ὅ,τι γνωρίζεις.»
 «Ὅ,τι ἐλπίζεις ἢ ποθεῖς κί' ἐγὼ τὸ προσδοκῶ.»

«Εἰς χρόνους, οὓς ἠλθὼν ἔσας, ὅ,τι εἶμαι τώρα, ἦσο.»
 «Εἰς σὲ ἀνῆκεν ἄλλοτε ἡ κόμη ἢ χρυσῆ.»
 «Ὅ,τι θαυμάζεις ἐν ἐμοί, ἦλθον νὰ σοὶ δωρήσω.»
 «Διότι εἶναι κτῆμά σου ὅ,τ' εἶμαι, ἦσο Σὺ.»

Τότ' ἔβλιψα περιπαθῶς τὸν ἄγγελον ἐκεῖνον,
 Τὸ εὐτυχὲς ἐνθύμημα ὀλίγων ἡμερῶν,
 Τὸ ἄνθος ποῦ ἀδάμαντας ὀρθρίας δρόσου χύνον,
 Παρίστα εἰς τὸ ὄμμα μου λαμπρὸν κατοπτρισμόν.

Καὶ τοὺς βραχίονας σφικτούς ἐνῶ ἐκράτουν ἔτι,
 (Τὸ ἐνθυμοῦμ' ἦν ὄνειρος, ἀπάτη, πλήν βίγῳ)
 Ὁ παῖς ἀπέπη, καὶ μ' αὐτὸν τριάκοντά μου ἔτη.
 Ὅχι δὲν ἔρυγεν ὁ παῖς, ἐξέλιπον ἐγὼ.

Εἰς κάτοπτρον ἠτένισα, ἕξαλλος καὶ μεθύων.
 Τὸ πρόσωπον ἐθώπευσα ὑπὸ χαρᾶς πετῶν,
 Ἐπίσθην ὅτι πάντοτε ἤμην ἐγὼ παιδίον,
 Καὶ ὅτι ἦτο ὄνειρος τὸ ἄχθος τῶν ἐτῶν.

Ὡς τὸ πτηγὸν ἐπέταξα, ἐκεῖ ὅπου τὸ πρῶτον,
 Ἐγρηγοροῦντα πάντοτε μ' ἀπῆντα ἡ αὐγή,
 Συλλέγοντα τὴν θρόσον τῆς με' ἄνθη μουσάτων,
 Εἰς κῆπον, οὐ ἐμύριζε δι' ἐμὲ κ' αὐτὴ ἡ γῆ.

Ἀμάλλην ῥόδων ἔδρεψα, ἀνέπνευσα ἀπλήστως
 Τὰ μύρα τὰ μεθύοντα νηφάλιον ψυχῆν.
 Τὰ γόνυ τότε ἔκλινα καὶ ὄλωσ' ἀορίστως,
 Ἐπρόφερα εὐγνώμωνῶν παιδίου προσευχῆν.

Σκηνογραφίαι μαγικαὶ τοῦ δράματος τοῦ κόσμου,
 Τοῦ ποθητοῦ μου δράματος, τῆς Ἰλαρᾶς ψυχῆς,
 Προβάδην ἀνεπτύσσοντο, πραγματικαὶ ἐμπρὸς μου,
 Καὶ ἤμην ὁ ἠθοποιὸς τῆς ἄλλοτε ζωῆς.

Καὶ εἶδον τότε τὴν σχολήν, ἐκεῖ ὅπου τὸ πρῶτον,
 Βραβεῖα ἐξελάμβανον ὡς δόξης αἰωνοῦς,
 Νομίζων μόνον ἀγαθὸν τὴν ἀρωγὴν τῶν φώτων,
 Κ' ἐρρέμβασε δοξοχαρῆς ὁ εὐπιστός μου νοῦς.

Ἐκλινα γόνυ σεβασμοῦ, ἐφίλησα τὸ χῶμα
 Τοῦ φυτωρίου μου αὐτοῦ τῶν πρώτων ἰδεῶν,
 Ποῦ ἔδλεπε τὸ ἄπειρον καὶ ἀφελές μου ὄμμα,
 Ὅριζοντ' ἀτελεῦστητον ἐλπίδων ῥαδεινῶν.

Ὅποι' ἀπίτη παιδική! Ἐδῶ ὁ πλοῦτος ἄρχει.
 Ἐν ᾧ κορέννυτ' ὁ κακός, λιμωττ' ἡ ἀρετή.
 Ὑπάρχουν προτερήματα, ὅπου χρύσος ὑπάρχει,
 Ἀνέμων ὅ' εἶναι ἄθυρμα σοφὸς ἂν δὲν πλουτῇ.

Σοφοὶ τοῦ κόσμου δεῖξατε τὸν μόχθον τοῦ νοός σας·
 Ἄν κολακεύῃ ἕλθιον, ἴσως σᾶς πληρωθῇ·
 Ἄν καὶ διήλθετε σχολὰς καὶ ἀγρυπνίας τόσας,
 Ἴπὸ τοῦ πλοῦτου στέρξατε εἰσέτι νὰ κριθῇ.

Πλὴν ἀρετῆς, ὦ ἄστυλον, τί μ' ἔπταισας τί λέγω ;
 Ἄν ἐπλανήθην ἔσφαλεν ὁ ἰδικός μου ποῦς.
 Πταίεις ἐσύ, εἰς τὴν ζωὴν τριβόλους ἂν συλλέγω ;
 Ἄν πικραὶ ρίζ' ἐδλάστησαν δι' ἐμὲ πικροὺς καρπούς ,

Καὶ τώρα, ὅτε ἡ σκηνὴ τοῦ δράματος προβαίνει
 Καὶ ἔξω τοῦ πυλῶνός σου ὁ χρόνος μὲ ὠθεῖ,
 Μ' εὐγνωμοσύνης δάκρυον τὸ ἔδαφός σου ραίνει,
 Ἐκεῖνος ὅστις πάντοτε, Σχολή, θὰ σὲ ποθῇ.

Καὶ εἶδον τότε ἰλαρὰν ἐκείνην, ζῶσαν ἔτι,
 Τὴν κόρην, ἣν ἠγάπησα μὲ φλόγα ἀμιγῆ,
 Τὴν κόρην, ἣν ἐπένησα τόσα καὶ τόσα ἔτη,
 Ἄφ' ὅτου τὴν ἐκάλυψε τοῦ τάφου μαύρη γῆ.

Ἦτο ἑσπέρα, λυπηρῶς ἡ ἀηδῶν ἐθρήνηι,
 Μύρα ἀνθέων ἔφερε ζεφύρου ἡ πνοή.
 Εἰς κῆπον ἦτο μόνος του ὁ πόθος μου, ἐκείνη,
 Ὅ τῆς καρδιάς μου παλμός, ἡ τῆς ψυχῆς ζωή.

Ἄσπαιριον ἐγονάτισα πλησίον τῆς ἀγίας,
 Τὴν δεξιάν της ἔφερα ἔστα χεῖλῃ μου σιγῶν,
 Τὸ πλήρες τῆς καρδίας μου μετεῖχεν ἀγωνίας·
 ὦ! ὄχι, τὴν ἐρράγιζεν, ἦτο αὐτὸς ἀγών.

Κεκαλυμμένην ἀσπασμῶν ἀπέσυρε τὴν χεῖρα,
 Ἄπέμαξεν ἐν δάκρυον ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν.
 —Κλαίεις, τῇ εἶπον, διὰ τί; Μήπως, ὦ μαύρη μοῖρα!
 Διάφορον τῶν πόθων μου σὺ τρέφεις λογισμὸν;

«Διάφορον τῶν πόθων σου;» — «Μύχιόν τι καλύπτω,
 Δὲν εἶναι ὅμως λογισμὸς. Θανάτου ἢ πληγῇ
 Τὸ στήθος μου λυμαίνεται· ἴδου, φεῦ! τί σοὶ κρύπτω,
 Καὶ τὴν μνηστὴν σου, φίλε μου, ἀμφισθητεῖ ἡ γῆ!»

Ἐπὶ τριχάπτου μ' ἔδειξεν αἱματηρὰς κηλίδας,
 Ἐπὶ δὲ τῶν χειλέων της ἡ μένουσα κηλὶς,
 Τὸ πρῶτον μὲ ἐδίδαξεν ὅτ' εἰς πολλὰς ἐλπίδας,
 Πολλάκις, φεῦ, δὲν κρύπτεται πράγματος κἂν βάνις.

Τὸν θάνατον, ἐρώνησα παράφορος ὁ τάλας,
 Τὸν θάνατον χαρίζουσι τὰ χεῖλῃ σου, λοιπὸν!
 Ἄς ἀποθάνωμεν ὁμοῦ, ἄνοιξε τὰς ἀγκάλας
 Κεῖ κέρασέ με θάνατον εἰς πλῆθος ἀσπασμῶν.

Ὁ θάνατος καὶ ἡ ζωὴ, ἐλπὶς ἀπελπίσις·
 Τὸ δάκρυ, τὸ μειδιάμα, ὀδύνη καὶ τρυφή,
 Περίπτυξις γλυκύπικρος καὶ ὅμως θεσπεσία,
 Τῶν εὐτυχῶν μου ἡμερῶν ὑπῆρξες παρυφή.

Ἐκ τῆς ἐκστάσεως αὐτῆς ὅταν συνῆλθον τέλος,
 Συντετριμμένοι ἕμενον εἰς ἰδεῶν κενόν.
 Ζητῶν ὄχι τὸ τοῦ χείλους μου ἐξέλιπεν ὁ γέλωσ,
 Καὶ πόθεν μοι προήρχαντο τὸ ἄλγος τῶν φρενῶν.

Εἰς ἰδεῶν ἐναλλαγὴν, ἐλπίδος καὶ οὐδύνης,
 Παρῆλθεν ἀτελεύτητος ἐν αὐτῷς πικρός,
 Ἐπεκαλούμην ἄπελπις τὸ ὄραμα ἐκείνης,
 Ὡς τῆς λαμπάδος ἔφθινον τρηκόμενος κηρός.

Ὅτε γυνὴ ὑπέργηρος καὶ καταλυπημένη
 Εἰσῆλθεν εἰς τὸ δῶμά μου, εἰπούσά μοι : « Ἐμπρός »,
 « Σιώπα, ἀκολούθει με, ἐκείνη σὲ προσμένει, »
 « Μήτε στιγμήν μὴ χάνωμεν, δὲν ἔμεινε καιρός ».

Καὶ εἰς κοιτῶνα μ' ἔφερον, ὅπου ἐντὸς παστάδος,
 Διέκρινα λειπόσαρκα ἔχνη τινὸς μορφῆς.
 Ἐφ' ἧς ἰσχὸν ἔρριπτε φῶς, φλόξ ἀμυδρὰ λαμπάδος,
 Ἀπὸ εἰκονοστάσιον σιμὰ τῆς ὀροφῆς.

Τὸ ἄγνωστόν μοι πρόσωπον ἐκείνο ἐκινήθη,
 Μοὶ ἔστρεψεν εἰς δάκρυα πνιγμένους ὀφθαλμούς,
 ὦ ! τώρα τὴν ἐγνώρισα καὶ ἡ ψυχὴ μ' ἐλύθη,
 Κ' ἔπλευσεν ἡ καρδιά μου εἰς θρήνους καὶ λυγμούς.

Κεραυνωθείς κατέπεσα πλησίον τῆς σχετλίης,
 Τὴν σκελετώδη χεῖρά της καλύπτων μ' ἀσπασμούς,
 Ἦγνόουν ἂν ἀπέναντι ὑπῆρχον ἀληθείαις,
 Ἢ φρὴν νοσοῦσα μ' ἔρριπτεν εἰς παραλογισμούς.

«Τρέξ' εἰς τοὺς κήπους, φίλε μου, μοὶ εἶπε λυπημένη»
 «Καὶ κόψε μὲ τὴν χειρὰ σου ἄνθη τερπνὰ ῥοδῆς.»
 Τὴν ὀφειλὴν σου ἢ ψυχὴ σ'τὰ χεῖλή μου προσμένει,
 Σπεῦσε, ὦ σπεῦσ' ἂν μ' ἀγαπᾷς καὶ ἔπειτα θρηνεῖς.

Πρωτοφάνης συγκομιδὴ ἐρωτικὴ ἀνθέων!
 Τὰς χεῖράς μου κατέσχιζον ἐπὶ τῶν ἀκανθῶν.
 Ἐδρεπον ῥόδα ἰλιονέν, ἔξω φρενῶν καὶ κλαίων
 Τὸ πρῶτον τοῦτο σύνθημα ἀπειρῶν συμφορῶν.

Ὅταν σιμὰ της ἔφθασα, τὸ βλέμμα της τ' ὄρατον,
 Τῆς ἀγωνίας ἔσθενεν ὁ πέπλος ὁ πικρός!
 Ἡ μάρτυς ἐμειδίασε καὶ δὲν ὑπῆρχε πλέον.
 Κατάρρα! ἀνεφώνησα καὶ ἔπεσα νεκρός.

Νεκρός; — «ὦ! εἶθε! δι' ἐμὲ θά ᾔτο εὐτυχία,
 Πλὴν ὄχι, μοὶ ἐπίπρωτο νὰ ζήσω ὡς νεκρός.
 Νὰ ἐπαιτῶ μηδαμινὰ τῆς χαρμονῆς ψυχία,
 Νὰ ἤλεκτρίζω τὴν νεκρὰν καρδίαν μου οἰκτρῶς.

Νὰ κρύπτω, ὡς τὸ ἔγκλημα, τὸν ψυχικὸν μου πόνον,
 Ἐπίπλαστον μειδιάμα νὰ φέρω πανταχοῦ.
 Νὰ πνίγω εἰς τὰ στήθη μου καὶ δάκρυα καὶ στόνον.
 Νὰ ἤμ' ἐδῶ καὶ ἡ ψυχὴ νὰ ἴπτατ' ἀλλαχοῦ.

Ἄν χρεωκόπος, δολερῶς τὸν πλοῦτον του καρδίας,
 Διότι νῦν τὸν ἔχασα θρηνεῖ φιλοκαρδῶς,
 Εὐρίσκει ὡτὰ συμπαθῆ. Ἄλλος παραμυθῆσας
 Τὴν θλίψιν, τὸ βαλάντιον τῷ τσίνει ἀφειδῶς.

Ἄν ὅμως ἡ ψυχὴ ἡμῶν κατ'ἄπλευρος πικρίας,
 Αὐτ' ἡ ψυχὴ, ἣν ἔπλασεν ὁ Πλάστης συμπαθῆ,
 Ὁρνήσῃ ὅτι ἔχασε τὸν πόλον τῆς λατρείας,
 Θὰ εὖρη φίλους εἴρωνας καὶ κόσμον ἀπαθῆ.

ᾠ! πόσον τὴν ἠγάπησα, ὁ τάλας! καὶ ἀκόμα,
 Ὅτε ὁ χρόνος ὤφειλε τὸ χάσμα τῆς πληγῆς
 Νὰ κλείσῃ, καὶ τὴν ἔχασε τὸ λυπηρὸν μου ὄμμα,
 Λατρεύω ἔτι μὲ παλμὸν κοτύλην μαύρης γῆς.

Ἄλλοίμονον! Δὲν ἔκαυσα εἰς τοὺς βωμοὺς λαμπάδας;
 Παρθένε, δὲν σοὶ ἔφερα λιθανωτοῦ δραγμάς;
 Δὲν σ' ἔταξα κοσμήματα καὶ ὕμνων μυριάδας,
 Δὲν ἔπληξα τὰ στήθη μου μ' ἀπέλπιδας πυγμάς;

Πλὴν ὄχι, φεῦ! ἐπέπρωτο νὰ πέσῃ ἡ αὐλαία
 Τοῦ δράματος, ὃ ἤρχισε στροβίλου ἢ χαρά,
 Μὲ ἄνθος, μὲ ἐν φίλημα, μὲ ὄνειρα ὠραῖα,
 Ἄπερ διέλυσεν οἰκτρῶς ἡ χεὶρ αὐτῆς νεκρά.

Ἡ ἀλγεινὴ αὐτῆ εἰκὼν, ἐν τῇ πενθίμῳ λύσει
 Αὐτῆς, τοῦ ἐφιάλτου μου ἦτο ὁ κολοφών,
 Ἐν τούτοις, φεῦ δὲν ἤρκεσεν ὅπως μὲ ἀφύπνισῃ,
 Καὶ πρὸς τὰ πρόσω μ' ἔφερε δαιμόνιον κωφόν.

Καὶ ἔφθασα εἰς ὄριον ὀάσεως ὠραίας,
 Ἐκεῖθεν δ' ἐξετείνετο ἡ ἔρημος αὐτῆς.
 Εἴκοσιν ἔτη ἔφερον ἐπὶ μορφῆς ἀκμαίας,
 Ἦν ἥδη ἐστιγματίζε τοῦ ἀλγους ἡ βυτίς.

Ἐν βῆμα μὲ ἐχώριζεν ἐκ τῆς ἀγόνου ἄμμου,
 Ἐνθα εἰς μάτην σπείρεται ὁ σπόρος ἀγαθῶν.
 Ἄμφερρεπεν ὁ λογισμὸς ὡς καὶ τὰ βήματά μου
 Ἄν νὰ μὲ φέρουν ἔπρεπεν εἰς στρόβιλον παθῶν.

Ἄγγέλου εἶτε δαίμονος χεῖρ τότε χαλυθδίνη,
 Ἐκ τῆς ὀσφύος μ' ἤρπασεν εἰς ἔκτασιν φρενός,
 Ὡς τὴν ψικάδα ἀνυψοῖ τῆς λαίλαπος ἡ δίνη.
 Μ' ἀνύψωσε καὶ μ' ἔφερεν εἰς κορυφὴν θινός.

Τὸ πνεῦμα τώρα ὕψωσε τὰς χεῖρας ἀμφοτέρας
 Ἐπὶ τοῦ διαστήματος τῆς ἄμμου ἀνοικτάς,
 Καὶ ὡς νὰ ἐγαλθάνισε τὴν ἔρημον τὸ τέρας,
 Παρήγαγ' ἐκ τῶν κόκκων τῆς ἀπείρου κεφαλᾶς.

Καὶ εἶπεν. «Ἦσο ἔρημος, ἀνέστης ἀνθρωπότης,
 «Πλὴν σὲ καλύπτ' ἡ ἀηδὴς ἐκτρώματος εἰκὼν»
 «Σοὶ λείπει εἰλικρίνεια, σοὶ λείπει ἡ ἀπλότης,
 «Ἀγάπη ἀφιλοκερδῆς δεσμῶν κοινωνικῶν.»

«Εἰπέ μοι, ὦ Βριάρεω, μὲ τὰς ἀπείρους χεῖρας,
 «Μὲ τοὺς μυρλοὺς πόδας σου καὶ τόσας κεφαλᾶς»
 «Ποῦ βαίνει; πρὸς τί μάχεσαι, πρὸς τί ὀπλίζεις μοίρας;
 «Πρὸς τί τὸ οἰκοδόμημα τοῦ Πλάστου σου χαλᾷς;»

«ὦ! μοὶ ἀρέσκεις, ἄνθρωπε, ὅταν δειλὸν αὐχένα»
 «Ἐνώπιόν τῶν γρίφων σου κλίνων ἀποτολμᾷς,
 «Πρὶν ὑπερβῆς τὰ ὄρια, τὰ σοὶ κεχαραγμένα»
 «Νὰ λύσῃς τὰ διλήμματα τοῦ Πλάστου τὰς βουλὰς.»

«Ὅπότεν ὑπὸ ἀφελοῦς ἄγεσ' ὑπεροψίας,
 «Πλὴν δὲν τολμᾷς εἰς οὐρανοὺς νᾶ φέρῃς σὲ αὐτόν»
 «Φχντάζεσαι ἐπὶ τῆς γῆς θεοὺς μὲ ἀτελείας»,
 «Καὶ γαυριῶν συμφύρεσαι ὁ σκώληξ μετ' αὐτῶν.»

«Μοὶ φαίνεσαι ὡς σύμπλεγμα οἰνοδαρῶν σατύρων»,
 «ἽΩ ἀνθρωπότης, βαίνουσα πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπόν»,
 «Ἐκαστος πρὸς ἀντίθετα τὸ ὅλον σῶμα σύρων»,
 «Τὸ σῶμα κλυδωνίζεται εἰς τὴν αὐτὴν ὁδόν.»

«Ἐν βῆμά σου εἶναι κοινόν, πλὴν ἐμποδίζει τ' ἄλλα»,
 «Εἰς ἓν καὶ μόνον συμφωνεῖ τὸ πέλημα τῶν πολλῶν»,
 «Πατᾶ αὐτὸ τὴν ἀρετὴν, ἔργα σοφῶν μεγάλα»,
 «Καὶ τὸν διψῶντα ἄνθρωπον φέρ' εἰς τὸν Πακτωλόν.»

«Ἡ κοίτη του εἶναι χρυσοῦ, τὸ ὕδωρ αὐτοῦ λήθης.»
 «Χεῖρας ἀπλήστους τεινέτε εἰς τὴν πλουσίαν γῆν.»
 «Συλλέγετε! ἀδιάφορον, οὐτιδανοί, εὐήθεις»
 «Ὡς δόξης λάμπειν φέρετε χρυσοῦ μαρμαρυγὴν.»

«Μίδα, ὅταν ἐξήτησας, ὡς μόνην εὐτυχίαν»,
 «Νᾶ μεταβάλλῃς παρευθὺς τὰ πάντα εἰς χρυσόν»,
 «Ἡγνόεις οὐκ ἀμοιβὴν ἐζήτεις ἀσιτίαν»
 «Καὶ εἰς τὸ κάτοπτρον χρυσοῦ νᾶ ἴδῃς τὸν λιμὸν»

«ἽΩ ἄνθρωπε, ἀνάτρεψον τῆς σφαίρας σου τὸ χῶμα»,
 «Καὶ ἄς συλλέγῃ ὅλον ἐν ἡ ἀπληστός σου χεῖρ»,
 «Ὡς μεταλλεύς ἀτρόμητος τὸ ἔσχατόν της στρωῖμα.
 «Δι' ἄρρηξον, τοῦ κέντρου της ὡς νᾶ φανῇ τὸ πῦρ.»

« Ἄφου καὶ τοῦ πυρῆνός τῆς τὸν πλοῦτον ἐξαντλήσης »
 « ὦ Σαλαμάνδρα, ἄνελθε πεινώσα εἰς τὸ φῶς. »
 « Εἰς τὰς ἀρούρας ἔρημον τὸ ἄροτρον ν' ἀφήσης »
 « Δὲν ἔπρεπεν . . . ἐστείρευσεν ἡ δαψιλὴς τροφός. »

« Πεινᾷ ὁ στόμαχος, πεινοῦν αἱ φρένες σας μαζῇ του, »
 « Ἐν τῇ παμφάγῳ πείνῃ των δὲν ἐννοοῦν ποσῶς »
 « Ὅτι θὰ ἔλθῃ ἡ στιγμή, καθ' ἣν τὸν κόκκον σίτου »
 « Δὲν θὰ ἀμείψ' ὀλόκληρος τῆς γῆς σας ὁ χρυσός. »

« Ἄν ἦναι, Πλάστα, ἀληθὲς ὅτι τοῦ πνεύματός Σου »
 « Πνοὴ κοσμεῖ τὸν ἄνθρωπον κ' ἡ θεία σου εἰκὼν, »
 « Τὰ δῶρά σου, ὦ Ἄπειρε, ἐπὶ τοῦ Πλάσματος σου, »
 « Μοὶ φαίνοντ' ὡς παράσημα εἰς στήθη αὐλικῶν. »

Οὕτως ἐμονολόγησε, μισάνθρωπον τὸ τέρας.
 Ἡ ἔρημος ἀντήχησε ἔτους λόγους του αὐτοῦς,
 Ὡς τηλεθόλου πάταγον, ἐκ πέρατος εἰς πέρας,
 Κυλλίει εἰς τὰς φάραγγας ὁ στόνος τῆς ἡχοῦς.

Ἐγὼ, εἰς τὰς παλάμας μου κρατῶν τὸ μέτωπόν μου,
 Πρὸ τῶν ποδῶν τοῦ τέρατος προσέπεσα πρηνής.
 Ἡγνόουν τί ἀνέμενον ἴσως τὸν θάνατόν μου,
 Καὶ αἵματος ἔς τὰς φλέβας μου δὲν ἔμνευε βάνις.

Πλὴν ἐπαγγῆθε σιωπῇ, καὶ ἔφυγε τὸ βάρος,
 Τὸ προσηλοῦν τὸ σῶμά μου ὡς πτώμα κατὰ γῆς.
 Ἐδίωξε τοὺς πόδους μου κατὰ μικρὸν τὸ θάρρος,
 Καθὼς φαντάσματα τὸ φῶς διώκει τῆς αὐγῆς.

Τὴν κεφαλὴν ὄτ' ἤγειρα, τοῦ τέρατος τὴν θέσιν
 Κατεῖχε λευκοπτέρυγος ὁ ἄγγελος στοργῆς.
 Τὸν λιχανὸν ἐπέθηκε ἔς τοῦ στόματος τὴν μέσσην,
 Καὶ ἔνευσέ μοι μειδιῶν τὸ πρόσταγμα σιγῆς.

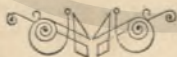
«Μοὶ εἶπε δέ— «ὦ ἄνθρωπε, προβλήματος κρυφίου,»
 Ἐγράψης εἰς τὸν πίνακα ὅπως ἀπαλειφθῆς,
 Ἄφ' οὗ ἐκ τῆς ἀξίας σου, ἐντὸς πηλίκου θείου,
 Παντοιοτρόπως προστεθῆς ἢ καὶ ἀφαιρεθῆς».

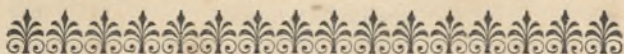
Ἦγέρθην τοῦ ληθάργου μου· εἰσέτι πλὴν μοὶ μένει
 Ὁ τύπος ἀνεξίτηλος Ἀγγέλου τοῦ ἄθροῦ.
 Νὰ μ' ὀδηγῇ εἰς τὴν ζωὴν ἐκεῖνος ἐπιμένει,
 Εἰς βράχους, εἰς ἀπόρρωγας ἐδάφους ἀύχμηροῦ!

Διψῶ χρυσίον καὶ ἐγὼ, ὡς γλισχρος τοκογλύφος.
 Ὡς ὁ γελοῖος ἀλαζὼν ποθῶ ἐπιρροήν.
 Θέλ', ὡς Σατράπης, ἄπειρον τῶν θεραπόντων πλῆθος,
 Καὶ ὡς δεῖλος, ἀτέρμαντον ἐπιθυμῶ ζωὴν.

Νὰ σπείρω τὸ χρυσίον μου εἰς αὐλακας πενίας!
 Νὰ ἐνθαρρύνω ἄτολμον μεγάλην ἀρετὴν!
 Νὰ πέμπω χεῖρα ἀρωγῶν εἰς ἄλγους ἀσθενείας,
 Νὰ ζήσω δὲ παραμυθῶν ζωὴν τὴν ἐφετὴν.

Τῆς γῆς πράγματι ἀγαθόν, μόν' ἡ εὐεργεσία!
 Αὐτὴ καὶ μόνη συγκρατεῖ τὰ ἄτομα εἰς ἔν.
 Τὰ ἄλλα εἶναι ἀγαθὰ ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ
 Αὐτῆς. Πᾶν ἀπελεύθερον αὐτῆς εἶναι μηδέν.

Η ΛΑΙΜΟΤΟΜΟΣ

ΜΕΡΟΣ Α'.

Λαβὼν ἐκ φύσεως ψυχὴν ὀρηστῆρα, ῥωμαλέον,
Μὴ δυναμένην νὰ προθῆ χωρὶς βacrύ φορτίον,
'Εζήτησα ἐν τῇ ζωῇ, μὲ φρένα πειναλέον,
Τῶν ἀλγηδόνων τῆς ψυχῆς τὸ δύσπεπτον σιτίον.

Μὲ σπλάγχνα συγκινοῦμενα εἰς λύπας ἀλλοτρίας,
Τῶν συμφορῶν ἐζήτησα νὰ ἀντικρίσ' ἐκείνας,
Ποῦ φέρουν δάκρυ ἀληθές, τὰς ἀληθεῖς πικρίας,
'Απροκαλύπτους νὰ ἰδῶ τὰς τῆς ψυχῆς οὐδύνας.

Τῆς ἰδικῆς μου τὰς χορδὰς παλλούσας νὰ τανύσω
'Ἡθέλησα πρὸς τὰς χορδὰς περιαλούσης λύρας,
Νὰ ζήσω αἰσθανόμενος καὶ νὰ παραμυθῆσω,
Νὰ ζήσω σαλευόμενος εἰς κύματα τῆς μοίρας.

Εἰς τὰς ἐρήμους ἔδραμον καὶ εἰς τὴν μοναξίαν,
 Εἰς τὰς μὲν εὐρον τὴν σιγὴν, ἄσπλην ἄλλην τὴν γαλήνην,
 Πλὴν δὲν ἐθήρευον ἐγὼ ψυχῆς ἀταραξίαν,
 Μῆτε φρενῶν ἀπάθειαν, οὔτε νοῶς εἰρήνην.

Ὡς τυμθωρύχος ἔτραξα καὶ εἰς τὰς νεκρουπόλεις,
 Τὸν σάλον τῆς καρδίας μου ἐκεῖ νὰ ἐπαιτήσω,
 Πλὴν δὲν φοβοῦμαι τοὺς νεκρούς, φοβοῦμαι ζῶντας μάλιστα,
 Εἰς δ' ἀνυπάρκτων ὑπαρξιν, πῶς ἐμαυτὸν νὰ πείσω;

Μὴ μὲ παρεξηγήσητε· χαιρέκακος ῥωμαῖος
 Δὲν εἶμαι, ὅστις θεωρεῖ ὡς τέρψιν οὐρανόθεν,
 Κατὰ θηρίων νὰ ρίψῃ ὁ παλαιστής γενναῖος,
 Ὅπως τὸν τέρψῃ πρὸς στιγμὴν μ' ὀλέθρου ἀγωνίαν.

Ἐν τούτοις ἠκολούθησα τὴν μηχανὴν ἐκείνην,
 Ἐπενόησ' ὁ Σατὰν αὐτὸς μόνον καὶ μόνον,
 Ὅπως πραύνη τὴν πικρὰν κατὰ ἀνθρώπων μῆνιν,
 Καὶ ἀμαυρώσῃ μὲ αὐτὴν τὰ φῶτα τῶν αἰώνων.

Ἐρυθριῶ, πλὴν προσπαθῶ νῦν τὸ ἀτόπημά μου
 Νὰ ἐξαγνίσω, φίλοι μου, πίπτων πρὸ τῶν γονάτων
 Τῶν ἐστεμμένων κεφαλῶν, καὶ μὲ ἐν ποιεῖμά μου,
 Νὰ ἱκετεύσω ἕλεος ὑπὲρ τῶν ἀδυνάτων.

Τί λέγω;—Καὶ ὑπὲρ Αὐτῶν τὸ ἕλεος ζητήσω!
 Διότι ὅταν κόπτεται ὁ ἄνθρωπος ὡς κτῆνος,
 Κηλίδες πίπτουν κ' ἐπ' Αὐτῶν. Πῶς; νὰ τοῖς ἐνθυμίσω,
 Ὁ ἰσχυρὸς, ὁ Βασιλεὺς, πῶς ἄνθρωπος κ' ἐκεῖνος;

ΜΕΡΟΣ Β'.

Κιῶντια ἀνοίγονται αἱματηρὰ, δυσῶδη,
 Καὶ ἐξερεύονται μ' ὄσμήν δριμεῖαν μακελλείαν
 Δίσχοῦς Μορμῶνος σκελετὸν, καὶ πέλεκυν φρικώδη,
 Διασωθὲν ναυάγιον αἰῶνων ἀπαισίων.

Ἐν τῇ νυκτὶ συντίθεται αἱμοχαρὲς θηρίον·
 Ἀκούονται βῶθοι τριγμοὶ συναρμογῆς τῶν ξύλων,
 Καὶ συναυλία καγχασμῶν καὶ λέξεων ἀγρίων,
 Μεθ' ὧν κεντῶσι τέκτονες τὸν ἔνοχόν των ζῆλον.

Τὸ ἔργον ἐτελείωσεν, ἡ ἀτμοσφαῖρα ὄζει,
 Ὑψοῦται τι δυσνόητον. Ὁ τοῦ αἰῶνος μῶμος!
 Χαράζει, καὶ ὁ ὄρθριος λαίμαργος λάρος κρῶζει,
 Ἐφεξ' ἰδοῦ τὸ ὄνειδος, ἰδοῦ ἡ λαιμοτόμος.

Τὸ βλέπεις καὶ δὲν ἐννοεῖς πόθεν τὸ τέρας τρώγει,
 Πλὴν κάτι, ῥακενδύτης τις, παρέκει λέγει γέρων,
 Πνοὴν δυσῶδη ἐκφυσοῦν τοῦ στόματός του λόγοι,
 Καὶ ἔρχεται πλησίον σου ὄλκον κινάθρας φέρων.

Δὶς λέγει ἐκακούρησεν εἰς τὴν νεότητά του,
 Καὶ λέγων, σοὶ ὀρκίζεται λόγον ἀνδρὸς τιμίου,
 Τὴν πρώτην, χάριν ἔλαθε τοῦ Μεγαλειστάτου,
 Τὴν δὲ δευτέραν, ἔλαθε ἐπάγγελμα Δημίου.

Πλὴν καὶ αὐτὸς εἶν' ἄνθρωπος, καὶ ὅλοι εἶναι ἔσοι,
 Ὅταν εἰσπνέωσιν ὁμοῦ τῆς συμφορᾶς ἀέρα!
 Ἄλλωστε καὶ σοὶ ἐξηγεῖ πῶς θέλει ὀλισθήσῃ,
 Ὁ πέλεκυς, καὶ τὸν λαιμὸν θὰ κόψῃ ἡ ἀθέρα.

Παρέκει, — ὦ! βιγήσατε! Τρεῖς νεκροβάπται σκάπτουν!
 Ὅρουσσαν τάφον ζωντανοῦ· σφαγίου ἀνθρωπίνου,
 Ἐν τῇ εἰρκτῇ νεκρώσιμον λαμπάδα τοῦ ἀνάπτουν,
 Καὶ κώδωνες τῷ δίδουσι τὸ σύνθημα τοῦ θρήνου.

Στραφῆτε. — Ἡ παράδοξος ἀκολουθία φθάνει·
 Κηδεῖα ζῶντος ἔρχεται, πομπῶδης καὶ μεγάλης,
 Λόγου ἐνόπλων φαίνονται αἱ λόγχοι καὶ τὰ κράνη,
 Καὶ ἱερεῖς νεκρώσιμα εἰς ἔτι ζῶντα ψάλλει!

Ἐφθάσαν. — Χρυσούφαντον ἐν κάθαρμα προβαίνει,
 ἴσταται. Γύρω θεωρεῖ, μὲ βλέμμα κομπορῆμον,
 Κατόπιν τὰς γνωστὰς αὐτῶ βαθμίδας ἀναβαίνει,
 Τὰ πάντα ἐπιθεωρῶν ὡς δῆμιος εἰδήμων.

Προστάζει: δύο βοηθοὺς, οἵτινες ἀνασύρουν,
 Πόθεν; — Ἀπὸ τὰ τάρταρα, μάχαιραν τὴν πλαγίαν,
 Τὴν βίπτει εἰς τὰ τάρταρα. Πάλιν τὴν ἀνασύρουν,
 Κ' ἔπειτα ἀναμένουσιν ἀράχνη τρεῖς τὴν μυῖαν.

Ἴδού· ἡ μυῖα ἔφθασε. Μίαν φορὰν ἀκόμα
 Φρικτὴν τὴν καταδίκην του ἤκουσ' ἀγγελομένην
 Μὲ φράσεις ἃς ἐπρόφερον εἰσαγγελέως στόμα,
 Μὲ λάρυγγα σπασμωδικὸν καὶ μὲ φωνὴν πνιγμένην.

Ἀνῆλθε· του ἐδέσμευσαν τοὺς πόδας καὶ τὰς χεῖρας
 Ἐπὶ σανίδος κινητῆς, ἧτις τὸν ὀλισθαίνει
 Ὑπὸ κλοιόν. Ὁ Δῆμιος τὴν κόμην ἀνασύρας
 Τοῦ θύματος, ἀνίσταται, σχοινίον τί κραδαίνει

Κάτωθεν ῥάκους ἐρυθροῦ, ἄκτις ταχεῖα βαίνει·
 Εἶναι ὁ στίλβων πέλεκυς. — Ἀκούεται κατὰρα !
 Λάμπρις φρικτὴ ῥετὰς φλίθας μας ὡς ὄφις ὀλισθαίνει,
 Λέξις προσφέρεται βωδῆ· ἐξέλιπεν ἡ κάρα !

Τὰς χεῖρας του ὁ δῆμιος ἐντὸς σακκίου φέρει,
 Τὴν τετμημένην κεφαλὴν αἰμοσταγῆ ἄρπάζου,
 Πρὸς τοὺς βιγῶντας θεατὰς δεικνύων, ταύτην αἶρει·
 Ἐτελείωσεν ἡ τελετὴ. Πλὴν κἄτι ἐτοιμάζου.

Λεκάνην τῷ προσφέρουσιν οἱ βοηθοὶ τῆς σπείρας,
 Τὰς δὲ χειρίδας σύρουσιν αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ὤμου·
 Καὶ εἴρων ἐξαγνίζεται, πλύνων αὐτοῦ τὰς χεῖρας,
 Ὁ ἀπηνὴς ἐκτελεστὴς ἀπηνεστάτου νόμου.

Σκιά τὸ πλῆθος ἔσχισεν, ἰσχνὴ ἀνδρειωμένη,
 Φωναὶ λυσσώσης τίγρειος πληροῦσι τὸν ἀέρα,
 Τὸ τέκνον της ζητεῖ παντοῦ, γυνὴ ἀπηλπισμένη.
 Τὸ θῦμα ἦτο ἄνθρωπος· εἶχε κ' αὐτὸ μητέρα !

ΜΕΡΟΣ Γ'.

Ναί ! Ταῖς προάλλαις ἔπλυνεν εἰς βρύσιν τεθλιμμένη
 Ῥάκη τοῦ τλήμονος υἱοῦ μὲ ὕδωρ καὶ μὲ θρήνους·
 Κατέρημος, ἰσχνὴ, ὠχρὰ καὶ ὡς ἀφορισμένη,
 Ὡς μήτηρ Λάμπρου τοῦ φονιᾶ, τοῦ αἰμοδόρου κτήνους.

Τὸ φίλτρον πλὴν δὲν ἀπατᾷ ! Ἡ μητρικὴ καρδία,
 Ναί, εἶναι μάντις ἀσφαλῆς. Αὕτη δὲ ἀντὶ γούων
 Τὸ δάκρυ της ἐσπόγγισε πεποιθήσας ἡδεῖα,
 Ὅτι τὸ μόνον τέκνον της ἦτο ἄγνόν, ἀθῶον !

Ἄκου' εἰς λόχμην μακρυνὴν, ἀπὸ σωρείαν πρίνων
 Τὸ κρέμβαλον ἑνὸς κριτοῦ καὶ τοῦ ποιμένου ἄσμα·
 Στρέφει καὶ βλέπει πρὸς αὐτὴν παιδίον χειρὰ τείνον,
 Τὸ ὄνομά της ἀντηγεῖ εἰς φάραγγος τὸ χάσμα.

Γιάννενα! στάσου, Γιάννενα! μὴ φύγῃς ἀφ' τῆ βρύσι!
 Ἔχω ἤδη λόγια νὰ σοῦ πῶ, τώρα ποῦ θὰ ποτίσω
 Τὰ γίδια καὶ τὰ πρόβατα, ὁ ἥλιος πρὶ βουτήσῃ,
 Καὶ στρέφουμε μαζῆ οἱ δύο, σὰν πᾶ νὰ τὰ μαντρίσω.

Σὺ σκούζεις, Τάσσο; Τί μὲ θές; σὲ καρτεράω ἔλα!
 Σὰ δὲ φοβᾶσαι τὸ στοιχειό, τοῦ Λάμπρου τῆ μητέρα,
 Τὸ στοιχερασμένο τὸ νερό ποῦ πλένω φουστανέλλα
 Τοῦ Λάμπρου, ἔλα, Τάσσο μου, μαζῆ νὰ πᾶμε πέρα!

Εὐζωνος τρέχει ὁ ποιμὴν, τὸ ποιμνιον ἐπίσης,
 Ἴστατ' ἡ μήτηρ μὲ παλμόν, ἀκίνητος προσμένει·
 Ὁ Τάσσος φθάνει ἑλαφρὸς ἔστων πλάτανον τῆς βρύσις.
 «Κᾶτι καλὸ θεὰ σοῦ πῶ, θεῖὰ Γιάννενα καυμένη!»

Καλὸ; — Ὁ κόσμος, Τάσσο μου, ἔξω ἀφ' τὸ παιδί μου,
 Καλὸ δὲν ἔχει τίποτα. Τοῦ βασιλεῖᾶ κορώνα,
 Τὰ πλούτη εἶναι ἄχυρα, τώρα γιὰ τὴ ψυχὴ μου!
 Ἄφ' τὰ γλυκὰ χειλάκια του θέλω δυὸ λόγια μόνα.

Καρτέρα! — Ξέρεις, Γιάννενα, ποῖος σκότωσε τὸν Βάσσο;

Γιάννενα.

Ὅλ' εἶπαν πῶς τὸν σκότωσε, ὁ Λάμπρος, τὸ παιδί μου!

Τάσσος.

Ὅλ' εἶναι βούδια, Γιάννενα. Νὰ μὴ μὲ λένε Τάσσο!

Τὸν σκότωσε ἔτὰ ἄματι μου ὁ Κίττος Παπασήμου.

Γιάννενα.

Τὸν εἶδες, σὺ παιδάκι μου, τὸν πέρνεις ἔτὸ λαιμὸ σου ;

Τάσσο.

Μὴ σκούσεις, μὴ σ' ἀκούσουνε, φοβοῦμαι, θὰ σ' ἀφίσω !
 Τρέξε, μονάχα, τὸ φονιὰ νὰ μοῦ τὸν παστουρώσου,
 Καὶ ἄς μὲ κρᾶζουν ἔπειτα νὰ τοὺς τὰ μαρτυρήσω.
 Τὸν εἶδα μὲ τὰ ἄματι μου ἐκεῖ ἔτουνα κρυμμένος·
 Τοῦ ἔδωκε μιὰ μαχαιριά ἔστην πλάτη ἀπὸ πίσω,
 Σὰν πέρναγε ἀξένιαστος, καὶ ἔπεσ' ὁ καυμένος·
 Αὐτὰ ἔχω, κερά Γιάννενα, νὰ πῶ, νὰ μαρτυρήσω.

Γιάννενα.

Ἔχε τῆς μάνας σου εὐκὴ καὶ τοῦ Θεοῦ ἀκόμα !
 Φεύγω ἀπόψε, Τάσσο μου, χωρὶς νὰ χάσω ὥρα,
 Χωρὶς νὰ βγάλω μιὰ φωνὴ ἀπὸ αὐτὸ τὸ στόμα,
 Μεθαύριο θεὰ τὰ πῶ μεστὴ μεγάλη Χώρα.

Φθάνει ὠκύπους ἔξαλλος εἰς τὴν μεγάλην χώραν,
 Αἰσθήματ' ἄπειρα ἐντὸς τοῦ κόλπου τῆς παλαίου·
 Ἐπῆλθε τέλος ἡ στιγμή νὰ δρέψῃ τὴν ὀπώραν,
 Τρέμει, εἰς δάκρυα χαρᾶς οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς πλείου.

Κρούει τὰς πύλας ἰσχυρῶν, πλὴν κλείονται ταχέως
 Ὅταν εἰς τλήμων' ἀνοιχθοῦν αἱ χρυσομέναι πύλαι,
 Οἱ δυστυχεῖς τὰς κρούουσι ἐλπίζοντες ματαίως,
 Πρὸς συμφοράς ἀναισθητοῦν αἱ ἐκ γρανίτου στήλαι.

Τί εἶναι τάχα ἰσχυρός, ἀλλὰ μὴ εὐεργέτης ;
 Ἄν ἡ ἰσχὺς εἰς ἑαυτὸν καὶ μόνον χρησιμεύῃ,

Εἶναι ἀπλῶς εὐπρόσωπος, πλὴν χονδρικός ἐπαίτης,
 "Ὅστις ἀντὶ τοῦ ὀδολοῦ πελώρια θηρεύει.

Οὐδὲν ἐσθλὸν ἀπὸ αὐτὸν δύναται νὰ προκύψῃ,
 "Ἡ εἰς τὰς χεῖρας τοῦ ἰσχύς, σκευωριῶν ὀπώρα,
 Θὰ μένη πάντοτ' ἀβρανῆς, ἀείποτ' ἐν τῇ σήψει,
 Φυλάττει γλίσχρος τὰ γλυκᾶ τῆς ἐπαιτίας δῶρα.

Φύγε, ὦ μῆτερ τάλαινα τὰς χρυσωμένας πύλας
 Οἱ εὐτυχεῖς εἶναι ψυχροὶ πρὸς θλίψεις ταλαιπώρου,
 Τὰ βράκη σου ἐξάπτουσι τῶν μολοσσῶν τὰς ἴλας,
 Καὶ ἀψηφᾷ τὴν πείναν σου ὁ σκάζων ὑπὸ κόρου.

Τῶν τεθλιμμένων καὶ πτωχῶν δὲν τείνεται ἀγκάλῃ!
 ἽΡανὶς εἰς τὰς πληγὰς αὐτῶν δὲν στάζεται ἡδεΐα·
 Εἰς μόνον κλαίει ὀφθαλμός, μία καρδία πάλλει,
 Εἶναι τὸ ὄμμα ποιητοῦ, κ' ἡ ποιητοῦ καρδία!

"Ἡμέρας τρεῖς ἡσίτησεν ἡ λύπη τῆς τὴν τρέφει.
 Παράφρονα τὴν θεωροῦν. Προσμειδιᾷ ἐλπίζει·
 Αἴφνης θρηνοῖ, πρὸς τὴν εἰρκτὴν πάντοτε βῆμα στρέφει,
 "Ενθουσιᾷ, ἐν ὄνομα μ' ἐλπίδα ψιθυρίζει.

Εἰς ὄνειρος τὴν καθηλοῖ εἰς τῆς εἰρκτῆς γωνίαν·
 Βλέπει ἀθῶον τὸν υἱὸν καὶ εὐμενῆ τὴν μοῖραν,
 Γεῦσθ' εἰς ὕπνον τὴν χαράν. "Ὅτε, μὲ εἰρανείαν,
 Τὴν ἐξυπνᾷ μία φωνή· — "Τὸ γὰρ σου τὸν ἐπῆραν!"

"Ἐγείρεται ἐξῶ φρενῶν μ' ἐντεταμένας χεῖρας,
 "Ὡς νὰ κρατήσῃ ἤθελε τὸ σύμπαν καταρρέον,

Ἦ ὡς νὰ σφίξῃ τὸν λαιμὸν τῆς ἐπιβούλου μοίρας,
Ἦτις τὴν ἐπησχόλησε μὲ ὄνειρον ὠραῖον.

Τὸ θαρσαλέον βῆμά της καταβροχθίζει δρόμον,
Πρὸς τὴν φρικώδη μηχανὴν ρίπτει μακρόθεν βλέμμα,
Τρέχει ὡκεῖα ὄλονέν, ἔχει πνοὴν τὸν τρόμον,
Καὶ ὡς σκοπὸν, νὰ μὴ χυθῇ ἀθώου τέκνου αἷμα.

Ὁ δρόμος ἐτελείωσεν, ἀλλ' ἡ ἀθλία φθάνει,
Καθ' ἣν στιγμὴν ἡ κεφαλὴ ἐπὶ τῆς λαιμοτόμου,
Εἰς τὴν παλάμην κρεουργοῦ αἰμοσταγῆς ἐφάνη,
Ὡς ἔμβλημα ἀντάξιον καννιβαλίου νόμου!

Σιώπα, μήτηρ ἀτυχῆς· τί θὰ εἶπῃς μαντεύω,
(Ἄν εἰς τὸ στόμα τὴν φωνὴν ἡ φρικὴ δὲν παγώσῃ)
Εἶμαι πατήρ· ἐν τῇ σιγῇ, τὸν Πλάστην ἰκετεύω
Εἰς τὰ στρουθία μου ζωῆς ἵνα ψυχία δώσῃ!

ΜΕΡΟΣ Δ'.

Σεμνή θυγάτηρ τοῦ Διὸς καὶ τῆς μητρὸς Ἀνάγκας,
Ἄει δικαία τιμωρὸς ὑπερβολᾶς μισοῦσα,
Ὡ Νέμεσις ἀνάστηθι, διέλθε παρασάγγας
Τοῦ χρόνου· φθάσε εἰς ἡμᾶς, τὴν λήθην σου κινουῖσα!

Ἄλλοίμονον καὶ αἱ θεοὶ ἀκόμα ἀπονήσκουν!
Νεῖοι θεοὶ ἀρπάζουσι τὸν κενωθέντα Θρόνον!
Κ' ὅσοι ζητοῦν τοὺς παλαιούς, ἐνίστε εὐρίσκουν
Θαμμένα ἀκρωτήρια ἔστην κόνιν τῶν αἰῶνων.

Συγχωρητὸς ὁ ἀσεβῆς ἂν τὸν πλανᾷ ἀπάτη,
 (Πᾶν θνησκὸν ὑποτίθησι τὴν γέννησιν ἐν πρώτοις)
 Καὶ ἂν διστάζη, ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπον ἂν πλάττη,
 Ἥ ἐν πλάττη τοὺς θεοὺς αὐτὴ ἡ ἀνθρωπότης.

Στεριρεύουσι τὰ νάματα τοῦ σήμερον Εὐρώτα·
 εἶναι ἀπλοῦν ποτάμιον, θεὸς δὲν εἶναι πλεόν·
 Ἐκεῖ τῶν κύκνων αἱ μολπαὶ δὲν θέλγουσι τὰ ὄτα,
 Ἥ γτε ἐρῶν ὀρᾶται Ζεὺς τὰ ὕδατά του πλεόν.

Τὸ κάτοπτρον τοῦ Ἰλισσοῦ ὑδάτων τῶν σπανίων
 Δὲν ἀνακλᾷ τὸν θίασον Μουσῶν Εἰλισσιάδων·
 Πλὴν χρησιμεύ' εἰς κάθαρσιν τῶν ῥυπαρῶν πανίων,
 Καὶ ὄμιλος γναφευτικῶν ἐκεῖ συρρέει ἄδων.

Ὁ Ἑλικίων, ὁ Ὀλυμπος, ὦ ἀπογοητεία!
 εἶναι βουνὰ τὴν σήμερον κατοίκων κενωμένα·
 Ἐληξεν ἡ ἐπὶ τῆς γῆς ζώντων θεῶν θητεία,
 Καὶ μένουσιν μόνον δόγματα γραπτὰ, ἀφρημένα.

Ἐξέλιπεν μὲν ἡ θεός, Νέμεσις ὅμως νέα
 Ζῆ εἰς τὰς φρένας τῶν βροτῶν, εἰς τῶν λαῶν τὰ πλήθη,
 Μένει ἡ ἀγανάκτησις, ἡ τιμωρὸς ἰδέα,
 Ὅχι ἐντὸς θεότητος, πλὴν εἰς ἀνθρώπων στήθη.

εἶναι καὶ αὕτη πτερωτή, κρατεῖ καὶ αὕτη δᾶδα
 Ἴνα τὸν ἀδικήσαντα μὲ λογικὸν φωτίση,
 Στὴν ἄλλην φέρει μάστιγα, ἐχίδνειον ἡμάδα,
 Ὅπως, τὸν ἐπιμένοντα ἀδικόν, τιμωρήσῃ.

Μὲ φόνον ἂν τὸ ἄτομον δικαίωμα δὲν ἔχη
 Νὰ τιμωρῆ ποτὲ ἐχθρὸν ἀμέσως ἀδικοῦντα,
 Τίς λογικῆ δυσνόητος τοῦτο αὐτὸ παρέχει,
 Εἰς τὸν ἐμμέσως τὰ δεινὰ τῶν ἄλλων ἐκδικοῦντα ;

— Τὸ ἄτομον εἶν' ἀσθενές, εἶν' ἰσχυρὸς ὁ νόμος,
 εἶναι ὑπήκοός ὁ εἷς, ὁ ἄλλος βασιλεύει.
 Δὲν ἐκδικεῖται, τιμωρεῖ· αὐτὴ δ' ἡ λαιμοτόμος,
 Σώζουσα πλῆθος ἀγαθῶν ἐν κάθαρμα φαγεύει !

— Ὅποια ὄντως λογικῆ τῶν παλαιῶν αἰώνων·
 Οὐδεὶς τὸ αἶμα δύναται ὁμοίου του νὰ χύσῃ,
 Διότι εἶναι ἄδικον, αὐτὸς ὁ νόμος μόνον,
 Καθότι εἶναι ἰσχυρὸς δύναται ν' ἀδικήσῃ.

— Ὡς πρὸς δὲ τὸ παράδειγμα, ὦ ἀρελὴς ἀπάτη !
 Νὰ προσδοκᾷ τις ἠθικὴν ἀπὸ τὴν λαιμοτόμον,
 Ἐνῶ αὐτὴ ἐπίβουλος καὶ ἀπαισιωτάτη,
 Ἐμπνέει φρίκην δ' αὐτὴν καὶ δι' αὐτὸν τὸν νόμον.

— Παράδειγμα πραότητος πῶς δυνατόν νὰ δώσῃ,
 Ὁ νόμος εἰς τὸν μοχθηρὸν διὰ τοῦ τρόμου μόνον ;
 Ἄν λογικῆ καὶ δίκαιον αὐτὸν δὲν στερεώσῃ·
 Δίκαιον τὸν ἐξ ἰσχυροῦ ἀποδεικνύει φόνον.

— Μένος, ὅπερ δὲν δύναται ποτὲ τὰ σφάλματά του
 Νὰ ἐξαλείψῃ φωτισθέν, ἀποκαλεῖται τρόμος·
 Νὰ ἐμψυχώσῃ δύναται ποτὲ τὰ θύματά της,
 Ἄθῶα ἂν ἀποδειχθῶν, φρικτὴ ἢ λαιμοτόμος ;

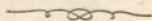
Θὰ ἔλθῃ ἡμᾶρ ναί, καθ' ὃ τὸν βύπον θὰ ἐκπύνη,
 Ἡ ἀνθρωπότης χαίρουσα τοῦ ἀπαισίου νόμου·
 Ἐπὶ τοῦ ἀμιάντου δὲ ὄπως μὴ ἔχνος μείνῃ,
 Θὰ πύνη τὸν χιτῶνα τῆς ἑστὸ πῦρ τῆς λαιμοτόμου.

Ἐκ φόβου δὲ ἡ προσεχῆς στιγμή μὴ μᾶς ἀρπάσῃ
 Τὴν δόξαν τοῦ πολιτισμοῦ ὑπούλωσ καὶ ἐμέσως,
 Ἡ πρόνοιά σας, βασιλεῖς, μήτε στιγμήν μὴ χάσῃ·
 Τὴν αἰμοδόρον μηχανὴν ἐμπρήσατε ἀμέσως.

ΤΑ ΑΠΟΚΑΛΥΨΤΗΡΙΑ
ΤΟΥ
ΕΝ ΤΗ ΠΛΑΤΕΙΑΙ ΛΕΩΤΣΑΚΟΥ ΕΡΜΟΥΠΟΛΕΩΣ
ΑΝΔΡΙΑΝΤΟΣ ΤΟΥ ΕΠΙΦΑΝΟΥΣ ΝΑΥΑΡΧΟΥ
ΤΗΣ ΕΛΛ. ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ
ΑΝΔΡΕΟΥ ΜΙΑΟΥΔΗ

Ὅλ' ἡ Ἑλλάς προσκυνητὴς ἦλθεν ἐνταῦθα, Σῦρος,
Ἐν κάλυμμα κατέπεσεν ὧ γλυπτικῆς μαγεία!
Ἄρειμανῆς ἀναβιοῖ ὁ πόντιός μας Ἥρωσ
Καὶ πάλλει πᾶσα γύρω του ἀρρένωπὸς καρδία.

Ὡς εὖ παρέστη, παθητὴ ἐλευθερίας ἼΡΙΣ!
Ἐν σύμβολον μαρμάρινον νῦν θὰ ἐπικαλῆται
Πᾶσα Ἑλληνικὴ ψυχὴ, ὅταν εὐχὰς, μονήρης,
Ἵπὲρ ΠΑΤΡΙΔΟΣ ἀγαθοῦ μυχίους θὰ ποιῆται.

Πόσον καιρὸν ἀτέρμαντος, εὐγνώμων φαντασία
 Μορφόνουσα τὸν θαυμασμὸν, οὐχὶ σχημάτων δούλη,
 Σὲ ἐφρνάσθη ὡς θεὸν βλέπουσα ἔργα θεῖα.
 Ἐν τούτοις ἦσο ἄνθρωπος καὶ Σὺ, ὦ ΜΙΑΟΥΓΗ!

Σὲ βλέπομεν ἐκστατικοί, Ἥρωες, καὶ Σὺ ἴδέ μας·
 Ἡ τῶν υἱῶν σου γενεὰ παρίσταται ἔμπρὸς Σου,
 Θαυμάζουσα τοὺς ἄθλους σου, πλὴν τί φρονεῖς, εἶπέ μας,
 Σὺ, ὅταν στρέφετ' ἐφ' ἡμῶν ὁ λίθινος βολβός Σου;

Ὡς οἱ συνήθεις σήμερον καὶ Σὺ Ἰερεμίας,
 Μὴ φέγγης τάχα τὴν τρυφήν τοῦ εὐτυχοῦς πολίτου;
 Ἔθιμα ἀβροδίαιτα, μιμήσεις, ἀσχημίας,
 Τὴν λήθην πατριωτισμοῦ, τὸν βίον συβαρίτου;

Ὅχι, δὲν μένει τίποτε ἔσθον κόσμον νὰ ζηλεύσης·
 Ζητεῖς ἡρώων θίασον, ἐν δόξῃ Σοῦ ὁμοίων·
 Νὰ ταπεινώσης δὲν ζητεῖς ὅπως ἀπλῶς πρωτεύσης,
 Ἄφοῦ πρωτεύεις μεταξὺ λογάδων αἰώνων!

Εἶναι λαθάνων ἀλαζῶν ὅστις ἔστην παρκαμὴν του
 Ἐπιτιμᾷ τὴν ἀγωγὴν πικρῶς τῶν ἀπογόνων,
 Ὡς νὰ ἐπρόκειτό ποτε καὶ εἰς τὴν ἐποχὴν του,
 Στιγμὴν νὰ λάμψη ἀρετὴ ἐπὶ αὐτοῦ καὶ μόνον.

Πῶς ὁ εὐρύς μας οὐρανός, ἐλευθερίαν πνέων
 Νὰ παραγάγῃ δύναται ἐκτρώματα δειλίας,
 Ἐνῶ εἰς μαῦρον οὐρανόν, ὑπὸ πνοὴν μενέων
 Ἐκυσφόρει ἥρωας ὁ κόλπος τῆς δουλείας;

Πολυτελείας ὁ ζυγὸς καὶ ὁ τῆς τυραννίας
 Εἶναι διὰ τὸν Ἕλληνα παροδικαὶ ἀλύσεις·
 Τὰς φέρει ὡς δυστύχημα καὶ μετὰ ἀγωνίας,
 Χωρὶς νὰ μεταβάλληται ἡ εὐγενὴς του φύσις!

Χθὲς, τὸν ζυγὸν συντρίψαντες, τῶν τούρκων οἱ ζωγρίαί
 Εἰς λόγχας μετεποίησαν τῆς πείθης τῶν τοῦς ἡλούς
 Καὶ ἔδειξαν εἰς τὸν ἐχθρὸν, οἱ πρὸ μικροῦ παρίαί
 Καὶ ἀλωδήτους, καὶ θρασεῖς τοῦς ἑαυτῶν τραχήλους.

Ὡς οἱ πατέρες ἔσεισαν τὴν νάρκην τῆς δουλείας,
 Καὶ ἔγιναν οἱ τιμωροὶ τῶν μιαρῶν τυράννων,
 Τὴν νάρκην σεῖοντες ἡμεῖς ἀθρᾶς πολυτελείας,
 Γίγαντα θ' ἀναδείξωμεν σημερινὸν τὸν νάνον.

Ὅταν δὲ Ἄρης εὐμενὴς μὲ τὰς θουρίους κλήσεις,
 Ποτὲ καλέσῃ καὶ ἡμᾶς εἰς τῶν προμάχων τάγμα
 Θὰ σείσωμεν, καθὼς ὑμεῖς τὰς δουλικὰς ἀλύσεις,
 Ἄρειμανεῖς, ἀλώθητοι πολυτελείας σάγμα!

Καὶ τότε Σὺ θὰ μᾶς εἰπῆς πῶς πελωρίους πρόραξ
 Ἄκαττα κρημνίζουσιν εἰς ἄβυσσον ποντίαν,
 Πῶς μὲν' ἡ φρὴν ἀσάλευτος εἰς ὀλεθρίας ὄρας,
 Καὶ πῶς εἰς κίνδυνον τηροῦν ἀτάραχον καρδίαν!

Ἄγριος ὅταν ἄνεμος, πελώριον τὸ κύμα
 Ἐτίνασσε τὸ σκάφος Σου, ὡς πτίλον, μετὰ λύσσης,
 Πῶς ἀπαθῶς ἐσκεπτεσο, ὄρων τὸ χαιῖνον μνημα,
 Ὅχι πῶς τούτου νὰ σωθῆς, ἀλλὰ πῶς νὰ νικήσῃς!

Ὅταν ἀπέραντοι στρατοί, οὐρανομήκεις στόλοι
 Ἐνοῦνται κατὰ τῶν μικρῶν, τότε πῶς κατορβάνεις
 Οἱ κολοσσοὶ νὰ τρέμωσιν ἐνώπιόν Σου ὄλοι,
 Θὰ μᾶς διδάξης, ΝΑΥΑΡΧΕ, τὴν δέλτον τῆς ΜΟΘΩΝΗΣ !

Πῶς διακρίνει ἀρχηγοῦ τοῦ βλέμματος ἡ χάρις,
 (Ὅταν εἰς ὄλεθρον ζητῇ ἓνα σωτήρα ἄνδρα),
 Ὅτ' εἰς πληθὺν ἐθελοντῶν ὑπάρχει εἰς Κανάρης,
 Εἰς θαίμων τῶν πυρκαϊῶν, τοῦ πόντου Σαλαμάνδρα !

Θὰ μᾶς διδάξῃ ἡ ΔΟΞΑ ΣΟΥ τὴν χρῆσιν τῆς πυξίδος,
 Εἰς νίκας θὰ μᾶς ὀδηγῇ ἡ πεῖρά Σου εἰδήμων,
 Καθὼς ἐδίδαξαν καὶ Σὲ, ἀγάπη τῆς Πατρίδος
 Καὶ πρότυπα ἀθάνατα, ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ καὶ ΚΙΜΩΝ !

Ὅ περι ἄλλων πάντοτε Σὺ μεριμνῶν ἀγώνων,
 Τῶν χθεσινῶν σου μὴ ζητῶν εἰμὴ τὴν λησμοσύνην,
 Κατόπιν πολλαπλῶν νικῶν, θὰ μᾶς διδάξης μόνον
 Ὡς καύχημα νὰ ἔχωμεν τὴν Μετριοφροσύνην.

Πῶς λησμονεῖ τις ἑαυτὸν καὶ μάχετ' ὑπὲρ ὄλων,
 Πῶς πάντοτε ἀμέτοχος εἰς πᾶσαν σπουδαρχίαν,
 Βδελύσσεται τῶν φατριῶν αἵρεσιν, πείσμα, δόλον,
 Κ' ἔχει σκοπὸν ἀσάλευτον τοῦ Ἔθνους εὐτυχίαν.

Πῶς, Σὺ ὁ μεγαλόψυχος, ὁ ἐρ' ἀπλῆς ὀλιγάδος
 Τρέψας εἰς ἄτακτον φυγὴν τρικροτῶν τόσον πλῆθος,
 Ἐπνίξας, ὑπὲρ τ' ἀγαθοῦ τῆς Νοερᾶς Ἑλλάδος
 Τοῦ Μίττανδ' ἄδικημα εἰς τ' ἀνδρικόν σου στῆθος.

Πῶς δύνατ' εἰς αὐτομαθῆς, μὲ τὴν φιλοπατρίαν
 Νὰ δώσῃ εἰς εὐπαίδευτον διδασκαλίαν ἥτις
 Τῷ λέγει: «Νὰ τὸν σάκακ' ἔχῃ πνοὴν οὐρίαν»,
 «Δεῖξῃ ἂν εἶσαι ναύαρχος, ἢ μᾶλλον τραπεζίτης.»

Ἄφ' οὗ μᾶς μάθῃς πῶς νικοῦν, πότ' ἡ ζωὴ δωρεῖται,
 Πῶς εἰς τὰ Ἔθνη θέτουσιν οἱ ἥρωες κρηπίδα,
 Πῶς λησμονοῦσιν ἑαυτούς οἱ ἀγαθοὶ πολῖται
 Καὶ ἀγαπῶσιν ἀληθῶς καὶ μόνῃ τὴν ΠΑΤΡΙΔΑ,

Νέων ἀγώνων ἀθληταί, εἰς εὐγενεῖς ἐράνους,
 Τὰς δάφνας μας θὰ φέρωμεν 'ς τὸ βᾶθρον Σου τ' ὠραῖον,
 Καὶ ΣΥ, ὅστις ἠψήφισας τῶν ἄθλων Σου στεφάνους,
 Ἐπὶ ἐνδόξων θὰ πατῆς τῶν τέκνων Σου τροπαίων!

Καὶ εἴθε, πᾶς ὁ ἀγαθὸς καὶ ἄλκιμος ὀπλίτης,
 Πᾶς ὅστις φλέγῃτ' ἀληθῶς πρὸς Σὲ νὰ ὁμοιάξῃ,
 Ὡς ἀμοιβὴν τῆς δόξης του, πρὸ τοῦ βωμοῦ Σου θύτης
 Νὰ ἴσταται μαρμάρινος, αἰεὶ νὰ σὲ θαυμάζῃ!

ΕΞ ΟΥΡΑΝΩΝ (1)

Γόνιοι ἐνῶ εὐγνώμονες λίθινον ἀναστήνουν
Τοῦ ἀνίκητου ἥρωος Ἴνδαλμα λατρευτόν,
Ἐγαῖ ἐνῶ καὶ Ἐνασσα μὲ τόν λαόν των κλίνουν
Πρὸ τοῦ βωμοῦ τῆς δόξης του μέτωπον λατρευτόν,

Σκιαὶ ἠρώων ἄνωθεν τὴν ἑορτὴν λαμπρύνουν·
Ἐγμοῦν τὴν γῆν τοῦ αἵματος, τὸ σύμφυρμα ὄστων,
Ἐφ' οὗ ἡ Δόξα, ἡ Ἀκμή τοὺς κλώνάς των ἐκτείνουν
Πρὸς ζωογόνον ἥλιον, τὸν Ἐνακτα αὐτῶν.

Ἐνοῦται Γῆ καὶ Οὐρανὸς εἰς ὥρας θεσπεσίας·
Ἐπὲρ τοῦ Θρόνου ἡ Ἐλλάς διακαεῖς λατρείας,
Ἐκ μέσης εὐτυχοῦς ψυχῆς, πέμπει πρὸς οὐρανόν,

Εὐσπλαγχνος δὲ ὁ Ἐπειρος πρὸς τόσας ἱεσείας
Ἐπαγγελίας μέλλοντος στέλλει ὡς οἰωνόν·
Τὸ Ζήτησαν οἱ Βασιλεῖς!· μὲ ἓνα κεραυνόν.

(1) Τὸ δεκατετράστιχον τοῦτο ποιημάτιον μοι ἐζητήθη ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς τῶν ἀποκαλυπτηρίων, ὅπως διὰ πυροτεχνήματος διανεμηθῆ κατὰ πολλὰ ἀντίτυπα, τὴν ἡμέραν καὶ ὥραν τῶν ἀποκαλυπτηρίων τοῦ ἀγάλματος τοῦ Ναυάρχου Ἀνδρέου Μιαούλη, ἀλλ' ὁ ὠραῖος οὗτος σκοπὸς ἐματαιώθη.

ΜΟΝΩΔΙΑ

ΕΙΣ ΤΗΝ ΘΑΝΗΝ

ΤΟΥ

ΑΡΧΙΔΟΥΚΟΣ ΡΟΔΟΛΦΟΥ ΑΥΒΟΥΡΓΟΥ

Πῶς ἤθελον νὰ ἔβλεπον τὴν ἀγαστὴν μορφήν Σου,
Ῥοδόλφε, πρὶν τὸ ὄμμα σου ἀπὸ τὸ φῶς κλεισθῆ,
Ν' ἀκούσω τὴν ἁρμονικὴν καὶ ἀνδρικὴν φωνὴν Σου,
Τῆς μουσικῆς πρὶν κλίμακος διὰ παντὸς σθεσθῆ.

Νὰ ἴσταμαι πλησίον Σου, ὡς ἄγαλμα γρανίτου,
Νὰ μελετῶ τὸ ἄριστον ἀνδρίας προτόν,
Τὸ ἐντελὲς πρωτότυπον ἄνακτος καὶ πολίτου,
Τὸ εὐανθὲς μεταίχμιον περάτων κοσμικῶν,

Πῶς ἐμψυχόναί νὰ ἰδῶ τὴν κινήτην εἰκόνα
Τοῦ Πλάστου ἢ θερμάνασα τὸν κόλπον Σου εὐχή,
Καὶ ποῖαν εἰς τὸ βλέμμα Σου ἤναπτε λαμπηδόνα
Ἡ ἥρωος καὶ χερουβὴμ μικτὴ ἐν Σοὶ ψυχῇ.

Ἄλλ' ὄχι δὲν ἠτύχησε νὰ Σὲ θαυμάσῃ ἔτι
 Μία εὐαίσθητος ψυχὴ, εἰς καλλιτέχνης νοῦς,
 Νὰ κοινωνήσῃ μὲ τρυφὴν πρὸς πᾶν ὅ,τι ἐκθέτεαι
 Τὸ τέλειον εἰς τῆς ψυχῆς τὸ ὄμμα καὶ τὸ οὖς.

Καὶ τώρα τί τῷ ἔμεινεν ; — Ἄδριςτος ἢ κρίσις,
 Εἰς ὄρια στενόχωρα πεπερασμένου νοῦ,
 Μόλις ἀκάθεκτος ἐνῶ καὶ θεσπεσία πτήσις
 Σ' ἀκολουθεῖ ἀσθμαίνουσα ἐντὸς τοῦ οὐρανοῦ.

Ὅθεν θὰ ἔρπω εἰς τὴν γῆν, ποῦ Σὲ παθεῖ ὀρηνουῖσα,
 Ἐνθα, Σὺ φεύγων, ἄφησας νεκρώσιμον σιγῆν,
 Ἢ δὲ φωνὴ μου στένουσα, οὐχὶ παραμυθοῦσα,
 Ὅα κλαύσῃ μὲ τὴν τλήμονα χηρέουσάν Σε γῆν.

Μεγίστου θρόνου ὁ σκοπὸς, λαῶν ἢ προσδοκία,
 Διῶνος τρίτου καὶ χρυσοῦ ἀσάλευτος κρηπίς,
 Ἦσο λοιπὸν ἀπατηλὴ εὐχῶν καρδοκία
 Καὶ ὄλος φρούδου Ἰριδος λανθάνουσα ἐλπίς ;

Ποῦ εἶναι νῦν τὸ σκῆπτρόν Σου ; Ποῦ τὸ διάδημά Σου ;
 Ποῦ εἶναι τῆς νεότητος ἐλπίδες αἱ χρυσαῖ ;
 Ποῦ αἱ τῆς δόξης σου αὐγαί, καὶ ποῦ ἡ στρατιὰ Σου ;
 Ποῦ ὅσα μόνος ἤλπισας ἢ ἤλπισαν διὰ Σέ ;

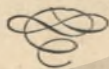
Κλαῦσε, Ἀψβούργου Ἰωσήφ, ἢ Γῆ θρηνεῖ μαζῇ Σου,
 Πάντας ἰσάζει τοὺς θνητοὺς ἢ μαύρη συμφορὰ,
 Τὸν κόσμον σοὶ ἄφοροῖ ἢ κλαυθμηρὰ φωνὴ Σου.
 Μόνος ὁ ὄλος τῶν βροτῶν τὸ ἄνισον μετρεῖ.

ὦ μῆτερ Ἀυτοκράτειρα! ἡ θλίψις Σου ὅποια!
 Ποῖος θὰ εὖρη διὰ Σε στιγμὴν τὴν εὐτυχῆ;
 Σοὶ ἔμεινεν ἡ πάλλουσα, καὶ ἔνστοργος καρδία,
 Ἄν θὰ κινῆ ἐπάδυνος πενθοῦσα ἡ ψυχῆ.

Ἄνασσα-χθρα δύσμοιρος, ἀντὶ τῆς ἀλουργίδος
 Φόρεσα πέπλον μελανόν, μακρὸν καὶ συμπαγῆ,
 Πάσης γῆίνου θρήνησον τὸν ὄλεθρον ἐλπίδος·
 Χηρεύει ὅλη μετὰ Σοῦ συμπάσχουσα ἡ Γῆ.

Ῥοδόλφε, Σὺ ἠγάπησας τὰς εὐγενεῖς καρδίας,
 Ἐφ' ὧν προβαίνει τ' οὐρανοῦ εὐθέως ἡ ἀκτίς,
 Καὶ νῦν αὐταὶ Σοὶ πέμπουσι μὲ στοναχὴν φιλίας,
 Τὸν ὕστατον χαιρετισμὸν ἐκ μακρυνῆς ἀκτῆς.

Κοιμοῦ, ὦ τέκνον ἀτυχές· ἀσθέστου φῶς λαμπάδος
 Ὑψοῦτ' ἐπὶ τοῦ τάφου Σου, ὡς δόξα φωτεινῆ,
 Εἶν' ὁ ἀκρίμηντος πυρσός, ὁ φόρος τῆς Ἑλλάδος,
 Ὃν ἀποδίδει πάντοτε εἰς στήθη εὐγενῆ!

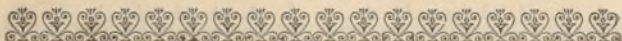

ΕΠΙΤΑΦΙΟΝ

Καθὼς ἡ ἀφιλόξενος πνοὴ χωρῶν βορείων
Ἄρπάζει ἐκ τοῦ ἄξονος ῥόδον στυγνόν, ὠχρὸν,
Οὔτω προώρως εἰς αὐτὸ τὸ μάρμαρον τὸ κρύον,
Ὁ Μαρασμὸς κατέκλιεν ἐν ἄνθος νεαρόν,

Ἦ παροδίτα, ἂν ποτὲ μονήρης ἀναγνώσης
Τοὺς στίχους ποῦ ἐχάραξεν ὀδύνη τῆς ψυχῆς,
Σκέφθητι ὅτι δάκρυον γονέων θὰ στυγνώσης,
Ἄν χύσης καὶ σὺ δάκρυον, ἐν δάκρυ προσευχῆς.

ΔΕΚΑΤΕΤΡΑΣΤΙΧΟΝ

ΕΠΙ Τῆ ΑΠΟΔΗΜΙΑ

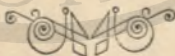
ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΟΠΑΙΔΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΣ

Τοῦ ὄλου κήπου Σέμνωμα, ἡ Δόξα τῶν ἀνθέων,
Τῶν ὀφθαλμῶν ἡ Τερπολή, λευκή Ἄμαρυλλίς,
Ἐκάστου νέου κάλυκος θυμίαμα τὸ νέον
Εἰσέτι: χθές Σοὶ ἔφερεν ὀρθρία χρυσαλλίς.

Τώρα εἰς χώρας μακρονὰς μετεφυτεύθης πλέον.
Θὰ λούῃ τὴν στεφάνην Σου ἡ τοῦ βορρᾶ ἀχλύς!
Ἄπὸ τὴν πάχνην φύλαττε ἀνέμων βιγαλιών
Τὸ θάλπος τῆς καρδίας Σου, τὸ μύρον τῆς ψυχῆς.

Εἶσαι Ἑλλάδος γέννημα, τοῦ οὐρανοῦ της κόρη,
Ἐνθα, εἰς ἔδαφος στενὸν καὶ φαλακρὰ τὰ ὄρη,
Ἀκμάζει, τέκνον, διὰ Σε ἀγάπη ἀμιγῆς!

Εἰς τὸν φατὸν ὀρίζοντα ἂν αἰσθανθῆς ἀνίας,
Ἄλητης ἂν ὁ πόθος Σου ζητῇ φωτὸς ξενίας,
Δράμε πρὸς τὴν γενέτειραν διότι νοσταλγεῖς.

Παραθέτομεν ἑνταῦθα ἕνδεκα τῶν ὑφ' ἡμῶν μεταφρασθέντων ποιημάτων τοῦ Ἀνακρέοντος, ὡς δεῖγμα τῆς ὅλης ἡμῶν μεταφράσεως τῶν ποιημάτων τοῦ ποιητοῦ τῆς Τέου, ἥτις τυπωθήσεται προσεχῶς.

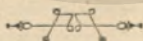
Α'.

ΕΙΣ ΛΥΡΑΝ

Ἐπεθύμουν τοὺς Ἀτρεΐδας καὶ τὸν Κάδμον νᾶ. ὑμνήσω,
Ἄλλ' ἢ βάρβιτός μου μόνον
Ἐρωτος ἐκπέμπει στόνον.

Τὰς χορδὰς ἀλλάξας πάσας καὶ τὴν λύραν μου ἀκόμα
Ἐψαλον, μὲ τόνους νέους,
Τοὺς ἀγῶνας Ἑρακλέους.

Πλὴν ἡ λύρα ἀντεφώνει. Χαίρειτ', ἦρωες. — Εἰς μάτην!
Διότ' ἡ λύρα μου, ὡς μόνον,
Μέλπει ἔρωτος τὸν τόνον.

Β'.

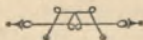
ΕΙΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ

Πάντα δύναμιν ὡς γέρας
 Ἐκ τῆς φύσεως ἀπλῆν
 Ἐλαβον ὁ ταῦρος κέρας,
 Καὶ ὁ ἵππος τὴν ὀπλήν.

Ὅ λαγὼς φυγὴν ὠκεῖαν,
 Λέων στόμα τὸ φρικτὸν,
 Πτεῖσιν τ' ὄρνεον ταχεῖαν,
 Οἱ ἰχθύες τὸ νηκτὸν.

Ἐλαβ' ὁ ἀνὴρ σοφίαν,
 Ἐμεν' ὅμως ἡ γυνή.
 Τί νὰ λάβῃ; — εἰς ἀπορίαν
 Τῇ ἐδόθ' ἡ καλλονή.

Τὴν ἀσπίδα δὲν γυρεύει,
 Μήτε ὄπλα φονικά·
 ἢ ὠραία θριαμβεύει·
 Πῦρ καὶ σίδηρον νικά!

Γ'.

ΕΙΣ ΕΡΩΤΑ

Εἰς μεσονυκτίου ὥρας,
 Ὅτ' ἡ Ἄρκτος στρέφεται ἤδη

Περὶ τὰς Βούτου χώρας,
 "Ὅτ' ὁ Ἴπνος ἀποδίδει
 Εἰς φυλάς θνητῶν ἀπάσας
 Ἄνεσιν αὐτὰς δαμάσας.

"Ἦλθ' ὁ Ἔρωις, καὶ μὲ τόσην κρούει ἀΐφνης ἀφοβίαν,
 "Ὡστε οἱ μοχλοὶ τῆς θύρας συνεσίσθησαν μὲ βίαν.

Τοῦ φωνάζω· « Ποῖος εἶσαι ; »
 « Ἦναι μου τίς διακόπτει ; »
 — Εἶμαι βρέφος μὴ φοβεῖσθαι,
 Λέγ' ὁ Ἔρωις, καὶ μὲ σκώπτει.
 Ἄνοιξε, πλανῶμαι βράδι,
 Εἰς ἀσέληνον σκοτάδι !

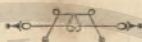
Βρέχει, εἶμαι μουσχευμένον. Τὴν ἐλεινήν του μοῖραν
 Ἐλυπήθην καὶ τὸν λύχον ἄψας ἤνοιξα τὴν θύραν.

Βλέπω βρέφος, μ' ἀπορίαν,
 Τόξον φέρον καὶ φαρέτραν
 Ἦναι εἰς τὴν ἐστίαν
 Χεῖρας παγερὰς ὡς πέτραν
 Εἰς τὰς χεῖρας μου θερμαίνω,
 Καὶ τὴν κόμην του ξηραίνω.

"Ὅτε θερμανθὲν μοι εἶπε : « Τώρα θέλω δοκιμάσει »
 Τὸ βραχὲν μου τοῦτο τόξον, ἢ νευρά του πρὶν χαλάσει.

Τὸ καταλαμβάνει γέλωις,
 Καὶ μοῦ σύρει μετὰ βίας
 Τὸ ὀξύτερόν του βέλος.
 Εἰς τὸ μέσον τῆς καρδίας
 Ὡς ἡ μέλισσα κεντᾷ,
 Καὶ φωνάζον μου, σκιρτᾷ·

Ξένιε μου, μὴ λυπῆσαι διὰ τὰ ὄπλα μου ἐσὺ,
Δὲν ἐχάλασε τὸ τόξον, ἢ καρδιά σου νοσεῖ.

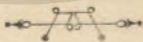

Δ'.

ΕΙΣ ΕΑΥΤΟΝ

Ἐπὶ θερινῆς μυρσίνης, ἐπὶ χλοερῷ λοτοῦ
Κεκλιμένος θέλω πίνει
Τῆς ἀμπέλου νέκταρ θεῖον· πλήρη κύπελλα ποτοῦ,
"Ὅπερ Ἔρωσ θά μοῦ χύνη,
Ἄπὸ τοῦ λαιμοῦ του φέρων, τοῦ λευκοῦ ὡς τὴν χιόνα,
Τὸν ἀστράπτοντα χιτῶνα.

Ὡς τροχὸς ἀμάξης φεύγει μετὰ τάχους ἢ ζωῆ
Τῶν θνητῶν κυλισμένη,
Ἐκ δὲ τῶν ὀστέων μας μόλις, ὅταν λείψῃ ἢ πνοῆ
Κόνις τις ἐναπομένει.
Τί λοιπὸν ἐπ' ἀναισθητῶν λίθων σπεύρομεν τὰ μύρα,
Μὲ τὴν ἄσωτόν μας χεῖρα;
Τοὺς κρατάφους μου μὲ ῥόδα στέψε, ἔρωσ, πρὶν ἐκπνεύσω,
Χύσε μύρα νὰ μυρίσω,
Κάλεσον τὴν ἔραστὴν μου: Πρὶν μὲ τοὺς νεκροὺς χορεύσω,
Θέλω ζῶν νὰ εὐθυμήσω.

Ε'.

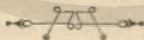
ΕΙΣ ΡΟΔΟΝ

Ῥόδον, ἄνθος τῶν ἐρώτων
 Πράσινόφυλλον θὰ δρέψω,
 Καὶ τὸ κύπελλόν μου πρῶτον
 Καὶ τὴν κόμην μου θὰ στέψω·
 Εἰς τὸν οἶνόν μου δ' ἐμπρός,
 Πίνων, θὰ γελῶ ἀβρῶς.

Εἶν' ὁ βασιλεὺς ἀνθέων,
 Μέριμνα φαιδροῦ Μαΐου,
 Διὰ τοῦ στιλπνοῦ του πνέον
 Κάλυκος τοῦ ἀμβροσίου
 Τὸν ἡδὺν αὐτοῦ καπνόν,
 Εἶναι κ' εἰς θεοὺς τερπνόν.

Μετὰ ῥόδων ἀπειρίας
 Τοὺς ἰούλους του στολίζει
 Ὁ υἱὸς τῆς Κυθηρίας,
 Ὅταν ἔξαλλος ἀρχίζει
 Μὲ τὰς χάριτας χορὸν,
 Τὸ ἐράσμιον μικρὸν.

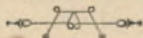
Βάκχε, στέφε με μὲ ῥόδα,
 Ἐνῶ θὰ σοῦ κιθαρίζω,
 Κ' εἰς χοροῦ στροφὰς τὸν πόδα
 Ἐστὺς βωμοῦς σου θὰ γυρίζω,
 Μετὰ κόρης μαγικῆς,
 Καλλιστέρνου καὶ λευκῆς.

ΣΤ'.

ΕΡΩΤΙΚΟΝ

Μὲ κροτάφους ἴστεμμένους μὲ ῥόδα
 Μεθυσθῶμεν, γελῶντες ἄθρῳς,
 Ἐνῶ κέρης μ' εὐλύγιστον πόδα
 Ἡ κιθάρα, σεμνὸς ὁ χορὸς
 Κυματίζει τὸν θύρσον τοῦ πτύσσει
 Εἰς πλοκάμους χλωροῦς ὁ κισσός.
 Ἐνῶ παῖς μὲ τὴν κόμην χνοῶδη
 Τὴν γλυκείαν μιγνύει φωνήν,
 Τὴν πνοήν του ὡς μύρον εὐώδη
 Μὲ κιθάρας, ἣν κρούει μολπὴν.
 Ἐνῶ φθάν' ὁ χρυσόκομος Ἔρως,
 Ὁ Θεὸς τοῦ γλυκέως χυμοῦ
 Καὶ ἡ Κύπρις εἰς τοῦτο τὸ μέρος,
 Νὰ χαρῶσι μὲ ὄλους ὁμοῦ,
 Νὰ μετᾶσχουν τοῦ κόμου μας τούτου
 Εἰς τὸ γῆρας αὐτὸ ἀρεστοῦ.

Ζ'.

ΕΙΣ ΕΡΩΤΑ

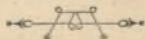
Μιὰ φορὰ εἰς ἓνα μέρος,
 Μὲ ἐπρόσταξεν ὁ Ἔρως
 Νὰ παράβγω μὲ αὐτόν,
 Καὶ ὡς μόνην συμφωνίαν,

Μοῦ κτυπᾷ με εἰρωνείαν,
Με τοῦ ζημπουλιῦ βλαστόν.

Τρέχομεν εἰς τοὺς δρυμῶνας,
Εἰς χαιμάρρους εἰς αὐλῶνας,
Ἐμπρὸς αὐτός, ἔσπισα ἄγῳ.
Κυνηγᾷ ἰδρωμένος,
Κακομοίρης, φουσκωμένος,
Καὶ ποῦ νὰ τὸν παραβῶ !

Πέφτω τέλος ν' ἀποθάνω·
Εἰς τὴν μύτην μου ἐπάνω
Μοῦ ἀνέβη ἡ καρδιά.
Μ' ἔρχεται μεγάλο βύθος,
Δὲν μ' ἀπέμεινε ἔσθ' οὐ στήθος
Μήτε φύσημα σταλλιά.

Τότε ὁ Ἔρως τὰ φτερά του,
Ἐκ τὴν πολὺ χαρὰ του,
Στὸ κεφάλη μου κινεῖ,
Καὶ μοῦ μπήγει μιὰ φωνή :
« Δὲν ἔμπορεῖς νὰ τὰ κουνήσης·
« Καὶ μοῦ θέλεις ν' ἀγαπήσης.»

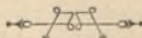

Η΄.

ΟΝΑΡ

Εὐθυμός ποτ' ἔκοιμώμην
Ἐπὶ κλίνης ἀπαλῆς,

Καὶ ἐκεῖ ὄνειρευόμην
 "Ὅτι μετ' ὀρμῆς πολλῆς
 Περιέτρεχον ὁδόν,
 Εἰς τὰ ἄκρα τῶν ποδῶν.
 "Ὅτι ἔπαιζον μὲ κόρατς,
 'Ὡς τὰς θροσεράς ὑπώρατς.
 "Ὅτι ἔφθασαν καὶ νέοι
 'Εφηθοὶ καὶ ἀνθηροί,
 'Ὡς ὁ Βάκχος μὲν ὠραῖται,
 'Ἄλλὰ κᾶπως φθονεροί,
 Μὲ διώκουν μ' ἔμπαιγμοῦς
 Καὶ μὲ λόγους δηκτικούς.
 Κι' ὅτε θέλω νὰ γυρίσω,
 Τὰς παρθένους νὰ φιλήσω,
 Χάνω τούτους καὶ ἐκεῖνας
 Μὲ τὸ ὄνειρον αὐτό.
 "Ὅτε μόνος ἀπομείνας,
 'Ὁ ταλαίπωρος, ζητῶ
 Πάλιν ν' ἀποκοιμηθῶ,
 Μήπως τοὺς ὄνειρευθῶ.

Θ'.

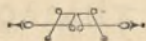
ΕΙΣ ΕΡΩΤΑ ΚΗΡΙΝΟΝ

Νεανίας ἐν τῇ πόλει
 "Ερωτα κηροῦ ἐπώλει,
 Πλησιάζω — «Πόσον θέλεις»,

Διὰ τὸν ἔρωτα αὐτόν,
Τὸν ὥραϊον, πλὴν πλαστόν;

Δὲν κερδοσκοπῶ· σὺ μέλλεις
Νὰ τὸν λάβῃς μ' ὅσα θέλεις.
Ἐμπορὸς ἐγὼ δὲν εἶμαι,
Πλὴν νὰ ζῶ δὲν ἤμπορῶ
Μὲ τὸ ἄπληστον μικρό.

Εἰς τὴν χειρα τοῦτου βάνω
Μὲ δραχμὴν, καὶ τὸν λαμβάνω.
Τώρα, Ἐρως, μοὶ ἀνήκεις,
Κ' ἢ μὲ φλέγεις παρευθὺς,
Ἢ εἰς φλόγα θὰ βίβῃς.

I.

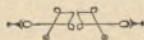
ΕΙΣ ΕΑΥΤΟΝ

Αἱ γυναῖκες μοῦ φωνάζουν
Εἶσαι γέρον Ἀνακρέων!
Κάτοπτρον μοῦ παρουσιάζουν·
Ἄδὲς καὶ παῦσε, λέγουν, πλέον.

Τὸ κρανίον σου τὸ εἶδες;
Στρίθει ἐκ τριῶν κενόν,
Διασχίζουσι βυτίδες
Μέτωπον εὐρὺ, γυμνόν.

Δέν γνωρίζω ἐγὼ κόμην
 Ἐάν ἔχω ἢ δέν ἔχω·
 Εἰς τὴν κεφαλὴν μου γνώμην
 Μίαν ἀληθῆ κατέχω·

ἽΟτι, τὸ τερπνόν, ὁ γέλωσ
 Εἶν' εἰς γέροντι' ἄρμωστόν,
 Ἐφοῦ τὸ μοιραῖον τέλος
 Πλησιάζει δι' αὐτόν.

ΙΑ'.

ΕΙΣ ΧΕΛΙΔΟΝΑ

Εἰπέ πτηνὸν ἀδόλεσχον, πῶσ νὰ σὲ τιμωρήσω;
 Ὡσ ὁ Τυρεὺς, τὴν φλύαρον γλῶσσάν σου νὰ θερίσω;
 Ἡ νὰ σοὶ κόψω παρευθὺς αὐτὰ τὰ ἐλαφρά,
 Καὶ μαῦρα σου πτερά;
 Ἡ πρωϊνὴ σου λαλιὰ πῶσ νὰ μὲ ἀφυπνίσῃ;
 Τὸ ὄναρ, τὴν ἀγάπην μου, ἄχ! πῶσ νὰ διαλύσῃ;

ΤΗΙ ΙΩΑΝΝΑΙ Π. ΚΑΡΤΕΡΩΝ (1)

τρισεῖς θυγατέριώ τοῦ κ. Πέτρου Καρτερῶν
πρόξενου τῆς Γαλλίας ἐν Σύρῳ.

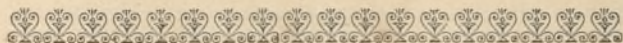
Ἄκτινοβόλε ἄγγελε, ὄραπέτα παραδείσου,
Ὅν παριστᾶ ἐπὶ τῆς γῆς ἡ παιδικὴ μορφή σου,
Σοὶ φέρω φίλημα γλυκὺ,
Τραγήματα, πλαγγῶνα.
Ἐς ὠραΐσῃ ἡ χαρὰ
Τὰ κάλλη σου τὰ νεαρά,
Τὴν Χερουβὴμ εἰκόνα.

Πλὴν κάτι θέλω καὶ ἐγὼ, ἡ χεὶρ σου νὰ μοὶ δώσῃ,
Ἐν πρᾶγμα, εἰς τὴν μνήμην μου διὰ παντὸς νὰ σώσῃ,
Τῶν νεαρῶν σου τῶν ἐτῶν
Δρόσον τὴν τρισαγίαν,
Νὰ προσηλώσῃ τὸ παρὸν
Μειδίμα σου τὸ ἄβρὸν,
Τὴν παιδικὴν μαγείαν.

(1) Ἐγραψα τοὺς στίχους τούτους κατὰ παράκλησιν, καὶ διὰ τὸν
Κ. Σ. πρόξενον τῆς Ῥωσσίας ἐν Σύρῳ.

Καὶ τί νὰ δώσῃ μόνιμον ἄυλος εὐφροσύνη ;
Μήπως ἢ λάμπει τῆς αὐγῆς τὰ ἔχνη της ἀφίνει ;
Εἶναι ἑαρινὴ αὐγὴ
Ἡ παιδικὴ σου ὄψις·
Ἐκ τῶν ἀκτίνων τῶν χρυσῶν
Τῆς κόμης σου τῶν περισσῶν,
Πλεξίδα νὰ μοὶ κόψῃς.

Πρὸς Ποιητὴν, ὅστις ἐν τῇ «Εἰρηνικῇ» ἡμερῆδι τῶν Ἀθηνῶν ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον Ἄθελ, ἐτύπωσε ποίημα πλήρες εἰρωνείας καὶ ἐγωισμοῦ, ἐν ᾧ συνήθως κατεχώριζε ποιήματα μεστὰ γλυκέων αἰσθημάτων καὶ κρίσεων ὀρθῶν.

ΑΒΕΛ!

Εἶσε τῶντι ποιητής! ἢ μόνον γράφεις στίχους;
Ἐν τῇ ψυχῇ σου δὲν ἀντλεῖς τῆς λύρας σου τοὺς ἤχους;
Εἶναι εὐαίσθητος χορδῇ ἑναρμονίου λύρας
Ἄ λύραν τῆς ποιήσεως βαστάζων εἰς τὰς χεῖρας.
Λυπεῖται, χύνει δάκρυα εἰς ἀλλοτρίας λύρας!
Τί εἶν' ὁ βίος;— ἐν μηδέν, σὺ μόνος σου τὸ εἶπας.
Μηδέν; καὶ θύεις εἰς αὐτὸ τὸν ἀληθῆ σου πλοῦτον;
Μηδέν ὁ βίος; καὶ διαυτὸν σὺ κήδεσαι τοσοῦτον;
Πῶς; ἴν' αὐξήσης τὸ μηδέν κατὰ μηδέν ἀκόμα,
Φιμῶνεις τῆς καρδίας σου τὸ συμπαθείας στόμα;
Ἄν ἠϋξάνεν ἐπ' ἄπειρον ἡ ἀδιαφορία
Τὸν βίον, τοῦτο τὸ μηδέν, ἢ ἄθροισις ἰδία.
Ἄνθρωπος εἶναι μηδέν, πλὴν ἡ ζωὴ του πρᾶγμα,
Δὲν μεταβάλλει τὴν ζωὴν δυστυχιῶν τὸ τάγμα.
Κακὸς ὁ βίος εὐτυχῶς, βιοῦντος ἐν κακίαις,
Καλὸς ὁ βίος ἀγαθῶ καὶ ἐν ταῖς δυστυχίαις.
Ἄν ἀποθάνῃς αὖριον, ὑπάρχεις εἰς ὁμοίους,
Ἢ δ' ἀνθρωπότης ἀριθμοὶ ἔργα καὶ ὄχι βίους.

"Αν σοι ζητήσῃ ἄσιταν τὸ ὄρφανόν ψυχίον,
 Θὰ ἀρνηθῆς εἰς ἄνθρωπον ὃ δίδεις εἰς στρουθίον ;
 Τὴν ἄλλοτρίαν ψυχικὴν πληγὴν δὲν θέλεις ψαύσει ;
 Εἰς ξένην λύπην σὺ ποτὲ, ποτὲ δὲν θέλεις κλαύσει ;
 Ἐπὶ φερέτρου μητρικοῦ καὶ εἰς τὸ φῶς λαμπάδων,
 Ἐνῶ τὸν οἶνον θὰ ροφᾷς εἰρωνικῶς καὶ ἄδων,
 Τοὺς ταλαιπώρους πέμπε μου, οὓς εὐμενῆς ἢ μοῖρα
 Διὰ τὰ νὰ κάμψῃ ἔστειλε, τὴν ἄγονον σου χεῖρα.
 Τὸ δάκρυ δὲν περιφρονεῖ τὸ ἰδικόν μου ὄμμα,
 Κ' εἰς τοὺς κανθοὺς μου δάκρυα εὐρίσκονται ἀκόμα.
 Δὲν ἀριθμῶ ὁ βίος μου πόσας ἡμέρας ἔχει,
 Μία στιγμή τοῦ ἀγαθοῦ αἰῶνας περιέχει,
 Καὶ προτιμῶ τὸν στεναγμὸν γλυκειᾶς συμπαθείας,
 Ἐπὶ τὴν νάρκην τῶν φρενῶν ἐνόχου ἀκηδίας.

Πλὴν δὲν πιστεύω. — Δόγματα ἐγωισμοῦ κηρύττεις,
 Διότι εἰς τὰ στέρνα σου ἐγωισμὸν δὲν κρύπτεις,
 Ὁ κόσμος θὰ σ' ἐπίκρανε, ταλαιπώρος καρδιά,
 Καὶ βλασφημεῖ ἢ Μοῦσά σου ἢ ἄλλοτε γλυκεία.
 "Αν ἐγεννήθης συμπαθῆς, δὲν εἶσαι τῶρα λίθος
 Αἰ συμφορὰ μορφόνουσι, δὲν ἀλλοιοῦν τὸ ἦθος.
 "Αν τὴν ὁδὸν τοῦ ἀγαθοῦ νὰ διατρέξῃς μέλλῃς,
 Καὶ ἐν αὐτῇ ἀκλόνητον τὸν πόδα ἐὰν θέλῃς
 Εἰς αὐτὸ τοῦτο τ' ἀγαθὸν εὕρισκε εὐφροσύνην,
 Καὶ μοὶ ζητεῖς, ὡς ἀμοιβὴν αὐτοῦ, εὐγνωμοσύνην.
 Ἡ χῶρ' αὐτῆς τῆς ἀτραποῦ εἶναι πολλάκις στεῖρα.
 "Ας εἶναι ἡ καρδία σου προμηθειῶν ἢ πῆρα.
 "Αν σ' ἀδικοῦν, τὸ ἀδικον αὐτὸ ἀδικόφει.
 Εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ ἀγαθοῦ πλὴν πάντοτε προχώρει.
 Προχώρει καὶ ἂν τρίβολος τὸ πέλμα σου κεντήσῃ,
 Προχώρει, "Αβελ, ὄλονέν· αὐτὸ μὴ σὲ κωλύσῃ.
 "Αν ἡ ὁδὸς τῆς ἀρετῆς ἦν ὀμαλὴ, εὐρεῖα,
 Θὰ ἦσαν ὄλοι ἀγαθοί· ἢ δ' ἀγαθότης ποία ;

ΕΙΣ ΜΑΡΑΜΕΝΗΝ ΑΝΘΟΔΕΣΜΗΝ

Ἄλλοτε σύμπλεγμα τερπνόν, εὐῶδες πνέον μύρον
Σ' ἐπίκοilon τῆς Ἰριδος χρώματα τὰ στιλπνά,
Σ' ἔφερε κόρη, ὁ Μορφεὺς τῶν πρώτων μου ὀνείρων,
Καὶ σ' ἔδρεψα μ' ἐν φίλημα εἰς χεῖλη ῥοδινά.

Ἦ χρυσαλλίς σ' ἐθώπευε μὲ τὰ πτερά της τότε,
Ὡς σήμερον ἡ μνήμη μου περὶ ἐσὲ πετᾶ.
Ἐχρίασαν τῶν φύλλων σου λαμπρότητες αἱ πρώται,
Πλὴν τὰ κοσμοῦσιν ὄνειρα ἠδύτητος μεστά.

Εἰς ὄνειρος εἰς θίασον ὀνείρων σελαγίζει,
Ὡς εἰς ἀστρώδη οὐρανὸν διαπρεπῆς ἀστήρ·
Εἰς τὰς ἀβράς του πτέρυγας σιγὰ μὲ βρυκαλίζει
Τοῦ παρελθόντος εὖοσμος καὶ ὀροσερὸς ἀήρ.

Καὶ ἐνθυμοῦμαι ἤστραπτε σεμνὴ γλυκεῖα κόρη,
Περὶ αὐτὴν ἂν κ' ἔλαμπε λαμπάδων μυριάς·
Ἦν ἄρμονία ἔνσαρκος ἐκείνη ποῦ σ' ἔφόρει,
Φειδίου ἐλεφάντινος τῆς Ἥθης ἀνδριάς.

Ἡ χεὶρ μου περιέπτυσσε τὴν εὐκαμπτον ὄσφυν της,
 Δίγη χοροῦ μᾶς ἔσυρε μὲ μαγικὸν ῥυθμὸν,
 Ἐμέθυον· ἀνέπνεον τὴν ὄροσερὰν πνοήν της,
 Καὶ ἤντλουν εἰς τὸ ὄμμα της ἐκστάσεις καὶ παλμόν.

Φεῦ! ἐλησμόνουν ἔξαλλος τὴν γῆϊνὸν μου φύσιν,
 Ἐνόμιζον πῶς σύμπλεγμα ἔκ προσφιλῶν ψυχῶν,
 Τὴν γῆν μας παρητήσαμεν καὶ μὲ ἀγγέλων πτῆσιν
 Ἐβαίνομεν εὐδαίμονες εἰς χώρας οὐρανῶν.

Εἰς θυμηθίας πέλαγος καὶ τρισευτυχισμένως
 (Μὲ ἤγγιζεν ὁ πόθος μου, ὁ πόθος μου, Δύτή.)
 «Σὲ ἀγαπῶ» ἐφέλλισα δειλὸς, πεφοβισμένος,
 «Σὲ ἀγαπῶ» μ' ἀπήντησεν, Ἡχώ ἡ ἀγαστή.

ᾠ! ἂν ἤξεύρατε θνητοὶ μεμφίμοιροι, μὲ πόσας
 Βασάνους ἀντεστάθμιζον ἐκείνην τὴν στιγμὴν! . .
 Στιγμὴ ὀλβία, φέρε μοι τὰς ἀναμνήσεις ζώσας,
 Καὶ ἂν χρειάζωνται ψυχὴν ταῖς δίδω τὴν ἐμήν.

Ἐνομιζόμεν ἄγγελος. Τὰ ὄντα μυκτηρίζων,
 Διέπλεον τὸ πέλαγος ἠδίστων χιμαιρῶν,
 Ἐνώπιόν μου ἄπειρος ἠνοίγετο ὀρίζων,
 Ὅρίζων ἀτελεύτητος αἰθρίων ἡμερῶν.

Καὶ νῦν, ὃ ἀνοθεύση μου ὄτ' ὁ αὐχμώδης χρόνος
 Σ' ἐστόγνωσε, σὲ ἄφισε, καθὼς ἐμέ, ὠχρὰν,
 Ἀκούμθησ' εἰς τὰ χεῖλη μου· ἐνίστε ὁ πόνος
 Ὁ διαμοιραζόμενος ἐγγίζει τὴν χαράν.

Πλὴν δύναται τὸ δάκρυ μου ποτὲ νὰ σὲ δροσίση ;
Ἢ νὰ σὲ θάλψη ἢ πυρὰ πνοὴ τῶν στεναγμῶν ;
Ἄφροῦ δὲν ἐκατώρθωσε ἐκείνην ν' ἀναστήση,
Τὴν μόνην ποῦ ἠγάπησα μὲ ἀληθῆ παλμόν ;

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΧΑΝΙΩΝ

ΕΝ ΕΠΕΙΣΟΔΙΟΝ ΧΟΡΟΥ

Ἐν ἔτει 1876, εἰς εὐεργετικόν τινα χορὸν, ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ φιλογενεστάτου κ. Χρηστάκη Ἐφέντη Ζωγράφου, ἐκράτουν τὴν Κυρίαν Φωτεινὴν Α. Σπαθάρου, ἣ πρὸ μικροῦ εἶχον προσφέρει ἄνθος λευκὸν καμελίας. Ἡ αὐτοῦ Ἐξοχότης, ὁ κ. Χρηστάκης Ἐφέντης, ἐν τῇ ἐπιβληθῆσά αὐτῇ ταύτῃ ἀεργίᾳ, θέλων νὰ ἀστυευσθῇ, ἠρώτησε τὴν χαρίεσσαν προσωπιδοφόρον, ἀντὶ πόσου ἠδύνατο αὐτὴ νὰ τῷ παραχωρήσῃ τὴν καμελίαν αὐτῆς, σημειωτέον ὅτι ἡ κ. Σπαθάρου ἦν μετημφισμένη ἀνθοπώλης. Ἡ κυρία Σπαθάρου, μετὰ τῆς πάντοτε χαρακτηριζούσης αὐτὴν ἐτοιμότητος, ἀπήντησεν: «Ἀντὶ εὐεργεσίας».

Ὁ δὲ εὐγενέστατος καὶ γενναιότατος οὗτος εὐεργέτης ἐδέχθη ἀσμένως τὴν τε καμελίαν καὶ τὸν ὄρον ὑφ' ὃν αὐτὴ παρεχωρεῖτο.

Τὴν ἐπαύριον τοῦ χοροῦ, ἡ κυρία Σπαθάρου, ὑπενθυμίσασα τῷ ἀγαθῷ προστάτῃ τὴν τῆς προτετραίας συμφωνίαν, ἀπέκτα τὸ ἀνεκτίμητον πλεονέκτημα τῆς ἀνατροφῆς ἀπόρου, πλὴν καλλίστης ἀναξιοπαθούσης οἰκογενείας νέου, δαπάνῃ τοῦ εὐγενοῦς ἀγοραστοῦ τῆς καμελίας.

Τὸ κατ' ἐμὲ, εἰδὼν ὅτι τὸ ἄνθος μου ἐγένετο πρόξενον εὐεργεσίας, ἔπειμθα τὴν ἡμέραν ἄλλου τινὸς χοροῦ μετημφισμένων, ἐκ Χάλκης, εἰς τὴν Κυρίαν Σπαθάρου, τρεῖς καμελίας, ἃς εἶχον ὑποσχεθῆ εἰς αὐτὴν, μὲ τοὺς ἐξῆς στίχους.

Κυρία,

Εἰς τὴν πυξίδα μου αὐτὴν τὰς τῆς ἐπαγγελίας

Σοὶ πέμπω Καμελλίας.

"Ἄν θαψιλεῖς ἀγορασταί σοι τύχῳσι καὶ πάλιν,

Ζήτει τιμὴν μεγάλην.

Μέχρι δακρύων συγκινεῖ γυν' ἥτις ἐνθυμεῖται,

Εἰς θυμηθίας στρόβιλον, πτωχὸν ὅστις λυπεῖται,

"Ὅτι ἐνῶ χορεύει ποῦ ὑπερχαρῆς ἐκείνη,

"Ἄλλοι ποῦ τὸ ἄσιτον ἀποκοιμίζουσι θρῆνοι.

Μ' ὀλόκληρον παράδεισον θὰ ἔστερον ἀνθέων

"Ἐν μέτωπον ὥραϊον·

"Ἄντὶ πετάλου ἂν αὐτὸ, μίαν αἰτῶν θυσίαν,

"Ἐδρεπ' εὐεργεσίαν.

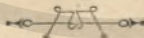
Εὐδαίμονιάς ὄνειρες! καὶ τέρψις φαντασίας!

Βαυκάλισμα ἡδυπαθῆς ποιητικῆς ψυχῆς·

Εὐάριθμοι οἱ σπείροντες 'ς τὴν γῆν εὐεργεσίας,

'Ἐνῶ εἶν' ἀπειράριθμα τὰ ἄνθη ἐπὶ γῆς.

Σημ. Δὲν ἠθέλομεν ποτὲ δημοσιεῦσαι ἐνταῦθα τὸ ἐπεισόδιον τοῦ-
το ὀνομάζοντες καὶ τὰ σεβαστὰ διαδραματίσαντα πρόσωπα, ἂν, ἄ-
θυροστομωτέρα ἡμῶν ἢ δημοσιογραφία δὲν ἐδημοσίευσεν, ἀμέσως τὴν
ἐπαύριον τοῦ χοροῦ τὸ γεγονός τοῦτο, καὶ μάλιστα κάπως μετα-
μορφωμένον. "Ἄς μᾶς συγχωρηθῆ ὅθεν ἡ ἀκριτομυθία αὕτη, καὶ ἃς
ἀποδοθῆ εἰς μόνην τὴν καλὴν πρόθεσιν τοῦ νὰ διακωνίσωμεν ἀγα-
θὴν τινα πρᾶξιν ἐπ' ἐλάχιστον μαρτυροῦσαν περὶ τῆς ἀγαθῆς ψυ-
χῆς τῆς κ. Σπαθάρου καὶ περὶ τῆς ἀπείρου γενναιότητος τοῦ 'Ἐξο-
χωτάτου Χρηστάκη 'Ερέντη Ζωγράφου.

ΕΙΣ ΤΟ ΛΕΥΚΩΜΑ ΤΗΣ ΔΕΣΠΟΙΝΙΑΔΟΣ

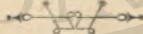
Α. Σ. Μ.

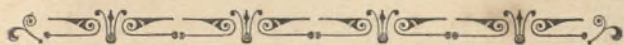
Νὰ εἶχον, κόρη, ἤθελον μεταβλητὴν σφραγιδα,
Ἐλλάσσουσαν τὸν τύπον της, ὡς τῶν ταχυδρομείων,
Ὅσάκις μοι προτείνουσι λευκώματος σελίδα,
Ν' ἀλλάσω με κοχλίαν της τὸν τύπον ἐγκωμίων.

Τὸ γῆρας πάσης κλίσεως ἀμβλύνει τὴν ἀκίδα·
Ἐπέναντι νεότητος τὸ βλέφαρον καμμύον,
Ὅλιγωρεῖ τὴν καλλονὴν, τοῦ μέλλοντος ἐπίδα,
Ὡς κορεσθεῖς ὀλιγωρεῖ τὴν κνίσσαν μαγειρείων.

Τῶν μερικῶν ἀνοίξεων, ὅπου σὲ στολίζουν, κόρη,
Τὴν αἴγλην, ὦ! ἡ Μοῦσα μου κακῶς θὰ ἐξιστόρει,
Μὲ παγερὰν ἀπάθειαν καὶ γήρατος ἀνίαν,

Ἄν, ἀγλαὸν τὸ κάλλος σου, μὲ ἀρετὴν μεγάλην,
Μὲ πνεύματος διαύγειαν δὲν ἔθαλπε καὶ πάλιν
Εἴκοσιν ἔτη μου χρυσᾶ εἰς τῆς καρδιᾶς γωνίαν.

Ἡ ΑΝΑΧΩΡΗΣΙΣ

Ἐφυγες, κ' ἔφυγε μὲ σὲ
Ἦ κήρη, ἡ ψυχὴ μου·
Μὲ τοῦ ζεφύρου τὰ περὰ
Πετᾶ μὲ σὲ εἰς τὰ νερὰ
Τῆς ἀλμυρᾶς ἐρήμου.

Σ' ἀκολουθεῖ ὡς βεμβασμός,
Ἦ φάσμα, ὡς μαγεία,
Ὅταν κοιμᾷσαι ἀγρυπνᾷ
Καὶ φίλημά της σ' ἐξυπνᾷ
Ἄβρὰν ὡς ἡ πρωΐα.

Μακρὰν σου εἶμ' αὐτόματον,
Γαλθανισμένον πτώμα.
Εἶμαι ψυχρὸς ὡς παγετὸς
Ἄν καὶ ἐντός μου πυρετὸς
Λυμᾷνεται τὸ σῶμα.

Ἐρεμδὸς πλανῶμαι εἰς τὴν γῆν
Μὲ θλίψιν ἔσθην καρδίαν.

Ὁ νοῦς μου δ' ὅπως σὲ ἰδῆ
 Τῆς ἀποστάσεως ζητεῖ,
 Νὰ σχίσῃ τὴν σκοτίαν.

Ἐνίοτε γλυκὺς Μορφεὺς
 Σὲ φέρ' εἰς τὴν ἀγκάλην,
 Πλὴν μ' ἀφυπνίζει ἡ χαρὰ
 Καὶ τότε ἐπέρχεται πικρὰ
 Ἄλγθεια καὶ πάλιν.

Ἦ ὅπτασι' ἀπατηλῆ,
 Διατί νὰ μὲ ταραξῆς;
 Ἄσκόπως, πῶς τοὺς παγετοὺς,
 Τοὺς ἀπαθεῖς μου λογισμοὺς
 Μὲ φλόγας ν' ἀνταλλάξῃς;

Σὲ εἶδον ὅτε ἤρεμον
 Διήνυσον τὸν βίον,
 Ὡς δὲ σκιὰ τὸ παρελθόν,
 Μ' ἀναπαρίστατο ὠχρόν,
 Ἄνούσιον καὶ κρύον.

Πλὴν σὺ, ναὶ σὺ ἀνέφλεξας
 Τὸ πῦρ τῆς φαντασίας
 Ζῶ πάλιν βίον λογισμῶν,
 Πνέει τὸ στῆθος μου φλογμὸν
 Καὶ γεύομαι πικρίας.

Δὲν ἱπαιτοῦν οἱ στίχοι μου
 Ἐν δάκρυ συμπαιθείας

Ὁ οἶκτος εἶναι μισητός
Πρὸς τὸν ἔρῳντα ἀληθῶς,
Καὶ θέλει ἀληθείας.

Τοὺς γράφω εἶναι ὁ καπνὸς
Τῆς φλογερᾶς ψυχῆς μου.
Τὰ δάκρυά μου ἀποσπῶ,
Καὶ εἰς τὸν θρῆνον μου ζητῶ
Τὴν ὄρσον τῆς πληγῆς μου.

Εἰς Λευκωμα (1)

Ἡ ἀπειρόκαλος μου χεὶρ σοὶ γράφει δύο στίχους,
Τῆς παρατόνου μου φωνῆς πλὴν ἄκουσον τοὺς ἤχους,
Εἶν' ἄμολποι καὶ ἄχαρεις, πλὴν ποιητῆς δὲν εἶμαι,
Δὲν μ' ἐσχκανδάλισαν ποτὲ τοῦ Παρνασοῦ αἰ φῆμαι.

Φεύγω! . . . Τίς οἶδε τὸ γραπτὸν, τίς οἶδε ποῦ βαδίζει;
Ἡ φάλαινα ὅταν πετῆ, ὅταν φαίδρα γυρίζει
Περὶ λυχνίαν, ἀγνοεῖ κ' αὐτὴ τὸ ἡμαρμένον,
Καὶ μένει ἄπνον ἔντομον, ἐν πτίλον κεκαυμένον.

Χαῖρε! . . . Ἐνταῦθα πιθανὸν νὰ μὴ σὲ ἴδω πλέον!
Νὰ σὲ ζητῆ ἀπανταχοῦ ὁ ὀφθαλμὸς μου κλαίω!
Νὰ μᾶς χωρίζουν θάλασσαί, αἱ ἄβυσσοὶ τοῦ κόσμου,
Πλὴν θὰ πετᾶται πάντοτε πρὸς σὲ ὁ λογισμὸς μου.

Τὰ βάθη τῶν Ὠκεανῶν θὰ θεωρῆ τενάγη,
Τῶν νιροβλήτων κορυφῶν οὐδὲν θὰ ἦν οἱ πάγοι,
Καὶ μὲ πτερὰ κουφότατα θὰ ἔρχεται σιμά σου,
Ὡς ὄναρ ὅταν ὁ Μορφεὺς θὰ κλῆ τὰ βλέφαρά σου.

Ἴσως τοὺς στίχους μου αὐτοὺς ὁ χρόνος ἀποσβέσῃ
Τὸ πᾶν ἂν φθείρῃ διατὶ αὐτοὺς θὰ ἔξαιρέσῃ;
Πλὴν ἡ μελάνη ἂν σβεσθῇ, ἡ μνήμη μας ἄς μένῃ
Στῶν καρδιῶν μας τὰς πτυχὰς διὰ παντὸς θαμμένη.

(1) Ἐγραψα τοὺς στίχους τούτους διὰ τὴν ἀεσποσύνην Π. Μ.
ἣτις τοὺς ἔγραψεν εἰς τὸ λευκωμα τῆς φιλίας της Χ. Ο. κατὰ τὴν
εἰς Τεργέστην ἀναχώρησίν της.

ΦΩΝΗ ΑΓΑΠΗΣ

Ο ΧΕΙΜΩΝ ΚΑΙ ΤΟ ΠΤΩΧΟΝ.

Μαῦρος, ψυχρὸς πνέει βορρᾶς,

Ἄφθονον πίπτει χιόνι

Καὶ τὸ πτωχὸν κρυώνει.

Ὁ Συβαρίτης κάθηται ἐπ' ἀνακλίντρων πείλου
Κύαθος ἔμπροσθεν αὐτοῦ πληροῦται θερμοῦ αἴνου,
Εἰς τὴν ἐστίαν φλέγονται ἀφθόνως ξύλα πρίνου,
Κι' εἰς θάλπος, εἰς ἀρώματα κοιμᾶται τρεῖς φορές.

Καὶ τί ἂν πνέῃ ὁ βορρᾶς;

Καὶ τί πῶς πίπτει χιόνι,

Ἄν τὸ πτωχὸ κρυώνῃ;

Ἐπάρχει δι' ἐσὲ πτωχὸν, ὑπάρχει ἓνα μέρος

Ὅπου ποτὲ ἡ ἄνοιξις δὲν εἶδε παγετούς

Μήτε ποτὲ ὄριμὸς χειμῶν ἔφερον ὑετούς.

Σὲ περιμένει τέμενος τῆς ἱερᾶς χαρᾶς,

Μόνον ἐδῶ πνέει βορρᾶς,

Ἐνταῦθα πίπτει χιόνι,

Καὶ τὸ πτωχὸ κρυώνει.

Ἐλθέ σιμὰ, μοὶ ἔδωσεν ὁ Ἄναρχος καλύβην,

Σ' αὐτὴν ἐλθὲ νὰ θερμανθῆς δὲν εἶμαι Συβαρίτης,

Πλὴν εἰς τὴν κρίσιν του ποτὲ γενοῦ ἔμοῦ μεσίτης

Ἐρρίγουν, μὲ ἐθερμανεν, εἰπέ, τόσας φορές,

Ὅπῳταν πνέῃ ὁ βορρᾶς

Ἐστὸν κόσμον πίπτει χιόνι

Καὶ τὸ πτωχὸ κρυώνει.

ΤΗΣ ΚΟΡΗΣ ΤΑ ΔΑΚΡΥΑ

Ἐαρος εἶδες ποτὲ πρωΐαν,
Καὶ νὰ μυκᾶται ὁ κεραυνός ;
Νέφη νὰ φέρωσι τρικυμίαν,
Νὰ ἦναι μαῦρος ὁ οὐρανός ;

Σοὶ φαίνεται αἴφνης ὅτι ἐπῆλθε,
Ἐντὶ τοῦ θέρους δριμύς χειμῶν,
Ἐὖρος ἢ ὥρα χαρᾶς παρῆλθε,
Ἐὖρος ἢ πένθος καὶ ἡ χιῶν.

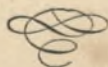
Κατόπιν ὅμως πνεῦμα ζεφύρου
Φυσᾷ ἐν μέσῳ τῶν οὐρανῶν.
Φεύγουν τὰ νέφη, καθὼς οὐραίου
Σκορπίου ἢ ἕγερσις τὸν καπνόν.

Στάζουν ἀδάμαντας τὰ νέα φύλλα,
Τότε οἱ κάμποι μυροβολοῦν,
Τότε ἡ Πρόκνη, ἡ Φιλομήλα
Ἄσμα ἀγάπης μᾶς κελαδοῦν.

Ἡ κόρη εἶναι αὐτ' ἢ πρωΐα,
Εἶν' ἢ ζηλεία τῆς κεραυνός,
Τὰ δάκρυά τῆς ἢ τρικυμία,
Τὸ μέτωπόν τῆς ὁ οὐρανός.

—
Ὁ ζέφυρός τῆς εἶν' ἢ θωπεΐα,
Νέφη σκορπίζει ὑπονοσιῶν.
Γλυκὺς ὁ γέλως τῆς εἶν' ἢ αἰθρία,
Ποῦ σελαγίζει ἔσθ' ὁ οὐρανόν.

—
Σκορπίζει ἔαρος τρικυμίαν,
Μία ἡλίου θερμὴ ἀκτίς,
Οὕτω καὶ κόρης ἀπελπισίαν
Θωπεΐα μία, λόγος γλυκὺς!

ΑΣΜΑ (VALSE)

Εἰς τὸν χορὸν,
Εἰς τὸν σορὸν,
Εἶδες τ' ἀνάστημά της ;
Θὰ πῆς ψυχῆς
Πῶς εἶν' ἂν δῆς
Ἄθρον τὸ πάτημά της.

Ἄν μοναχὴν
Εἰς προσευχὴν
Τὴν νύκτα τὴν προφθιάς
Γονυπετῆς
Πίπτεις κ' εὐθύς
Πλανᾷσαι εἰς ἐκστάσεις.

Θὰ τρελλαθῆς
Ἐὰν ἰδῆς
Τὴν μάγισσαν εἰς κλίνην
Τοῦ οὐρανοῦ
Νυκτερινοῦ
Μιμεῖται τὴν γαλήνην.

Τὴν εἶδα ἄγῳ
Θὰ τρελλαθῶ
Φεύγει ὁ λογισμὸς μου.
Μὴ τὴν ἰδῆς
Μοὶ εἶν' ἤδους
Ὁ παραλογισμὸς μου.

Η 15 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1876

ΤΗ: ΜΑΡΙΑ: Σ.

ἐπὶ τῇ ἑορτῇ αὐτῆς.

Παρῆλθε μεσονύκτιον καὶ ἑημερών' ἡμέρα,
Ποῦ ἑορτάζει τοῦ Χριστοῦ ἡ τρυφερὰ μητέρα.

Παντοῦ ἐπικρατεῖ σιγὴ
Καὶ νύξ γλυκεῖα μόνη.
Εἶν' ἀνθισμένη ὄλ' ἡ γῆ,
Τῶν οὐρανῶν μαρμαρυγὴ
Τὰ ὕδατ' ἀργυρώνει.

Πρὸς τὴν Μαρίαν ὄρησε, ψυχὴ μου, ὑπνοθάτις·
Μὴ τὴν ξυπνᾷς, γονάτισε ὡς ἄγγελος σιμά της.

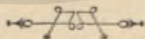
Στὰ χεῖλῃ της τὰ ῥοδιὰ
Φιλήματα μυρία,
Μὲ τ' ἄπειρά σου τὰ δεινά.
Ἄς εἴπωσιν ἑρατεινά·
•Σὲ ἀγαπῶ, Μαρία!•

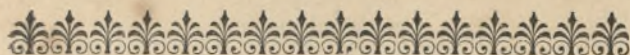
Τὸν χρυσοῦφαντον ἱστὸν ὑπάρξεως αἰσίας,
 Ὄν, σὺ ἐποίκιλας, ψυχῇ, διὰ τῆς φαντασίας,
 Τῶν πόθων σου τὸν ὄρμαθόν,
 Ἐλπίδων τὰς σωρείας,
 Τὸ δάκρυ σου, τὸν στεναγμὸν,
 Ὡς δέσμην θέσε ἐξ ἀνθῶν,
 Πλησίον τῆς Μαρίας.

Ἀπὸ τὰ χεῖλη ἔπειτα ἔστων κόλπον της κατάθα,
 Ὡς καταρρέει πύρινος τοῦ ἠφαιστείου λάβα·
 Ἀγάπης κίνησε παλμὸν
 Στὰ στήθη της τὰ κρύα·
 Καὶ εἰς ὄνειρου λογισμὸν,
 Εἶπε μὲ πόθον φλογερὸν
 «Σὲ ἀγαπῶ, Μαρία!»

Μακρὰν σοῦ, πέ την φλέγομαι ὡς ἡ λαμπὰς καὶ φθίνω,
 Καὶ ὅταν δρᾶμω πρὸς ἐσὲ νεκρὸν τὸ σῶμ' ἀφίνω.
 Ἄλλὰ μοὶ δίδει ἀμοιβὴν
 Λαθραῖα τις θωπεῖα,
 Καὶ σοὶ ἀρπάζω τὴν τρυφήν,
 Μὲ φιλημάτων ἐπαφήν,
 Στὸν ὕπνον σου, Μαρία!

Μὲ τ' ἄπειρά της θέληγτρα, ψυχῇ μου, τότε παῖζε·
 Τοὺς καστανούς βοστρύχους της καλλώπισε καὶ πλῆξε,
 Ἐπειτα φύγε ἀπ' ἐκεῖ
 Σὰν ἔλθῃ ἡ πρωΐα·
 Εἶν' ἑορτὴ της, Κυριακῆ,
 Μὲ ἐν σου φίλημα γλυκύ,
 Ἄς ἐγερθ' ἡ Μαρία!

ἌΣΜΑ ΜΑΪΟΥ

*Ανέτειλεν ὁ Μάτος, τὸν ψάλλ' ἢ Φιλομήλα,
*Ὁ Φοῖβος εἰς τὰ ὕδατα, ἢ δρόσος εἰς τὰ φύλλα,
Τὸ ἄρωμα τοῦ κάλυκος καὶ ἡ ἠχώ τῶν κρότων,
Πάντα εἰκόνα ἄφατον προσφέρουν τῶν ἐρώτων.

Ποῦ εἶσθε σεῖς,
*Ὡ τῆς τρυφῆς,
Τῆς εὐτυχίας χρόνοι;
Ποῦ εἶσαι σύ,
Κόρη χρυσῆ,
Παρηγοριά μου μόνη;

Ποῦ εἶσαι, κόρη ταπεινὴ μὲ τοὺς ξανθοὺς βοστρύχους,
Σύ, ἥτις ἔνθους μ' ἔφαλλες ἡδυπαθείας στίχους,
Σὺ ἥτις ἀπολαύουσα ἐκστάσεις εὐφροσύνης
*Ἐψέλιζες εἰς ἔκστασιν εὐχὰς εὐγνωμοσύνης;

Εἰς τὸ βουνὸ
Τὸ μακρυνὸ
*Ὁ ἥλιος προβαίνει,
Καὶ ὁ ποιμὴν
Εἰς τὴν βοσκὴν
Τὸ ποίμνιον πηγαίνει.

Ἐλθέ, καὶ πάλιν, ὡς ποτέ, Μάτος εἶναι τώρα,
 Εἶναι αὐγὴ, ἀγάπη μου, καὶ προσευχῆς ἡ ὄρα !
 Ἐλθέ ὁμοῦ νὰ τρέξωμεν καὶ πάλιν εἰς λειμῶνας,
 Τὰ μύρα ν' ἀναπνεύσωμεν μαζῆ εἰς τοὺς ἀνθῶνας.

Χρυσομηλιὰ
 Πορτοκαλλιὰ,
 Πάλιν ἀνθεῖ καὶ θάλλει.
 Ἡ ἀηδῶν
 Τὸ ὄρσοσερὸν
 Κελάδημά της ψάλλει.

ὦ ! . . Δι' ἐμὲ ὁ Μάτος δὲν ἀνατέλλει πλέον !
 Τοὺς εὐτυχεῖς εὐχαριστοῦν τὰ μύρα τῶν ἀνθῶν·
 Πιναὴ εὐώδης, δι' ἐμὲ ὄνειρους φέρει μόνον
 Καὶ ἀποσπᾷ τοῦ στήθους μου πικρὸν τοῦ πόθου στόνον !

Ἄχ ! δὲν ἀνθεῖ
 Ἡ μαύρη γῆ !
 Τὰ πάντα εἶναι πόνοι.
 Μοῦ λείπεις Σύ,
 Κόρη χρυσῆ,
 Παρηγοριὰ μου μόνη !

Η ΑΝΟΙΞΙΣ

Καὶ πάλιν ἦλθες, Μάτιε, μὲ τὰ τερπνά σου δῶρα,
Μὲ ἄνθη ἔστρωσας τὴν γῆν, ἔτ' ἀ ὕψη πέμπεις μύρα.
Ὡς σ' ἐχαιρέτων πάντοτε, σὲ χαιρετῶ καὶ τώρα,
Πλὴν θὰ σὲ ψάλλῃ ἀτερπῶς ἡ πικραμένη λύρα.

Διὰ νὰ ψάλλω δροσερὰν ὁδὴν ἀνθῶν καὶ μύρων,
Ἢ ἄλλοτε μοὶ ἔπρεπε τοῦ βίου γοητεία,
Ἢ πλάνη πλὴν ἐξέλιπε κ' ἀντὶ χρυσῶν ὀνείρων,
Τὴν φαντασίαν μου πληροῖ τοῦ κόσμου ἀηδία.

Δὲν δράμω εἰς τοὺς κόλπους σου ὠραία φύσις πλέον·
Τὸ νομφικόν σου ἔνδυμα τὴν λύπην μου αὐξάνει,
Ὡς εἰς τὰ στέρνα τῆς μητρὸς ἐγείρεται ἀχμαῖον
Τὸ πένθος, ὅταν ἑορτὴ νεκροῦ παιδὸς της φθάνῃ.

Σεῖς, νέοι μου, ὑμνήσατε τὴν λατρευτὴν σας Φρύνην,
Νέκταρ ἀπάτης πλετε εἰς ἀνθηροῦς λειμῶνας,
Κοσμήσατε τὴν φόρμιγγα μὲ Κύπριδος μυρσίνην,
Καὶ ψάλλοντες, φιμώσατε τὰς λάλους ἀηδόνας.

Μιά στιγμή εἶν' ἡ ζωὴ, ἡ Ἥθη αὐτῆς μέρος,
 Μέρος τῆς Ἥθης, νέοι μου, μικρὸν εἶν' ἡ ἀπάτη,
 Ὀλβία δ' εἶναι ἡ ψυχὴ ἣν θάλπει ἔτι ἔρωσ,
 Ἐν βαυκαλίζουσιν ὄνειροι κ' εὐδαιμονίαν πλάττει.

Ἵως χθὲς συνέλεγον κ' ἐγὼ τῆς πλάνης μου τὰ ῥόδα,
 Ὁ ἔρωσ μοι ἐφαίνετο εὐχὴ τις οὐρανία·
 Ἄνους! . . . ὀλίσθους ἔθαινον μὲ ἐλαφρὸν τὸν πόδα·
 Πᾶν ἄνθος μ' ἦτο ἄρωμα, πᾶν ἄσμα ἄρμονία!

Πλὴν εὐρον κέντρα μελισσῶν εἰς πέταλα ἀνθέων,
 Ἐν ἰοδόλον κέντημα μ' ἀφύπνισε προῶρως·
 Τὸ ἄνθος δ' ἐλάτρευον, τὸ ῥόδον τὸ ὠραῖον
 Μ' ἐκέντησε, μ' ἐπλήγωσε, πικρὰ, θανατηφόρως!

Καὶ ἡ αὐλαία ἔπεσε.—Εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ κόσμου
 Λιπόσαρκα ἐκτρώματα παθῶν συγκρουομένων,
 Οἰκτρῶς τὸ δράμα τῆς ζωῆς ποικίλλουσιν ἐμπρός μου,
 Τὸ ἀτενίζω ναυτιῶν μὲ ὄμμα ἔβλωμένον.

ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΣ

ΠΟΛΥΞΕΝΗ

Π—λάνης τοῦ βίου τὴν ὁδὸν ἀσκόπως ἔπορευόμην,
Τίς ἤμην, τίς ἢ ὑπάρξεις, καὶ ποῖος ὁ σκοπὸς μου,
Ἐγνόουν, καὶ ἀνούσιον τὸν βίον διηρχόμην,
Πλὴν σὺ, τὰς πύλας μ' ἤνοιξας ἀγνώστου ἤδη κόσμου.

Ο—λας τοῦ βίου τὰς τρυφὰς μοὶ ἔδειξας συνάμα,
Ὡς ρείθρου τὸν κατοπτρισμὸν ἐντὸς πυρᾶς ἐρήμου·
Καὶ παροδίτης κεκμηκῶς μακρόθεν βλέπω νάμα,
Πρὸς ὃ φαιδρὰ πορεύεται διψῶσα ἡ ψυχὴ μου.

Α—αμπρὸν μοὶ εἶναι τὸ παρὸν καὶ ἐρευνῶ τὸ μέλλον,
Ὡραῖον μοὶ παρίσταται, ὡς εἶσαι σὺ ὠραῖον!
Τὸ ἀκροῶμαι ὡς μολπὴν χοροῦ ἀδρῶν ἀγγέλων.
Τὸ βλέπω χρυσοῦφαντον, χαρμόσυνον, ἀκμαῖον.

"Υ—παρξίς θεία, μὴ ποτὲ μὴ μὲ ἐγκαταλείψῃς
 "Ἄν ἦσαι κοῦφος ὄνειρος σὲ ἀγαπῶ καὶ πάλιν·
 "Ἐκ νέου ἔσσετ' ἄχαρις ὁ βίος μου ἂν 'λείψῃς,
 Καὶ προτιμῶ τὴν νήδυμον ἀπάτης τὴν ἀγκάλην.

Ξ—ἐνή, ἢ δίνη τῶν παθῶν τοῦ κόσμου μὲ τρομάζει·
 Εἶμαι ναύτης ἄτεχνος τῶν θαλασσῶν τοῦ βίου,
 Γαληνιᾶ τὸ πέλαγος πλὴν ὁ καιρὸς ἀλλάζει·
 Σὺ ἔσω πολιτὸς ἀστήρ τοῦ ἐλαφροῦ μου πλοίου.

"Ε—λθὲ μαζῇ νὰ πλεύσωμεν εἰς ἥρεμα πελάγη,
 "Ὡς ἀλκυόνες ἐντροφοῦν, ὅταν τὸ θέρος φθίνη.
 "Ὡ! ἢ ψυχὴ μου, δε' ἐσὲ παράδεισον παράγει,
 Καὶ πλάττει κόσμους νοερούς καὶ φαντασμάτων σμήνη.

Ν—αὶ σ' ἀγαπῶ ὡς ἀγαπᾷ τὸν Πλάστην ὁ πιστὸς του
 "Ὡς τοῦ ἀθώου πλάσματος τὰ χεῖλη γλυκύς γέλως,
 "Ὡς ἀγαπᾷ τιθῆνημα τὸν κόλπον τῆς μητρός του,
 "Ὡς ἀγαπᾷ ἢ ἀκοῇ ἀρμονικὸν τὸ μέλος.

"Η—θη, ἂν ἦναι ἡ ζωὴ ὅτ' εἶναι ἡ ἡμέρα,
 Ταχεῖα δὲ κ' ἐξίτηλος ὡς εἶναι στιγμή μία,
 "Ὡ, ἄφες με νὰ κορεσθῶ τὸν πρωῖνὸν ἄερα,
 "Ὀν, ἔτι δὲν ἐτάραξε δεινῶν ἢ τρικυμία.

ΔΥΟ ΕΡΑΣΤΑΙ

ΔΥΣΤΡΟΠΩΝ ΓΟΝΕΩΝ ΤΕΚΝΑ.

"Όσοι 'εστὸ στῆθος φονικὸν ἐμπήγουσι μαχαίρι,
Μόνοι δὲν εἶν', ἀγάπη μου, ἀληθινοὶ φονεῖς·
Πολλάκις, μὲ βραδύτερον, καὶ ὕπουλον τὸ χέρι
Φονεύουσι ἀλάνθαστα φιλόστοργοι γονεῖς.

Σ' ἐλάτρευσα, μ' ἠγάπησας μὲ παιδικὴν καρδίαν·
Μοῦ τό πες μὲ τὸ βλέμμα σου καὶ διὰ τῆς φωνῆς,
'Ἀλλὰ λαβόντες πρόσχημα τὴν τρυφερὰν φιλίαν,
'Ἴδου ποῦ μᾶς χωρίζουσι φιλόστοργοι γονεῖς !

Τὸ παρελθὸν ἦτ' ὄνειρον, λησμόνησέ το, φίλη,
Μὴ κλάψῃς ἂν εἰς τὴν καρδίᾳ, καθὼς πονῶ πονῆς,
Τὰ δάκρυά σου σπόγγισε, σιώπησον τὰ χεῖλη,
Τὸ ἀπαιτοῦν, ἀγάπη μου, φιλόστοργοι γονεῖς !

'Ἐάν εἰς γάμον προσεχωῶς, ὡς θῦμα τ' ὀδηγήσουν,
'Ἄν σοι φανῇ νεκρώσιμον τὸ ἄσμα χαρμονῆς,

Ἄκάνθινον ἄν στέφανον, χλαμύδα σὲ ἐνδύσου,
Μὴ κλάψῃς, ἀφοῦ θὰ χαροῦν φιλόστοργοι γονεῖς.

—
"Ἄν ὅμως εἰς τὸν τάφον μου σιγὰ μ' ἀκολουθήσῃς,
"ὦ, τότε, νύμφη τοῦ Χριστοῦ, εὐλόγει τοὺς φονεῖς,
Καθὼς ἐγὼ, μὴ καὶ ἐσὺ κατάρρα τοῖς ἀφίσῃς"
Τότε θὰ μᾶς ἐνώσωσι, φιλόστοργοι γονεῖς.

ΕΙΣ ΔΙΑΘΗΚΗΝ ΦΙΛΑΡΓΥΡΟΥ

Ἐνας γέρος καὶ μπεκιάρης εἶχε δέκα μιλλιούνια,
Ἐντυνοῦταν μὲ κουρέλια, ἔτρωγε ψωμί ξερό,
Καὶ αὐτὸ ς'τὰ δάχτυλά του, χωρὶς πιάτα καὶ περούνια,
Καὶ δὲν ἔδωκε ποτέ του τοῦ ἀγγέλου του νερό.

Τέξα μὴν φορὰν τὸν βρίκαν. Σὲ συρτάρι, σὲ μὴν θήκη,
Τοῦ εὐρέθηκε μὲ βοῦλλες μὴν μεγάλη διαθήκη,
Ὅπου ἔβλεπες ἴγραμμένα σὲ στουποχαρτένια κόλλα,
Μὲ ἀπελπισιὰ καὶ πεῖσμα τὰ χαρίσματά του ὄλα.

«Χωρὶς ἄλλο ἦτον ἅγιος,» ἔλεγ' ἓνα παλληκάρι·
Ἄφησε τὸ βίός του ὄλο ἔτους φτωχοῦς ὁ μακαρίτης!
— «Μέσ' τὸν τάφο ὁ καύμενος ὅσα δὲν μπορεῖ νὰ πάρῃ,»

Ἄπαντάει ἀπὸ πέρα ἓνας γέρο-ψωμοζήτης.
«Τί μποροῦσε πρὶν νὰ κάμῃ; Τὰ μουλάρια κ' οἱ γαιδάροι,
Σὰ ψωφίσουνε κ' ἐκεῖνα δὲν ἀφίνουσι τὸ τομάρι;

Η ΝΙΝΑ

Κατὰ τὸ Νεαπολιτανικὸν λεμβάδιον ᾄσμα,

(Ti voglio ben asai)

"Όταν Σὺ 'λείπης, Νίνα μου, ἡ ἔκτασις τοῦ κόσμου
Εἶν' ἔρημος καὶ πρὸς ἐσέ πετᾷ ὁ λογισμὸς μου·
'Εκστατικὸς καὶ κατηρῆς, σέ μόνην, σέ γυρεύω
Τότε, Νίνα, σέ ζηλεύω) δίσ.
Τότε, Νίνα, σέ ποθῶ.)

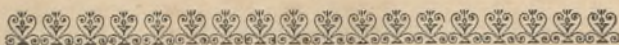
Τότε ἐπὶ τοῦ στήθους μου τὰς χεῖρας ἄν σταυρόνω,
"Αν εἰς τὸν θάλον τ' οὐρανοῦ τὰ ὄμματα ὑψώνω,
Μικρά μου, δὲν προσεύχομαι, μόνον ἐσέ λατρεύω,
Νίνα, Νίνα, σέ γυρεύω,) δίσ.
Σὲ 'ς τοὺς οὐρανοὺς ζητῶ)

"Όταν κοιμᾶσαι, Νίνα μου καὶ σέ χαιδεύει αὔρα,
Δὲν εἶναι πνεῦμα τ' οὐρανοῦ, εἶναι καρδίας λαύρα,
Εἶν' ἡ ἰδίᾳ μου ψυχῇ, πετᾷ καὶ σέ θωπεύει,
Νίνα, Νίνα καὶ γυρεύει) δίσ.
Τὴν ψυχὴν ποῦ ἀγαπῶ)

Ὄταν φουσῆσῃ ἕαρος εὐτυχισμένο ἀγέρι,
 Μ' ὄλα τοῦ κάμπου τὰ πουλιὰ καὶ σένα δὲν θὰ φέρῃ ;
 Στὸν γαλανὸν μας οὐρανὸν, πουλί μου, σὲ γυρεύω,
 Καὶ τὴν ἀνοιξὴν ζηλεύω) δίς.
 Νίνα, ἀφοῦ σὲ ποθῶ.)

Ὁ εὐγλωττός σου ὀφθαλμὸς τῶν ὀφθαλμῶν μου πόθος,
 ὦ! περὶ σὲ ἀδιάφορος ὁ κόσμος μ' εἶναι ὅλος,
 Τὸν πλοῦτον τὸν περιφρανῶ, τὴν δόξαν δὲν ζηλεύω'
 Πλοῦτον μόνον σὲ θηρεύω) δίς.
 Μόνην δόξαν σὲ ποθῶ.)

ΕΙΣ ΤΟ ΒΙΒΛΙΟΝ ΜΟΥ

Τέκνον μου, πρῶτον προῖον ἰδανικῶν ἐρώτων,
Πρὸς σὲ ὑπῆρξα ἀσθενῆς πατὴρ ὡς καὶ τροφός !
Τίς δὲν ὑπῆρξεν ὡς ἐγώ, πρὸς τέκνον του τοῦ πρώτου,
Πρὶν δικαιοῦχον δεύτερον προκύψῃ εἰς τὸ φῶς ;

Ἐξέλαθον ὡς ἀρετὰς τὰ ἐλαττώματά σου,
Ἄλλοι ψελλισμός σου μ' ἔτερπεν ὡς θεία μουσική,
Ἐβλεπον ἄλλα γίγαντος εἰς κυβιστήματά σου,
Ἄλλοι ῥόγχος σου μ' ἐφαίνετο νανούρισμα γλυκύ.

Καὶ τώρα, ὅτε πρόκειται νὰ διανύσῃς μόνον
Τὴν σκολιὰν κ' ἀτέρμονα τοῦ κόσμου ἀτραπὸν,
Τοῦ συνειδότες ἔλεγχον καὶ μετανοίας πόνον
Ἄλλοι διαφθείρας σε πατὴρ αἰσθάνετ' ἀγαπῶν.

Καὶ σὺ, μὴ τὸν καταρασθῆς εἰς ἀποφράδας ὄρας !
Μὴ ἀπαισία σοὶ φανεῖ ἡ πατρικὴ εἰκὼν,
Ἄλλοι συλλέγῃς τῆς στοργῆς αὐτοῦ πικρὰς ὀπώρας,
Ἄλλοι ὅταν ῥίγχος ἐπὶ σὲ στραφῇ εἰρωνικόν.

Αὐτ. ἀριθμὸς	Ἐμπεριεχόμενον	Χρονολογία καὶ τόπος γραφῆς	Σελίς
1	Ἀφιέρωσις — Σοὶ Μήτηρ!	Ἐν Χάλκῃ 1879	γ'.
ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ.			
2	Οἱ Μάρτυρες τῆς Μονῆς τοῦ Ἀρκαδίου.	Καλάμαι καὶ Ναυπλίον 1867-9	7
3	Παροράματα πρώτης πράξεως .	—	21
4	Παροράματα δευτέρας πράξεως	—	36
ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ			
Συλλογὴ λυρικῶν ποιημάτων.			
5	Πρόλογος — Τοῖς ἐντευξομένοις	Ἐν Χάλκῃ 1879	91
6	Ὁ Ἄστατος	Ἐν Ναυπλίῳ 1872	93
7	Τί ἐστὶ μήτηρ	Ἐν Χάλκῃ 1879	95
8	Ἡ Φύσις	Ἐν Καλάμαις 1867	97
9	Ἐσχάτη στιγμή ἔρωτος	Ἐν Ναυπλίῳ 1872	99
10	Ὁ Φθόνος	Ἐν Χάλκῃ 1879	102
11	Ἡ Φρόνη	Ἐν Ἀθήναις 1863	105
12	Ἡ Χάλκη καὶ ὁ ἐν αὐτῇ ἀναρρώσας	Ἐν Χάλκῃ 1875	107
13	Ἡ Ξανθοῦλα	Ἐν Ἀθήναις 1862	111
14	Ἄσμα Μαΐου	Ἐν Ναυπλίῳ 1872	113
15	Ἐτερον	Ἐν Ναυπλίῳ 1871	115
16	Ἐτερον	Ἐν Χάλκῃ 1877	116
17	Ἐτερον	Ἐν Καλάμαις 1867	116
18	Ἐτερον	Ἐν Καλάμαις 1867	118
19	Εἰς Λεύκιμα Κόρης	Ἐν Ἐρμουπόλει 1886	119
20	Ἡ Ολίβη καὶ ὁ Ῥεμβασμός	Ἐν Ναυπλίῳ 1873	121
21	Ὁ θάνατος τοῦ ἀθώου δεσμώτου	Ἐν Ναυπλίῳ 1869	124
22	Τὸ πτηνὸν καὶ ὁ πτωχὸς ἐραστὴς	Ἐν Πάτραις 1862	127

Δὺε, ἀριθμὸς	Ἐμπεριεχόμενον	Χρονολογία καὶ τόπος γραφῆς	Σελίς
23	Ἡ Ἰωάννα Δ' Ἀρκε	Ἐν Ἐρμουπόλει 1883	130
24	Χαιρετισμὸς εἰς τὴν νῆσον Δῆλον	Ἐπὶ τοῦ ἀτμοπλ. ἀπὸ Σύρον εἰς Δῆλον 1887	131
25	Παραλληλισμὸς	Ἐν Ἐρμουπόλει 1857	132
26	Ἐπιστολὴ εἰς ἐπήκοον πάντων τῶν φερόντων φενάκην ἢ θα- φόντων τὴν κόμην	Ἐν Χάλκῃ 1877	136
27	Συμβουλὴ πρὸς τοὺς διατάζον- τας πολὺ	Ἐν Χάλκῃ 1876	140
28	Ἀρσινόη καὶ Ἄννα	Ἐν Καλάμαις 1867	144
29	Εἰς τὴν Ῥεκλάμαν	Ἐν Ἐρμουπόλει 1882	149
30	Βίκτορος Οὐγκῶ - Εἰς τὸν Κα- νάριν	Ἐν Ἐρμουπόλει 1885	151
31	Ἡ ἔγερσις τοῦ Ἡλίου. Ch. Leconte de Lisle	Ἐν Ἐρμουπόλει 1887	154
32	Ἡ Νηπιότης τοῦ Ἡρακλέους Leconte de Lisle	Ἐν Ἐρμουπόλει 1887	156
33	Τὸ φαντασιῶδες ταξίδιον Βέ- ranger	Ἐν Ἐρμουπόλει 1887	159
34	Ἡ Νοσταλγία. Béranger	Ἐν Ἐρμουπόλει 1887	161
35	Τὰ Ψαρρά. Béranger	Ἐν Ἐρμουπόλει 1885	164
36	Τὸ πτηνόν. Ἀλεξ. Δουμᾶ υἱοῦ	Ἐν Ἐρμουπόλει 1885	167
37	Ἡ κοιλιάς. Ἄλφ. Λαμαρτίνου	Ἐν Ἐρμουπόλει 1885	170
38	Αἱ ἀλήθειαι τοῦ Κυρίου Δε- λαπαλίση	Ἐν Ἐρμουπόλει 1887	173
39	Ἡ Γυνή. Hector de Char- lieu	Ἐν Ἐρμουπόλει 1887	176
40	Θρηνώδες ἄσμα Α. Λαμαρτίνου	Ἐν Ναυπλίῳ 1872	178
41	Ἐπὶ τῇ θανῇ Ναπολέοντος τοῦ Γ'. Βίκτορος Οὐγκῶ	Ἐν Ναυπλίῳ 1873	180
42	Πρὸς τοὺς ὑπὲρ τῶν Γάλλων κατὰ τῶν Γερμανῶν πολεμη- σαντας Ἕλληνας, Victor de Laprade	Ἐν Ἐρμουπόλει 1885	181

Δξ. ἀριθμὸς	Ἑμπεριεχόμενον	Χρονολογία καὶ τόπος γραφῆς	Σελίς
43	Ἔασμα ἀποχαιρετισμοῦ	Ἐν Ἐρμουπόλει 1884	184
44	Χαιρετισμὸς πρὸς τὴν Ἀνασσαν Ὀλγαν	Ἐν Καλάμαϊς 1867	186
45	Εἰς Μάτος πρὸς τὴν νεολαίαν τῆς Χαλκίδος	Ἐν Καλάμαϊς 1867	190
46	Φωνὴ ἀγάπης	Ἐν Καλάμαϊς 1867	193
47	Θούριον	Ἐν Ἐρμουπόλει 1886	197
48	Τὸ θνεῖρον ἐνὸς στρατιώτου . . .	Ἐν Ἐρμουπόλει 1886	200
49	Ἀποχαιρετισμὸς τῶν ἐκ Σύρου ἀπελθόντων ἀνδρῶν τὴν 4ην Ἀπριλίου 1886	Ἐν Ἐρμουπόλει 1886	203
50	Τὰ ἀποκαλυπτήρια τοῦ ἐπὶ τοῦ λόφου Ἀἴλι Ἡρώου Ἐρμουπολιτῶν	Ἐν Ἐρμουπόλει 1887	205
51	Ἡ φωνὴ τοῦ λαοῦ κατὰ τὴν 26 Ἀπριλίου 1886 ἢ ὁ Ἀποκλεισμὸς	Ἐν Ἐρμουπόλει 1886	208
52	Ὁ Ἀφοπλισμὸς	Ἐν Ἐρμουπόλει 1886	216
53	Ἡ ὁγδοὴ Νοεμβρίου ἢ τὸ μνημόσυνον τῶν ἡρώων τῆς Μονῆς τοῦ Ἀρκαδίου	Ἐν Ἐρμουπόλει 1885	220
54	Ἡ παραμονὴ τῆς πεντηκοστῆς .	Ἐν Χαλκίδι 1865	224
55	Μονοῦδια εἰς τὴν θανὴν τῆς Ἀφροδίτης Ζάννου	Ἐν Καλάμαϊς 1867	228
56	Μονοῦδια εἰς τὴν θανὴν τῆς Μελομένης Μιχαὴλ Λάμπρου Γιαννακοῦ, τὸ γένος Φιλαρέτου	Ἐν Ἀθήναις 1868	230
57	Μονοῦδια εἰς τὴν θανὴν τοῦ θεῖου μου Γεωργ. Ποταμιάνου .	Ἐν Χάλκῃ 1875	232
58	Ἐλεγεῖον ἐπὶ τῇ θαντῇ τοῦ ποιητοῦ Ἡλιοῦ Τανταλίδου	Ἐν Χάλκῃ 1877	234
59	Ἐλεγεῖον ἐπὶ τῇ θαντῇ τοῦ Ὁμήρου Ξανθοπούλου	Ἐν Χάλκῃ 1878	237

Αὐτ. ἀριθμὸς	Ἐμπεριεχόμενον	Χρονολογία καὶ τόπος γραφῆς	Σελίς
60	Ἐλεγείον ἐπὶ τῇ Θανῇ τοῦ ἀοιδίμου Ἐμμανουὴλ Μαγκάκη	Ἐν Ἐρμουπόλει 1883	239
61	Μονωδία ἐπὶ τῇ θανῇ Πηνελόπης Θ. Θεοχάρους	Ἐν Ἐρμουπόλει 1886	243
62	Μονωδία ἐπὶ τῇ θανῇ τοῦ Ματθαίου Γ. Καίλοκορέση	Ἐν Ἐρμουπόλει 1885	241
63	Ἐλεγείον ἐπὶ τῷ θανάτῳ τῆς Ὀλγας Α. Αναγνωστοπούλου	Ἐν Ἐρμουπόλει 1887	245
64	Τελευταῖος ἀσπασμὸς ἀδελφοῦ πρὸς ἀδελφὴν	Ἐν Ἐρμουπόλει 1887	248
65	Θρησκείαι ἅμα ἐπὶ τῇ θανῇ τῆς Μαρίας Σ. Δουκάκη	Ἐν Ἐρμουπόλει 1888	251
66	Τῷ ἀοιδίμῳ ποιητῇ Βίκτωρι Οὐγκῶ	Ἐν Ἐρμουπόλει 1886	252
67	Πρόλογος τοῦ Ἐφιάλτου ἐνὸς ἀγαθοῦ ἀνδρὸς	Ἐν Ἐρμουπόλει 1888	257
68	Ὁ Ἐφιάτης ἀγαθοῦ ἀνδρὸς	Ἐν Ἐρμουπόλει 1888	259
69	Ἡ Λαιμοτόμος	Ἐν Ἐρμουπόλει 1888	272
70	Τὰ ἀποκαλυπτήρια τοῦ Ἀνδριάντος τοῦ Α. Μισούλη	Ἐν Ἐρμουπόλει 1889	284
71	Ἐξ οὐρανῶν	Ἐν Ἐρμουπόλει 1889	289
72	Μονωδία εἰς τὴν θανὴν τοῦ Ἀρχιδουκὸς Ροδόλφου Ἀψβούργου	Ἐν Ἐρμουπόλει 1889	290
73	Ἐπιτάφιον	Ἐν Χάλκῃ 1878	293
74	Ἐπὶ τῇ ἀποδημίᾳ τῆς Βασιλοπαίδος Ἀλεξάνδρας	Ἐν Ἐρμουπόλει 1889	294
75	Μεταφράσεις ποιημάτων τοῦ Ἀνακρέοντος Α' εἰς Λύραν	Ἐν Ἐρμουπόλει 1889	295
76	Ὁμοίως Β' εἰς γυναικας	Ἐν Ἐρμουπόλει 1889	296
77	» Γ' εἰς Ἑρωτα	Ἐν Ἐρμουπόλει 1889	296
78	» Δ' εἰς Ἑσπῶν	Ἐν Ἐρμουπόλει 1889	298
79	» Ε' εἰς Ἑρῶν	Ἐν Ἐρμουπόλει 1889	299
80	» Ζ' εἰς Ἑρῶν	Ἐν Ἐρμουπόλει 1889	300

Δύε. ἀριθμὸς	Ἐμπεριεχόμενον	Χρονολογία καὶ τόπος γραφῆς	Σελίς
81	Ὁμοίως Ζ'. εἰς Ἔρωτα (δίς) .	Ἐν Ἐρμουπόλει 1889	300
82	» Η'. εἰς ὄναρ	Ἐν Ἐρμουπόλει 1889	301
83	» Θ'. εἰς ἔρωτα κήρινον .	Ἐν Ἐρμουπόλει 1889	302
84	» Ι'. εἰς Ἐαυτὸν (δίς) .	Ἐν Ἐρμουπόλει 1889	303
85	» ΙΑ'. εἰς Χελιδόνα . . .	Ἐν Ἐρμουπόλει 1889	304
86	Τῆ Ἰωάννα Π. Καρτερῶν . .	Ἐν Ἐρμουπόλει 1885	305
87	Ἄδελ	Ἐν Ναυπλίῳ 1871	307
88	Εἰς μαραμμένην ἀνθοδέσμην .	Ἐν Ἐρμουπόλει 1858	309
89	Ἐν ἐπεισόδιον χοροῦ	Ἐν Χάλκῃ 1877	312
90	Εἰς τὸ λεύκωμα τῆς Δεσποινί- δος Α. Σ. Μ.	Ἐν Ἐρμουπόλει 1889	314
91	Ἡ Ἀναχώρησις	Ἐν Χαλκίδι 1866	315
92	Εἰς Λεύκωμα	Ἐν Χαλκίδι 1867	318
93	Φωνὴ ἀγάπης, ὁ χειμῶν καὶ τὸ πτωχόν	Ἐν Χαλκίδι 1863	319
94	Τῆς κόρης τὰ δάκρυα	Ἐν Ἐρμουπόλει 1854	320
95	Ἄσμα Valse	Ἐν Ἐρμουπόλει 1856	322
96	Ἡ 15 Αὐγούστου 1876	Ἐν Χάλκῃ 1876	323
97	Ἄσμα Μαΐου	Ἐν Ἀθήναις 1863	325
98	Ἡ Ἀνοιξις	Ἐν Ἀθήναις 1862	327
99	Ἀκροστιχίς	Ἐν Χαλκίδι 1867	329
100	Δύο ἔρασταὶ δυστρόπων γονέων τέκνα	Ἐν Ἐρμουπόλει 1889	331
101	Εἰς διαθήκην φιλαργύρου . .	Ἐν Ἐρμουπόλει 1889	333
102	Ἡ Νίνα	Ἐν Ναυπλίῳ 1872	334
103	Εἰς τὸ βιβλίον μου	Ἐν Ἐρμουπόλει 1889	336
104	Παροράματα	—	344

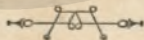
ΤΑ ΚΥΡΙΩΤΕΡΑ ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ

- Σελ. 56 Σίχ. 9 πρόσθεσ, καὶ ὄχι πρόσθεσ ;
 » 57 » 11 Τί λέγω; ἤμην κύριος, καὶ ὄχι Τί λέγω ἤμην κύριος,
 » 99 » 5 ἀγρικιῶταν καὶ ὄχι ἀγριωκίταν
 » 108 » 11 τρυφή καὶ ὄχι τροφή
 » 110 » 5 ἴσως τὸ νέκταρ καὶ ὄχι ἴσως μὲ νέκταρ
 » 127 » 11 τὴν βουκιά καὶ ὄχι τὴν βαυκιά.
 » 145 » 6 τὴν μομφήν καὶ ὄχι τὴν μορφήν
 » 157 » 5 Τρυφερῶσ καὶ ὄχι τρυφερῶσ
 » 178 » 14 Ὁ περίξ της κτλ. καὶ ὄχι Ὁ περίξ της κτλ.
 » 232 » 5 τὴν διαπασῶν, καὶ ὄχι τῶν διαπασῶν.
 » 242 » 21 ᾧ παροδίτα καὶ ὄχι ᾧ παροδίται.
 » 289 » 4 σεβαστὸν καὶ ὄχι λατρευτὸν

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ

παρατηρηθέντα καὶ διορθωθέντα κατὰ τὴν ἐκτύπωσιν τοῦ φύλλου
 ἐπομένως εἰς εὐάριθμά τινα μόνον ἀπαντῶντα ἀντίτυπα.

- Σελ. 65 Σίχ. 12 σπονδήν καὶ ὄχι σπουδήν
 » 308 » 14 νάρκην καὶ ὄχι ναρκήν
 » 310 » 18 χιμαρῶν καὶ ὄχι χιμερῶν

ΕΡΝΕΣΤΟΣ ΝΟΝΝΟΤ
καθηγητὴς παρὰ τῆ Γυμνασίῳ Σύρου.

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΧΑΝΙΩΝ

